

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Polska wieś i rolnictwo

2022

Badanie realizowane na zlecenie:

- Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
- Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa,
- Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Spis treści

- 03. Metodologia badania
- 07. Charakterystyka próby badawczej
- 28. Sytuacja gospodarstw rolnych
- 60. Podnoszenie wiedzy i umiejętności rolniczych oraz korzystanie z Internetu
- 78. Ogólne postrzeganie rolnictwa, rolników i obszarów wiejskich
- 96. Sytuacja materialna gospodarstwa domowego na obszarach wiejskich
- 106. Ogólna ocena życia na wsi
- 138. Patriotyzm konsumencki, marnotrawienie żywności oraz zmiana nawyków żywieniowych
- 154. Ocena Unii Europejskiej i roli polityk i programów na rzecz rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich
- 167. Ocena instytucji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich

Metodologia badania

Metodologia badania

Próba badawcza

Dobór próby badawczej odbył się w dwóch etapach. W pierwszym etapie, dla ludności Polski, dokonano podziału populacji na warstwy 16 województw według liczby ludności wiejskiej, uwzględniając tylko osoby dorosłe. Dodatkowo dokonano podziału próby na osoby pracujące w rolnictwie w poszczególnych województwach i osoby niepracujące w rolnictwie.

W kolejnym etapie wylosowano miejscowości, biorąc pod uwagę, aby wylosowana próba rozłożona była równomiernie. Doboru respondentów dokonano metodą „random route”, czyli metodą „ustalonej ścieżki”. Ankieter, rozpoczynając od punktu startowego, odwiedzał co trzeci lokal (dom/mieszkanie) uwzględniając przy tym odpowiedni dobór respondentów do próby badawczej.

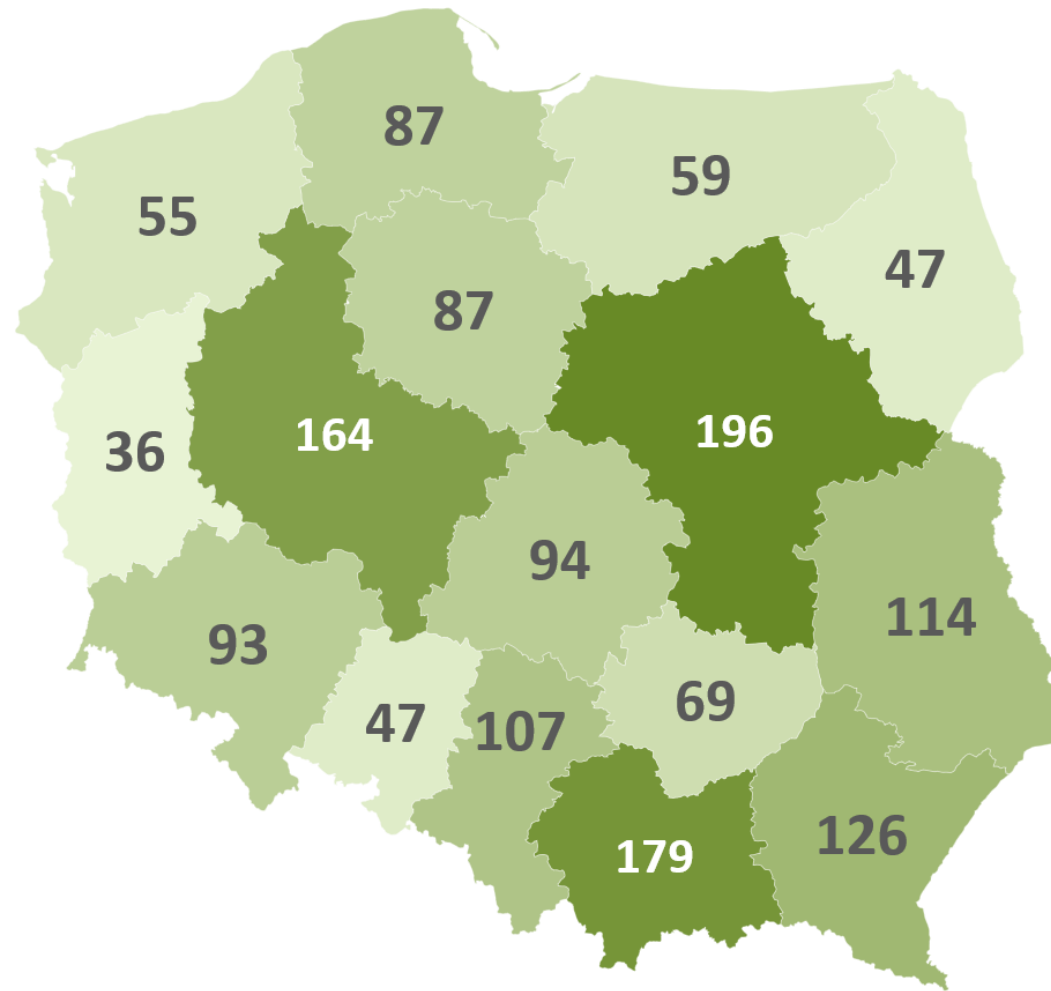
Kwestionariusz badawczy

Część pytań była kierowana do respondentów niezależnie od tego czy są związani z rolnictwem czy też nie (pytania oznaczone literą „W”).

Pytania oznaczone literą „R” były natomiast kierowane tylko do osób związanych z rolnictwem.

Metodologia badania

Struktura próby

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560)

Metodologia badania

Interpretacja badanych grup

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem	N=1560
Osoby niezwiązane z rolnictwem	N=1020
Osoby związane z rolnictwem, w tym:	N=540
<i>Rolnicy - osoby, które kierują gospodarstwem rolnym, w którym prowadzona jest produkcja rolnicza jak np. uprawy, chów, sadownictwo</i>	N=426
<i>Domownicy/pomocnicy rolnika/pracownicy rolnika - osoby, które pracują w gospodarstwie rolnym, ale nim nie kierują</i>	N=114
Beneficjenci PROW ogółem	N=331
Osoby związane z rolnictwem, beneficjenci PROW	N=315

Charakterystyka próby badawczej

Charakterystyka próby badawczej

Badanie zrealizowane zostało **na próbie 1560 osób, w tym 426 rolników**. Wśród ankietowanych 331 osoby to beneficjenci PROW 2014-2020, a 429 respondentów deklaroowało, że są beneficjentami płatności bezpośrednich. Dokładnie 50% ogółu ankietowanych to kobiety. Mężczyźni stanowili większość w grupie rolników (71,4%) oraz beneficjentów PROW 2014-2020 (69,8%) i płatności bezpośrednich (65,5%).

Udział poszczególnych grup wiekowych w badanej próbie rozkładał się względnie równomiernie – osoby w wieku od 18 do 34 lat stanowiły 31,0% ogółu, respondenci w wieku od 35 do 54 lat stanowili 34,9% ogółu, natomiast osoby w wieku co najmniej 55 lat – 34,1%. Wśród osób niezwiązanych z rolnictwem występuje przewaga osób z grupy wiekowej 18-34 lata (38,5%), zaś we wszystkich pozostałych grupach badanych dominują osoby w wieku 35-54 lat.

Najwięcej ankietowanych deklaroowało, że posiada wykształcenie średnie ukończone/pomaturalne/nieukończone wyższe (45,4%). Najmniejszy udział w ogóle respondentów miały osoby z wykształceniem podstawowym/niepełnym podstawowym/gimnazjalnym (7,1%). Prawie połowa ankietowanych rolników ukończyła studia związane z rolnictwem lub jest absolwentem szkoły rolniczej (41,8%).

W badanej próbie co piąty ankietowany zadeklarował, że jego gospodarstwo domowe ma średnie miesięczne przychody na poziomie od 4501 do 6000 zł netto (21,3%), od 3001 do 4500 zł netto (20,4%) oraz od 6001 zł netto i więcej (20,2%). Przychody gospodarstwa o wartości od 1501 do 3000 zł netto zadeklarowało 11,7% respondentów, a niższe przychody (tj. od 1 do 1500 zł netto) – 1,4% ankietowanych. Co czwarty badany odmówił odpowiedzi na pytanie dotyczące przychodu (25,0%).

Charakterystyka próby badawczej

Badana próba składa się najczęściej z dwuosobowych gospodarstw domowych (24,1%), przy czym znaczny udział miały także gospodarstwa trzy- (23,8%) i czteroosobowe (21,0%), a w 13,4% ogółu badanych gospodarstw domowych przebywają osoby niepełnosprawne lub niesamodzielne.

Blisko połowa ogółu mieszkańców obszarów wiejskich, którzy wzięli udział w badaniu należy do organizacji pozarządowych (NGO) - 48,4%. Badani mężczyźni deklaruwali najczęściej, że należą do Ochotniczej Straży Pożarnej (24,9%), a kobiety – do Koła Gospodyń Wiejskich (19,7%).

Mężczyźni częściej niż kobiety deklaruwali, że są właścicielami gruntów rolnych (odpowiednio: 55,6% i 38,7%). **Średnia powierzchnia gruntów rolnych, których właścicielami są mężczyźni (18,2 ha) jest większa od średniej powierzchni gruntów rolnych, których właścicielami są kobiety (13,2 ha).**

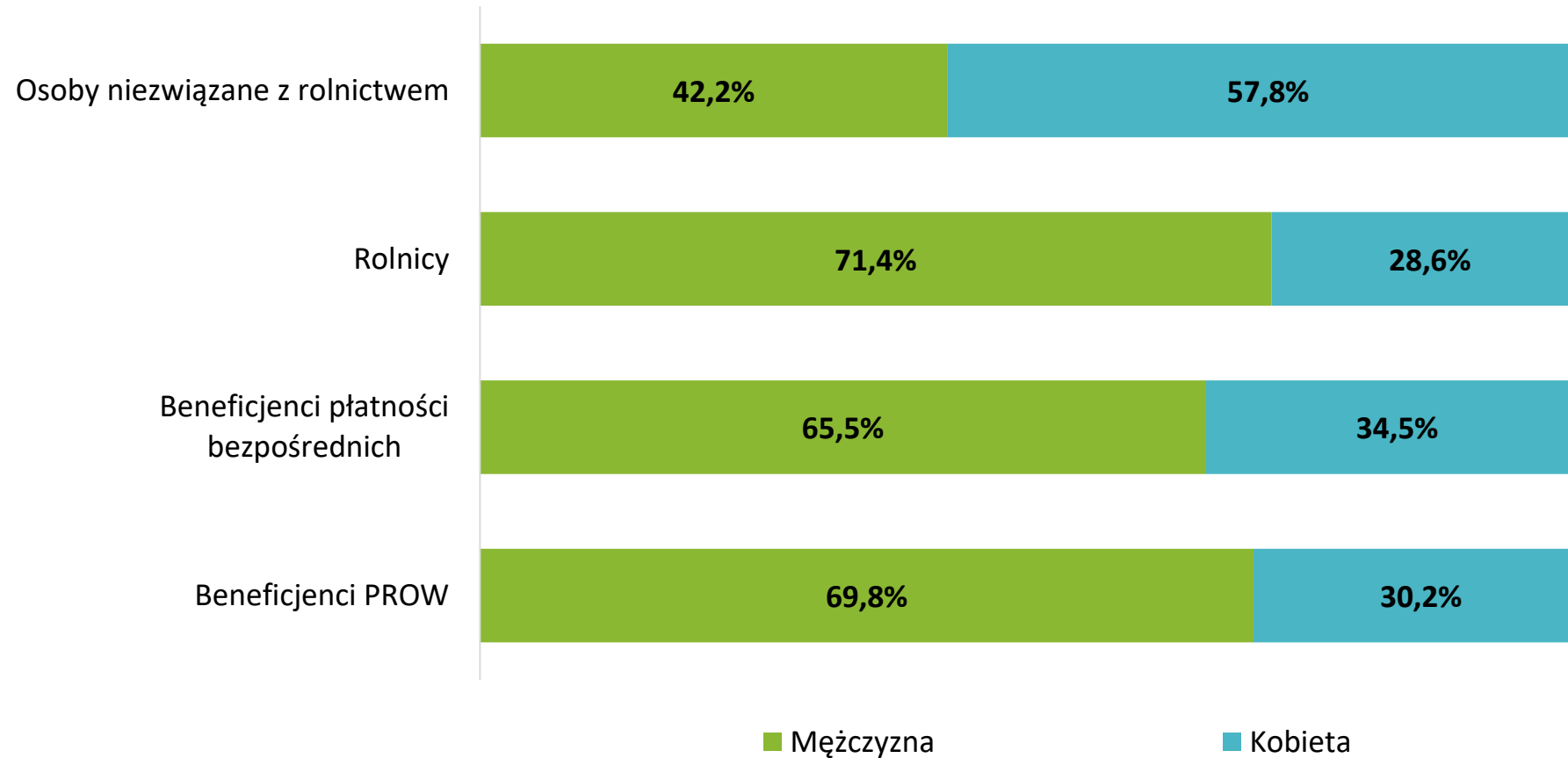
Co drugi właściciel gruntów rolnych (56,3%) samodzielnie prowadzi na posiadanych gruntach działalność rolniczą, przy czym tę odpowiedź mężczyźni wskazywali częściej niż kobiety (odpowiednio: 69,1% i 37,7%). Blisko co piąty respondent wskazał, że zajmuje się tym ktoś z jego rodziny (17,3%) lub dzierżawca (16,4%).

Najpowszechniejszą formą wsparcia z jakiego korzystają mieszkańcy obszarów wiejskich są płatności bezpośrednie. Drugim najczęściej wykorzystywanym rodzajem wsparcia było wsparcie obszarowe w ramach PROW 2014-2020.

Charakterystyka próby badawczej

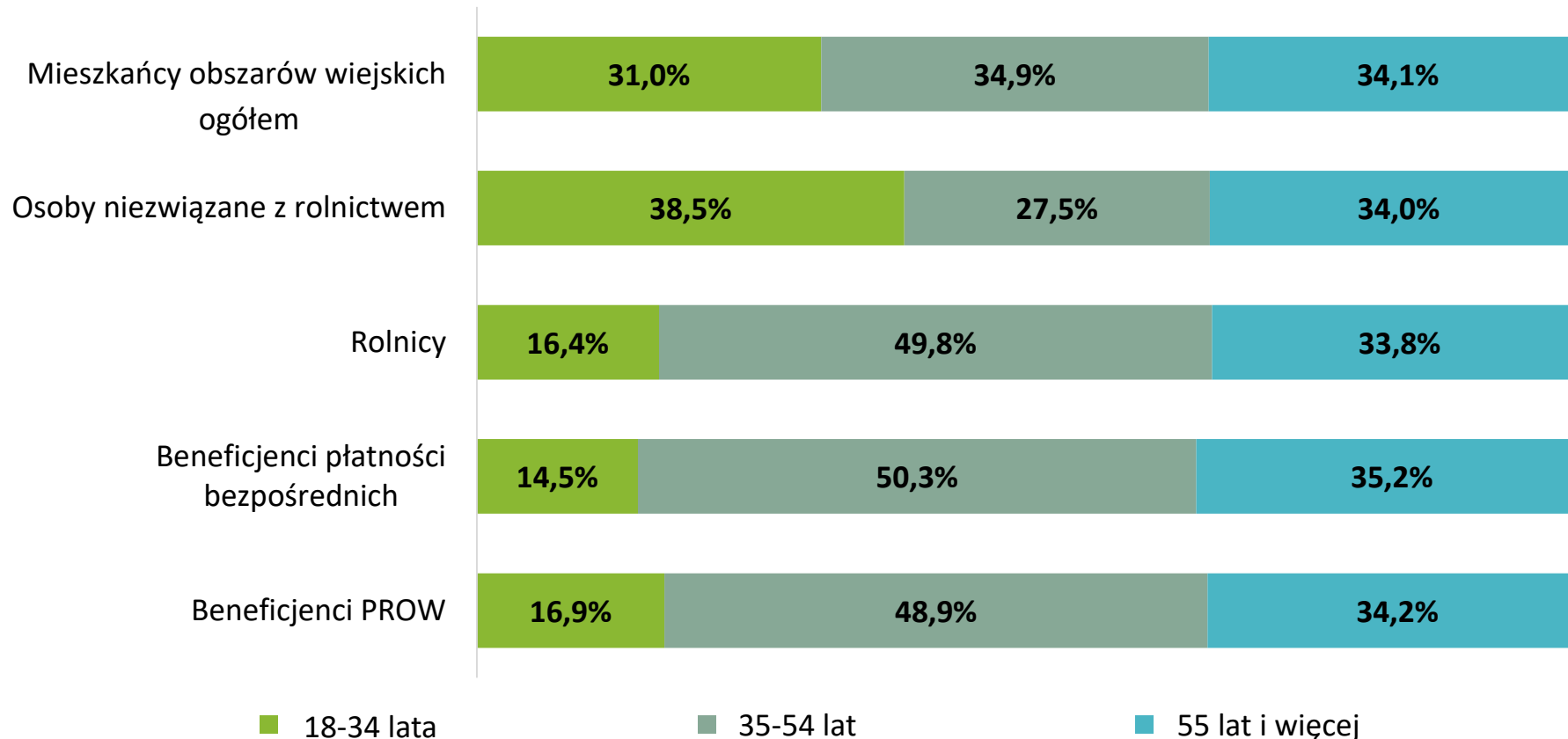
W1. Płeć respondenta

Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020); Rolnicy (N=426); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=429); Beneficjenci PROW (N=331).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

Charakterystyka próby badawczej

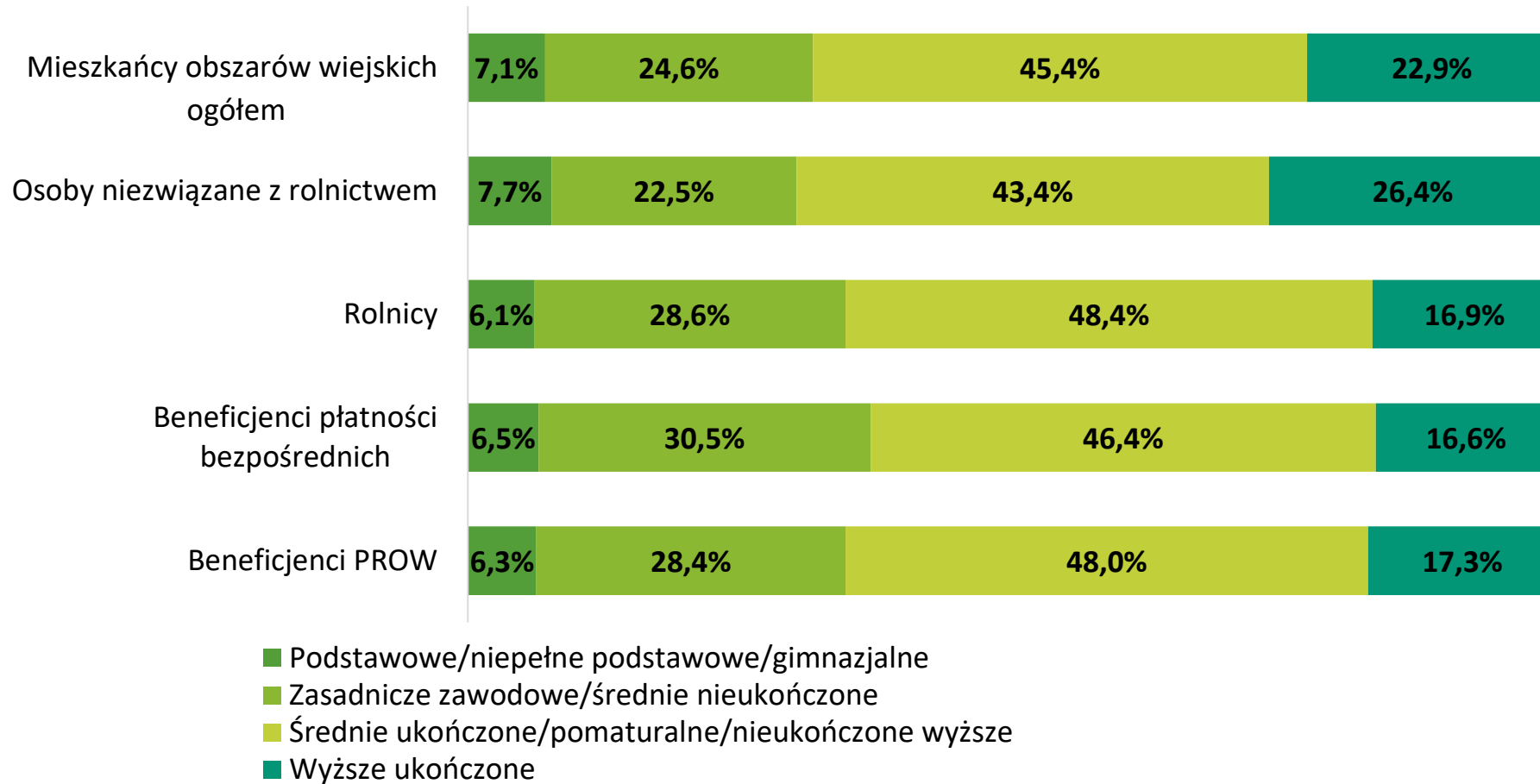
W2. Wiek respondenta

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020); Rolnicy (N=426); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=429); Beneficjenci PROW (N=331).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

Charakterystyka próby badawczej

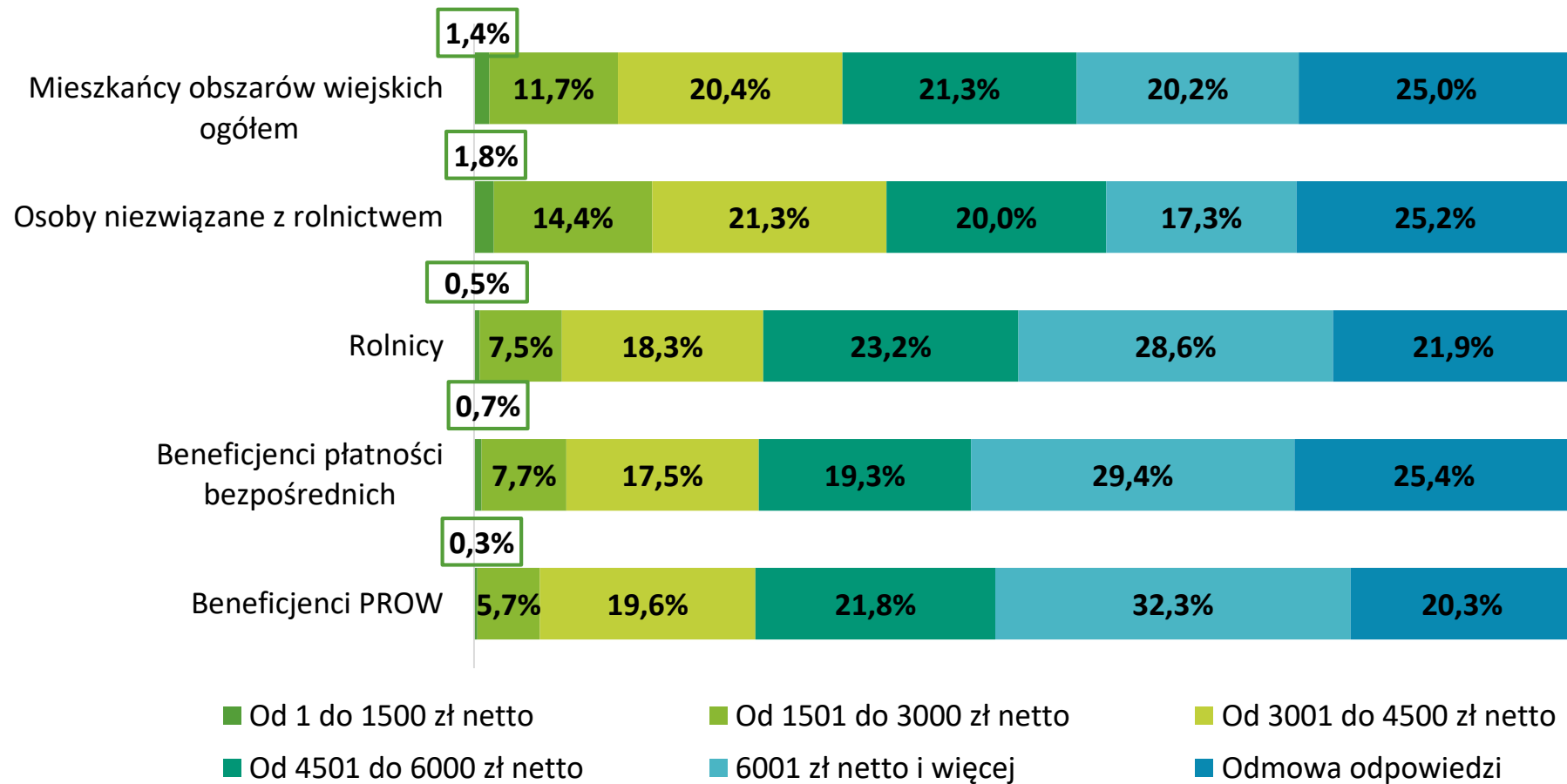
W3. Wykształcenie respondenta

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020); Rolnicy (N=426); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=429); Beneficjenci PROW (N=331).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

Charakterystyka próby badawczej

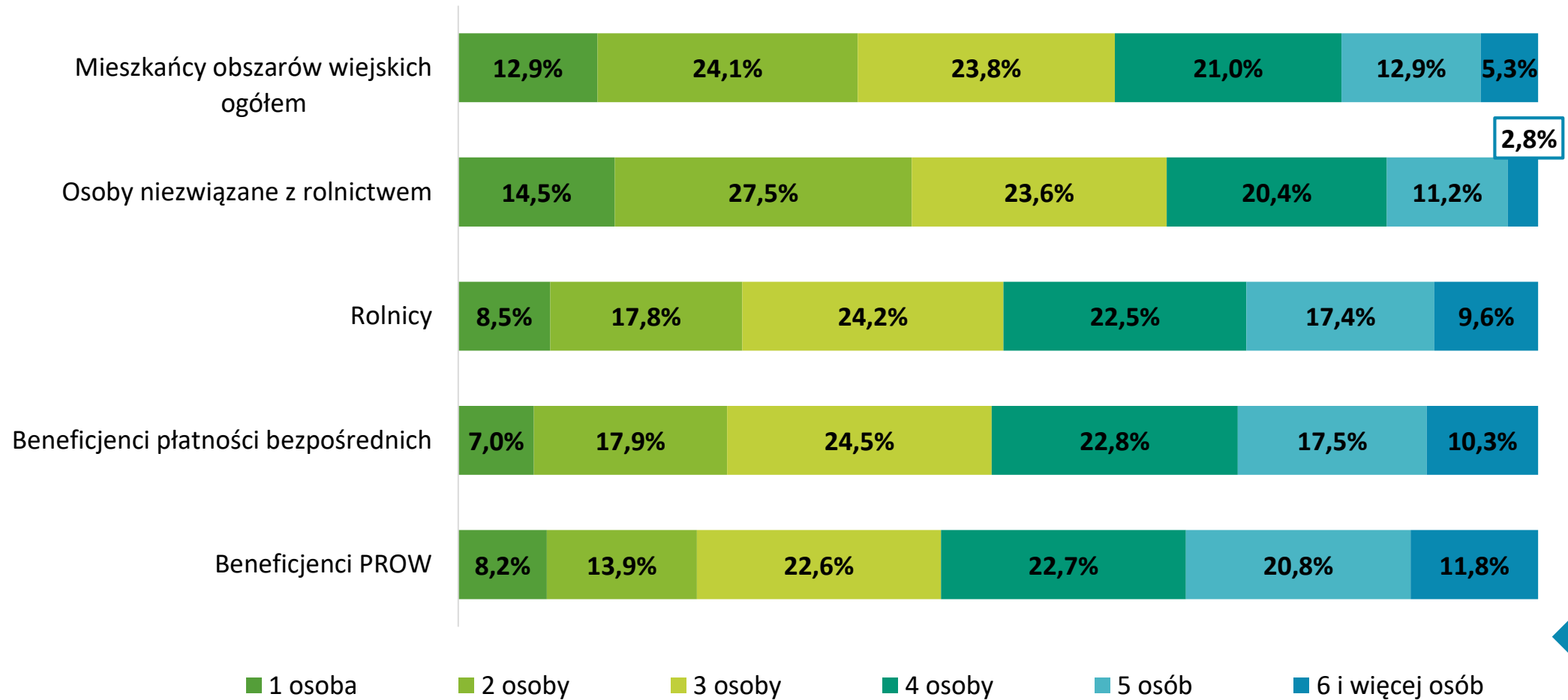
W4. Proszę Pana(ią) o wskazanie, do której grupy dochodowej zaliczył(a)by Pan(i) swoje gospodarstwo domowe, uwzględniając średnią wartość łącznych miesięcznych przychodów netto.

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020); Rolnicy (N=426); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=429); Beneficjenci PROW (N=331).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

Charakterystyka próby badawczej

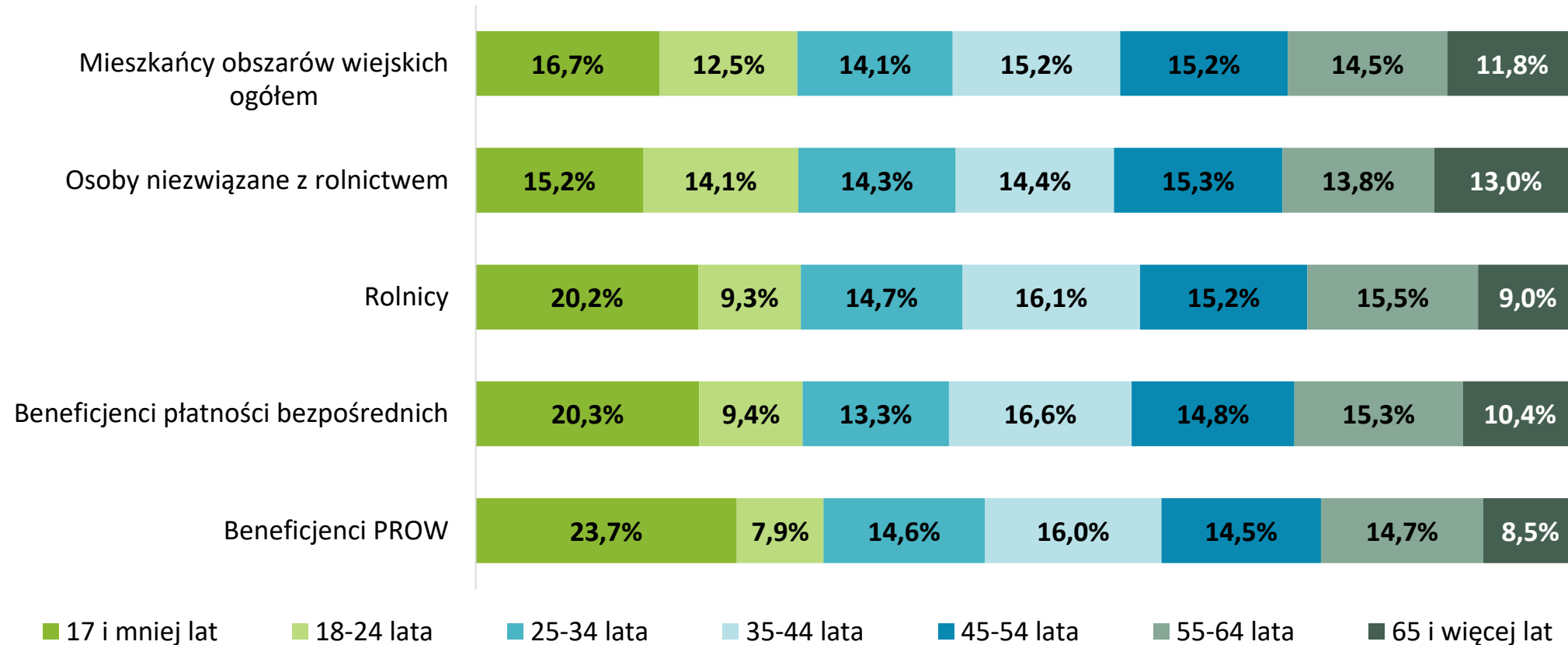
W5. Chcielibyśmy się dowiedzieć, jaka jest struktura Pana(i) gospodarstwa domowego.

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020); Rolnicy (N=426); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=429); Beneficjenci PROW (N=331).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

Charakterystyka próby badawczej

W5. Proszę podać wiek osób wchodzących w skład Pana(i) gospodarstwa domowego.

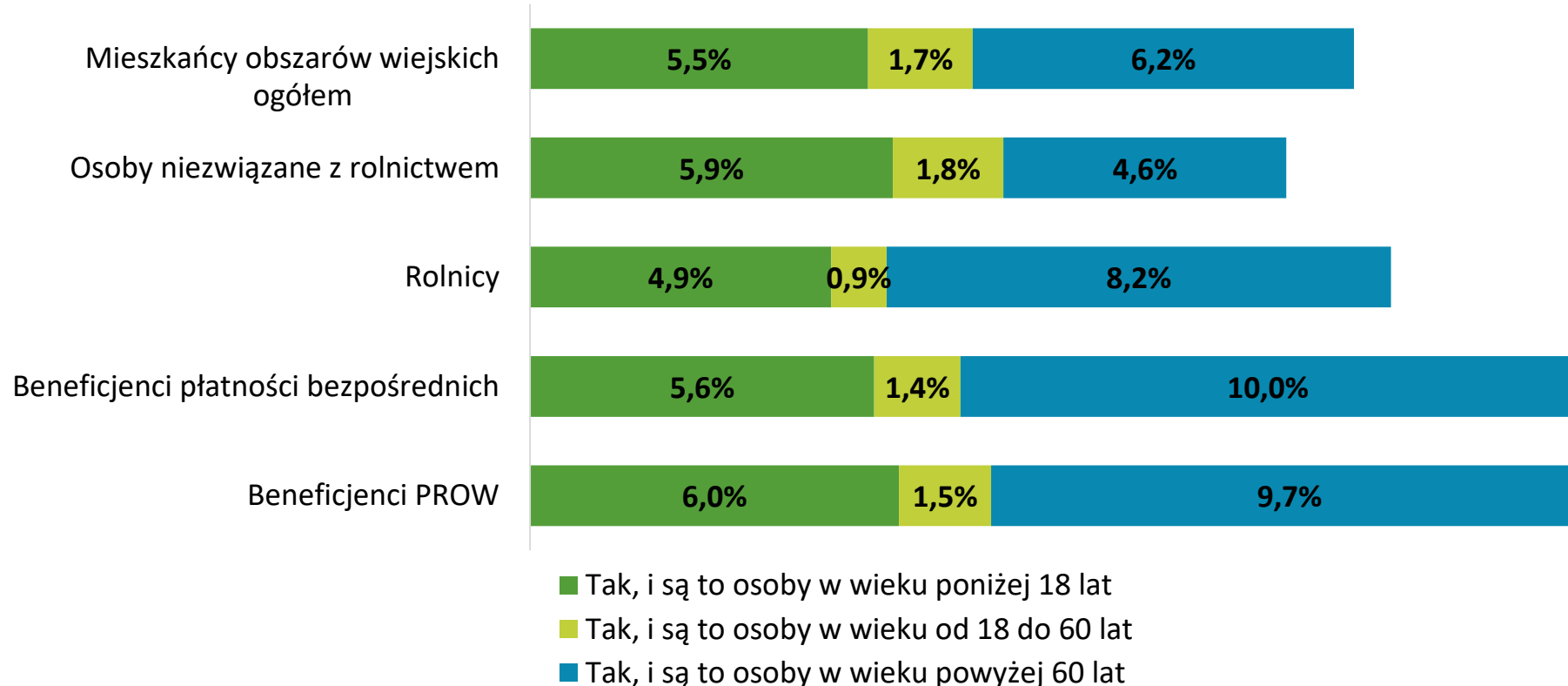
Na wykresie zaprezentowano jaki % każdej z ww. kategorii respondentów wskazał, że w skład jego gospodarstwa wchodzi osoby w wieku z danego przedziału wiekowego

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020); Rolnicy (N=426); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=429); Beneficjenci PROW (N=331).

Ankieter notował odrębnie wiek każdego z członków gospodarstwa domowego.

Charakterystyka próby badawczej

W6. Czy w Pana(i) gospodarstwie domowym przebywają osoby niepełnosprawne lub niesamodzielne, czyli wymagające stałej opieki i pomocy innych osób (np. w zakresie odżywiania, przemieszczania się, pielęgnacji ciała, higieny osobistej)?

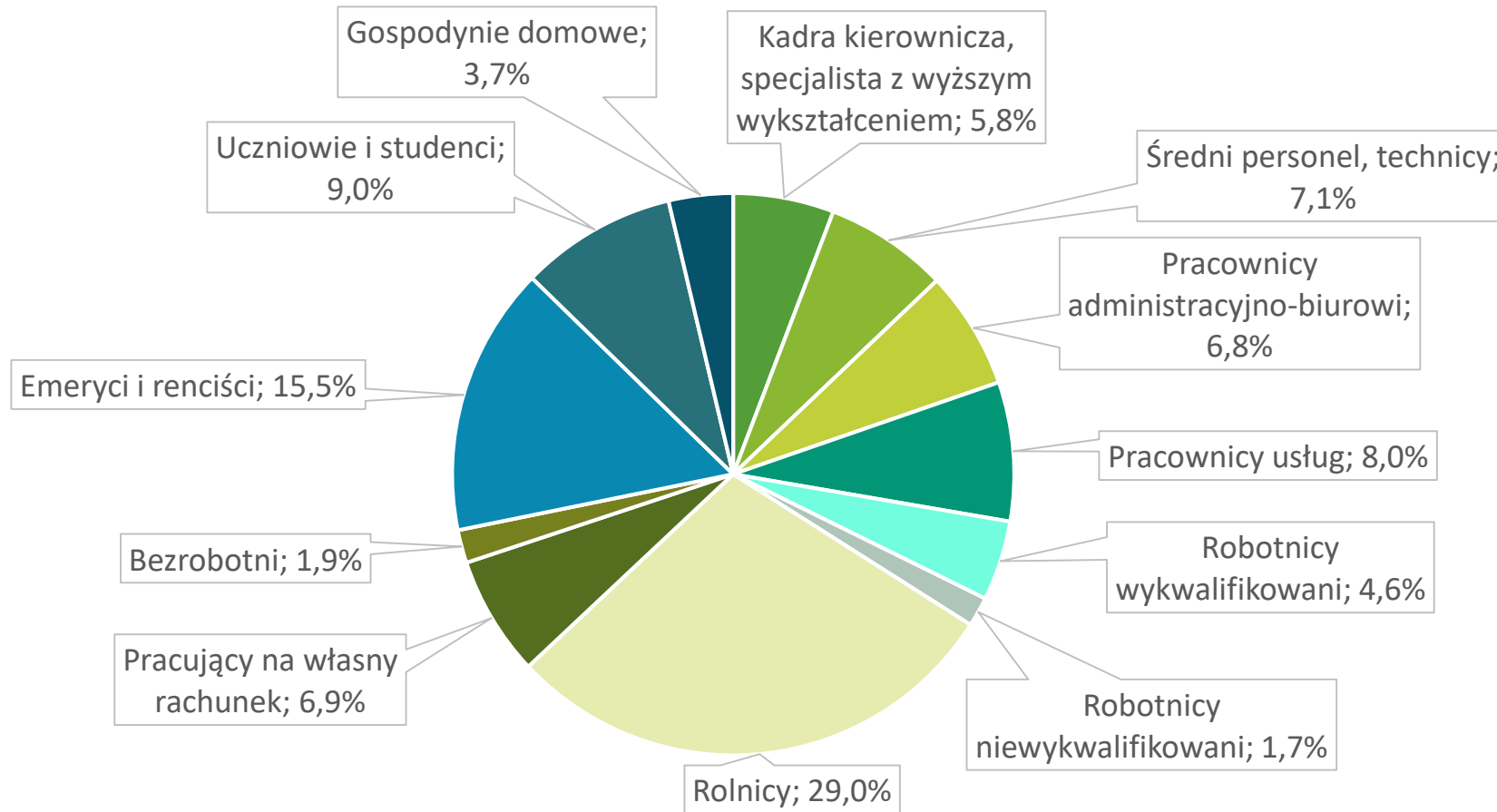

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020); Rolnicy (N=426); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=429); Beneficjenci PROW (N=331).
Pytanie wielokrotnego wyboru. Przedstawiono odpowiedzi twierdzące.

Charakterystyka próby badawczej

W7. Do jakiej grupy społeczno-zawodowej Pan(i) należy?

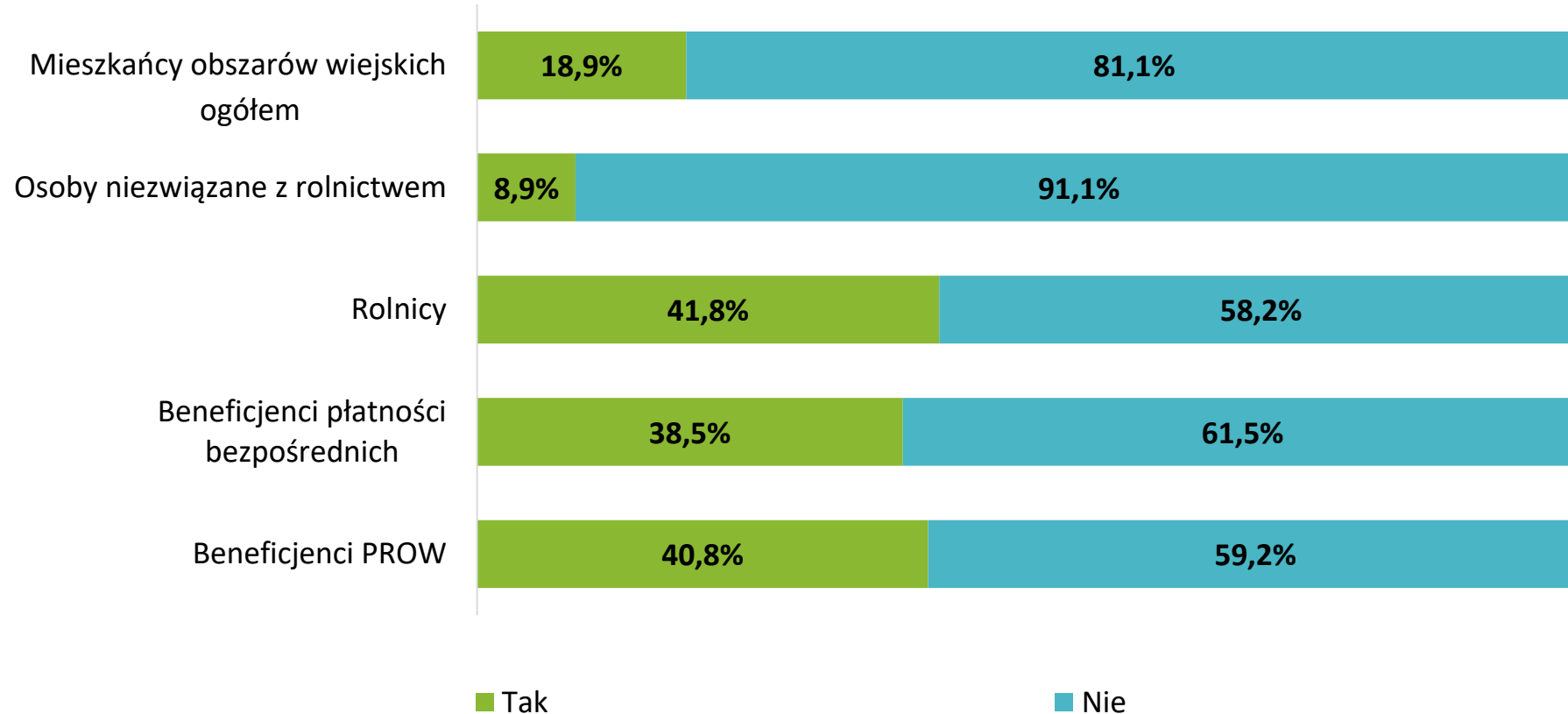

**MIESZKAŃCY
OBSZARÓW
WIEJSKICH
OGÓŁEM**

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

Charakterystyka próby badawczej

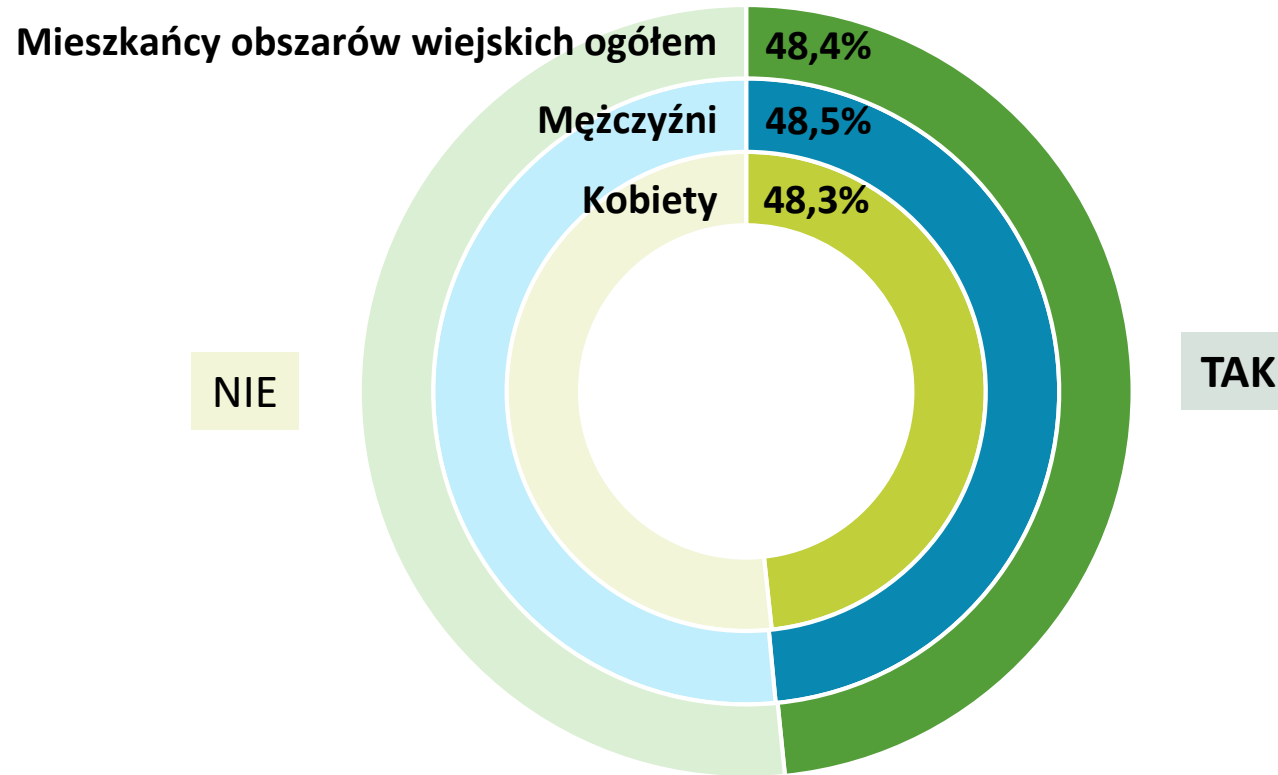
W8. Czy jest Pan(i) absolwentem szkoły rolniczej albo ukończył(a) Pan(i) studia związane z rolnictwem?

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020); Rolnicy (N=426); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=429); Beneficjenci PROW (N=331).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

Charakterystyka próby badawczej

W9a. Proszę powiedzieć, czy należy Pan(i) do organizacji pozarządowej (NGO)?

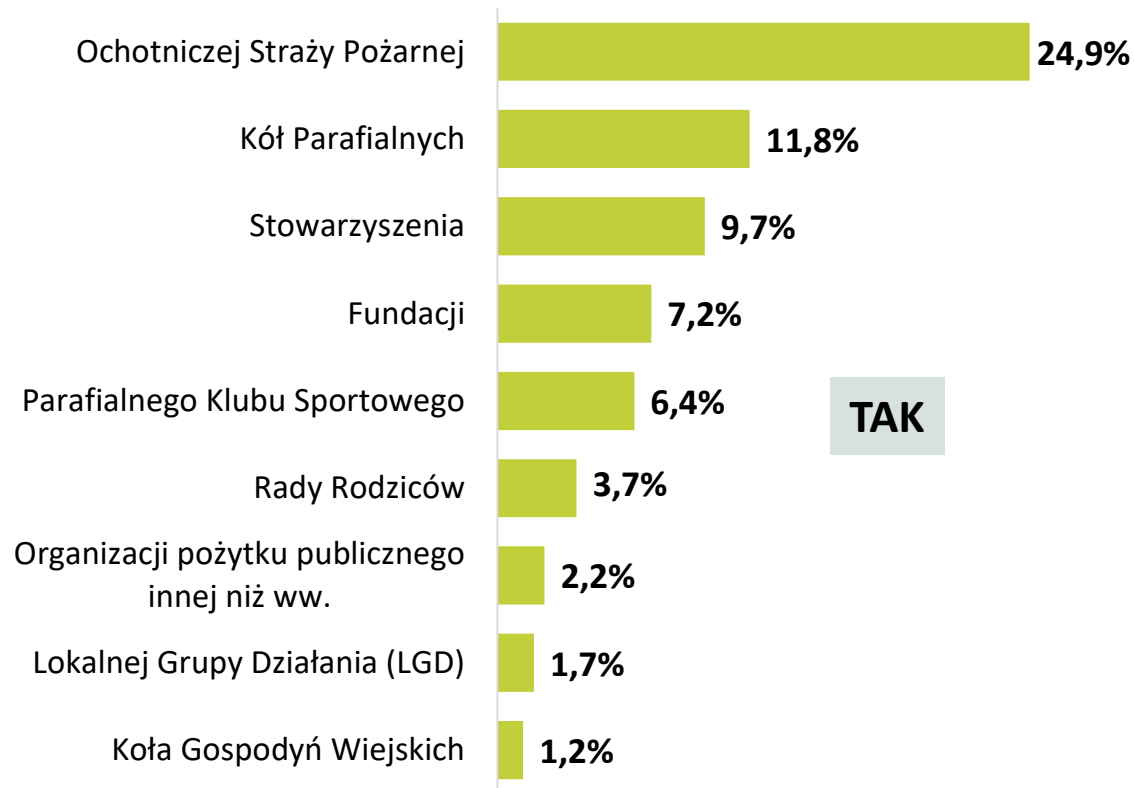
Ciemniejszy kolor na wykresie przedstawia odsetek odpowiedzi twierdzących.

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560) wg płci: Mężczyźni (N=780); Kobiety (N=780).
Przedstawiono odsetki respondentów, którzy należą do organizacji pozarządowej (NGO).

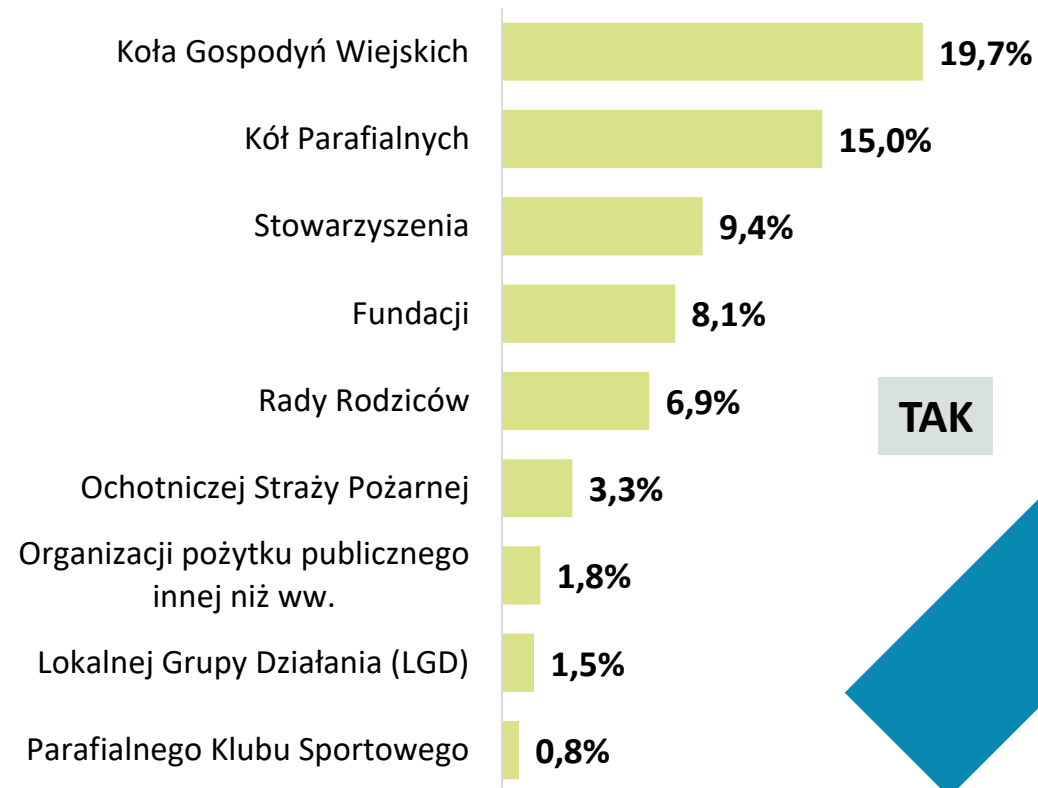
Charakterystyka próby badawczej

W9a. Proszę powiedzieć, czy należy Pan(i) do:

MIESZKAŃCY OBSZARÓW
WIEJSKICH – MĘŻCZYŹNI

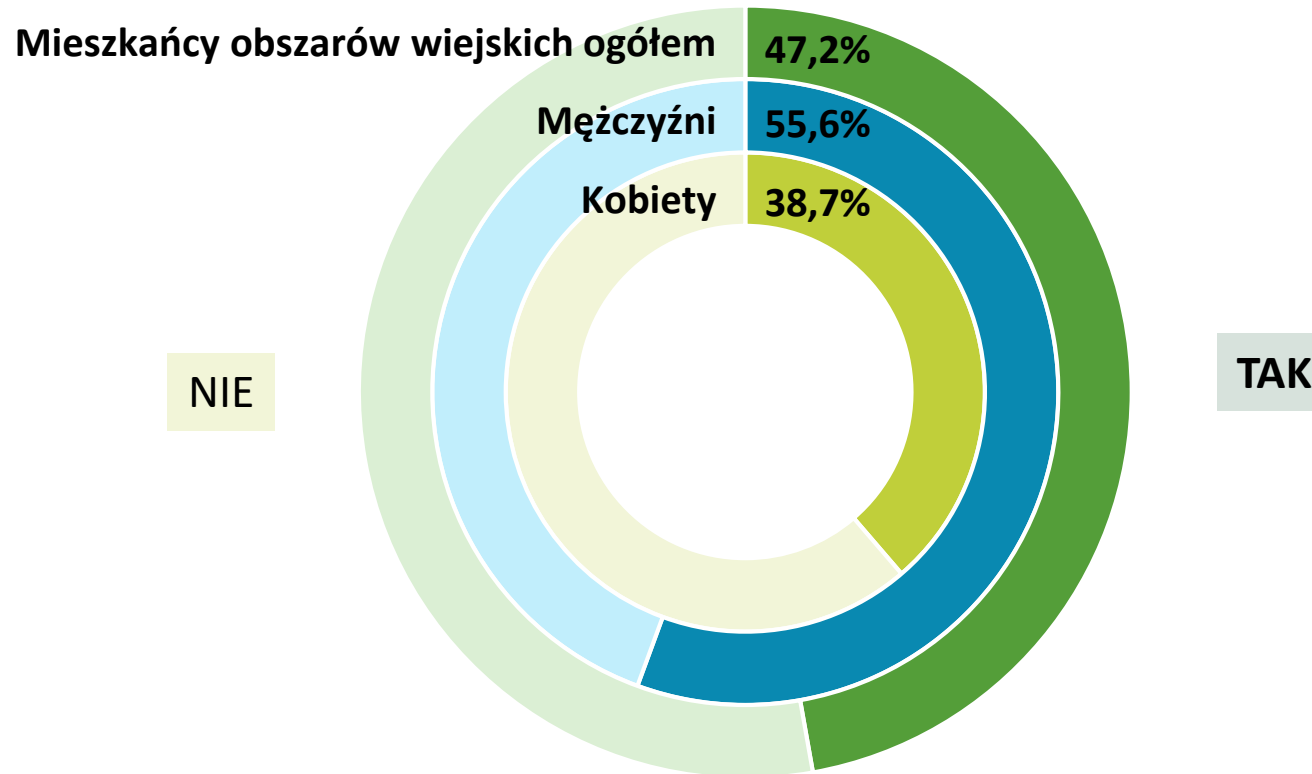
MIESZKAŃCY OBSZARÓW
WIEJSKICH – KOBIETY

Mieszkańcy obszarów wiejskich (N=1560) wg płci: Mężczyźni (N=780); Kobiety (N=780).
Jedna odpowiedź dla każdej kategorii; przedstawiono odsetek odpowiedzi twierdzących.

Charakterystyka próby badawczej

W10. Czy jest Pan(i) właścicielem gruntów rolnych (łąki, pastwiska, grunty orne, sady)?

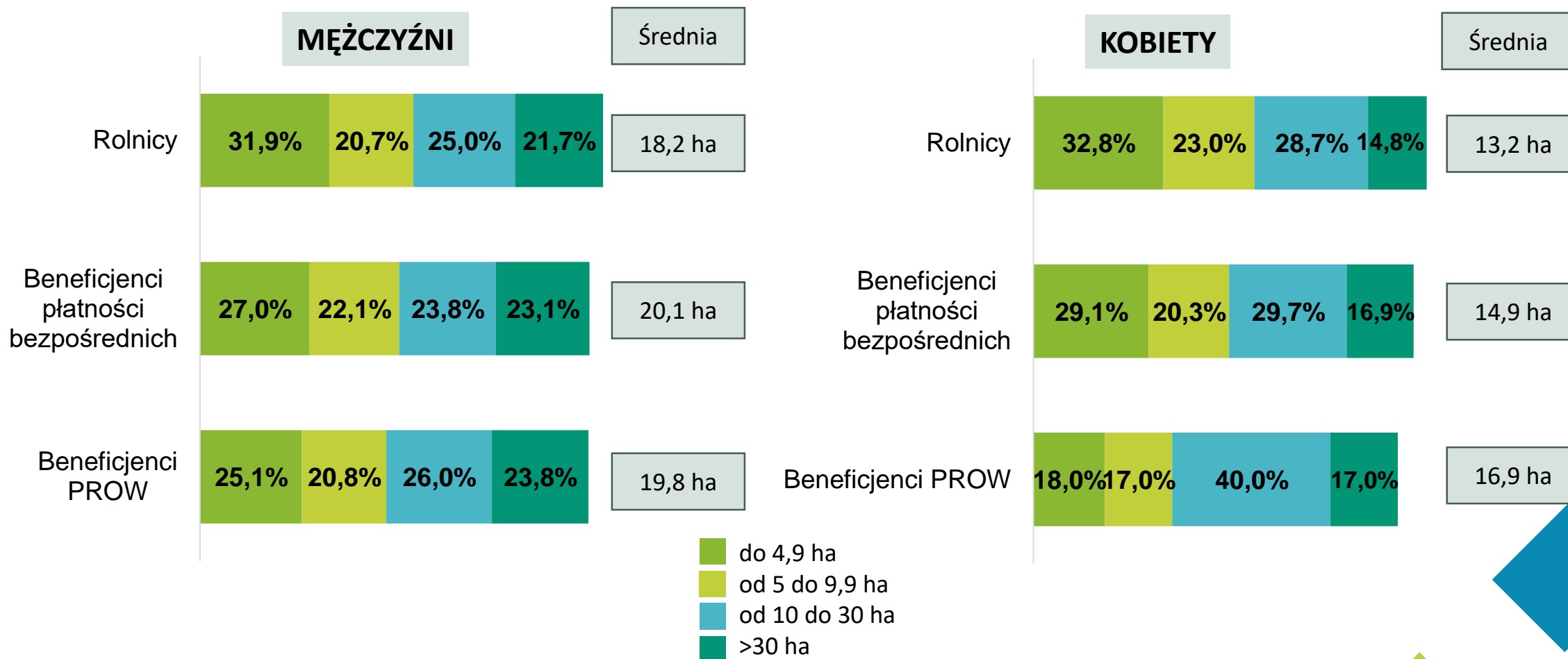

Ciemniejszy kolor na wykresie przedstawia odsetek odpowiedzi twierdzących.

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560) wg płci: Mężczyźni (N=780); Kobiety (N=780).

Charakterystyka próby badawczej

W10. Łącznie jakiej powierzchni gruntów rolnych (łąki, pastwiska, grunty orne, sady) jest Pan(i) właścicielem?

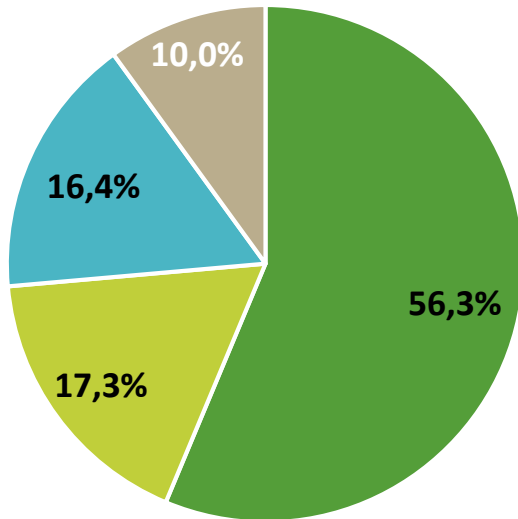

Rolnicy – mężczyźni (N=304); Beneficjenci płatności bezpośrednich – mężczyźni (N=281); Beneficjenci PROW – mężczyźni (N=231); Rolnicy – kobiety (N=122); Beneficjenci płatności bezpośrednich – kobiety (N=148); Beneficjenci PROW – kobiety (N=100). Pytanie jednokrotnego wyboru.

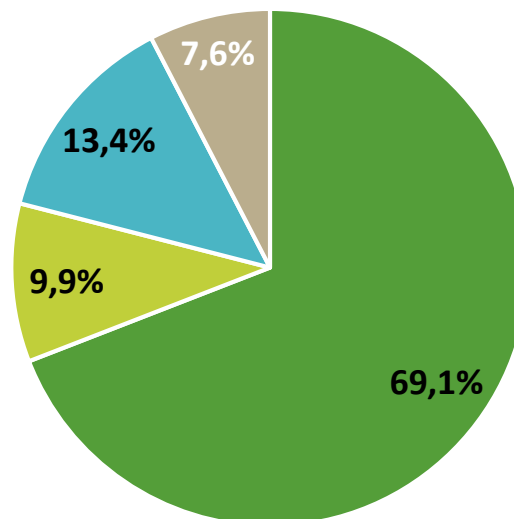
Charakterystyka próby badawczej

W11. Kto prowadzi na tych gruntach rolnych (łąki, pastwiska, grunty orne, sady) działalność rolniczą?

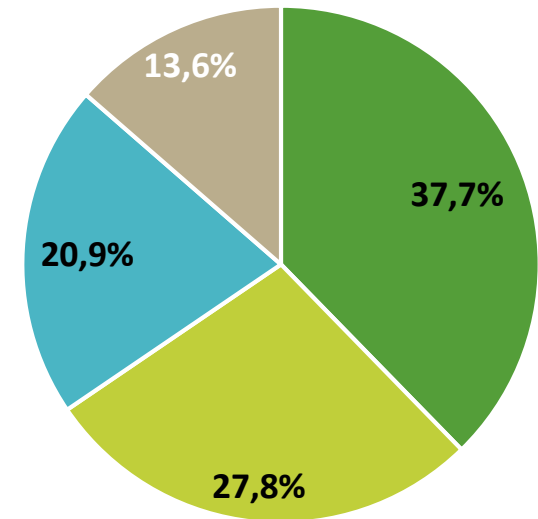
**MIESZKAŃCY OBSZARÓW
WIEJSKICH OGÓŁEM,
KTÓRZY POSIADAJĄ GRUNTY ROLNE**

**MĘŻCZYŹNI, KTÓRZY
POSIADAJĄ GRUNTY ROLNE**

**KOBIETY, KTÓRE
POSIADAJĄ GRUNTY ROLNE**

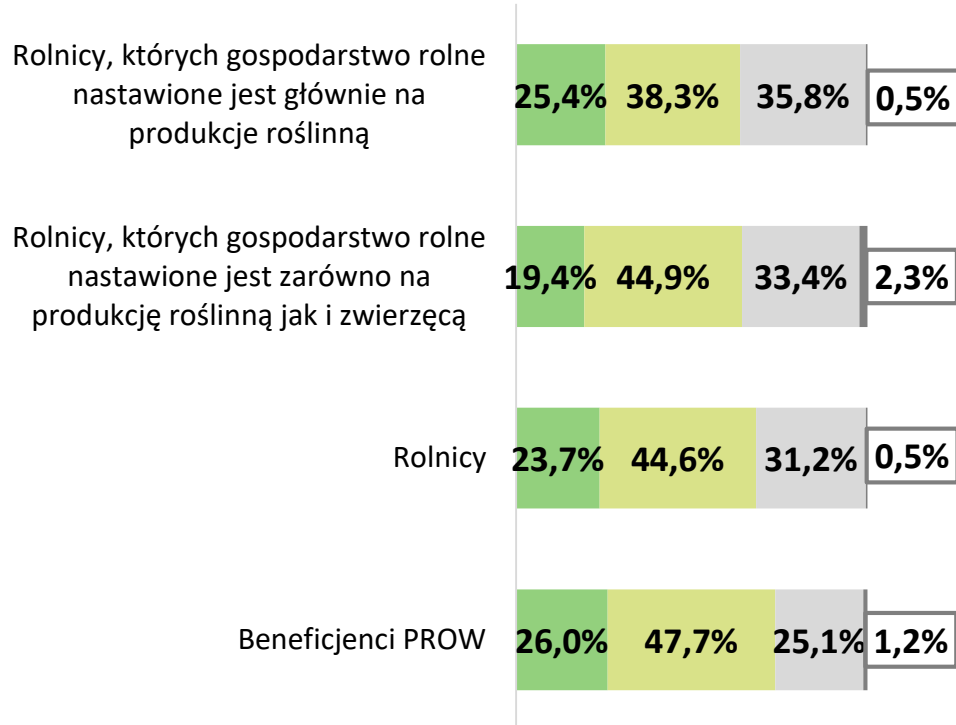
- Respondent
- Ktoś z mojej rodziny
- Dzierżawca
- Nikt, nie są wykorzystywane do produkcji rolniczej

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem, którzy posiadają grunty rolne (N=736); Mężczyźni, którzy posiadają grunty rolne (N=434); Kobiety, które posiadają grunty rolne (N=302).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

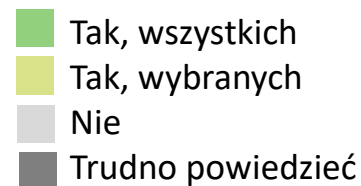
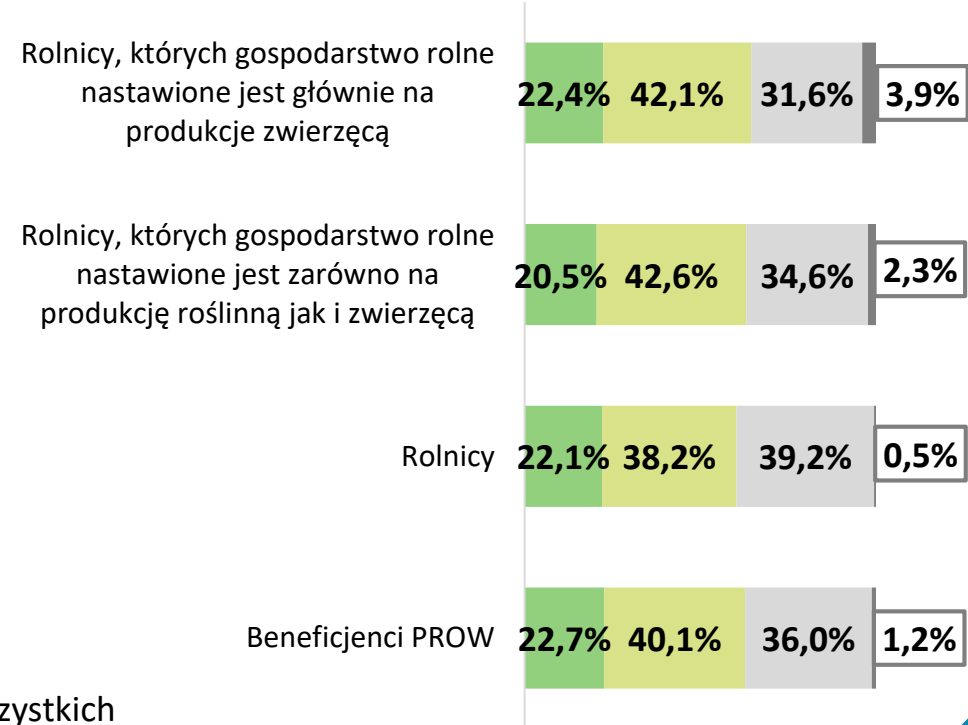
Charakterystyka próby badawczej

W12. Czy jest Pan(i) zainteresowany ubezpieczeniem:

UPRAW ROLNYCH

ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

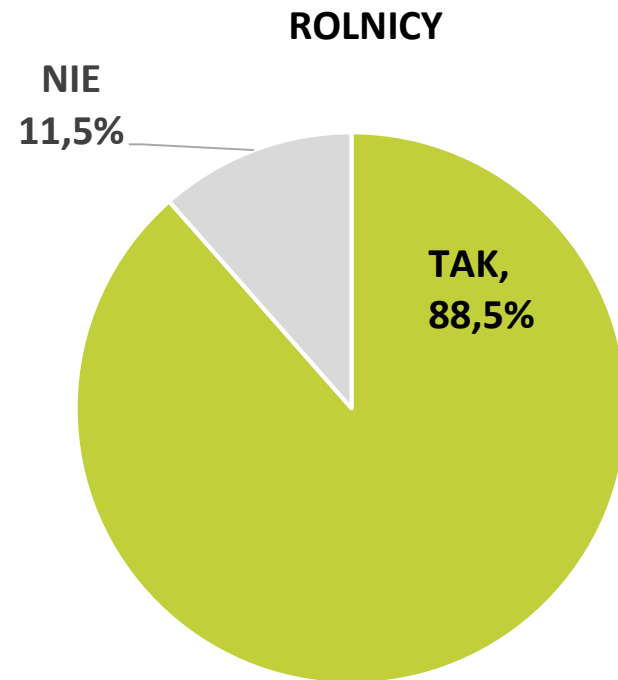

Rolnicy, których gospodarstwo rolne nastawione jest głównie na produkcję roślinną (N=201); Rolnicy, których gospodarstwo rolne nastawione jest głównie na produkcję zwierzęcą (N=76); Rolnicy, których gospodarstwo rolne nastawione jest zarówno na produkcję roślinną jak i zwierzęcą (N=263); Rolnicy (N=426); Beneficjenci PROW (N=331).
Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

Charakterystyka próby badawczej

W13. Proszę powiedzieć, czy korzystał(a) Pan(i) ze wsparcia publicznego w ostatnim roku?

Ciemniejszy kolor na wykresie przedstawia odsetek odpowiedzi twierdzących.

Rolnicy (N=426).

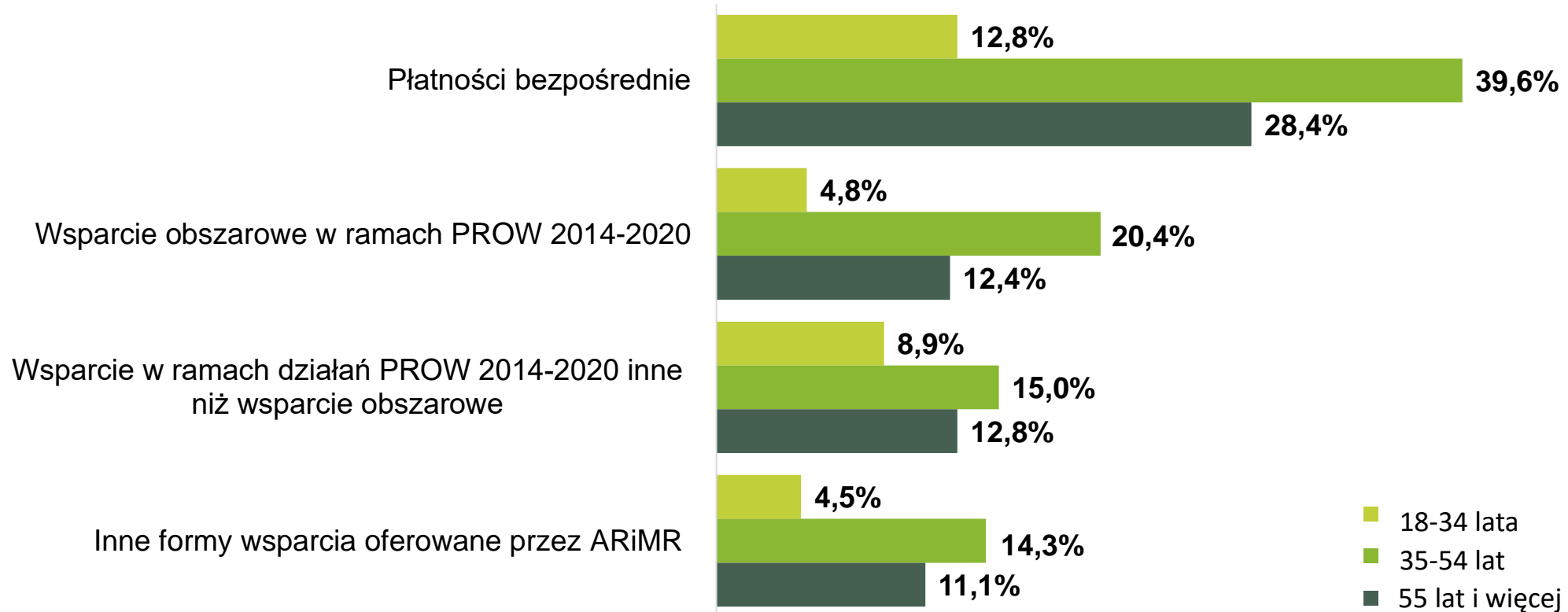
Przedstawiono odsetki respondentów, którzy korzystali z co najmniej jednej formy wsparcia publicznego.

25

Charakterystyka próby badawczej

W13. Proszę powiedzieć, z których z wymienionych form wsparcia publicznego Pan(i) korzystał(a) w ostatnim roku?

MIESZKAŃCY OBSZARÓW WIEJSKICH, którzy korzystali w ostatnim roku ze wsparcia... WG WIEKU

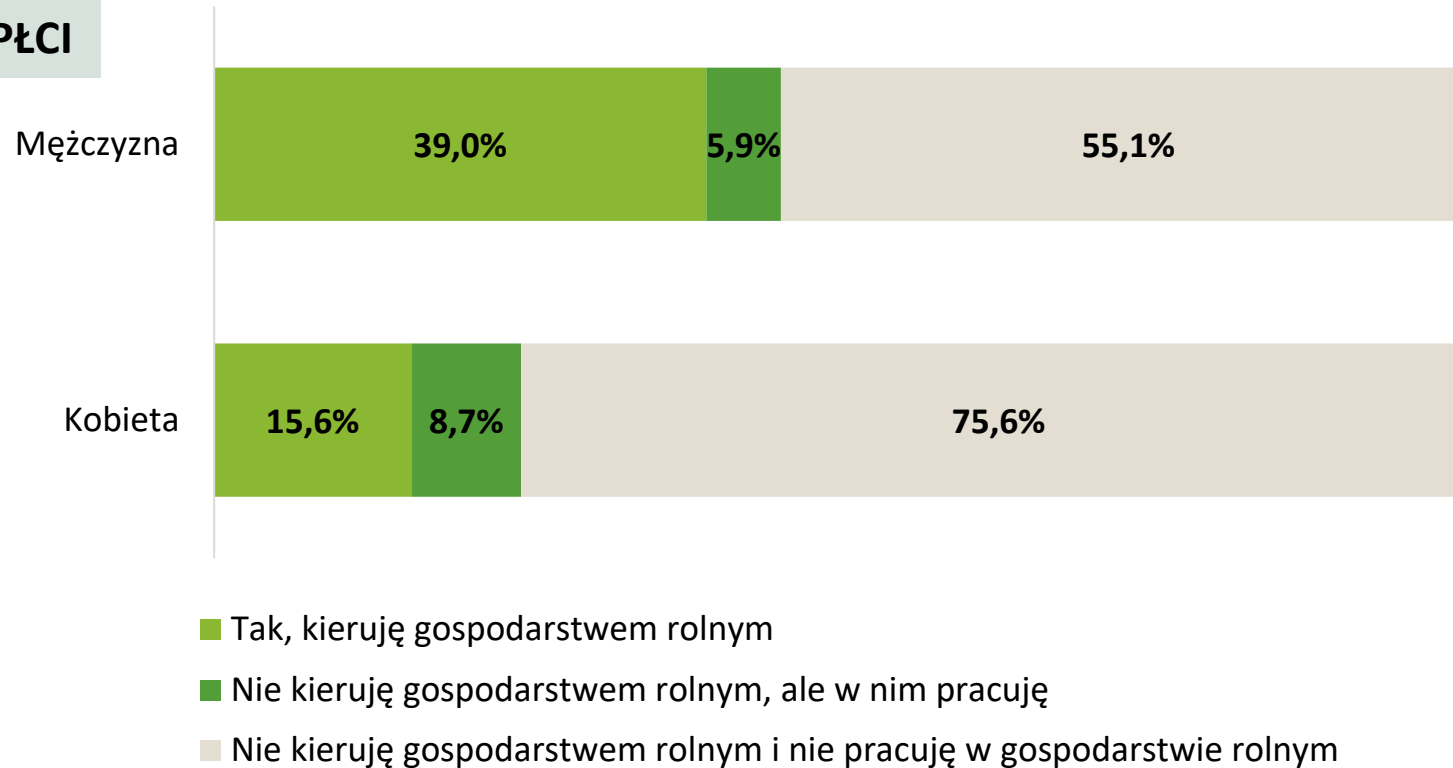
Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560) wg wieku: 18-34 lata (N=484); 35-54 lat (N=545); 55 lat i więcej (N=531).

Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

Charakterystyka próby badawczej

W14. Czy kieruje Pan(i) gospodarstwem rolnym, w którym prowadzona jest produkcja rolnicza (np. uprawy, chów, sadownictwo) lub w nim pracuje?

MIESZKAŃCY OBSZARÓW WIEJSKICH WG PŁCI

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560) wg płci: Mężczyźni (N=780); Kobiety (N=780).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

Sytuacja gospodarstw rolnych

Sytuacja gospodarstw rolnych

Ponad połowa (53,3%) badanych rolników dodatkowo użytkuje grunty rolne na podstawie dzierżawy (31,7%), użyczenia (14,1%) bądź innego tytułu (7,5%). Trzech na czterech rolników (77,0%) deklaruowało, że nie użycza ani nie oddaje w dzierżawę swoich gruntów, a odsetek takich wskazań zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn był podobny i wynosił około 77%.

Większość rolników uważa, że jest w stanie wraz z rodziną utrzymać się wyłącznie z prowadzenia działalności rolniczej (70,5% – suma odpowiedzi „raczej tak” i „zdecydowanie tak”).

Co drugi badany rolnik przyznał, że największą barierą w rozwoju jego gospodarstwa stanowi niedostateczne wyposażenie techniczne (53,0%), przy czym taką odpowiedź w 2022 roku wskazywano częściej niż w 2021 roku (o 21,4 p.p.). Dla rozwoju gospodarstw rolników jedną z istotniejszych barier stanowi także niska opłacalność produkcji (45,8%) i niedostatecznie rozwinięta infrastruktura gospodarstwa rolnego w zakresie budynków/budowli rolniczych (44,6% ogółu badanych).

Zdaniem 43,4% rolników w ich gospodarstwie rolnym w najbliższych 5 latach konieczne byłyby inwestycje w nowe maszyny rolnicze (co jest wynikiem o 15 p.p. niższym niż w 2021 roku), 39,4% rolników dostrzega potrzebę remontu posiadanych maszyn rolniczych, a 36,9% uważa, że należałoby wybudować budynki gospodarcze (w 2021 roku była to najczęściej wskazywana potrzeba). Inwestycje w nowe maszyny rolnicze wskazywane były najczęściej bez względu na wiek rolników. Rolnicy w wieku od 35 do 54 lat częściej od pozostałych wskazywali na wybudowanie budynków gospodarczych (42,0%) i zatrudnienie osób do pracy w gospodarstwie (30,7%). Z kolei wśród respondentów w wieku co najmniej 55 lat wyraźnie wyższy odsetek wskazań dotyczył remontu posiadanych maszyn rolniczych (40,3%) i remontu budynków gospodarczych (34,7%), zaś niższy zakupu ziemi rolniczej – 24,3%.

Sytuacja gospodarstw rolnych

Mając potrzebę zakupu nowej maszyny bądź nowego urządzenia rolniczego, **ponad połowa badanych rolników (50,8%) zwróciłaby uwagę na to, czy maszyna/urządzenie jest polskiej produkcji** (odnotowano znaczny wzrost znaczenia tego czynnika względem 2021 roku – o 27,4 p.p.). Rolnicy w wieku 18-34 lat braliby ten aspekt pod uwagę znacznie częściej (62,5%) niż starsi respondenci. **Dla ankietowanych rolników ważne byłoby również, aby części zamienne były produkowane w Polsce (48,6%)**, na co wskazywały przede wszystkim osoby w wieku co najmniej 55 lat oraz od 35 do 54 lat (odpowiednio 50,0% i 49,5%).

W sytuacji, gdyby ze środków UE było przydzielane wsparcie na zakupy rozwiązań cyfrowych do rolnictwa, **37,7% rolników chciałoby uzyskać wsparcie na zakup usługi polegającej na precyzyjnym nawadnianiu upraw. Co trzeci ankietowany (32,0%) byłby zainteresowany zakupem komputera, tabletu lub smartfona z oprogramowaniem do zarządzania gospodarstwem rolnym, a 28,3% - zakupem, montażem lub wynajmem urządzeń i oprogramowania do oceny stanu zdrowia zwierząt hodowlanych.**

Większość badanych rolników nie podejmuje się pracy pozarolniczej (72,3%), gdyż praca w gospodarstwie rolnym nie pozostawia im czasu na jakiegokolwiek dodatkowe zajęcia zarobkowe (40,3%; spadek względem 2021 roku o 6,8 p.p.). Pracy pozarolniczej wyraźnie częściej podejmują się rolnicy w wieku od 18 do 34 lat (42,9%), zaś najrzadziej – osoby w wieku 55 lat i więcej (21,5%). **Na podjęcie pracy pozarolniczej częściej decydują się kobiety (32,8%),** z kolei mężczyźni, którzy nie podejmują się takiej pracy (74,3%), najczęściej deklarowali, że praca w gospodarstwie nie pozostawia im czasu na dodatkowe zajęcia (41,2%).

Aby zachęcić młode osoby do zajęcia się profesjonalnie produkcją rolną – zdaniem rolników - należy przede wszystkim ułatwić im kontakt z osobami, które chciałyby przekazać gospodarstwo (57,3%). Taką opinię podzielają przede wszystkim rolnicy w wieku od 35 do 54 lat (58,5%) oraz w wieku co najmniej 55 lat (61,1%).

Sytuacja gospodarstw rolnych

Blisko **13,6%** rolników spodziewa się kłopotów z zapewnieniem sobie pracowników do pracy w gospodarstwie rolnym w związku z wojną w Ukrainie. Czterech na dziesięciu respondentów (41,3%) nie poszukuje pracowników, a trzech na dziesięciu (29,1%) nie przewiduje takich trudności, mimo iż potrzebuje pracowników do pracy w gospodarstwie rolnym.

W celu poprawy warunków bezpieczeństwa pracy 61,0% rolników w ostatnich 5 latach wprowadziło zmiany na terenie gospodarstwa rolnego.

Podjmując decyzję o stosowaniu środków ochrony roślin co trzeci rolnik uwzględniał progi ekonomicznej szkodliwości organizmów szkodliwych (34,1%) oraz poziom szkodliwości środków ochrony roślin dla ludzi, pszczół i środowiska naturalnego (33,2%). Takie praktyki stosują najczęściej osoby w wieku od 35 do 54 lat (odpowiednio 33,0% i 28,3%). Blisko co czwarty rolnik brał pod uwagę wyniki prowadzonego przez siebie monitoringu organizmów szkodliwych (23,9%) oraz korzystał z systemów wspomaganie podejmowania decyzji w ochronie roślin (22,7%) – najczęściej osoby w wieku od 18 do 34 lat (odpowiednio 27,1% i 21,4%).

Rolnicy stosujący środki ochrony roślin czytają etykiety dotyczące ich stosowania, najczęściej podczas zakupu (40,9%) lub przed każdym zabiegiem (37,5%). Rolnicy przed wykonywaniem zabiegów wykorzystujących środki ochrony roślin w swoim gospodarstwie rolnym, często informują o tym fakcie inne osoby, przy czym takie informacje najczęściej przekazują sąsiadom użytkującym działki w sąsiedztwie miejsc stosowania środków ochrony roślin (48,9%). Nieco niższy odsetek badanych przekazuje takie informacje właścicielom pasiek (29,3%). Co trzeci rolnik (30,7%) stosujący środki ochrony roślin nie informuje o tym fakcie innych osób.

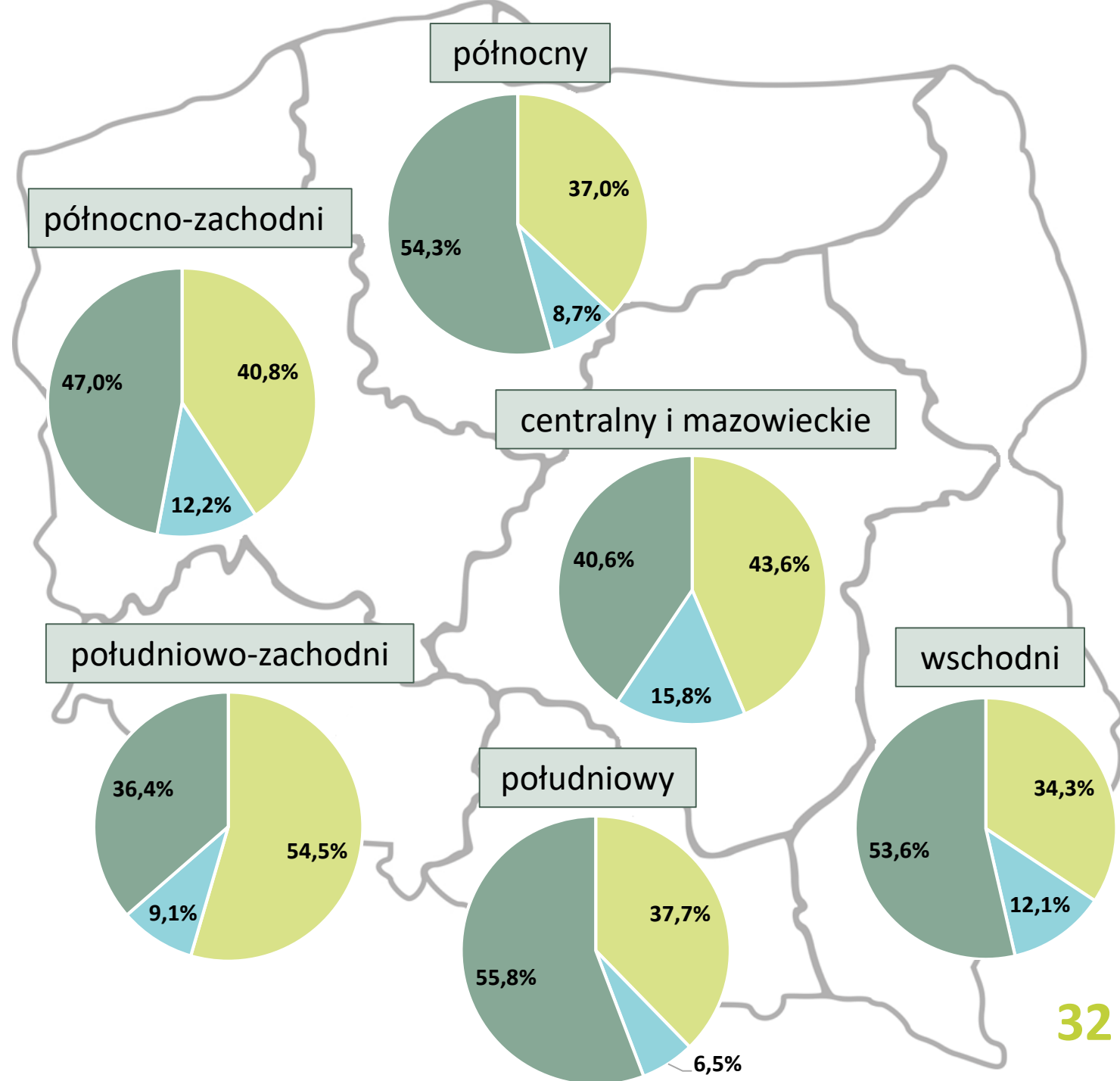
Sytuacja gospodarstw rolnych

R1. Czy Pana(i) gospodarstwo rolne nastawione jest na...

ROLNICY WG MAKROREGIONÓW

- Głównie na produkcję roślinną
- Głównie na produkcję zwierzęcą
- Zarówno na produkcję roślinną jak i zwierzęcą

Rolnicy (N=426) wg makroregionów:
centralny i woj. mazowieckie (N=133);
południowo-zachodni (N=22);
południowy (N=77);
północno-zachodni (N=49);
północny (N=46);
wschodni (N=99).

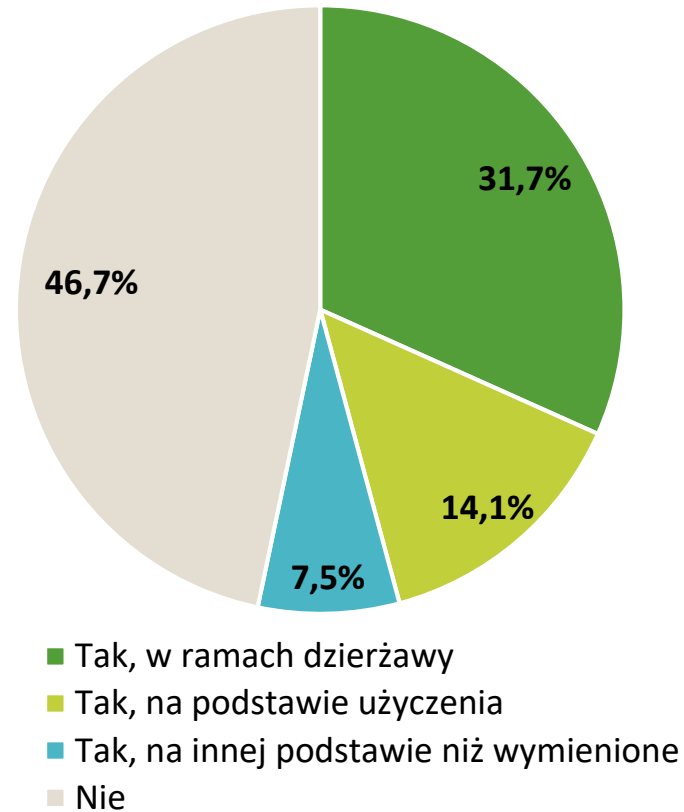

Sytuacja gospodarstw rolnych

R2. Czy dodatkowo użytkuje Pan(i) grunty rolne (np. pole, łąki, pastwisko, sad, stawy rybne), których nie jest Pan(i) właścicielem lub współwłaścicielem?

ROLNICY

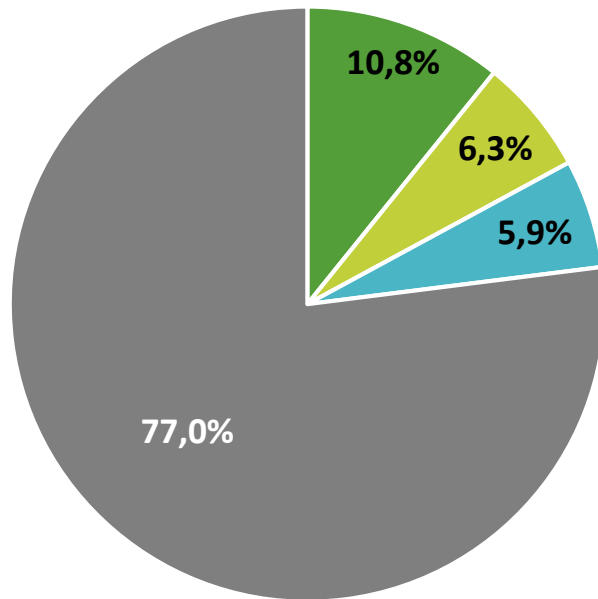
Rolnicy (N=426).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

33

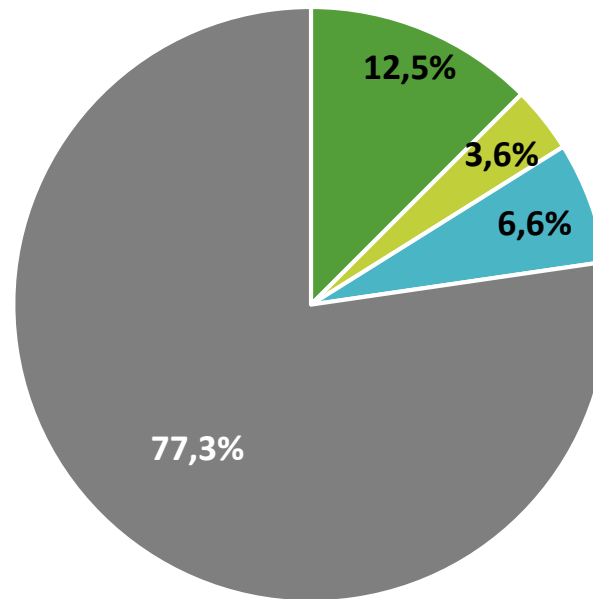
Sytuacja gospodarstw rolnych

R3. Czy użycza/oddaje w dzierżawę Pan(i) grunty rolne (np. pole, łąkę, pastwisko, sad, staw rybny)?

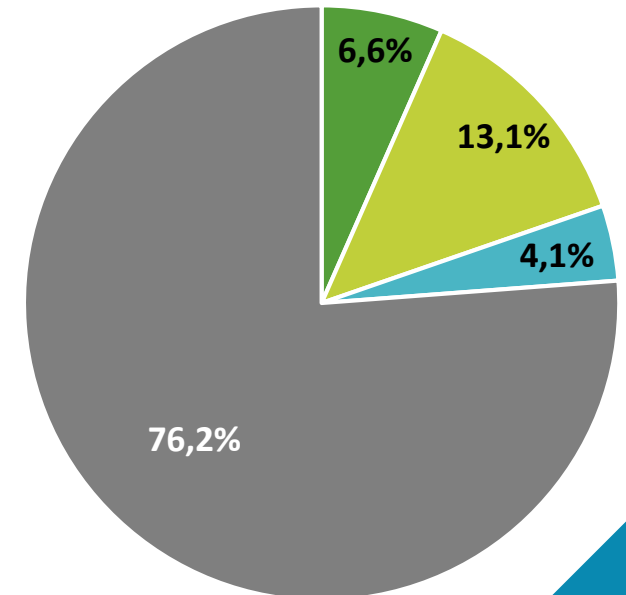
ROLNICY - OGÓŁEM

ROLNICY - MĘŻCZYŹNI

ROLNICY - KOBIETY

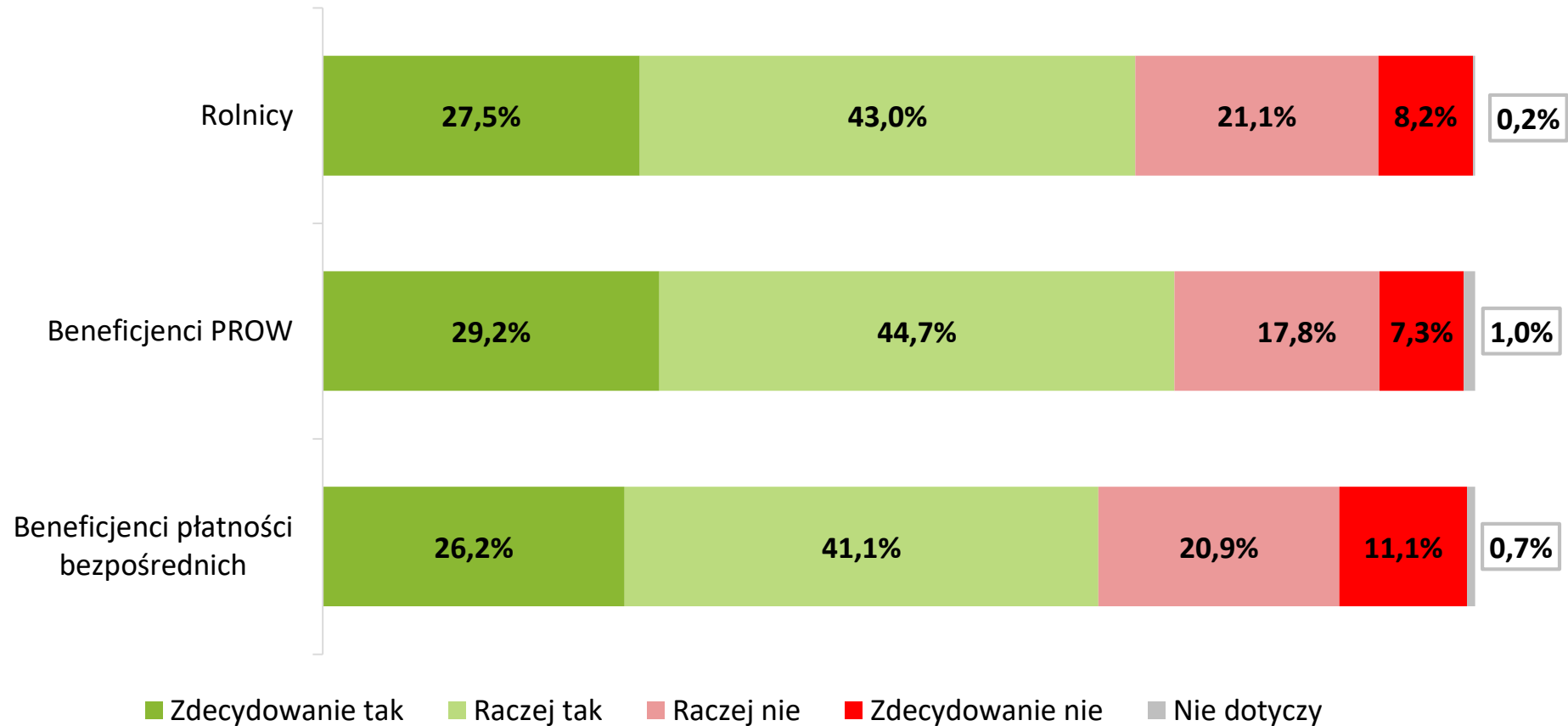

- Tak, w ramach dzierżawy
- Tak, na podstawie użyczenia
- Tak, na innej podstawie niż wymienione
- Nie

Rolnicy (N=426) wg płci: Mężczyźni (N=304); Kobiety (N=122).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

Sytuacja gospodarstw rolnych

R4. Czy jest Pan(i) w stanie utrzymać się wraz z rodziną wyłącznie z prowadzenia działalności rolniczej?

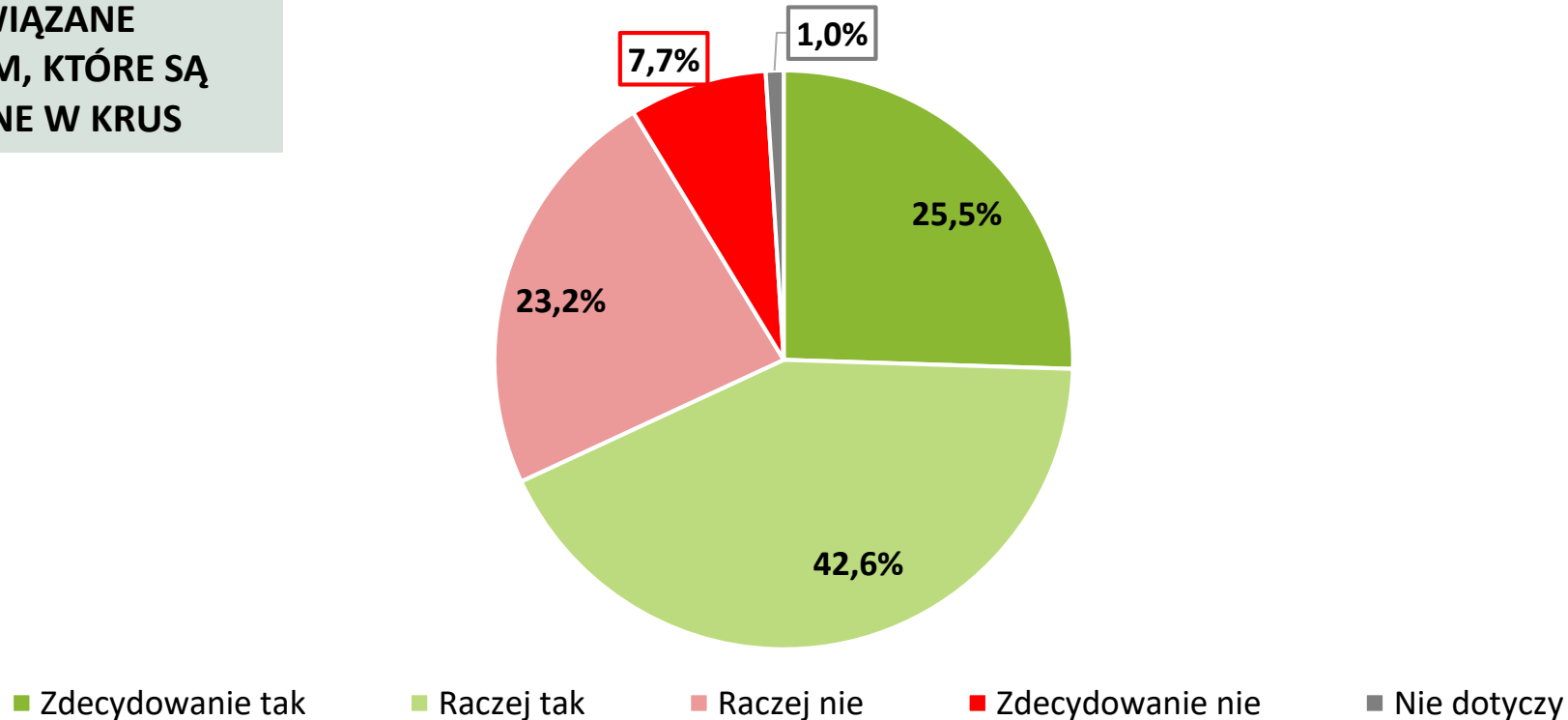

Rolnicy (N=426); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=429); Beneficjenci PROW (osoby związane z rolnictwem) (N=315).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

Sytuacja gospodarstw rolnych

R4. Czy jest Pan(i) w stanie utrzymać się wraz z rodziną wyłącznie z prowadzenia działalności rolniczej?

**OSOBY ZWIĄZANE
Z ROLNICTWEM, KTÓRE SĄ
UBEZPIECZONE W KRUS**

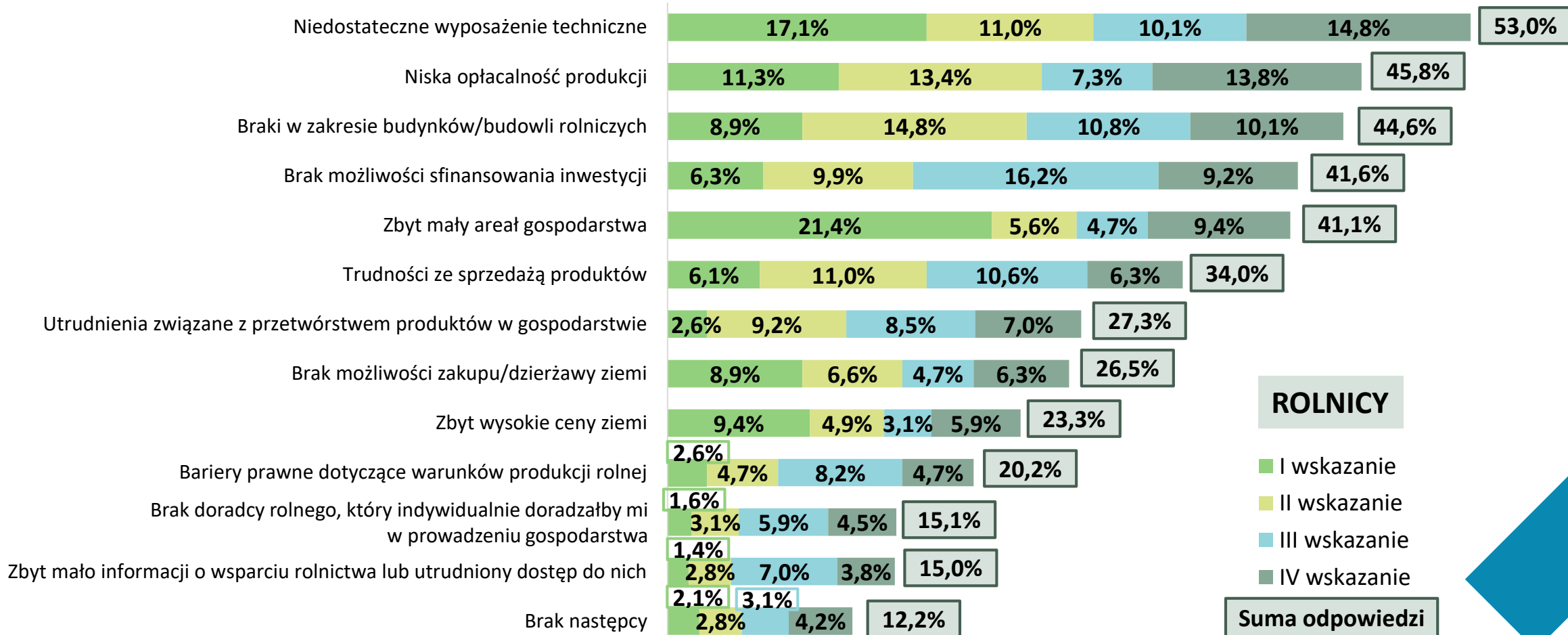

Osoby związane z rolnictwem, które są ubezpieczone w KRUS (N=470).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

36

Sytuacja gospodarstw rolnych

R5. Co dziś stanowi największą barierę w rozwoju Pana(i) gospodarstwa?

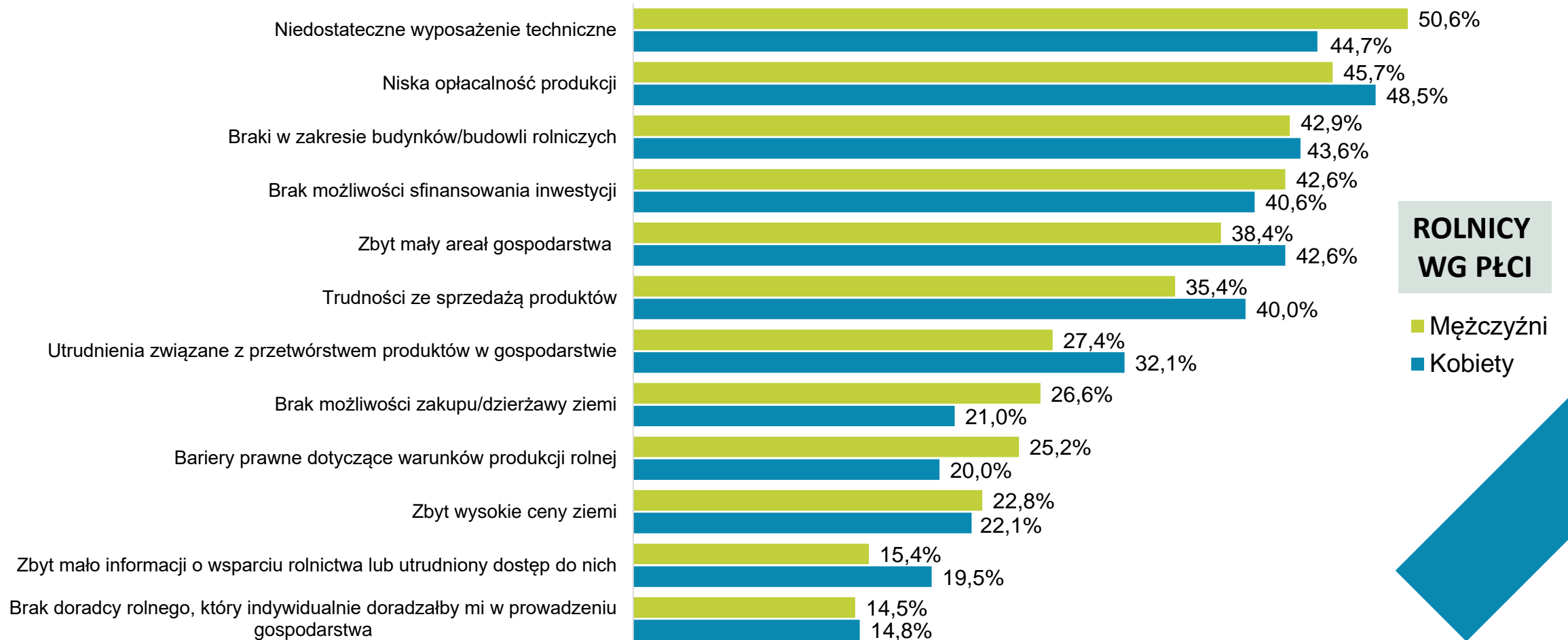

Rolnicy (N=426).

Wielokrotny wybór zgodnie z hierarchią, gdzie „I wskazanie” to największa istotność; przedstawiono odpowiedzi, w przypadku których suma 4 wskazań przekroczyła 10%.

Sytuacja gospodarstw rolnych

R5. Co dziś stanowi największą barierę w rozwoju Pana(i) gospodarstwa?

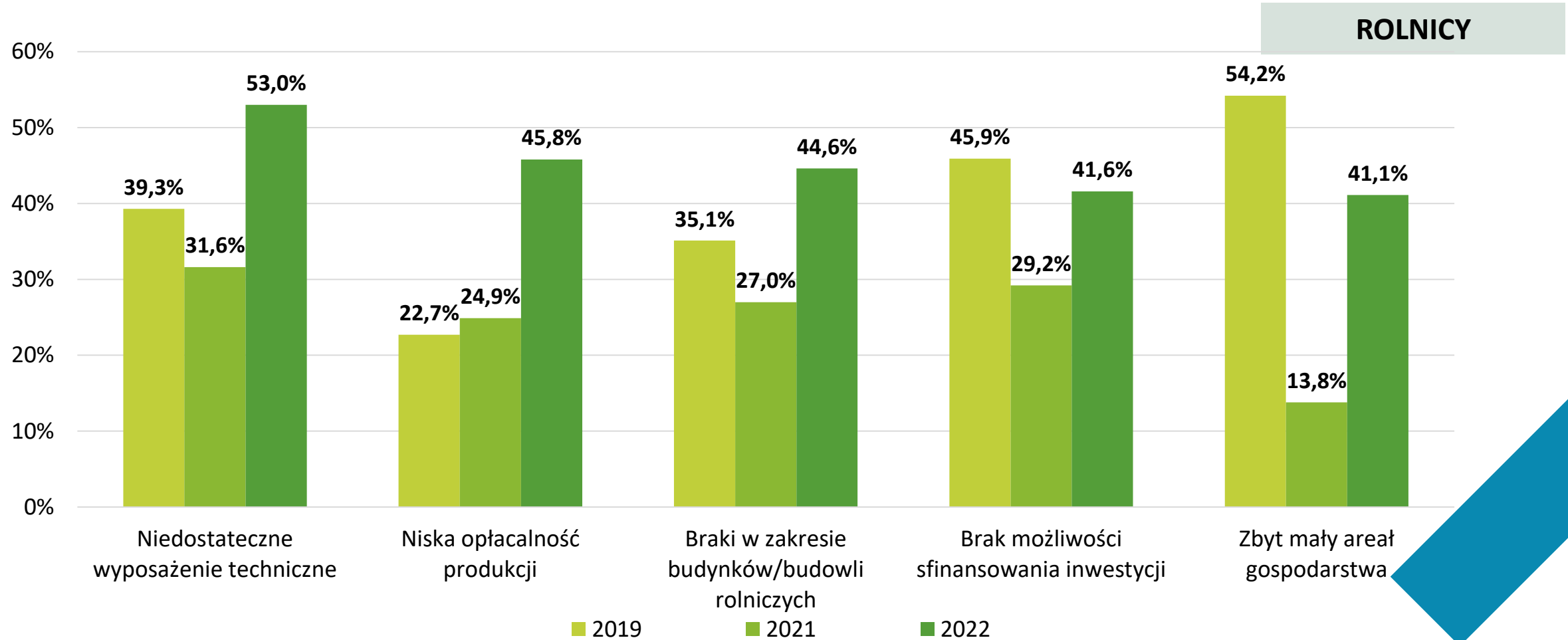

Rolnicy (N=426) wg płci: Mężczyźni (N=304); Kobiety (N=122).

Wielokrotny wybór; przedstawiono odpowiedzi, w przypadku których suma 3 wskazań przekroczyła 15%.

Sytuacja gospodarstw rolnych

R5. Co dziś stanowi największą barierę w rozwoju Pana(i) gospodarstwa?

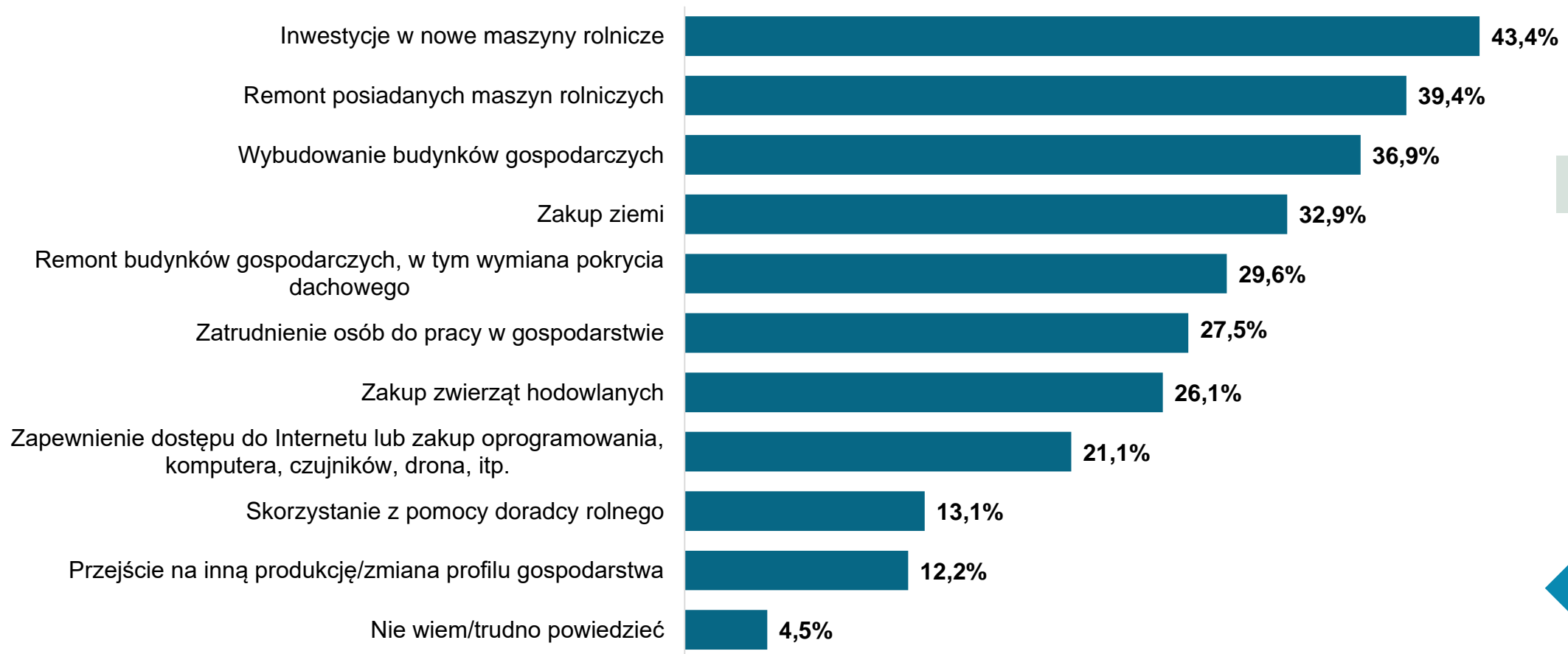

Rolnicy - 2022 rok (N=426); Rolnicy - 2021 rok (N=617); Rolnicy - 2019 rok (N=892).

Pytanie wielokrotnego wyboru. Przedstawiono częstość wskazań 5 odpowiedzi najczęściej wybieranych w 2022 roku oraz dane z 2021 i 2019 roku.

Sytuacja gospodarstw rolnych

R6. Jakie działania/ inwestycje Pana(i) zdaniem byłyby konieczne do przeprowadzenia w Pana(i) gospodarstwie rolnym w najbliższych 5 latach, żeby Pan(i) gospodarstwo zapewniało utrzymanie Pana(i) rodzinie zakładając, że posiada Pan(i) niezbędne środki na ten cel?

Rolnicy (N=426).

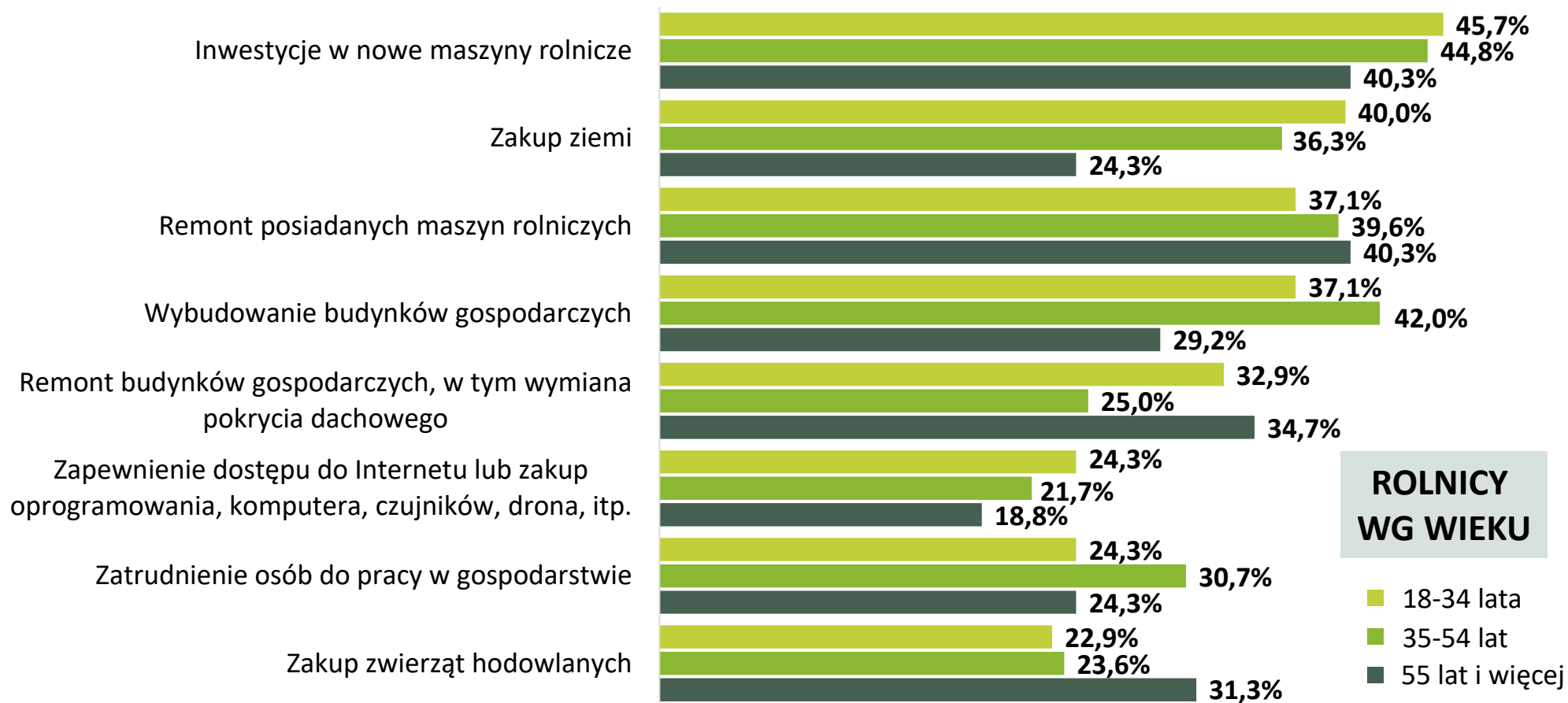
Pytanie wielokrotnego wyboru; przedstawiono odsetek odpowiedzi twierdzących.

40

Sytuacja gospodarstw rolnych

R6. Jakie działania/ inwestycje Pana(i) zdaniem byłyby konieczne do przeprowadzenia w Pana(i) gospodarstwie rolnym w najbliższych 5 latach, żeby Pan(i) gospodarstwo zapewniało utrzymanie Pana(i) rodzinie zakładając, że posiada Pan(i) niezbędne środki na ten cel?

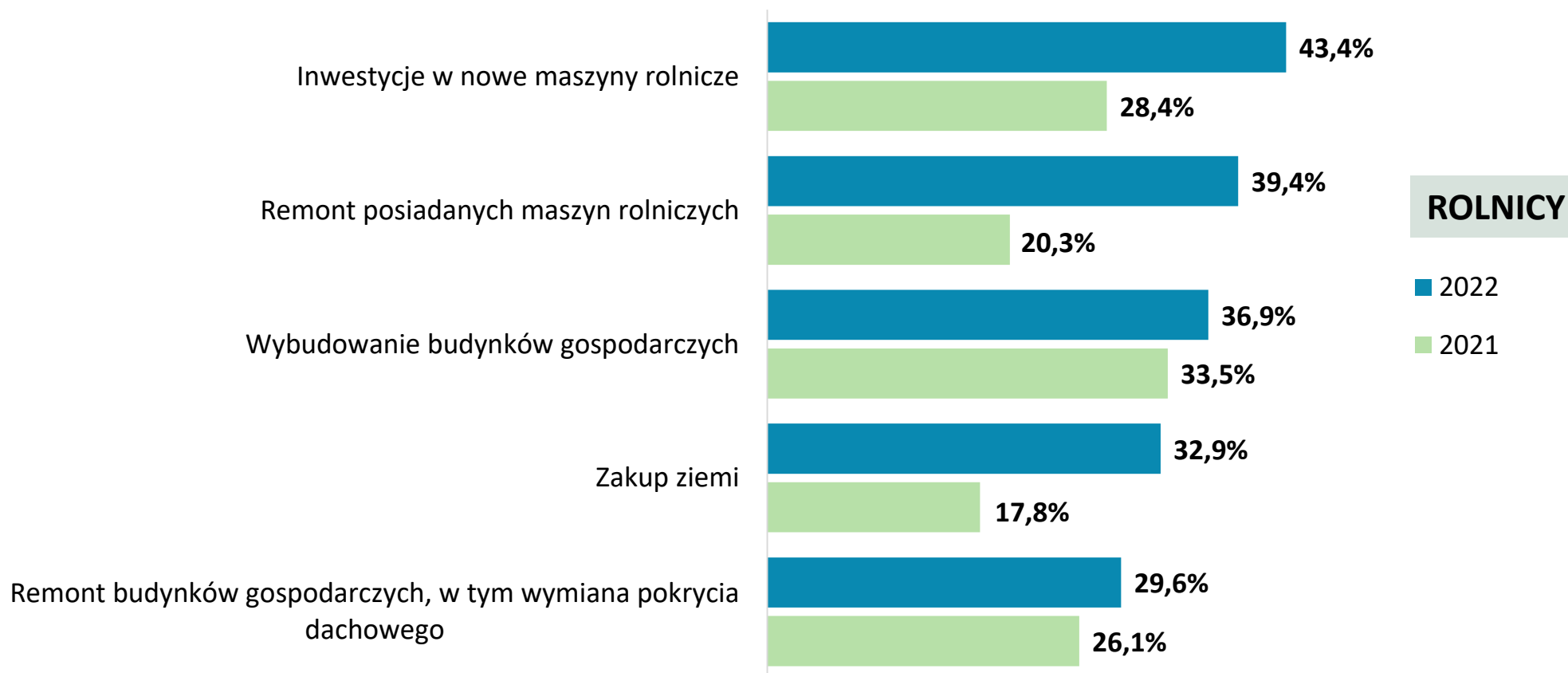

Rolnicy (N=426) wg wieku: 18-34 lata (N=70); 35-54 lat (N=212); 55 lat i więcej (N=144).

Jedna odpowiedź dla każdej kategorii; przedstawiono odpowiedzi, w przypadku których suma 3 wskazań przekroczyła 20%.

Sytuacja gospodarstw rolnych

R6. Jakie działania/ inwestycje Pana(i) zdaniem byłyby konieczne do przeprowadzenia w Pana(i) gospodarstwie rolnym w najbliższych 5 latach, żeby Pan(i) gospodarstwo zapewniało utrzymanie Pana(i) rodzinie zakładając, że posiada Pan(i) niezbędne środki na ten cel?

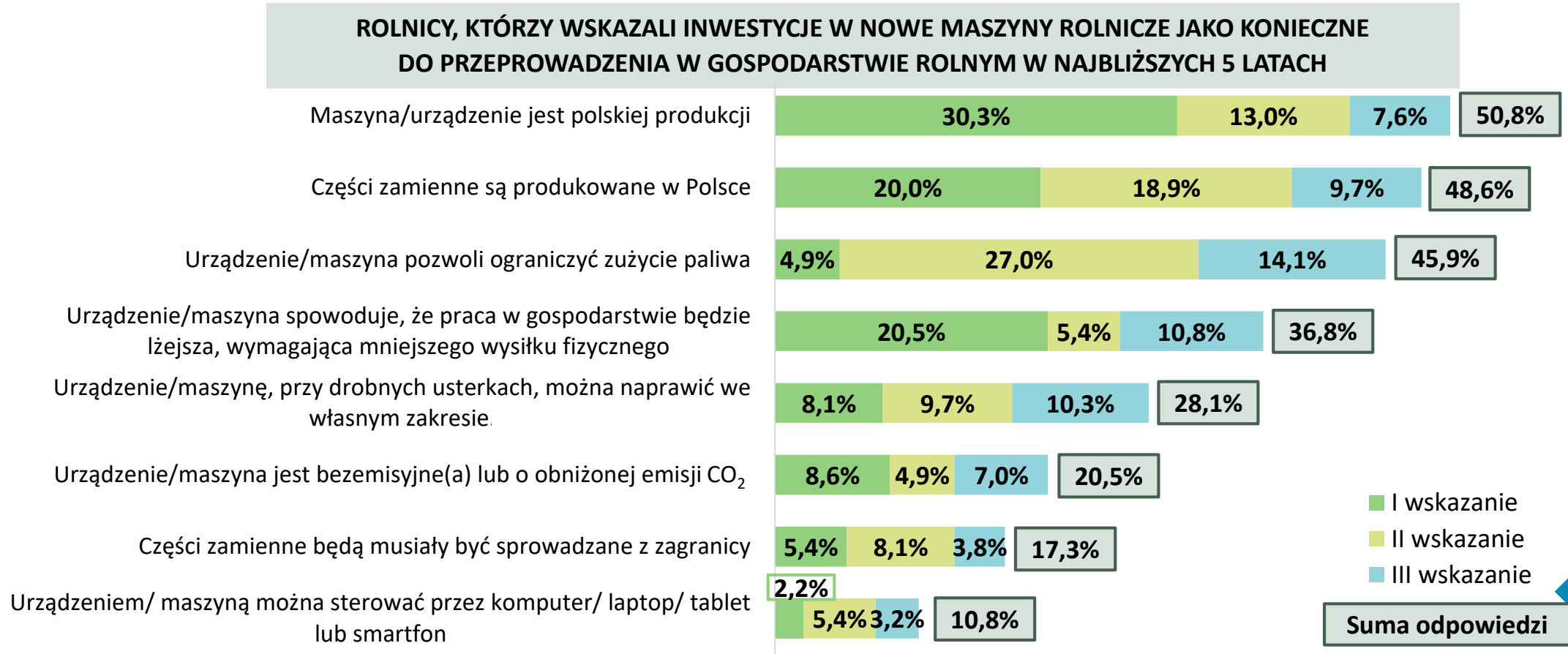

Rolnicy - 2022 rok (N=426); Rolnicy - 2021 rok (N=617).

Przedstawiono 5 odpowiedzi najczęściej wskazywanych w 2022 roku oraz dane z 2021 roku.

Sytuacja gospodarstw rolnych

R7. W sprzedaży jest dużo propozycji maszyn i urządzeń dla rolnictwa. Które z podanych cech miałyby dla Pana(i) największe znaczenie przy zakupie nowej maszyny bądź nowego urządzenia rolniczego?

Rolnicy, którzy wskazali inwestycje w nowe maszyny rolnicze jako konieczne do przeprowadzenia w gospodarstwie rolnym w najbliższych 5 latach (N=185).

Wielokrotny wybór zgodnie z hierarchią, gdzie „I wskazanie” to największa istotność.

Sytuacja gospodarstw rolnych

R7. W sprzedaży jest dużo propozycji maszyn i urządzeń dla rolnictwa. Które z podanych cech miałyby dla Pana(i) największe znaczenie przy zakupie nowej maszyny bądź nowego urządzenia rolniczego?

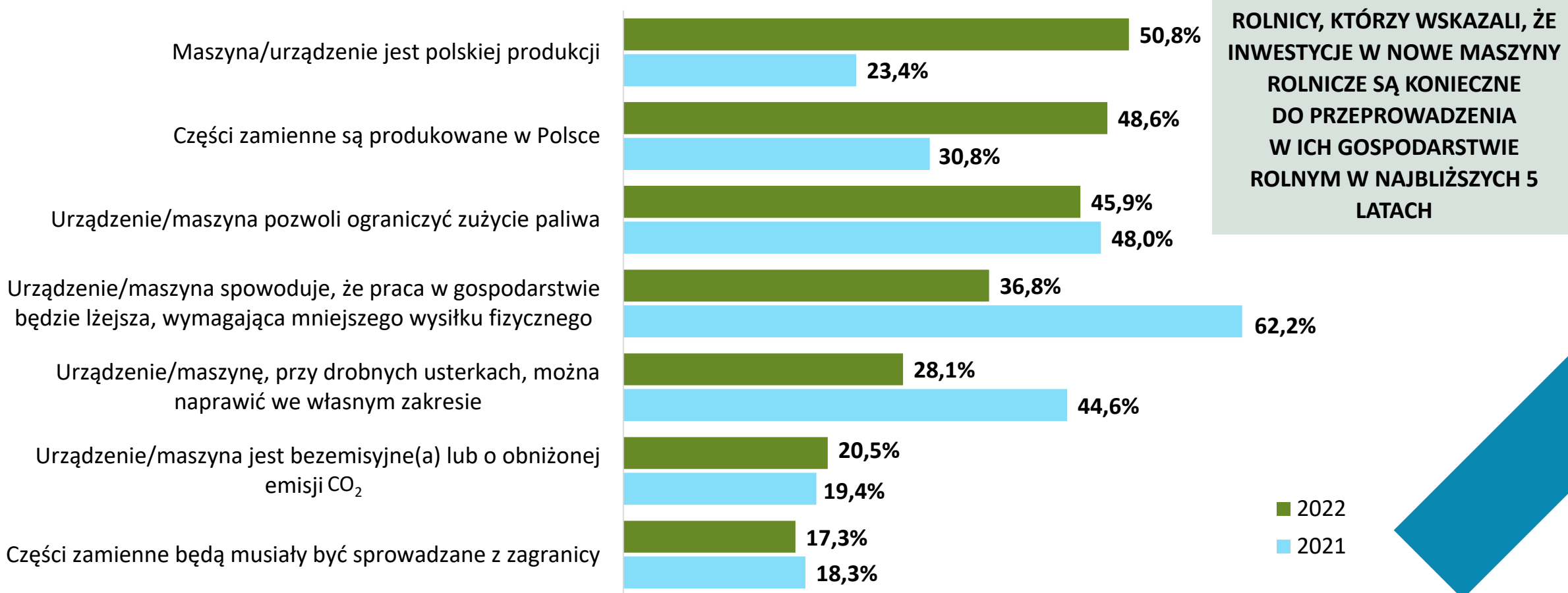
ROLNICY, KTÓRZY WSKAZALI, ŻE INWESTYCJE W NOWE MASZYNY ROLNICZE SĄ KONIECZNE DO PRZEPROWADZENIA W ICH GOSPODARSTWIE ROLNYM W NAJBLIŻSZYCH 5 LATACH

■ 18-34 lata
■ 35-54 lat
■ 55 lat i więcej

Rolnicy, którzy wskazali inwestycje w nowe maszyny rolnicze jako konieczne do przeprowadzenia w gospodarstwie rolnym w najbliższych 5 latach (N=185) wg wieku: 18-34 lata (N=32); 35-54 lat (N=95); 55 lat i więcej (N=58).
Pytanie wielokrotnego wyboru z możliwością trzech wskazań.

Sytuacja gospodarstw rolnych

R7. W sprzedaży jest dużo propozycji maszyn i urządzeń dla rolnictwa. Które z podanych cech miałyby dla Pana(i) największe znaczenie przy zakupie nowej maszyny bądź nowego urządzenia rolniczego?

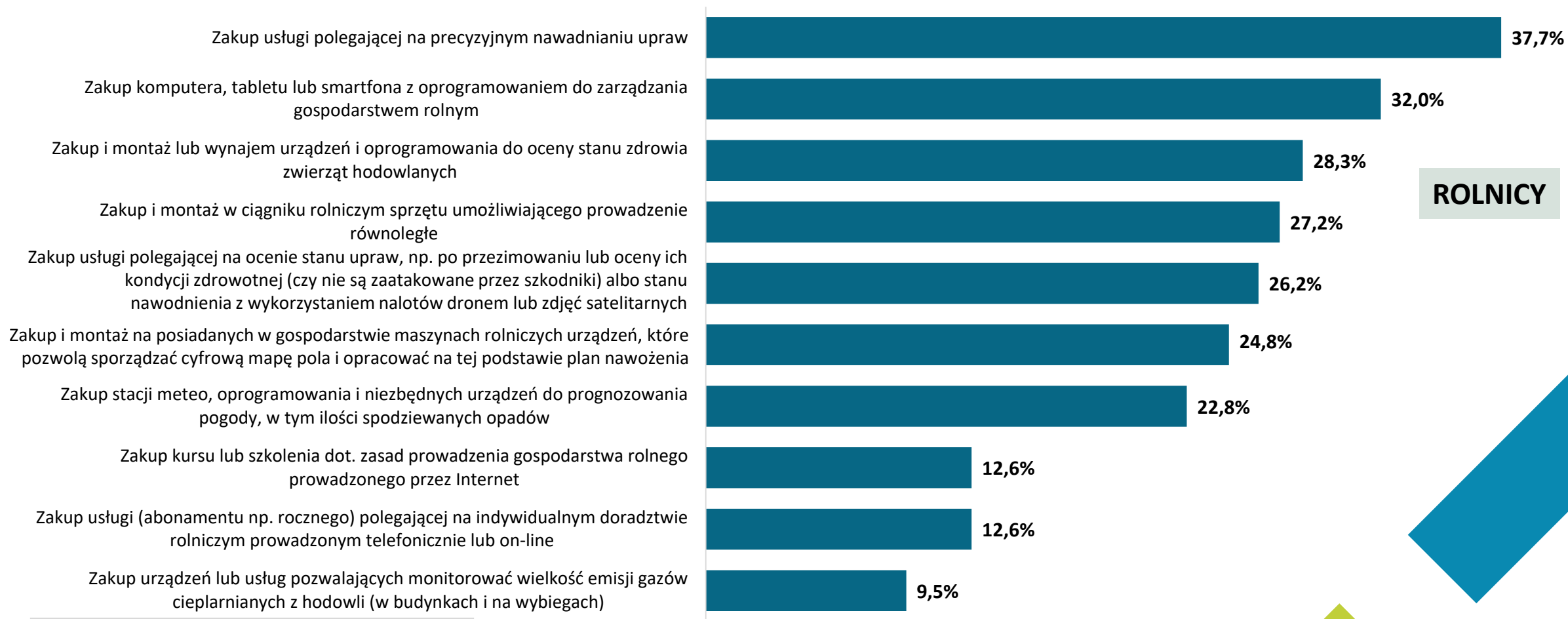

Rolnicy, którzy wskazali inwestycje w nowe maszyny rolnicze jako konieczne do przeprowadzenia w gospodarstwie rolnym w najbliższych 5 latach – 2022 rok (N=185); Rolnicy, którzy wskazali inwestycje w nowe maszyny rolnicze jako konieczne do przeprowadzenia w gospodarstwie rolnym w najbliższych 5 latach (N=175) – 2021 rok.

Pytanie wielokrotnego wyboru z możliwością trzech wskazań.

Sytuacja gospodarstw rolnych

R11. Czy gdyby ze środków UE było przydzielane wsparcie na zakupy rozwiązań cyfrowych do rolnictwa, to chciałby(aby) Pan(i) uzyskać takie wsparcie i złożyłby(aby) Pan(i) wniosek o nie?

ROLNICY

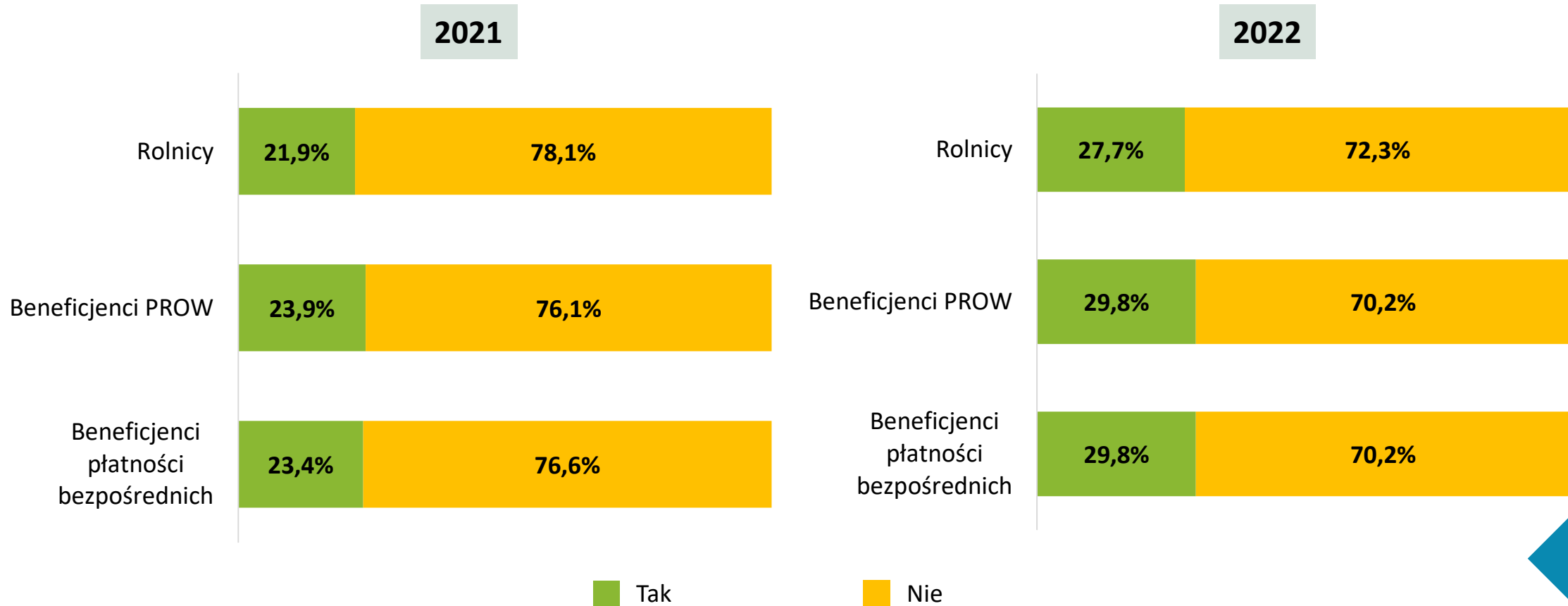
Rolnicy (N=426).

Przedstawiono tylko odsetek odpowiedzi twierdzących.

46

Sytuacja gospodarstw rolnych

R12. Czy podejmuje się Pan(i) również pracy pozarolniczej?

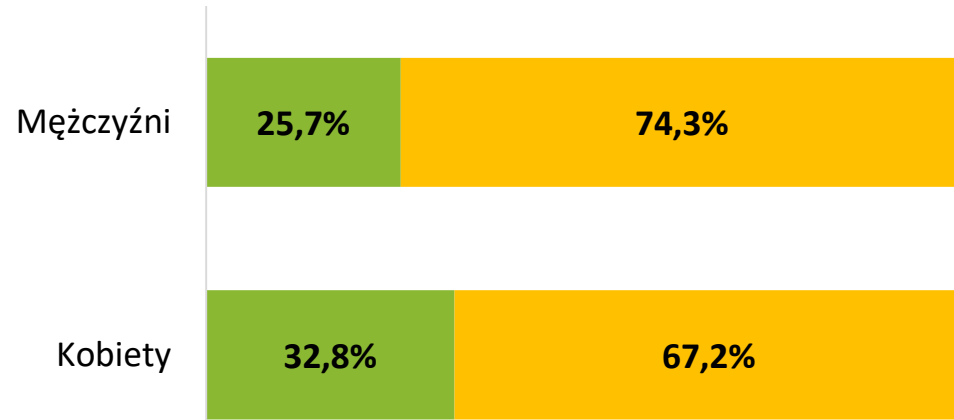
Rolnicy – 2022 rok (N=426), Beneficjenci PROW (osoby związane z rolnictwem) – 2022 rok (N=315), Beneficjenci płatności bezpośrednich – 2022 rok (N=429); Rolnicy – 2021 rok (N=617), Rolnicy, beneficjenci PROW – 2021 rok (N=502), Beneficjenci płatności bezpośrednich – 2021 rok (N=679).

Pytanie jednokrotnego wyboru.

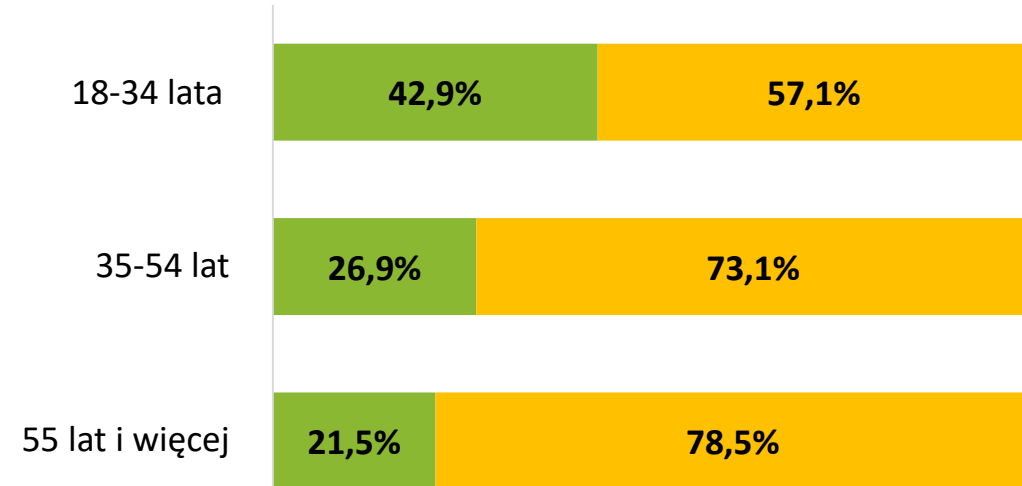
Sytuacja gospodarstw rolnych

R12. Czy podejmuje się Pan(i) również pracy pozarolniczej?

ROLNICY WG PŁCI

ROLNICY WG WIEKU

Tak

Nie

Rolnicy (N=426) wg płci: Mężczyźni (N=304); Kobiety (N=122).

Rolnicy (N=426) wg wieku: 18-34 lata (N=70); 35-54 lat (N=212); 55 lat i więcej (N=144).

Pytanie jednokrotnego wyboru.

Sytuacja gospodarstw rolnych

R12a. Dlaczego nie podejmuje się Pan(i) również pracy pozarolniczej?

**ROLNICY, KTÓRZY
NIE PODEJMUJĄ PRACY
POZAROLNICZNEJ**

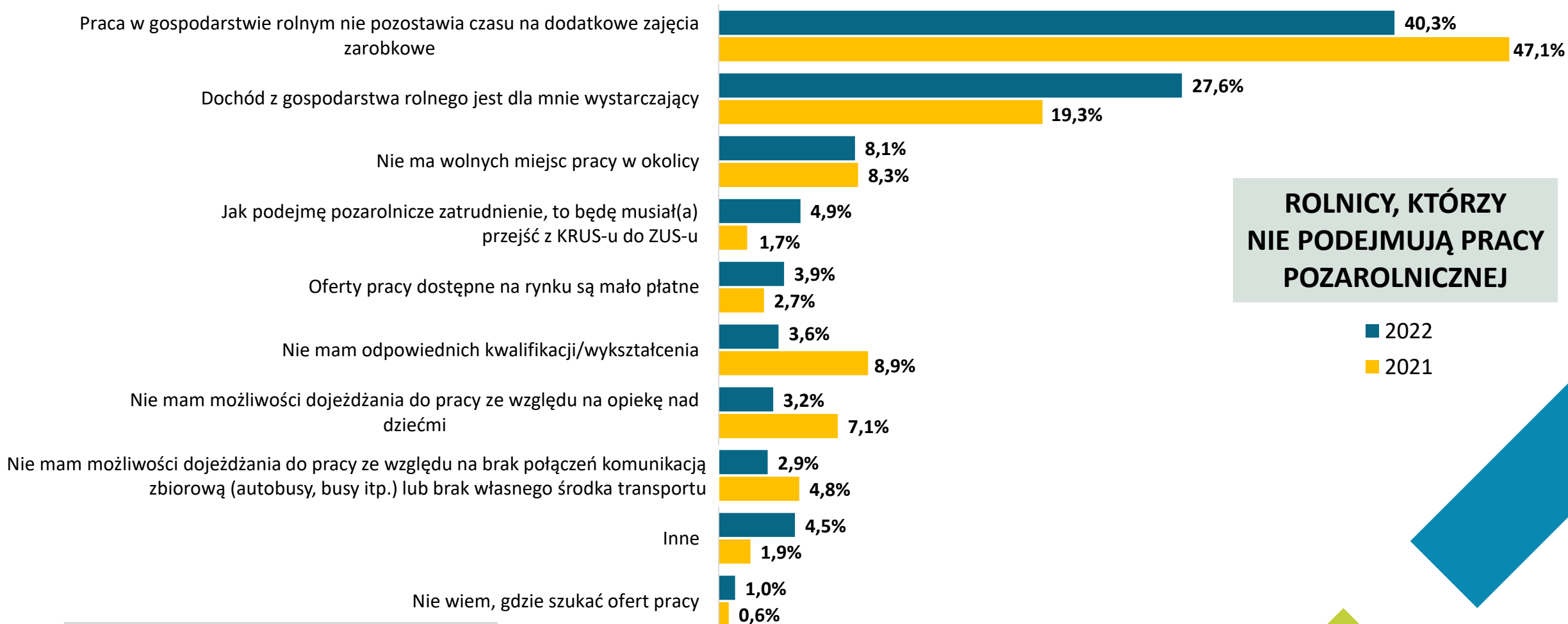
Rolnicy, którzy nie podejmują pracy pozarolniczej (N=308).

Pytanie jednokrotnego wyboru, podano powód o największym znaczeniu.

49

Sytuacja gospodarstw rolnych

R12a. Dlaczego nie podejmuje się Pan(i) również pracy pozarolniczej?

**ROLNICY, KTÓRZY
NIE PODEJMUJĄ PRACY
POZAROLNICZNEJ**

■ 2022
■ 2021

Rolnicy, którzy nie podejmują pracy pozarolniczej – 2022 rok (N=308); Rolnicy, którzy nie podejmują pracy pozarolniczej – 2021 rok (N=482).

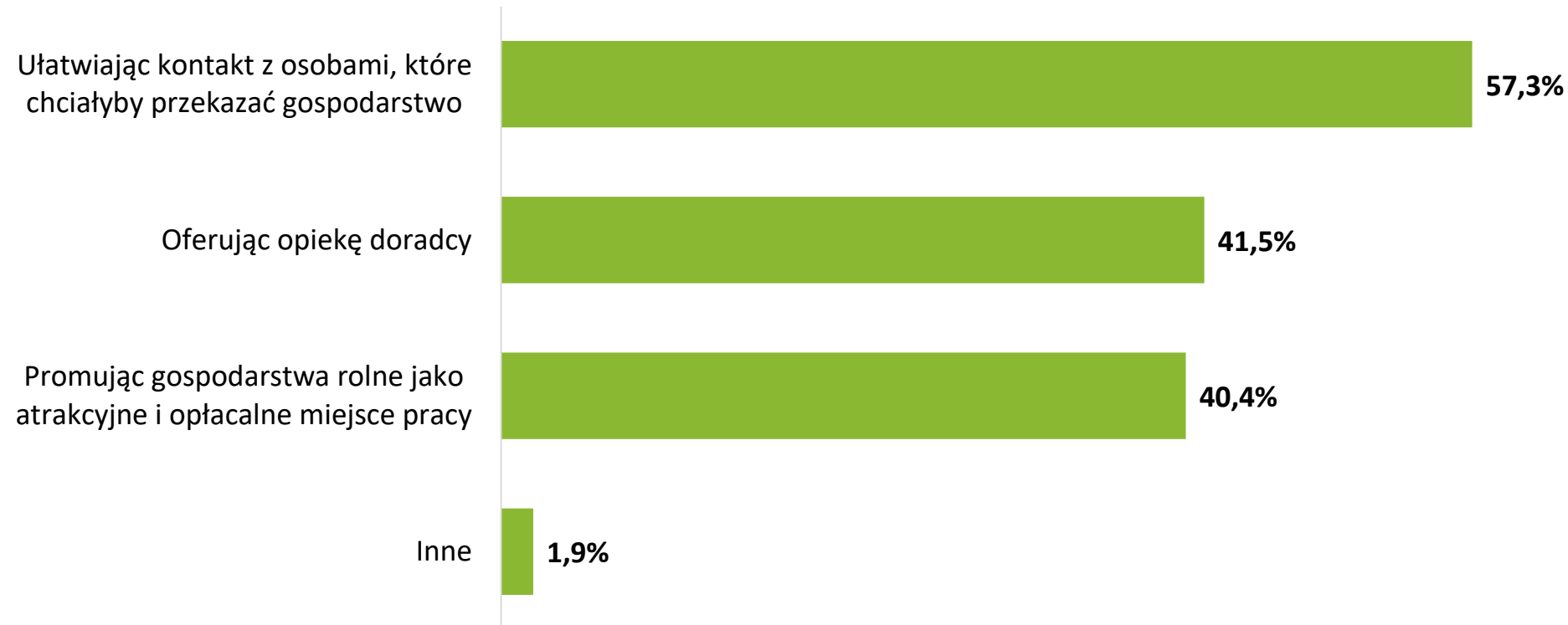
Pytanie jednokrotnego wyboru, podano powód o największym znaczeniu.

50

Sytuacja gospodarstw rolnych

R13. Jak Pana(i) zdaniem można zachęcić młode osoby do zajęcia się profesjonalnie produkcją rolną?

ROLNICY

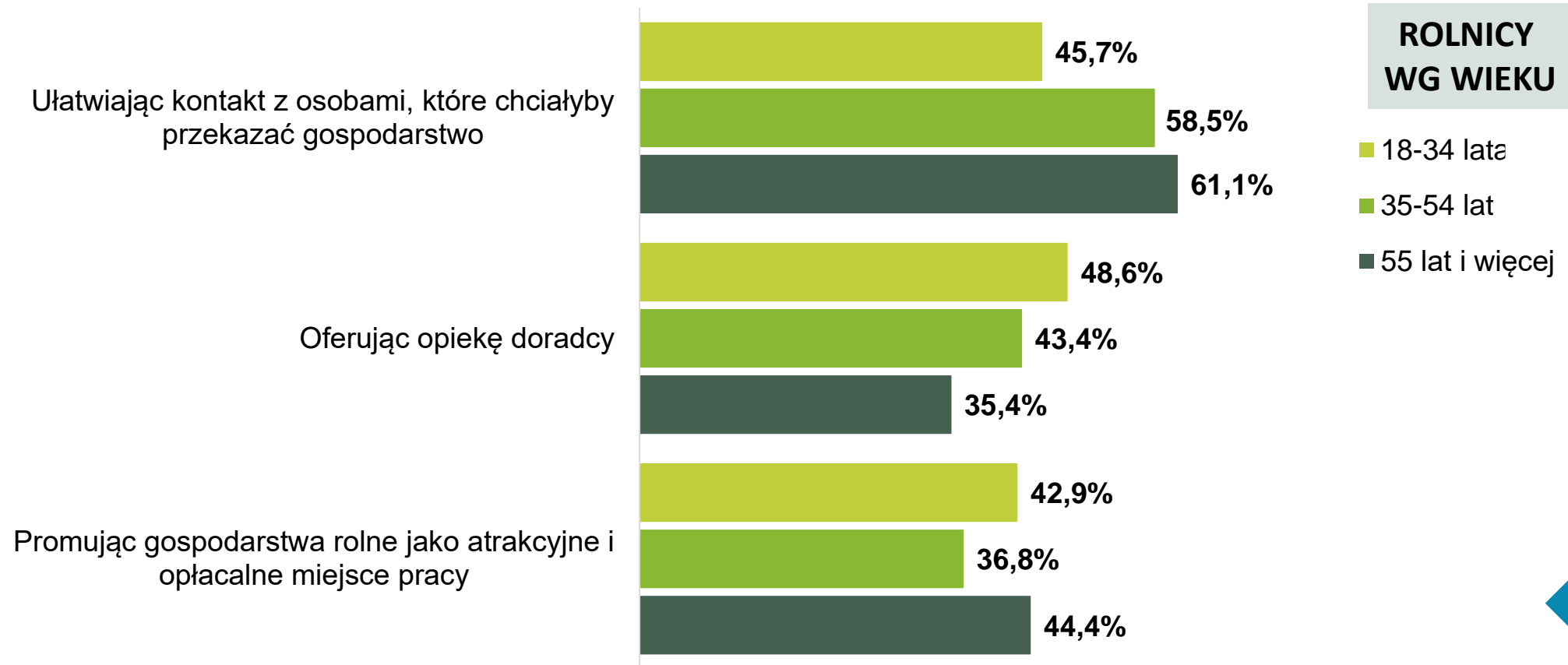

Rolnicy (N=426).

Jedna odpowiedź dla każdej kategorii. Przedstawiono tylko odpowiedzi twierdzące.

Sytuacja gospodarstw rolnych

R13. Jak Pana(i) zdaniem można zachęcić młode osoby do zajęcia się profesjonalnie produkcją rolną?

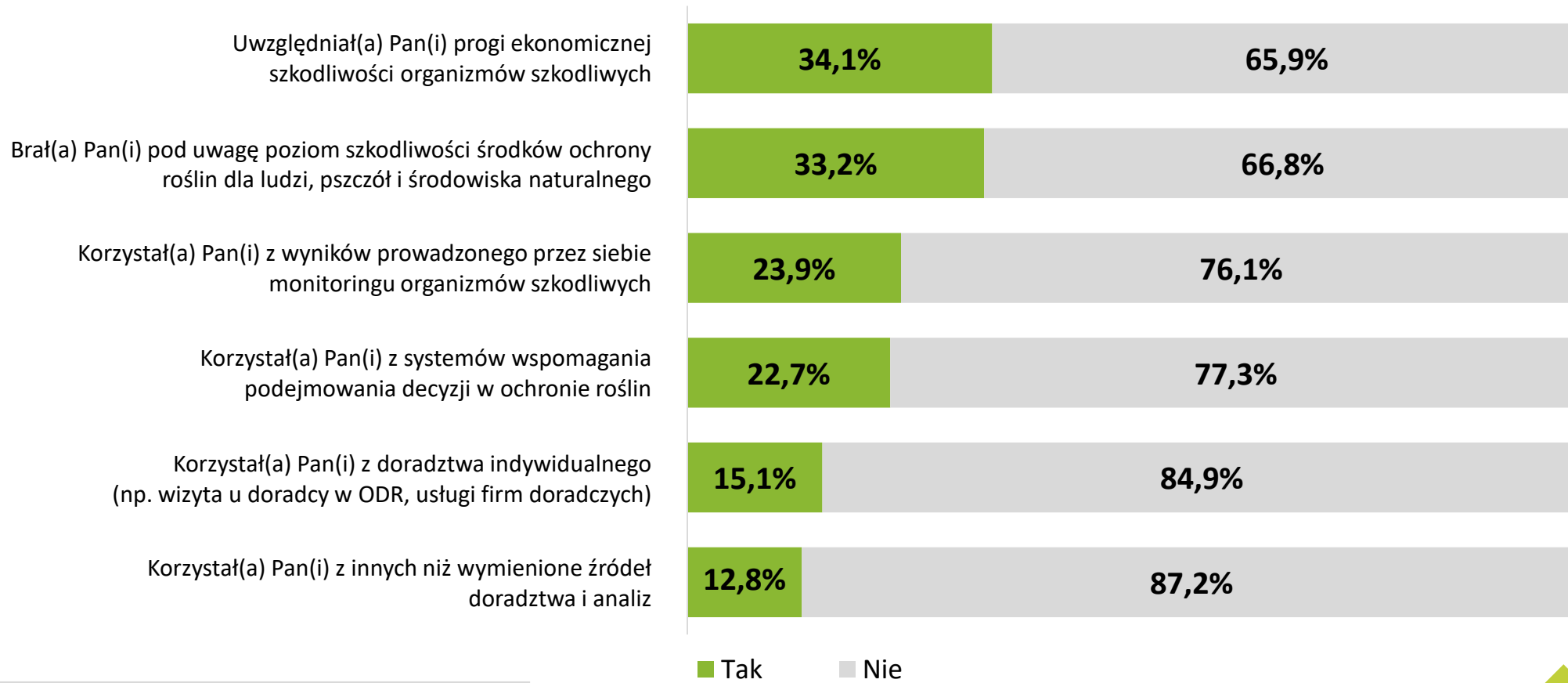

Rolnicy (N=426) wg wieku: 18-34 lata (N=70); 35-54 lat (N=212); 55 lat i więcej (N=144).
Pytanie wielokrotnego wyboru.

Sytuacja gospodarstw rolnych

R14. Czy podejmując decyzję o stosowaniu środków ochrony roślin...

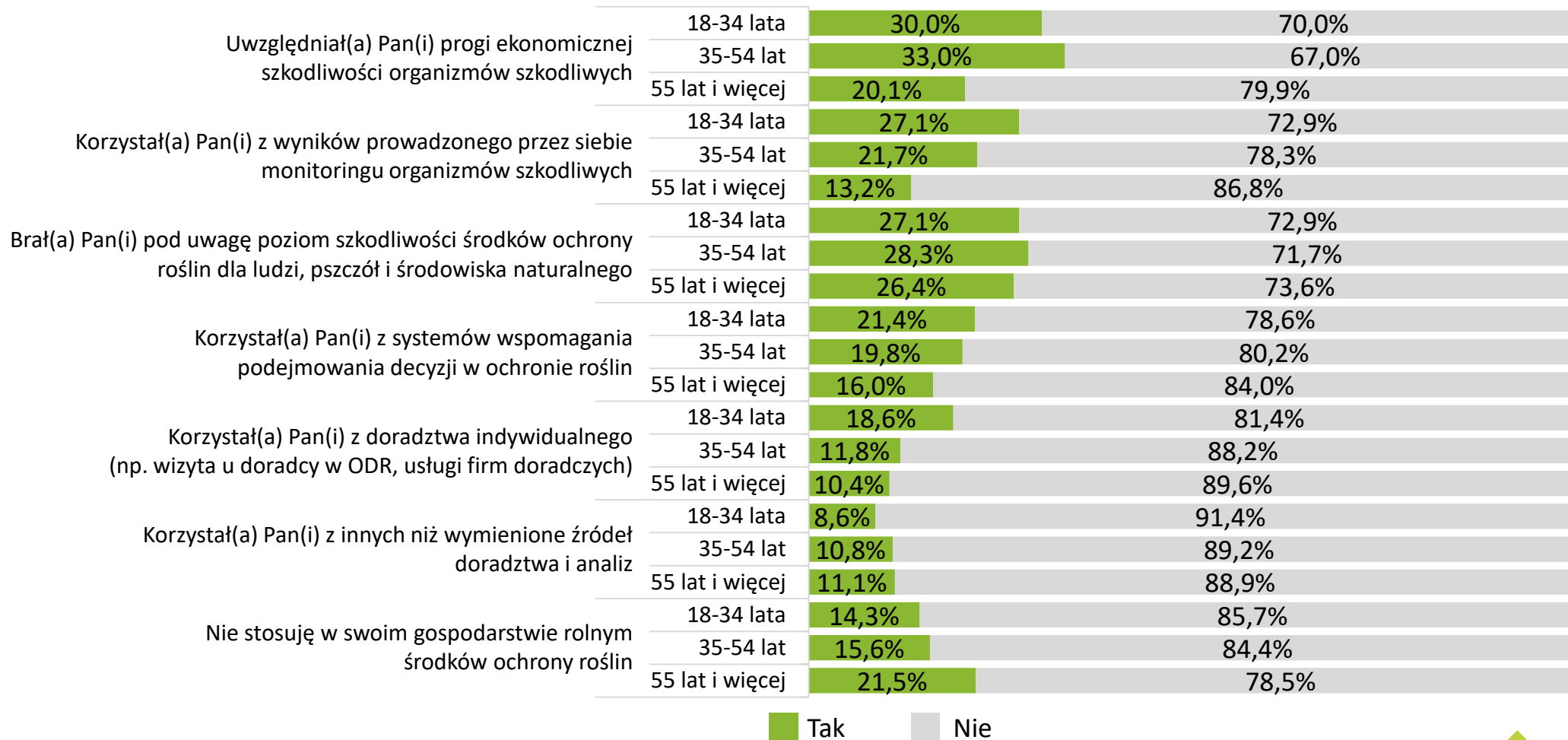
ROLNICY, KTÓRZY STOSUJĄ ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN

Rolnicy, którzy stosują środki ochrony roślin (N=352).
Pytanie wielokrotnego wyboru.

Sytuacja gospodarstw rolnych

R14. Czy podejmując decyzję o stosowaniu środków ochrony roślin...

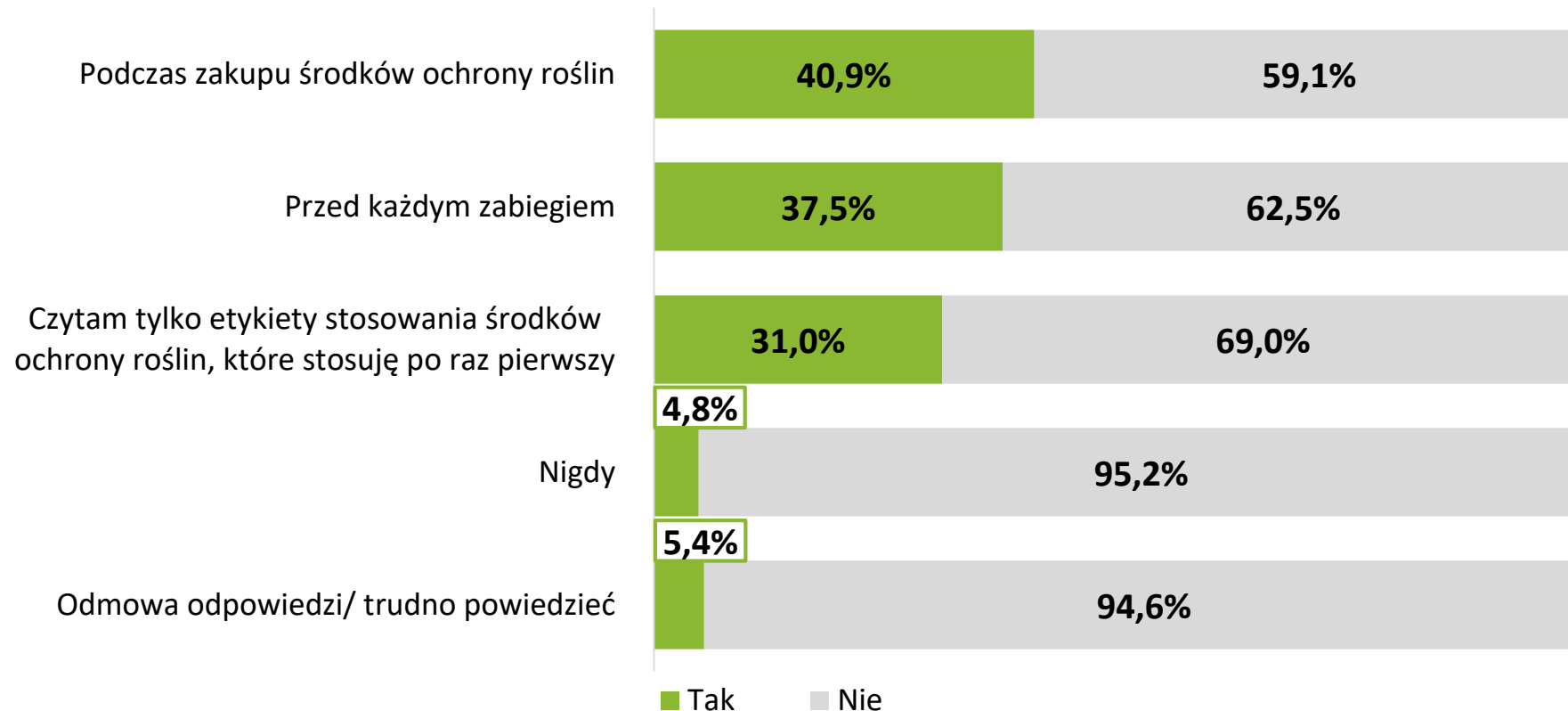
**ROLNICY
WG WIEKU**

Rolnicy (N=426) wg wieku: 18-34 lata (N=70); 35-54 lat (N=212); 55 lat i więcej (N=144).
Pytanie wielokrotnego wyboru.

Sytuacja gospodarstw rolnych

R15a. Czy, a jeśli tak to kiedy, zapoznaje się Pan(i) z treścią etykiety stosowania środków ochrony roślin?

ROLNICY, KTÓRZY STOSUJĄ ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN

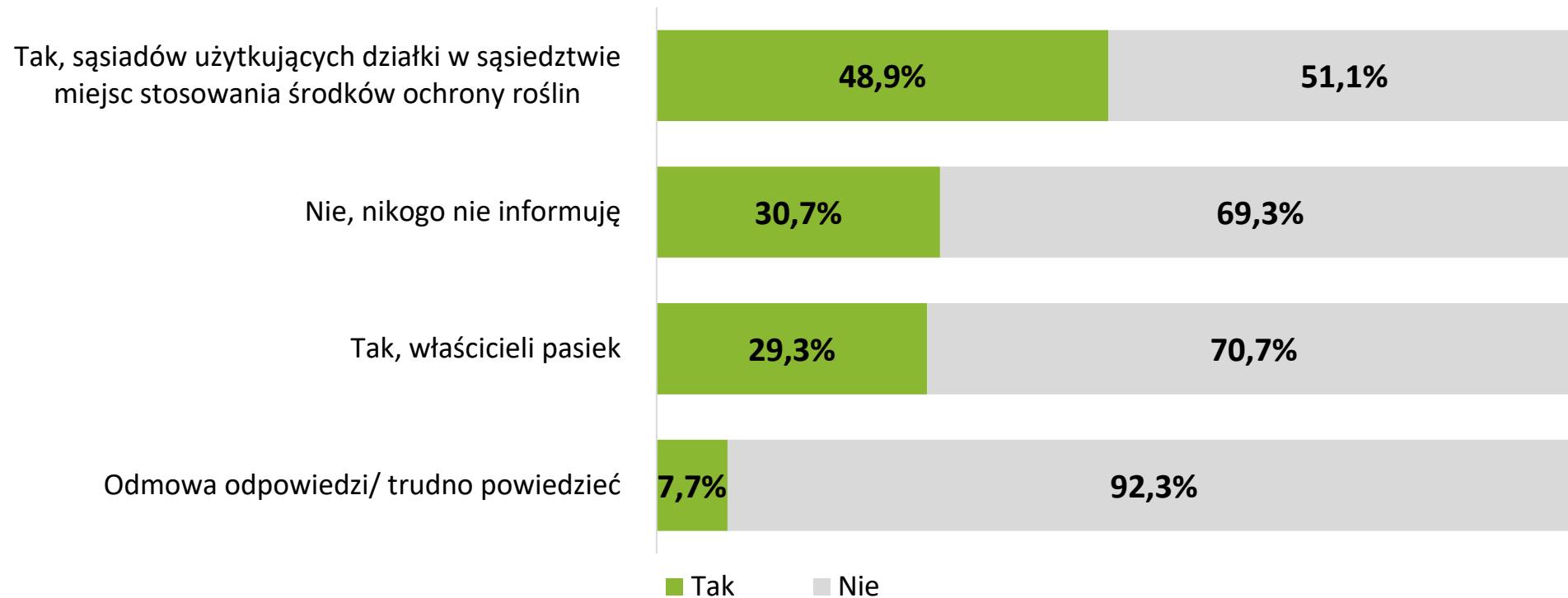

Rolnicy, którzy stosują środki ochrony roślin (N=352).
Pytanie wielokrotnego wyboru.

Sytuacja gospodarstw rolnych

R15b. Czy przed wykonywaniem zabiegów wykorzystujących środki ochrony roślin w Pana(i) gospodarstwie rolnym informuje Pan(i) o ich stosowaniu inne osoby, a jeśli tak to kogo?

ROLNICY, KTÓRZY STOSUJĄ ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN

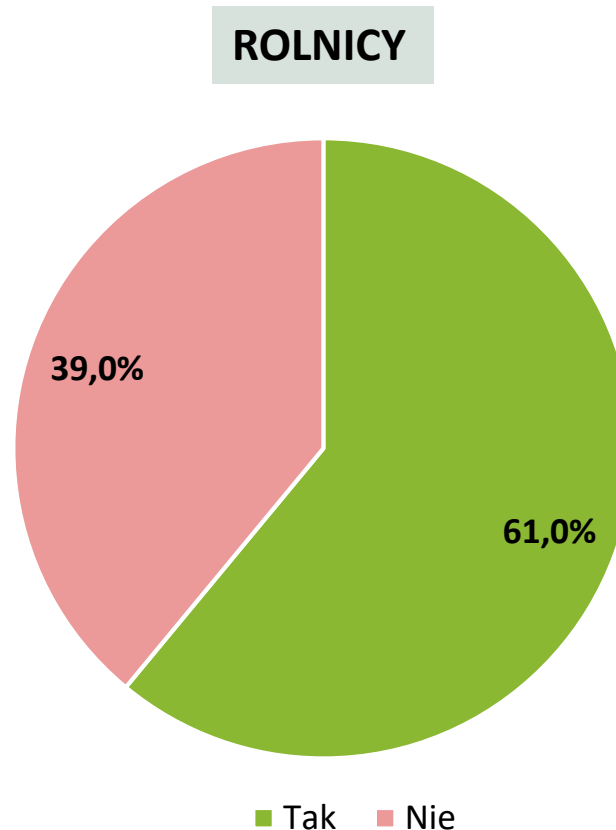

Rolnicy, którzy stosują środki ochrony roślin (N=352).
Pytanie wielokrotnego wyboru.

Sytuacja gospodarstw rolnych

R16. Czy w ostatnich pięciu latach na terenie Pani/Pana gospodarstwa rolnego zostały wprowadzone zmiany, które miały na celu poprawę warunków bezpieczeństwa pracy?

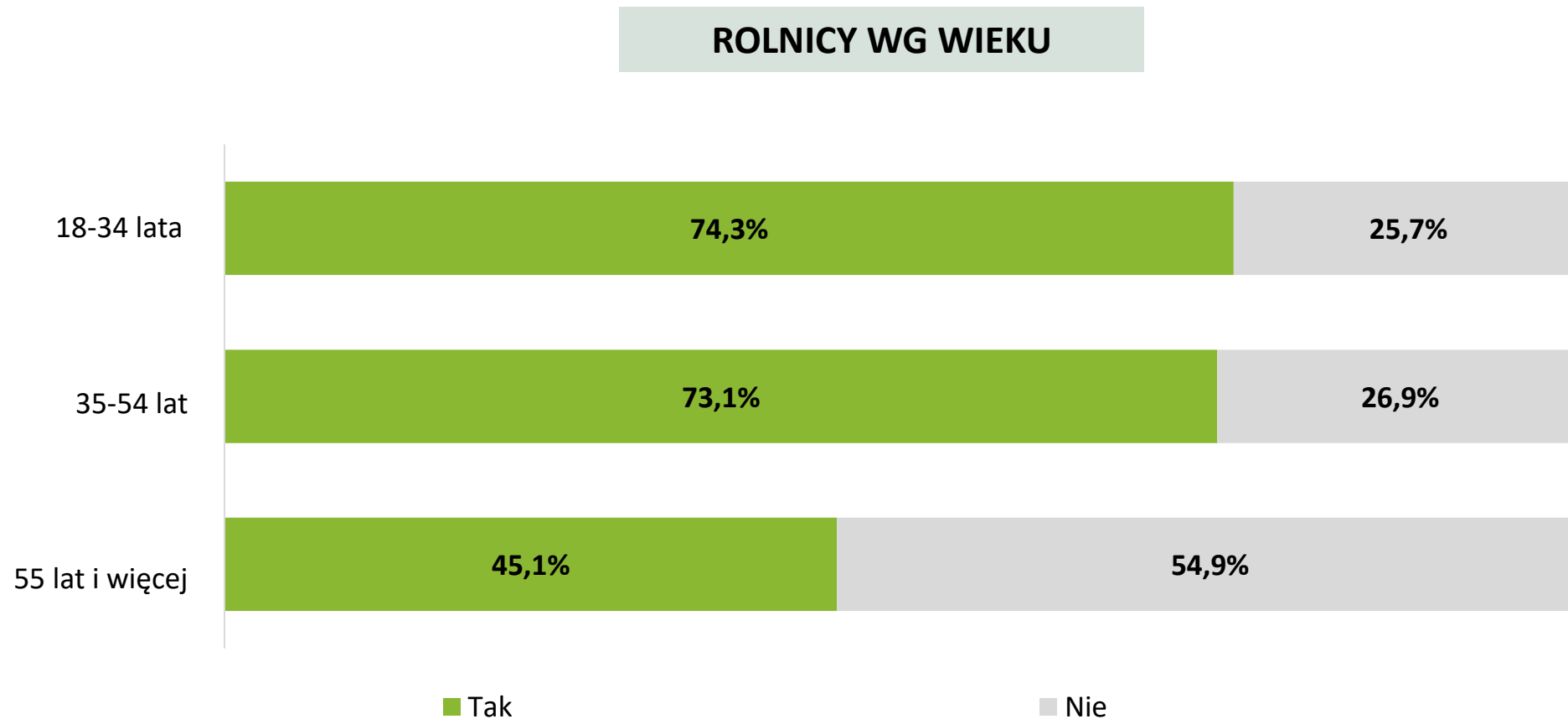

Rolnicy (N=426).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

57

Sytuacja gospodarstw rolnych

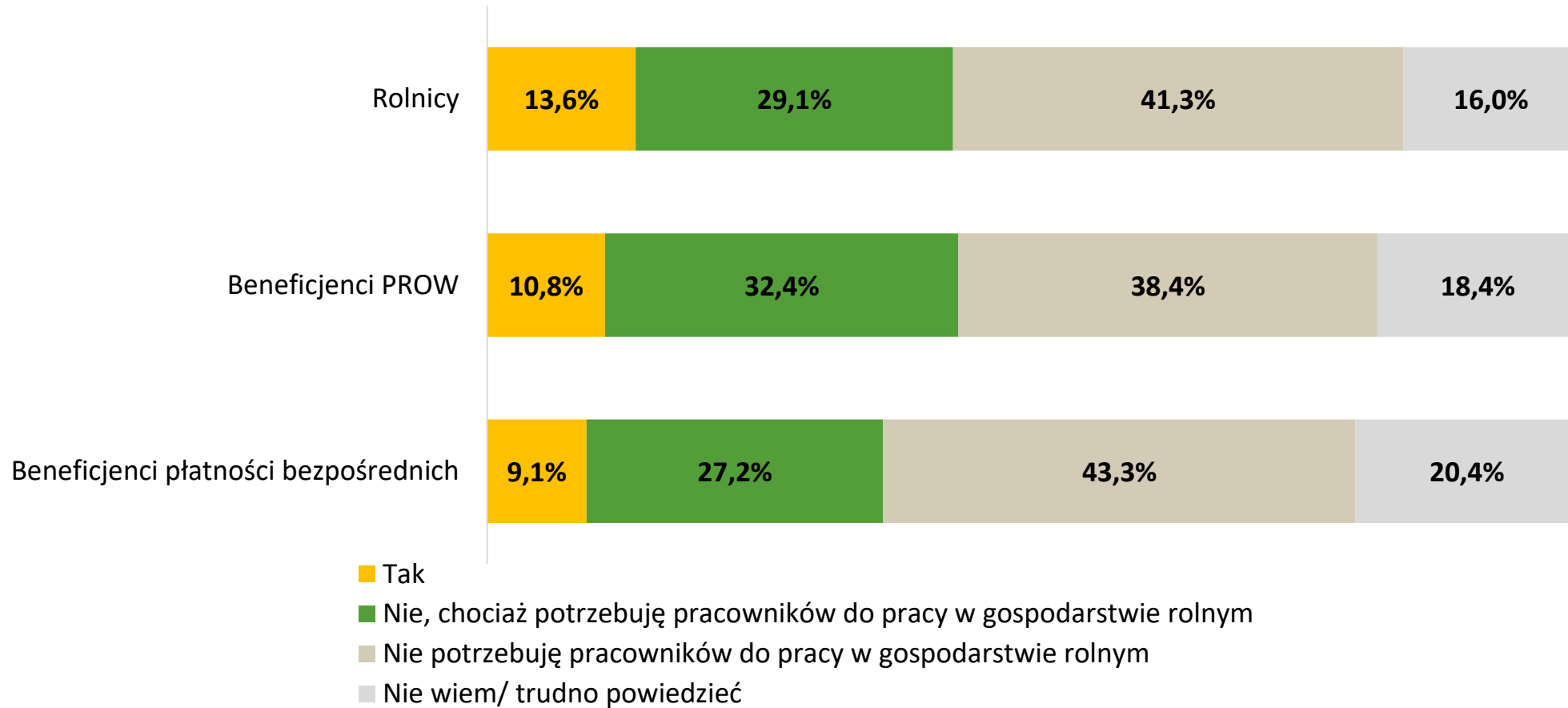
R17. Czy korzystał Pan/Pani kiedykolwiek z materiałów i informacji udostępnionych na stronie internetowej KRUS (www.krus.gov.pl)?

Rolnicy (N=426) wg wieku: 18-34 lata (N=70); 35-54 lat (N=212); 55 lat i więcej (N=144).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

Sytuacja gospodarstw rolnych

R18. Czy spodziewa się Pan(i) kłopotów z zapewnieniem sobie pracowników do pracy w gospodarstwie rolnym w związku z wojną w Ukrainie?

Rolnicy (N=426), Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=429); Beneficjenci PROW (osoby związane z rolnictwem) (N=315).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

Podnoszenie wiedzy i umiejętności rolniczych oraz korzystanie z Internetu

Podnoszenie wiedzy i umiejętności rolniczych oraz korzystanie z Internetu

---

Co trzeci rolnik (34,5%) w ostatnim roku nie korzystał z usług doradczych. Pozostali rolnicy najczęściej korzystali z doradztwa publicznego oferowanego przez ośrodki doradztwa rolniczego (33,1%). Z doradztwa firm dostarczających środki produkcji korzystało 27,7% ankietowanych rolników, a z doradztwa prywatnych podmiotów doradczych – 23,5%.

Zdecydowana większość rolników korzystających z usług doradczych ocenia je pozytywnie. Najwyższy odsetek takich odpowiedzi odnotowano w przypadku doradztwa oferowanego przez prywatne podmioty doradcze (93,0% – suma odpowiedzi „bardzo dobrze” i „dobrze”), przy czym odsetek ten od 2019 roku utrzymuje się na podobnym poziomie. Większe różnice odnotowano w przypadku oceny jakości usług doradczych świadczonych przez firmy dostarczające środki produkcji – odsetek ocen pozytywnych w 2022 roku wynosił 88,2% (suma odpowiedzi „bardzo dobrze” i „dobrze”) i był mniejszy o 8,9 p.p. niż w 2019 roku.

Spośród rolników, którzy nie korzystali z doradztwa, 47,6% jako przyczynę podało brak takiej potrzeby. Kolejne 44,2% respondentów deklarowało, że nie było ich stać na doradztwo, a 39,4% samodzielnie zdobywało niezbędną wiedzę.

Większość rolników, którzy dostrzegają potrzebę skorzystania z pomocy doradcy rolnego w roku bieżącym i następnym roku (2022-2023) byłaby zainteresowana usługami doradczymi z zakresu analizy sytuacji produkcyjno-ekonomicznej gospodarstwa (62,5%). Dokładnie połowa respondentów potrzebowałoby wskazówek dotyczących prowadzenia sprzedaży bezpośrednio z gospodarstwa (50%), a 41,1% – pomocy w znalezieniu programu działania, z którego mogliby otrzymać wsparcie finansowe na rozwój gospodarstwa rolnego i wypełnienie wniosku o przyznanie pomocy.

Podnoszenie wiedzy i umiejętności rolniczych oraz korzystanie z Internetu

---

Badani rolnicy w ramach podnoszenia wiedzy i umiejętności koniecznych do prowadzenia produkcji rolnej najchętniej skorzystaliby z doradztwa indywidualnego (53,7%). Czterech na dziesięciu respondentów (40,4%) byłoby zainteresowanych udziałem w targach, wystawach, pokazach, a co trzeci (34,5%) udziałem w pokazach maszyn rolniczych i pól doświadczalnych.

O pracach prowadzonych przez polskie rolnicze instytuty badawcze słyszało 58,5% rolników. Odsetek takich odpowiedzi wśród beneficjentów PROW wyniósł 55,2%, a w przypadku beneficjentów płatności bezpośrednich 57,5%. **Informacje o wynikach badań prowadzonych przez rolnicze instytuty badawcze chciałoby otrzymywać na bieżąco 50% badanych rolników** (suma odpowiedzi „tak” i „raczej tak”), co jest wynikiem wyższym o 2,7 p.p. niż rok wcześniej.

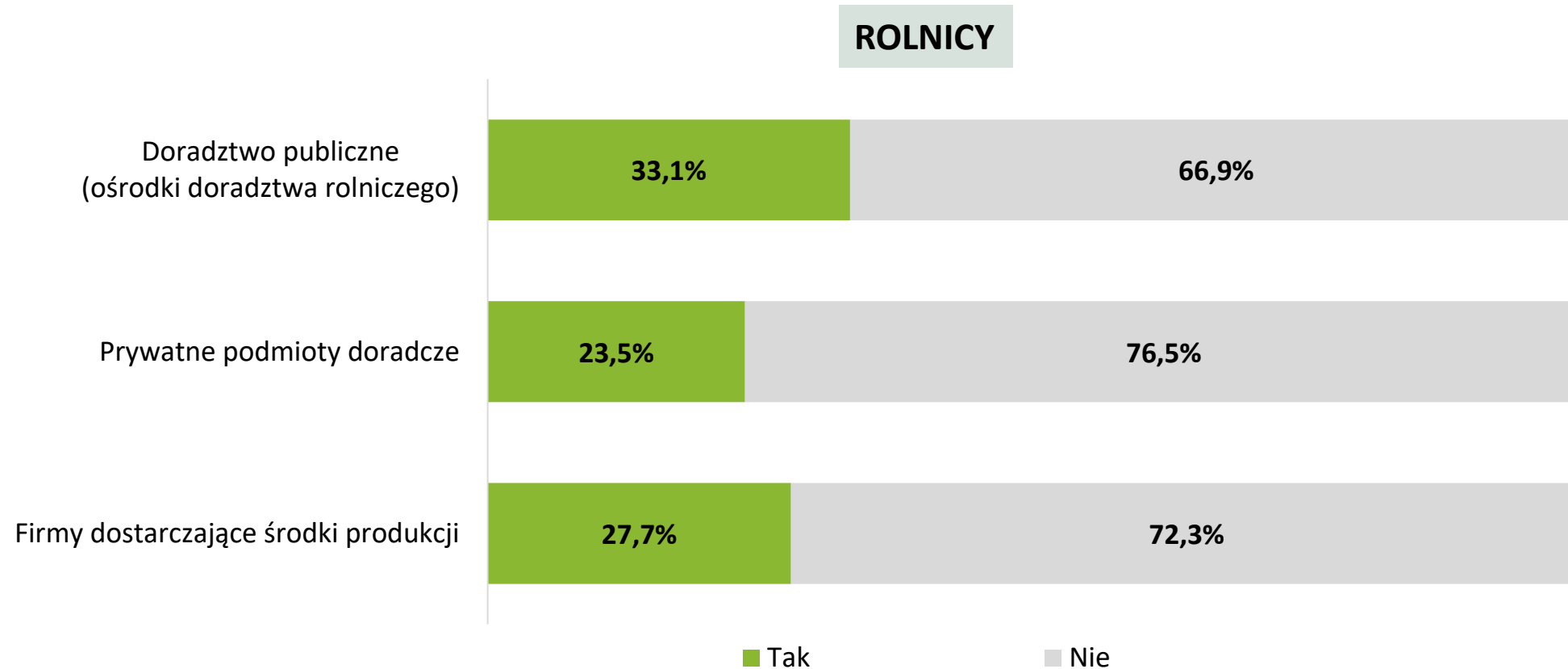
Ponad połowa badanych rolników (56,3%) korzysta z Internetu jako źródła informacji przydatnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym. Najwyższy odsetek takich deklaracji odnotowano w grupie beneficjentów PROW (60,6%). Analiza danych ze względu na przynależność respondentów do poszczególnych grup wiekowych wykazała, że z Internetu w tym celu najczęściej korzystają osoby w wieku od 35 do 54 lat (67,9%).

Rolnicy wykorzystujący Internet jako źródło informacji przydatnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym, najczęściej poszukują możliwości sprzedaży produktów rolnych (92,5%). Wysoki odsetek rolników za pośrednictwem Internetu pozyskuje informacje o odmianach roślin i rasach zwierząt. Informacje o stosowaniu środków produkcji w Internecie pozyskuje 80,0% respondentów.

Podnoszenie wiedzy i umiejętności rolniczych oraz korzystanie z Internetu

R19. Czy w ostatnim roku korzystał(a) Pan(i) z usług doradczych udzielanych przez...?

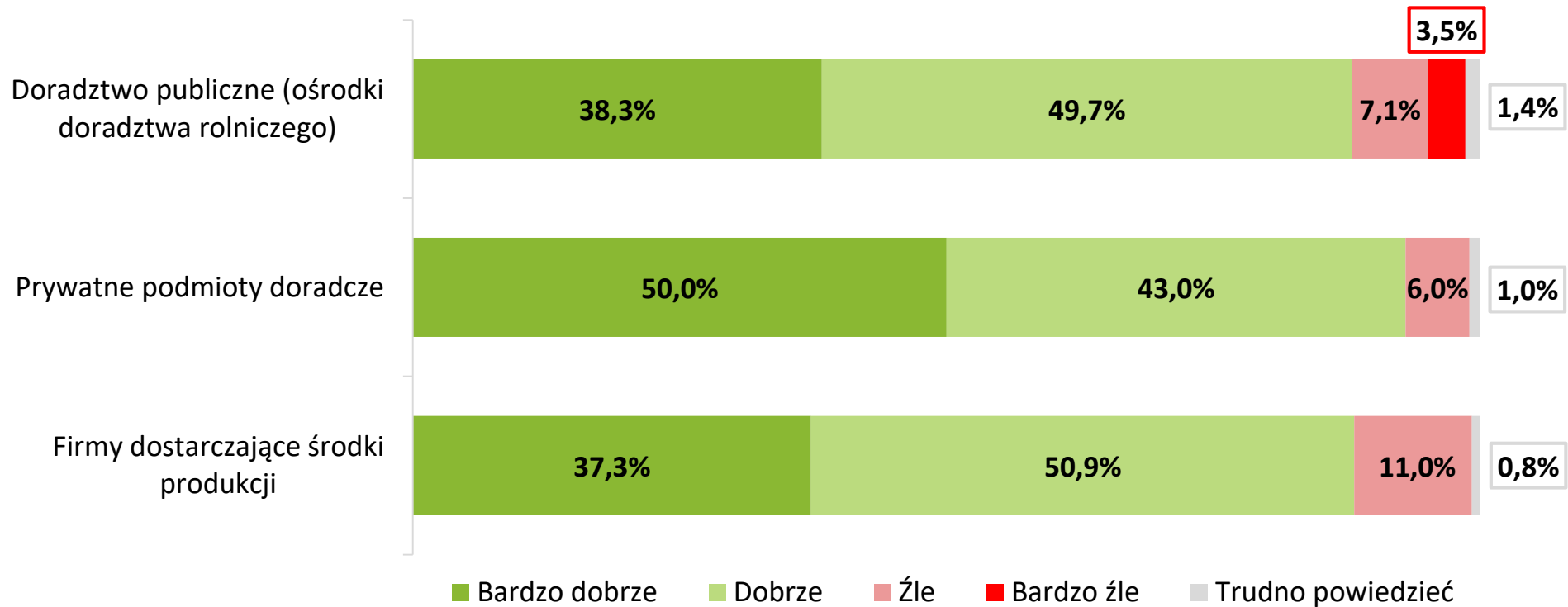
Rolnicy (N=426).
Pytanie wielokrotnego wyboru.

63

Podnoszenie wiedzy i umiejętności rolniczych oraz korzystanie z Internetu

R20. Jak ocenia Pan(i) jakość otrzymanej usługi doradczej?

ROLNICY, KTÓRZY W OSTATNIM ROKU KORZYSTALI Z USŁUG DORADCZYCH

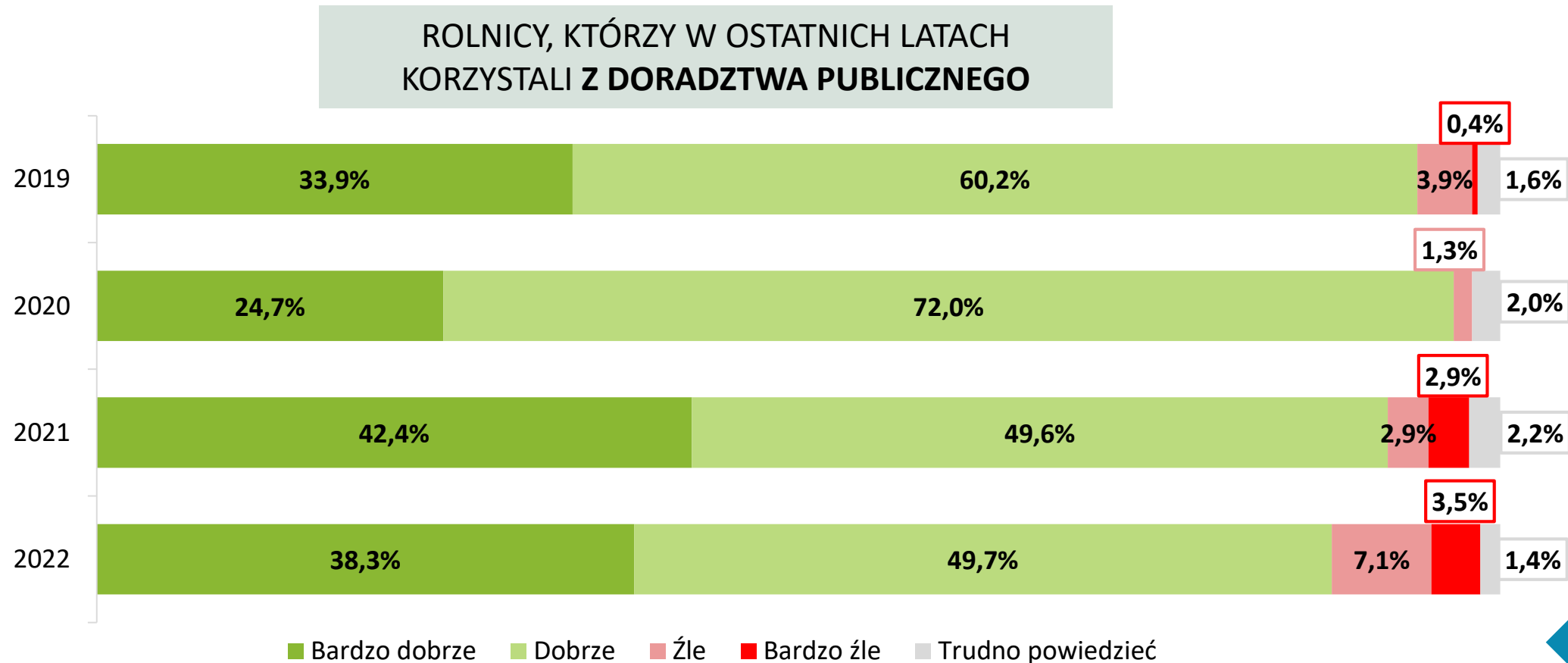

Rolnicy, którzy w ostatnim roku korzystali z doradztwa publicznego (N=141); Rolnicy, którzy w ostatnim roku korzystali z prywatnych podmiotów doradczych (N=110); Rolnicy, którzy w ostatnim roku korzystali z firm dostarczających środki produkcji (N=118).

Podnoszenie wiedzy i umiejętności rolniczych oraz korzystanie z Internetu

R20. Jak ocenia Pan(i) jakość otrzymanej usługi doradczej?

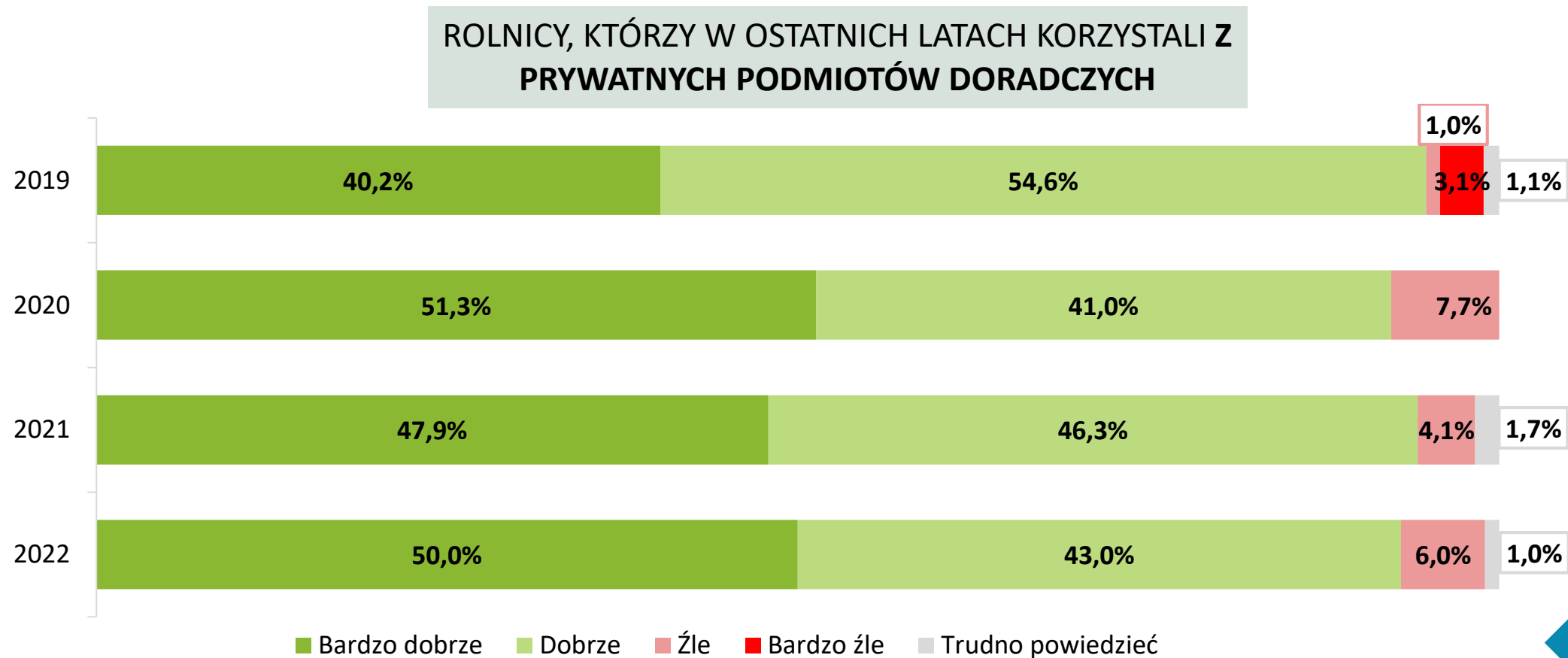

Rolnicy, którzy korzystali z doradztwa publicznego – 2022 rok (N=141); Rolnicy, którzy korzystali z doradztwa publicznego – 2021 rok (N=139); Rolnicy, którzy korzystali z doradztwa publicznego – 2020 rok (N=150); Rolnicy, którzy korzystali z doradztwa publicznego – 2019 rok (N=253).

Pytanie jednokrotnego wyboru.

Podnoszenie wiedzy i umiejętności rolniczych oraz korzystanie z Internetu

R20. Jak ocenia Pan(i) jakość otrzymanej usługi doradczej?

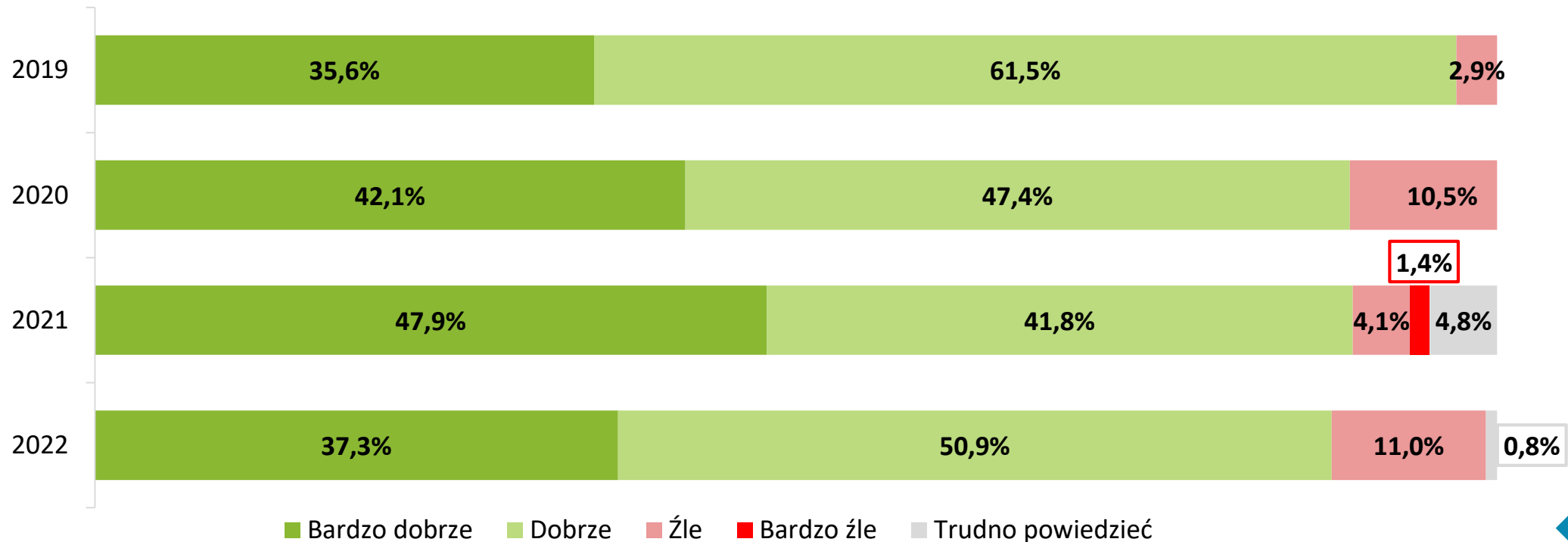

Rolnicy, którzy korzystali z prywatnych podmiotów doradczych – 2022 rok (N=110); Rolnicy, którzy korzystali z prywatnych podmiotów doradczych – 2021 rok (N=121); Rolnicy, którzy korzystali z prywatnych podmiotów doradczych – 2020 rok (N=39); Rolnicy, którzy korzystali z prywatnych podmiotów doradczych – 2019 rok (N=97).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

Podnoszenie wiedzy i umiejętności rolniczych oraz korzystanie z Internetu

R20. Jak ocenia Pan(i) jakość otrzymanej usługi doradczej?

ROLNICY, KTÓRZY W OSTATNICH LATACH KORZYSTALI Z FIRM DOSTARCZAJĄCYCH ŚRODKI PRODUKCJI

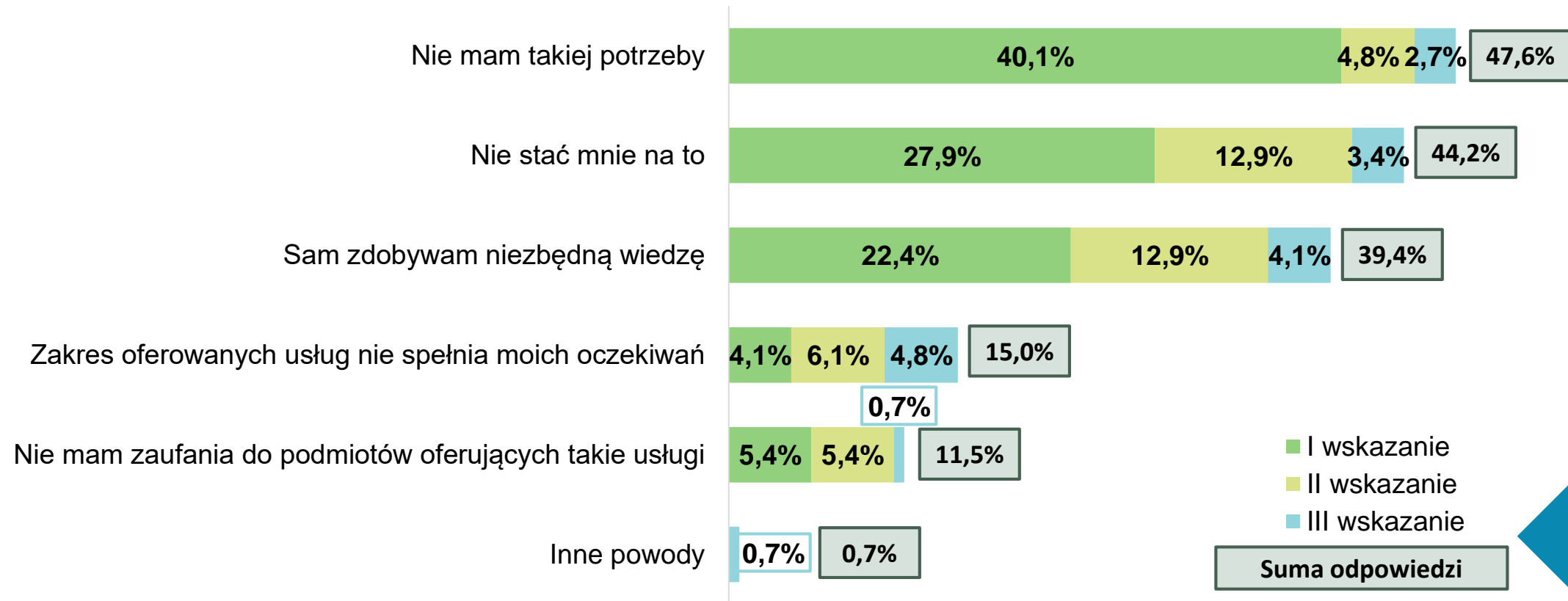
Rolnicy, którzy korzystali z firm dostarczających środki produkcji – 2022 rok (N=118); Rolnicy, którzy korzystali z firm dostarczających środki produkcji – 2021 rok (N=146); Rolnicy, którzy korzystali z firm dostarczających środki produkcji – 2020 rok (N=19); Rolnicy, którzy korzystali z firm dostarczających środki produkcji – 2019 rok (N=104).

Pytanie jednokrotnego wyboru.

Podnoszenie wiedzy i umiejętności rolniczych oraz korzystanie z Internetu

R21. Dlaczego nie korzystał(a) Pan(i) z usług doradczych?

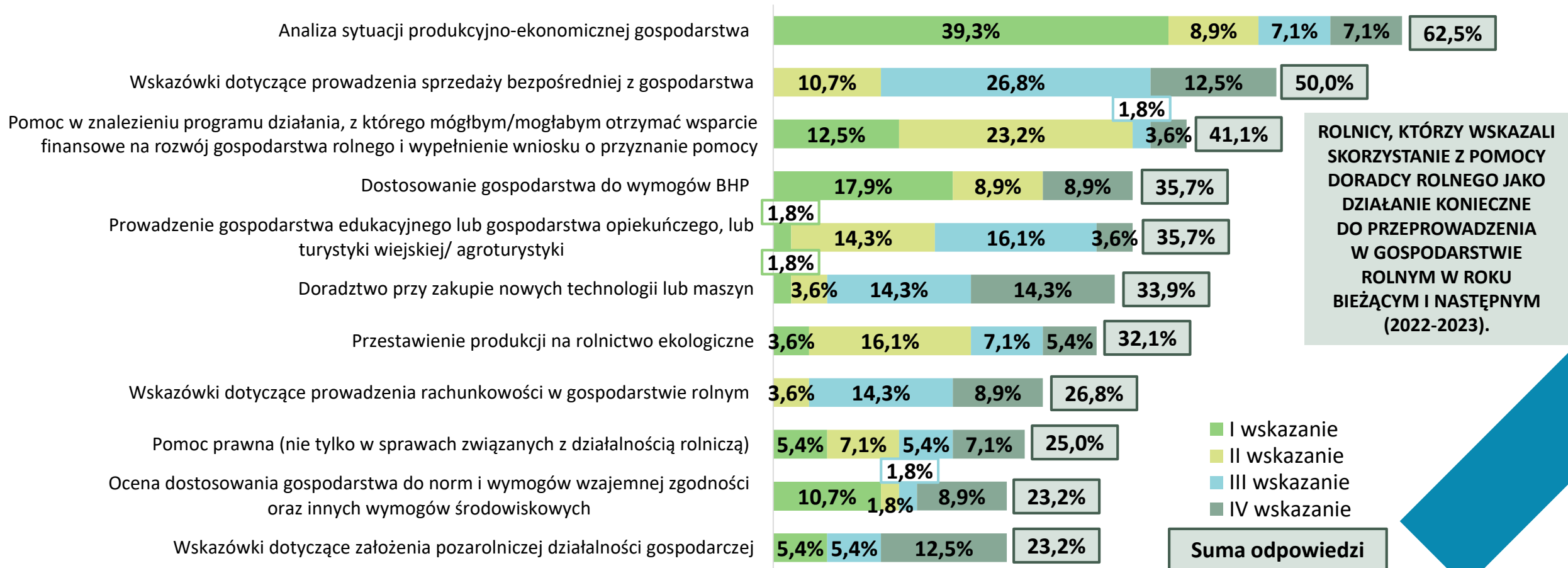
ROLNICY, KTÓRZY W OSTATNIM ROKU NIE KORZYSTALI Z ŻADNYCH USŁUG DORADCZYCH

Rolnicy, którzy w ostatnim roku nie korzystali z żadnych usług doradczych (N=147).
Wielokrotny wybór zgodnie z hierarchią, gdzie „I wskazanie” to największa istotność.

Podnoszenie wiedzy i umiejętności rolniczych oraz korzystanie z Internetu

R8. W jakim zakresie potrzebowałby Pan(i) usług doradczych w tym i następnym roku?

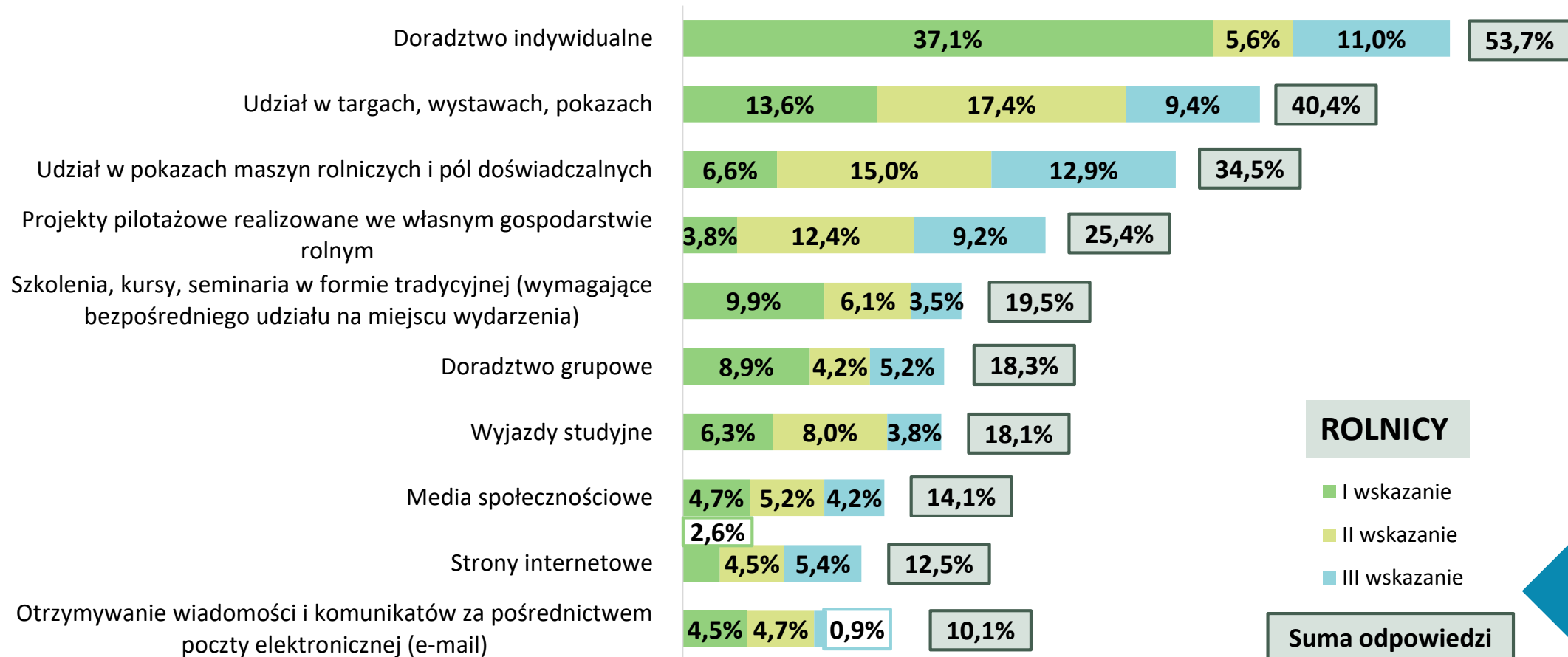

Rolnicy, którzy wskazali skorzystanie z pomocy doradcy rolnego jako działanie konieczne do przeprowadzenia w gospodarstwie rolnym w roku bieżącym i następnym (2022-2023) (N=56).

Wielokrotny wybór zgodnie z hierarchią, gdzie „I wskazanie” to największa istotność; przedstawiono odpowiedzi, w przypadku których suma 3 wskazań przekroczyła 20%.

Podnoszenie wiedzy i umiejętności rolniczych oraz korzystanie z Internetu

R22. Z jakich form podnoszenia wiedzy i umiejętności koniecznych do prowadzenia produkcji rolnej korzystał(a)by Pan(i) najchętniej?

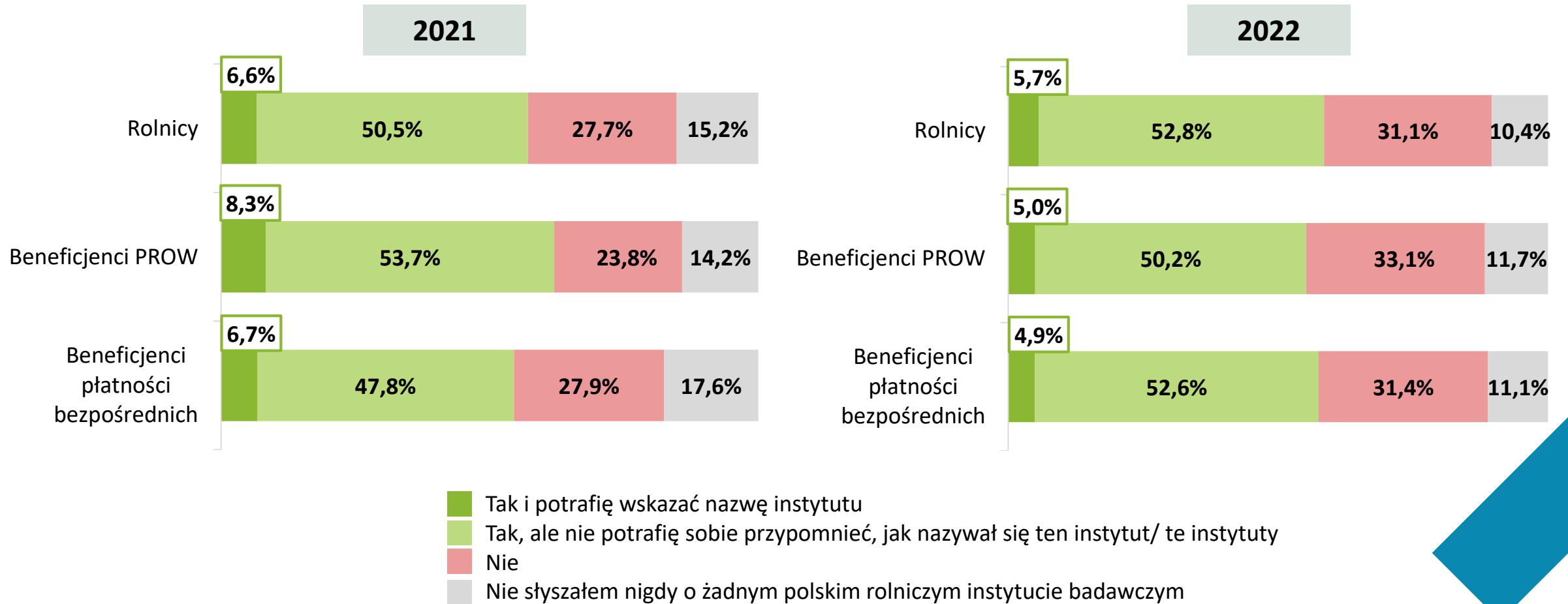
Rolnicy (N=426).

Wielokrotny wybór zgodnie z hierarchią, gdzie „I wskazanie” to największa istotność; przedstawiono odpowiedzi, w przypadku których suma 3 wskazań przekroczyła 10%.

70

Podnoszenie wiedzy i umiejętności rolniczych oraz korzystanie z Internetu

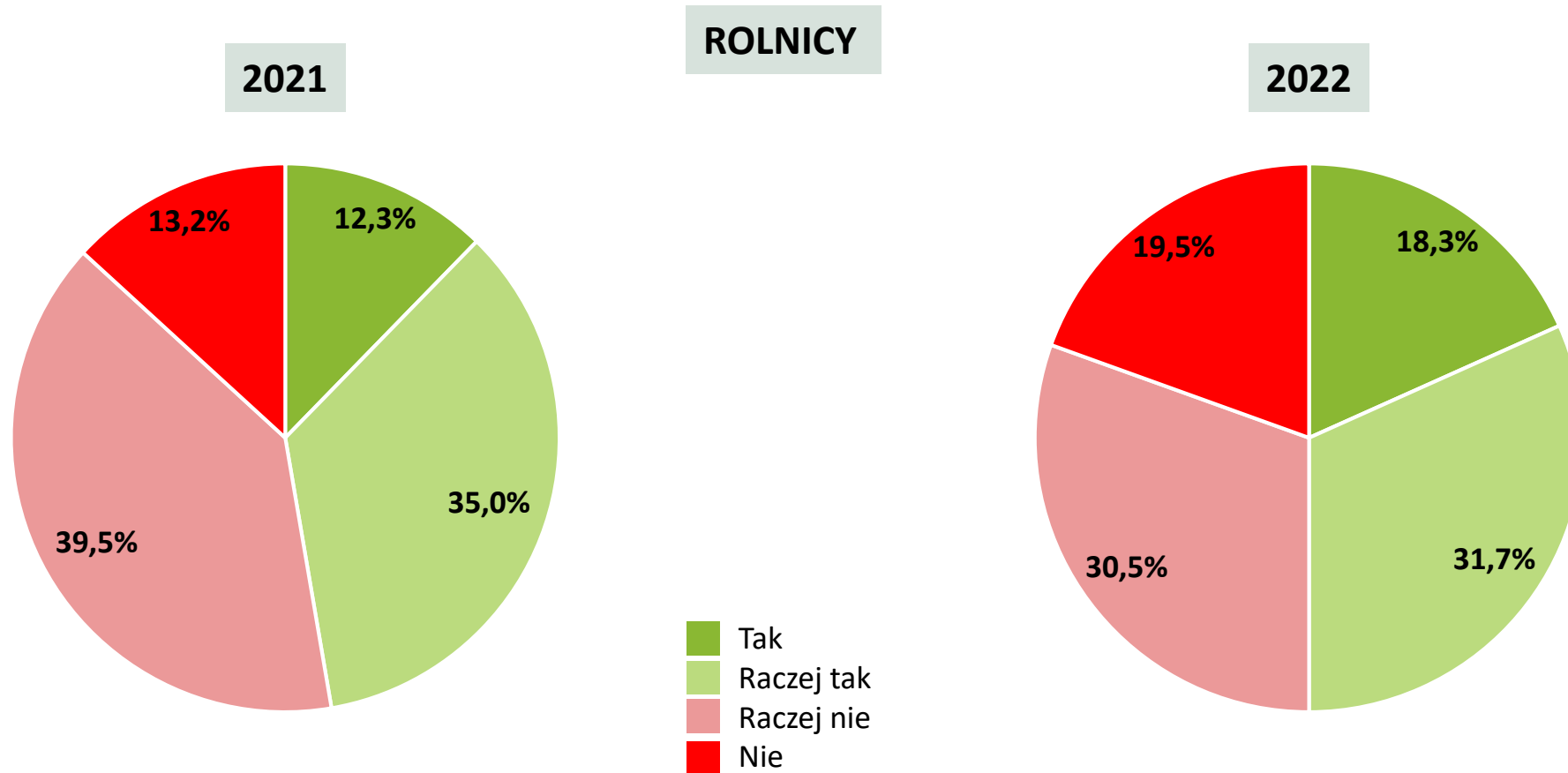
R23. Czy słyszał(a) Pan(i) o pracach naukowych prowadzonych przez polskie rolnicze instytuty badawcze?

Rolnicy – 2022 rok (N=426), Beneficjenci PROW (osoby związane z rolnictwem) – 2022 rok (N=315), Beneficjenci płatności bezpośrednich – 2022 rok (N=429); Rolnicy – 2021 rok (N=617), Rolnicy, beneficjenci PROW – 2021 rok (N=502), Beneficjenci płatności bezpośrednich – 2021 rok (N=679).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

Podnoszenie wiedzy i umiejętności rolniczych oraz korzystanie z Internetu

R24. Czy chciałby(aby) Pan(i) otrzymywać na bieżąco informacje o wynikach badań prowadzonych przez rolnicze instytuty badawcze?

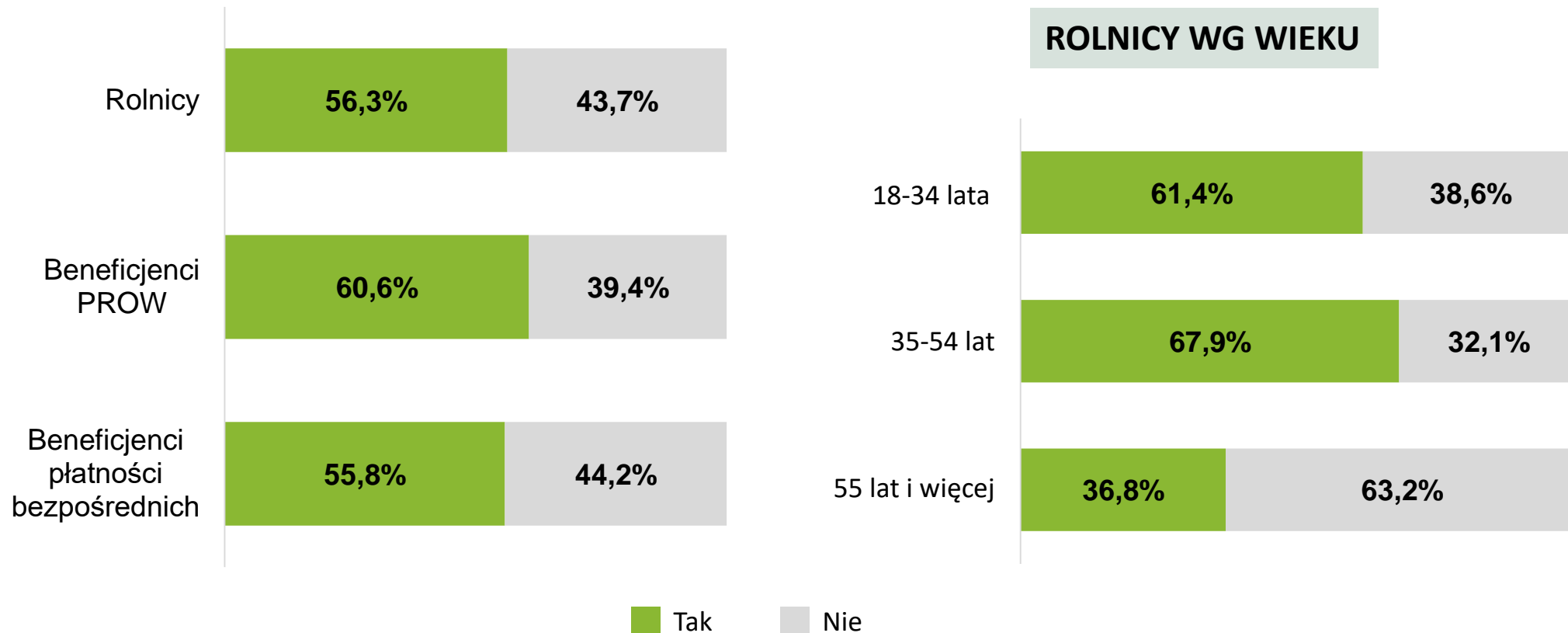

Rolnicy – 2022 rok (N=426); Rolnicy – 2021 rok (N=617).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

Podnoszenie wiedzy i umiejętności rolniczych oraz korzystanie z Internetu

R9. Czy korzysta Pan(i) z Internetu jako źródła informacji przydatnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym?

Rolnicy (N=426), Beneficjenci PROW (osoby związane z rolnictwem) (N=315), Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=429). Rolnicy (N=426) wg wieku: 18-34 lata (N=70); 35-54 lat (N=212); 55 lat i więcej (N=144).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

Podnoszenie wiedzy i umiejętności rolniczych oraz korzystanie z Internetu

R10. W jakim zakresie korzysta Pan(i) z Internetu w zarządzaniu gospodarstwem rolnym?

ROLNICY, KTÓRZY KORZYSTAJĄ Z INTERNETU JAKO ŹRÓDŁA INFORMACJI PRZYDATNYCH W ZARZĄDZANIU GOSPODARSTWEM ROLNYM

2022

■ Tak

■ Nie

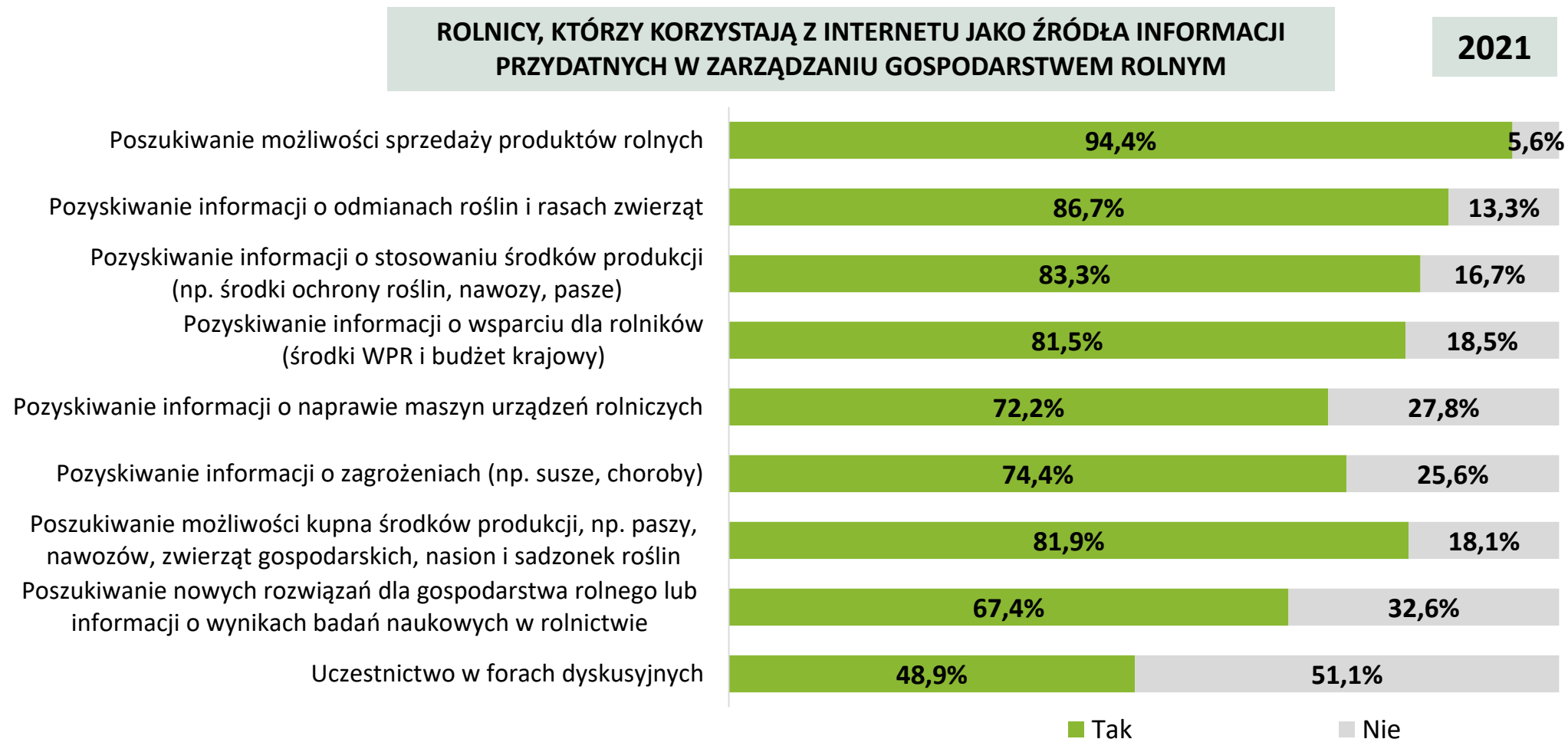
Rolnicy, którzy korzystają z Internetu jako źródła informacji przydatnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym – 2022 rok (N=240).

Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

74

Podnoszenie wiedzy i umiejętności rolniczych oraz korzystanie z Internetu

R10. W jakim zakresie korzysta Pan(i) z Internetu w zarządzaniu gospodarstwem rolnym?

Rolnicy, którzy korzystają z Internetu jako źródła informacji przydatnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym – 2021 rok (N=270).

Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

Podnoszenie wiedzy i umiejętności rolniczych oraz korzystanie z Internetu

R10. W jakim zakresie korzysta Pan(i) z Internetu w zarządzaniu gospodarstwem rolnym?

ROLNICY - MĘŻCZYŹNI, KTÓRZY KORZYSTAJĄ Z INTERNETU JAKO ŹRÓDŁA INFORMACJI PRZYDATNYCH W ZARZĄDZANIU GOSPODARSTWEM ROLNYM

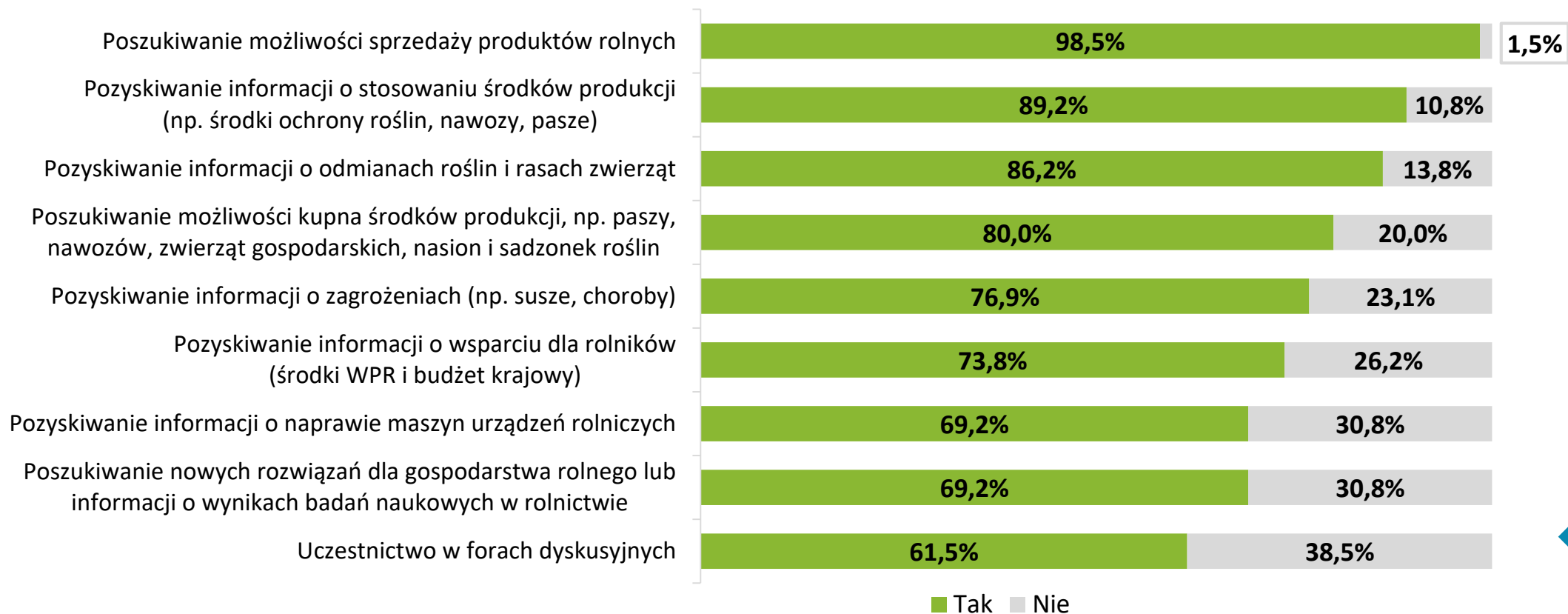

Rolnicy - mężczyźni, którzy korzystają z Internetu jako źródła informacji przydatnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym (N=175)
Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

Podnoszenie wiedzy i umiejętności rolniczych oraz korzystanie z Internetu

R10. W jakim zakresie korzysta Pan(i) z Internetu w zarządzaniu gospodarstwem rolnym?

ROLNICY - KOBIETY, KTÓRZY KORZYSTAJĄ Z INTERNETU JAKO ŹRÓDŁA INFORMACJI PRZYDATNYCH W ZARZĄDZANIU GOSPODARSTWEM ROLNYM

Rolnicy - kobiety, które korzystają z Internetu jako źródła informacji przydatnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym (N=65).

Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

Ogólne postrzeganie rolnictwa, rolników i obszarów wiejskich

Ogólne postrzeganie rolnictwa, rolników i obszarów wiejskich

Najwięcej respondentów uważa, że „w rolnictwie pracuje się więcej/ciężej niż w innych zawodach” (62,2% ogółu respondentów; suma wskazań 4 i 5). **Wielu respondentów podziela również opinię, że „polscy rolnicy chronią środowisko”** (54,5%; suma wskazań ocen 4 i 5) **i, że „są zaradni”** (53,5%).

Prawie połowa badanych zgadzała się ze stwierdzeniem, że „działalność rolnicza jest opłacalna” (47,7%; odsetek wskazań ocen 4 i 5). A co piąty respondent był zdania, że „działalność rolnicza jest nieopłacalna” (21,3%; suma wskazań ocen 1 i 2).

W 2022 roku mieszkańcy obszarów wiejskich (ogółem) znacznie częściej niż w 2021 roku zgadzali się ze stwierdzeniami, że „polska wieś na całe szczęście to nadal głównie rolnictwo” (odsetek wskazań ocen 4 i 5 większy o 8 p.p.) oraz, że „polskie rolnictwo jest nowoczesne” (wzrost o 7,8 p.p.), a „rolnicy chronią środowisko” (wzrost o 7,5 p.p.).

Od 2016 roku wśród mieszkańców obszarów wiejskich najczęściej panuje przekonanie, że „w polskim rolnictwie dokonują się zmiany zarówno na lepsze, jak i na gorsze”. W roku 2022 zmiany na lepsze dostrzega 22,1% respondentów, przy czym takiej odpowiedzi najczęściej udzielali rolnicy (34,7%), a najrzadziej osoby niezwiązane z rolnictwem (17,9%).

W opinii 16,3% badanych w polskim rolnictwie nie zachodzą żadne zmiany, przy czym najczęściej takiego zdania były osoby niezwiązane z rolnictwem (21,6%).

Ogólne postrzeganie rolnictwa, rolników i obszarów wiejskich

W opinii zarówno osób niezwiązanych z rolnictwem, jak i rolników głównym powodem trudności w zakupie ziemi przez rolników w obrocie na rynku prywatnym jest fakt, że „właścicielom bardziej opłaca się ziemię dzierżawić niż sprzedać” (odpowiednio 24,5% i 30,5%). Rolnicy jako drugi powód wskazywali, że „nikt nie chce sprzedawać ziemi rolnej, bo posiadacz gospodarstwa rolnego ma możliwość otrzymywania wsparcia inwestycyjnego” (28,4%) lub „uzyskiwania płatności bezpośrednich” (25,1%).

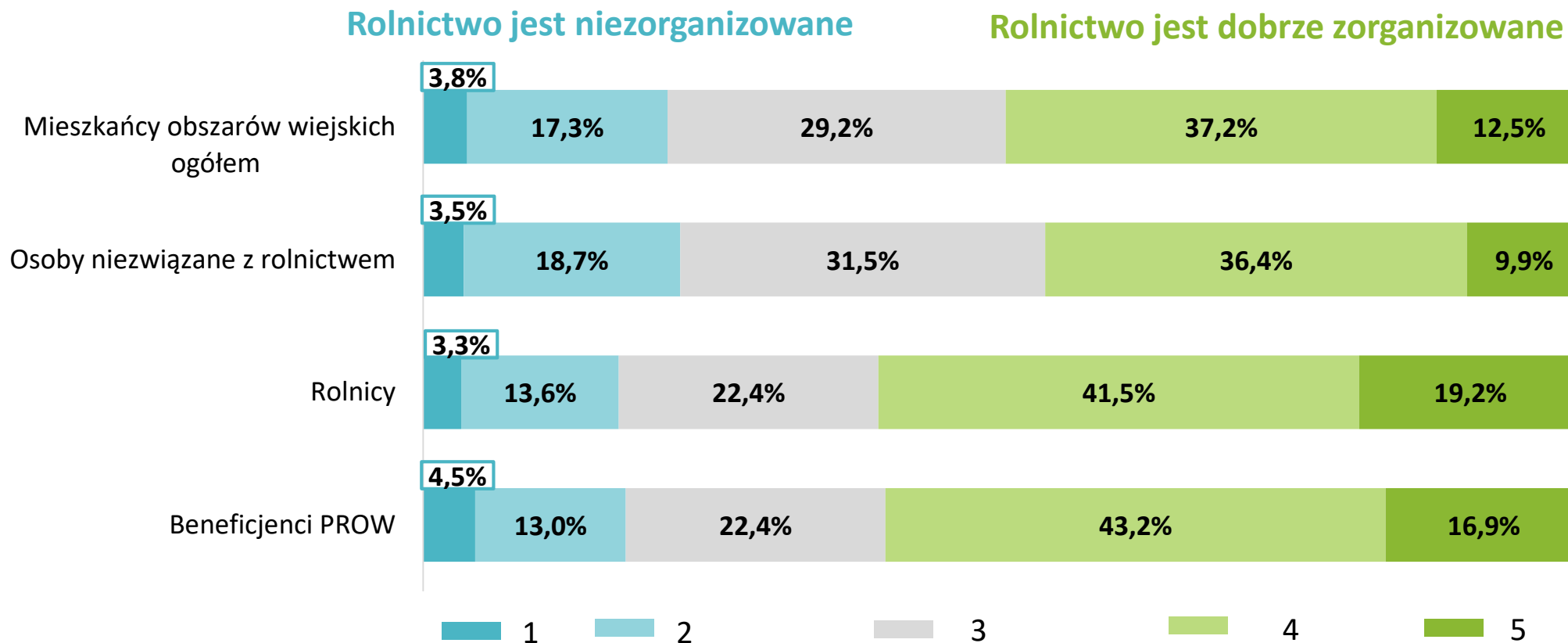
Rolnicy wyraźnie częściej niż osoby niezwiązane z rolnictwem twierdzili, że grunty, które można by sprzedać mają nieuregulowany tytuł prawny, np. brak przeprowadzonego postępowania spadkowego (odpowiednio 24,7% i 16,1%). Z kolei osoby niezwiązane z rolnictwem często wskazywały również, że trudności w zakupie ziemi wynikają z tego, że „rolników nie stać na zakup ziemi po cenach rynkowych” (19,6%) oraz, że „w Polsce panuje przeświadczenie, że ziemi się nie sprzedaje” (19,5%).

Zarówno osoby niezwiązane z rolnictwem, jak i rolnicy uważają, że najczęstszym powodem nabywania gruntów rolnych w Polsce jest chęć powiększenia gospodarstwa rolnego (odpowiednio 47,4% i 58,2% respondentów). Drugim wskazywanym przez obie grupy powodem jest kupno ziemi pod zabudowę (38,6% osób niezwiązanych z rolnictwem i 38,5% rolników), a trzecim – traktowanie ziemi jako dobrej lokaty kapitału (odpowiednio 32,2% i 34,7%).

Ogólne postrzeganie rolnictwa, rolników i obszarów wiejskich

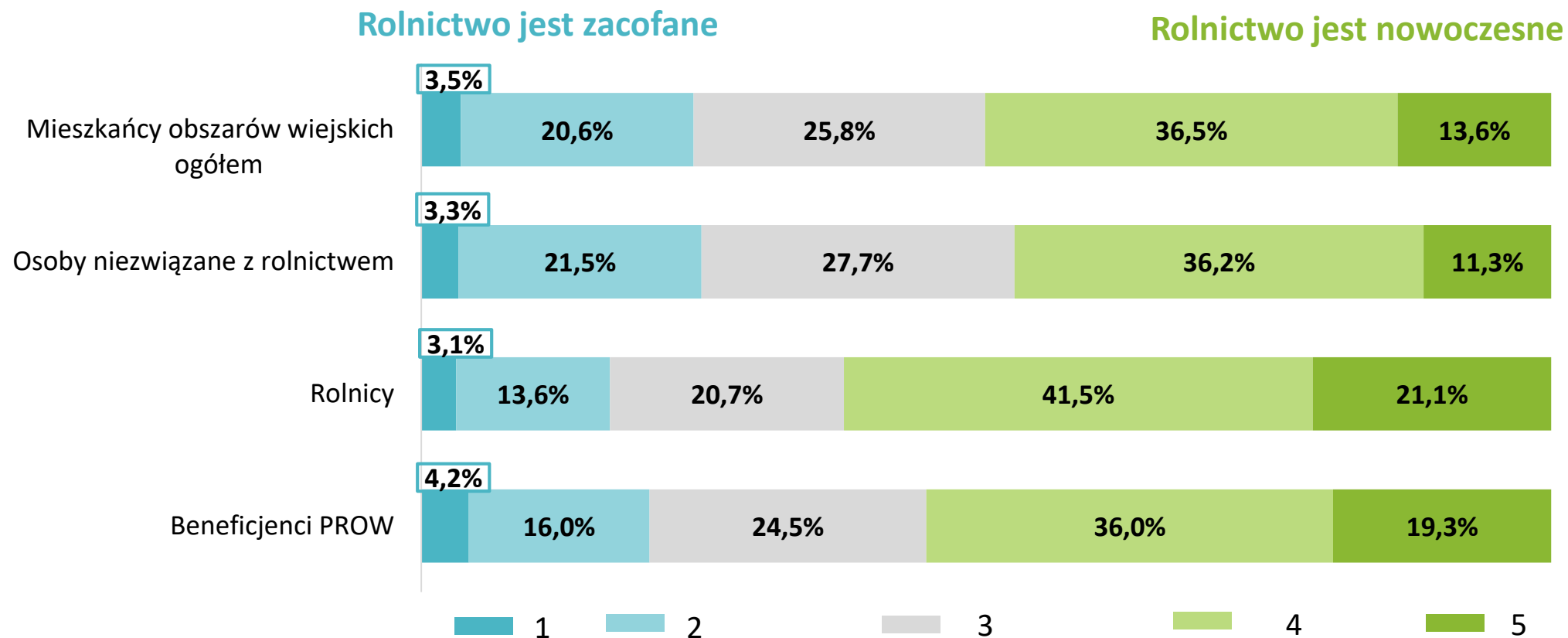
W15. Spotyka się różne opinie o polskim rolnictwie. W jakim stopniu zgadza się Pan(i) lub nie zgadza z następującymi określeniami na temat polskiego rolnictwa i rolników? Im bliżej cyfry 1, tym bliższa jest odpowiedź z lewej strony. Im bliżej cyfry 5, tym bliższa jest odpowiedź z prawej strony.

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020); Rolnicy (N=426); Beneficjenci PROW (N=331).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

Ogólne postrzeganie rolnictwa, rolników i obszarów wiejskich

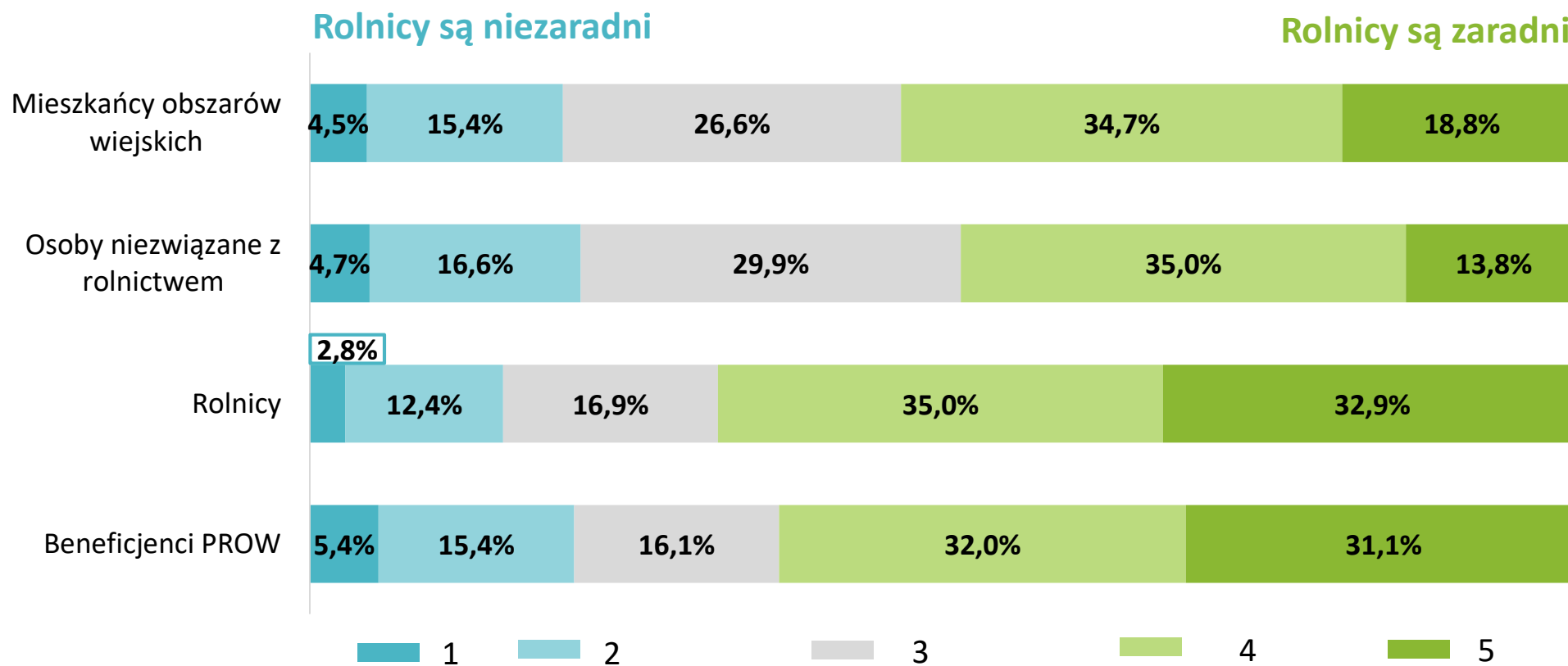
W15. Spotyka się różne opinie o polskim rolnictwie. W jakim stopniu zgadza się Pan(i) lub nie zgadza z następującymi określeniami na temat polskiego rolnictwa i rolników? Im bliżej cyfry 1, tym bliższa jest odpowiedź z lewej strony. Im bliżej cyfry 5, tym bliższa jest odpowiedź z prawej strony.

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020); Rolnicy (N=426); Beneficjenci PROW (N=331).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

Ogólne postrzeganie rolnictwa, rolników i obszarów wiejskich

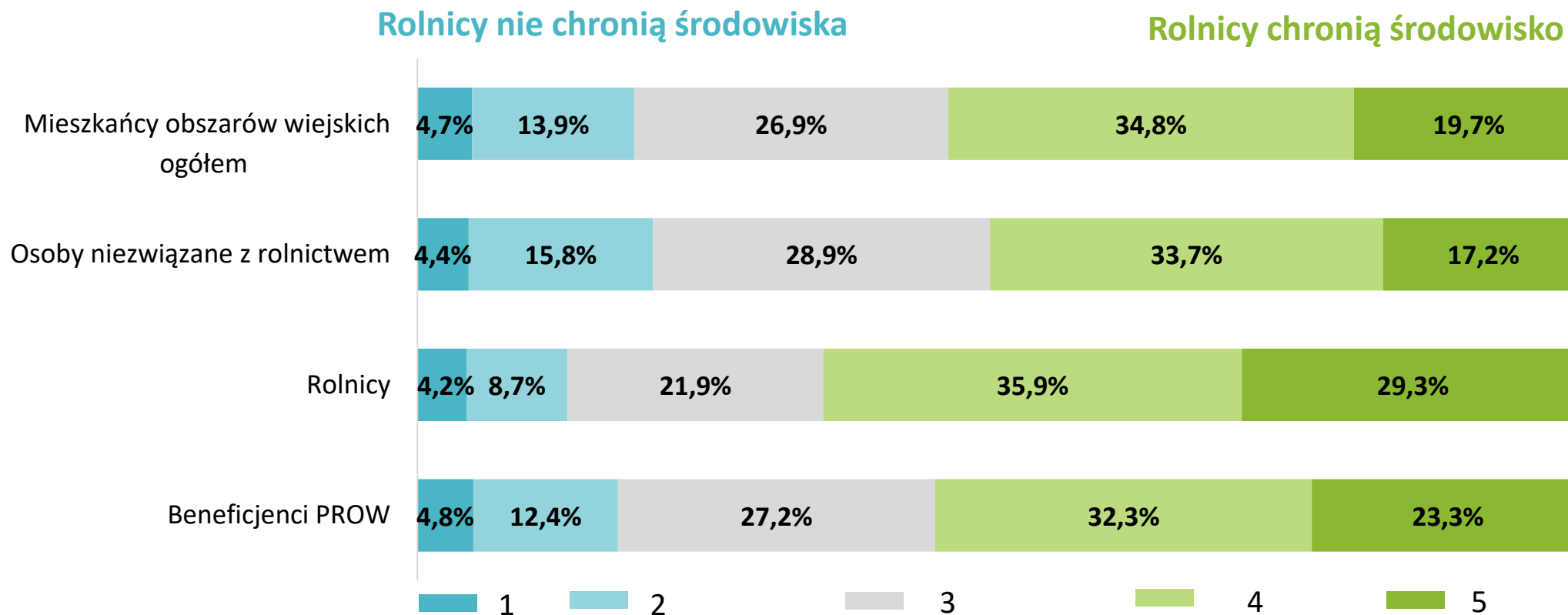
W15. Spotyka się różne opinie o polskim rolnictwie. W jakim stopniu zgadza się Pan(i) lub nie zgadza z następującymi określeniami na temat polskiego rolnictwa i rolników? Im bliżej cyfry 1, tym bliższa jest odpowiedź z lewej strony. Im bliżej cyfry 5, tym bliższa jest odpowiedź z prawej strony.

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020); Rolnicy (N=426); Beneficjenci PROW (N=331).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

Ogólne postrzeganie rolnictwa, rolników i obszarów wiejskich

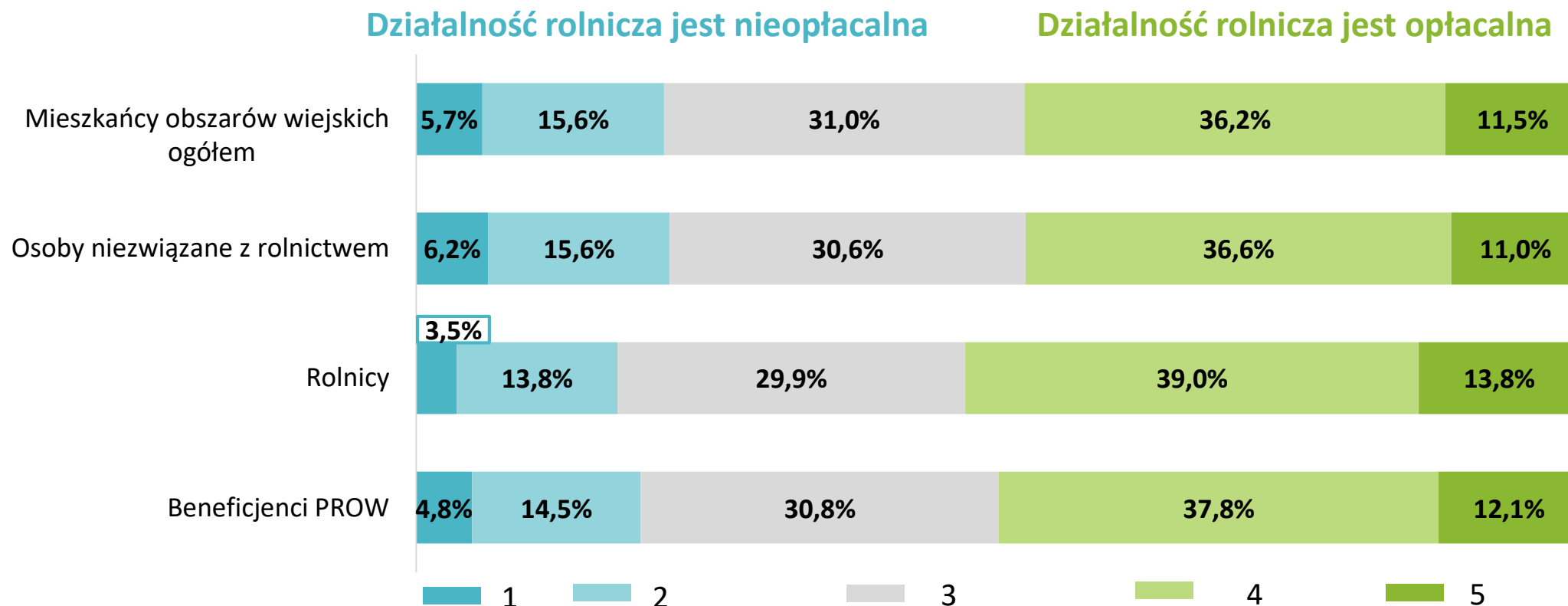
W15. Spotyka się różne opinie o polskim rolnictwie. W jakim stopniu zgadza się Pan(i) lub nie zgadza z następującymi określeniami na temat polskiego rolnictwa i rolników? Im bliżej cyfry 1, tym bliższa jest odpowiedź z lewej strony. Im bliżej cyfry 5, tym bliższa jest odpowiedź z prawej strony.

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020); Rolnicy (N=426); Beneficjenci PROW (N=331).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

Ogólne postrzeganie rolnictwa, rolników i obszarów wiejskich

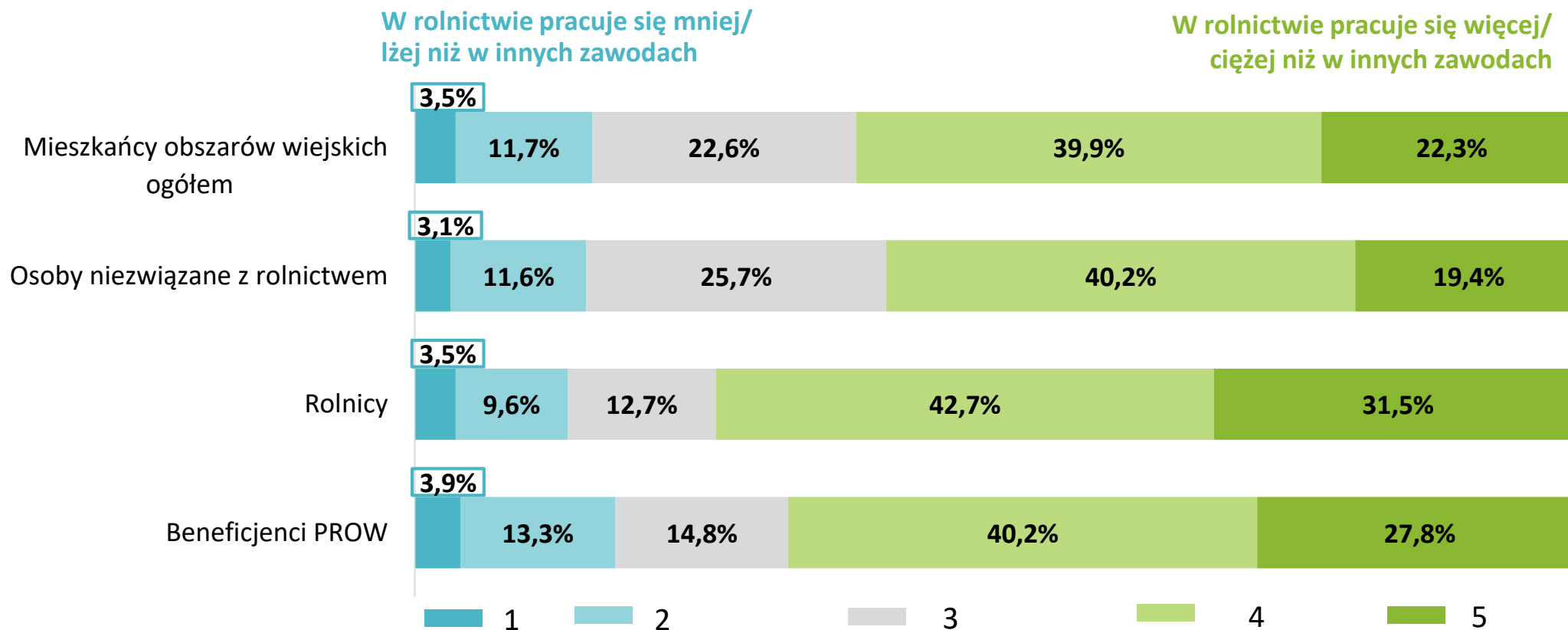
W15. Spotyka się różne opinie o polskim rolnictwie. W jakim stopniu zgadza się Pan(i) lub nie zgadza z następującymi określeniami na temat polskiego rolnictwa i rolników? Im bliżej cyfry 1, tym bliższa jest odpowiedź z lewej strony. Im bliżej cyfry 5, tym bliższa jest odpowiedź z prawej strony.

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020); Rolnicy (N=426); Beneficjenci PROW (N=331).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

Ogólne postrzeganie rolnictwa, rolników i obszarów wiejskich

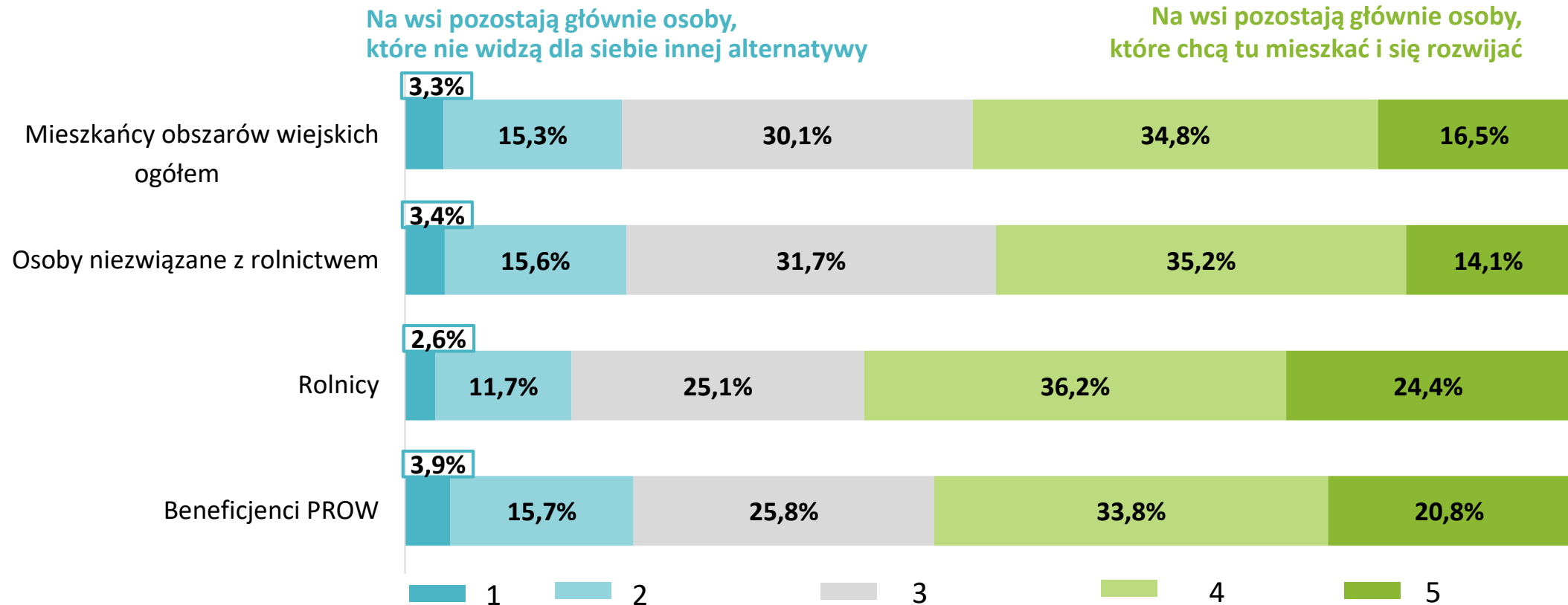
W15. Spotyka się różne opinie o polskim rolnictwie. W jakim stopniu zgadza się Pan(i) lub nie zgadza z następującymi określeniami na temat polskiego rolnictwa i rolników? Im bliżej cyfry 1, tym bliższa jest odpowiedź z lewej strony. Im bliżej cyfry 5, tym bliższa jest odpowiedź z prawej strony.

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020); Rolnicy (N=426); Beneficjenci PROW (N=331).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

Ogólne postrzeganie rolnictwa, rolników i obszarów wiejskich

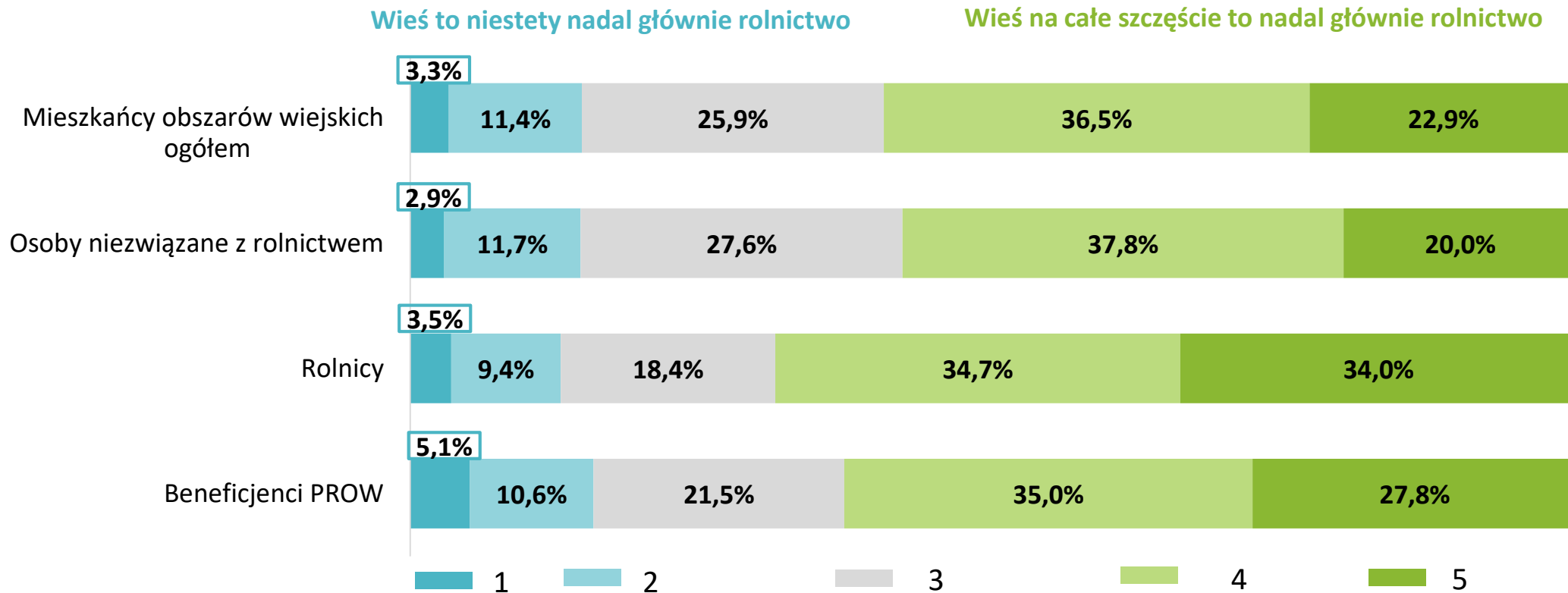
W15. Spotyka się różne opinie o polskim rolnictwie. W jakim stopniu zgadza się Pan(i) lub nie zgadza z następującymi określeniami na temat polskiego rolnictwa i rolników? Im bliżej cyfry 1, tym bliższa jest odpowiedź z lewej strony. Im bliżej cyfry 5, tym bliższa jest odpowiedź z prawej strony.

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020); Rolnicy (N=426); Beneficjenci PROW (N=331).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

Ogólne postrzeganie rolnictwa, rolników i obszarów wiejskich

W15. Spotyka się różne opinie o polskim rolnictwie. W jakim stopniu zgadza się Pan(i) lub nie zgadza z następującymi określeniami na temat polskiego rolnictwa i rolników? Im bliżej cyfry 1, tym bliższa jest odpowiedź z lewej strony. Im bliżej cyfry 5, tym bliższa jest odpowiedź z prawej strony.

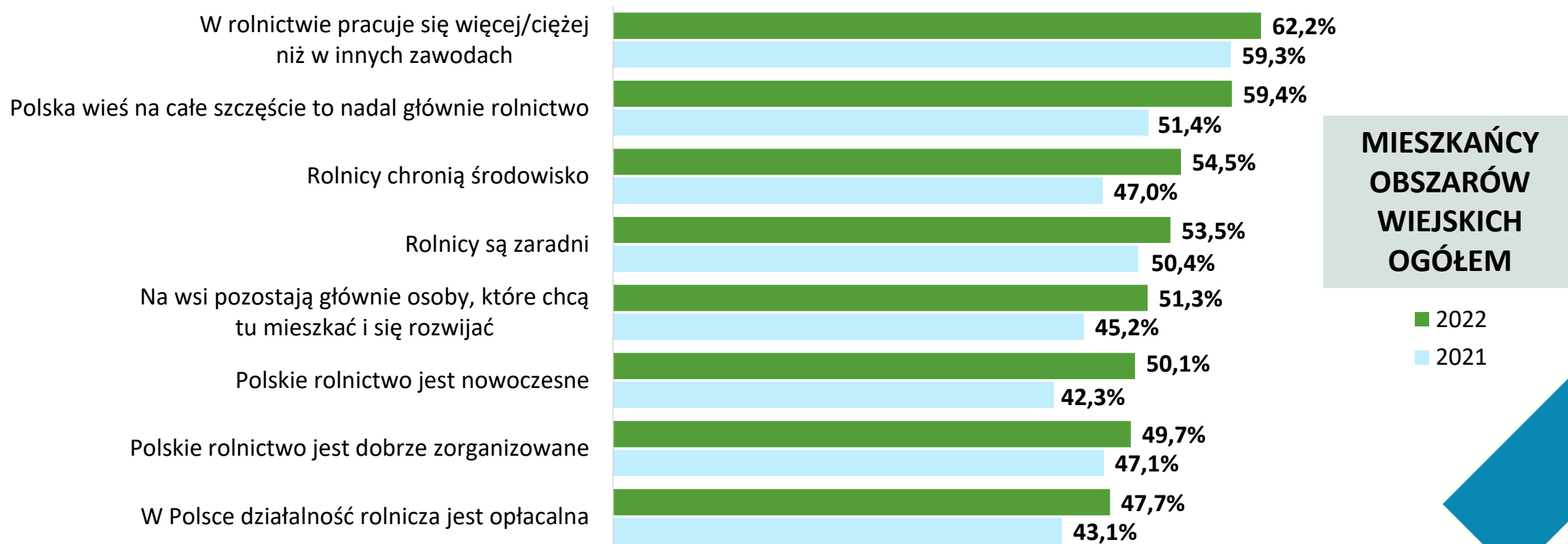

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020); Rolnicy (N=426); Beneficjenci PROW (N=331).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

Ogólne postrzeganie rolnictwa, rolników i obszarów wiejskich

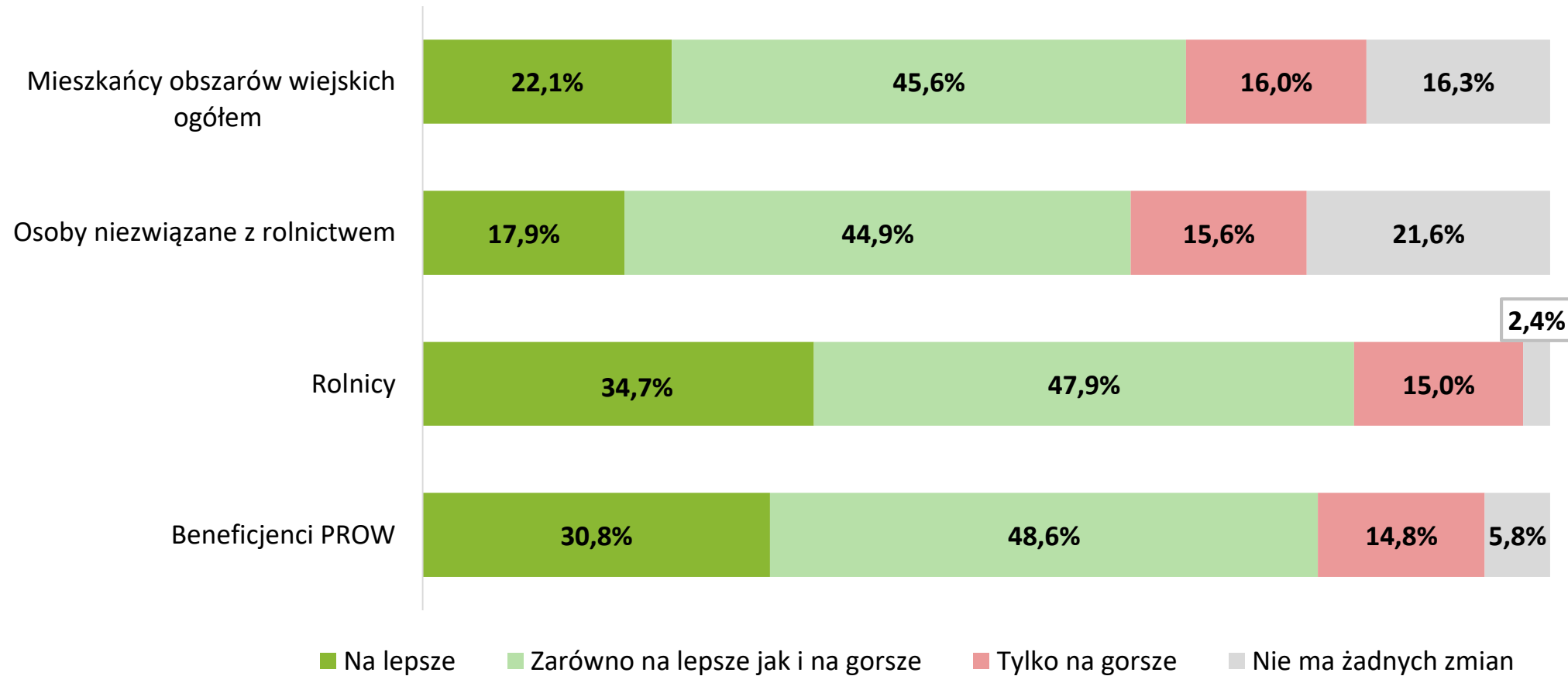
W15. Spotyka się różne opinie o polskim rolnictwie. W jakim stopniu zgadza się Pan(i) lub nie zgadza z następującymi określeniami na temat polskiego rolnictwa i rolników?

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem - 2022 rok (N=1560); Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem - 2021 rok (N=1560). Jedna odpowiedź dla każdej kategorii. Przedstawiono sumę odpowiedzi twierdzących (oceny 4 i 5).

Ogólne postrzeganie rolnictwa, rolników i obszarów wiejskich

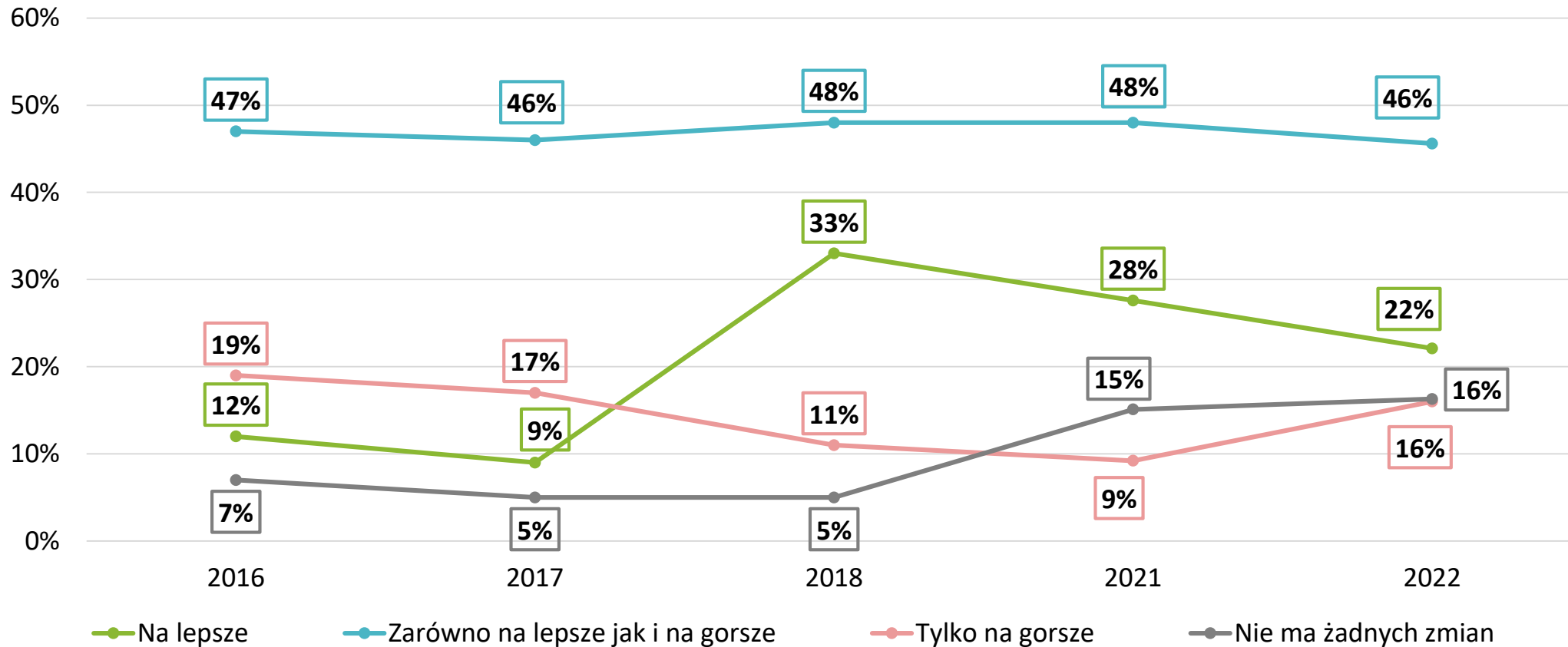
W16. W jakim kierunku Pana(i) zdaniem zmierza polskie rolnictwo? Czy Pana(i) zdaniem w polskim rolnictwie dokonują się zmiany na lepsze, na gorsze, czy też zarówno na lepsze jak i na gorsze?

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020); Rolnicy (N=426); Beneficjenci PROW (N=331).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

Ogólne postrzeganie rolnictwa, rolników i obszarów wiejskich

W16. W jakim kierunku Pana(i) zdaniem zmierza polskie rolnictwo? Czy Pana(i) zdaniem w polskim rolnictwie dokonują się zmiany na lepsze, na gorsze, czy też zarówno na lepsze jak i na gorsze?

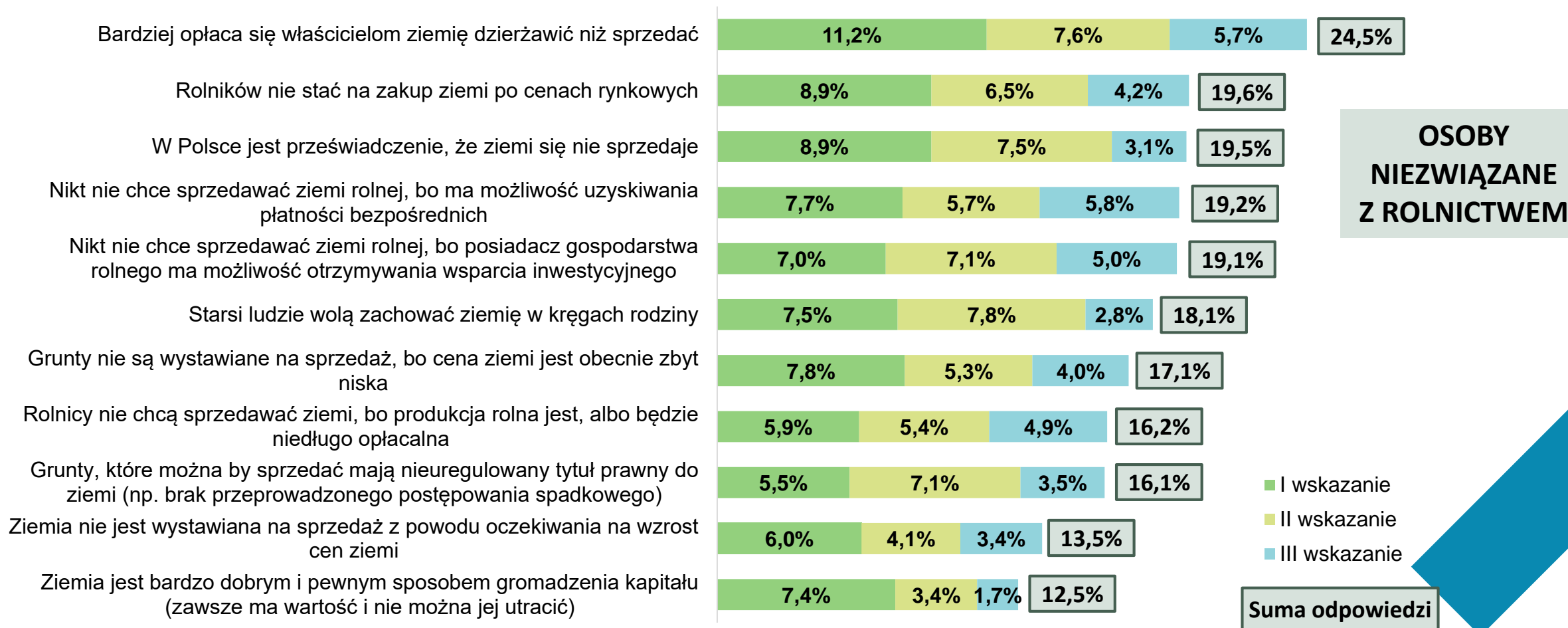
MIESZKAŃCY
OBSZARÓW
WIEJSKICH
OGÓŁEM

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem - 2022 rok (N=1560); Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem - 2021 rok (N=1560); Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem - 2018 rok (N=1560); Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem - 2017 rok (N=1567); Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem - 2016 rok (N=1563).

Pytanie jednokrotnego wyboru.

Ogólne postrzeganie rolnictwa, rolników i obszarów wiejskich

W17. Jakie są Pana(i) zdaniem powody trudności w zakupie ziemi przez rolników w obrocie na rynku prywatnym?

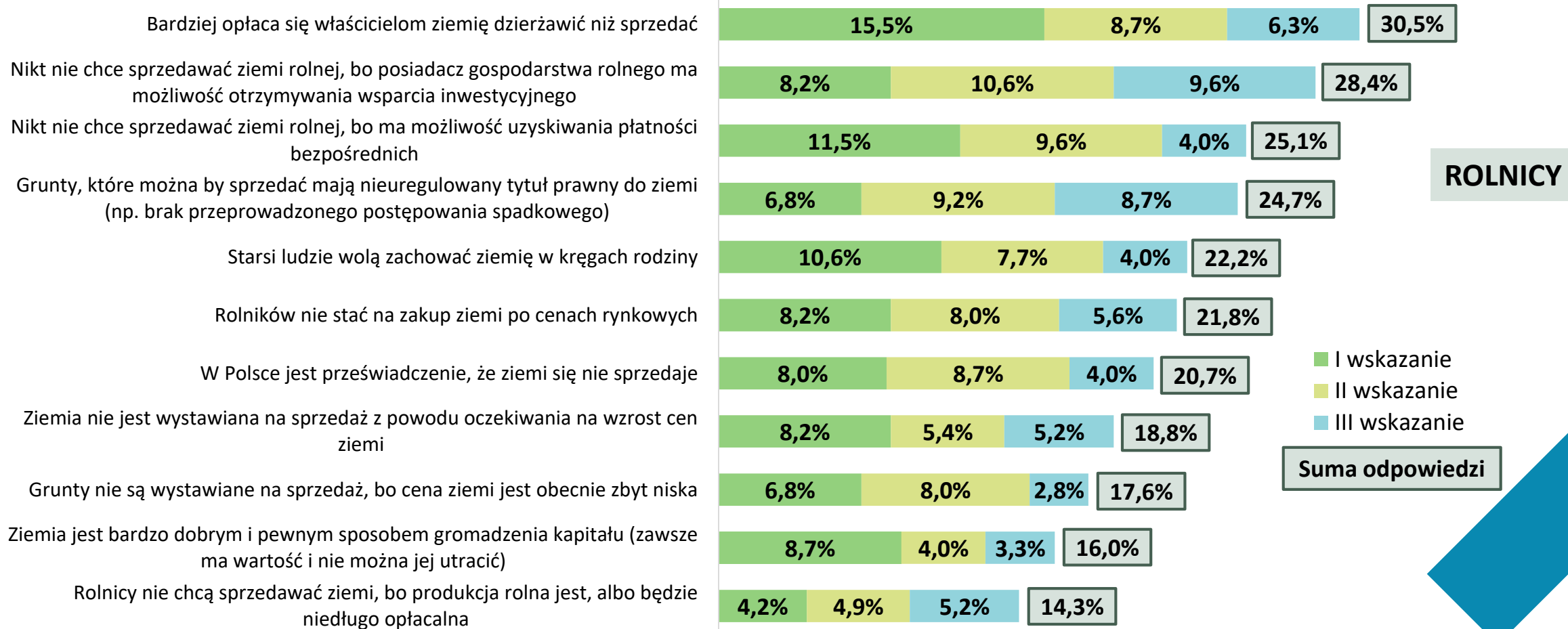

Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020).

Wielokrotny wybór zgodnie z hierarchią, gdzie „I wskazanie” to największa istotność. Przedstawiono odpowiedzi, w przypadku których suma 3 wskazań przekroczyła 10%.

Ogólne postrzeganie rolnictwa, rolników i obszarów wiejskich

W17. Jakie są Pana(i) zdaniem powody trudności w zakupie ziemi przez rolników w obrocie na rynku prywatnym?

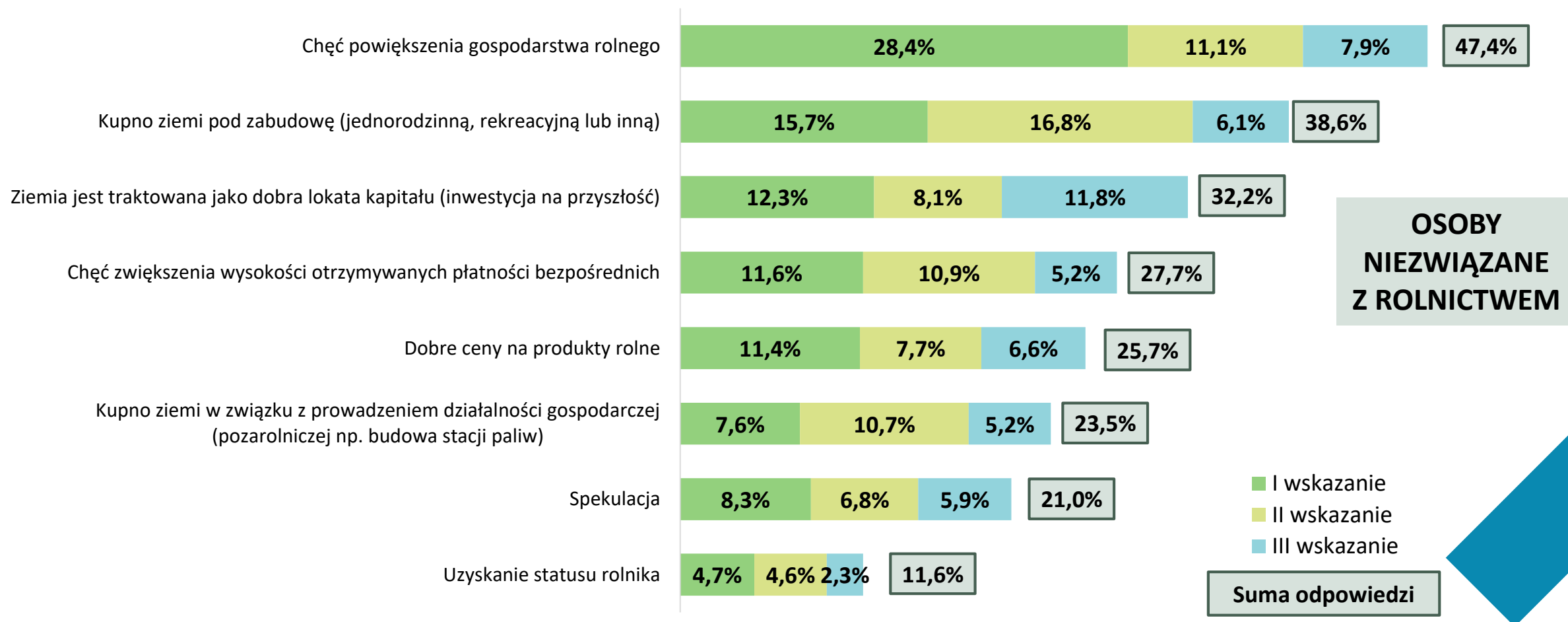

Rolnicy (N=426).

Wielokrotny wybór zgodnie z hierarchią, gdzie „I wskazanie” to największa istotność. Przedstawiono odpowiedzi, w przypadku których suma 3 wskazań przekroczyła 10%

Ogólne postrzeganie rolnictwa, rolników i obszarów wiejskich

W18. Jakie są Pana(i) zdaniem najczęstsze powody nabywania gruntów rolnych w Polsce?

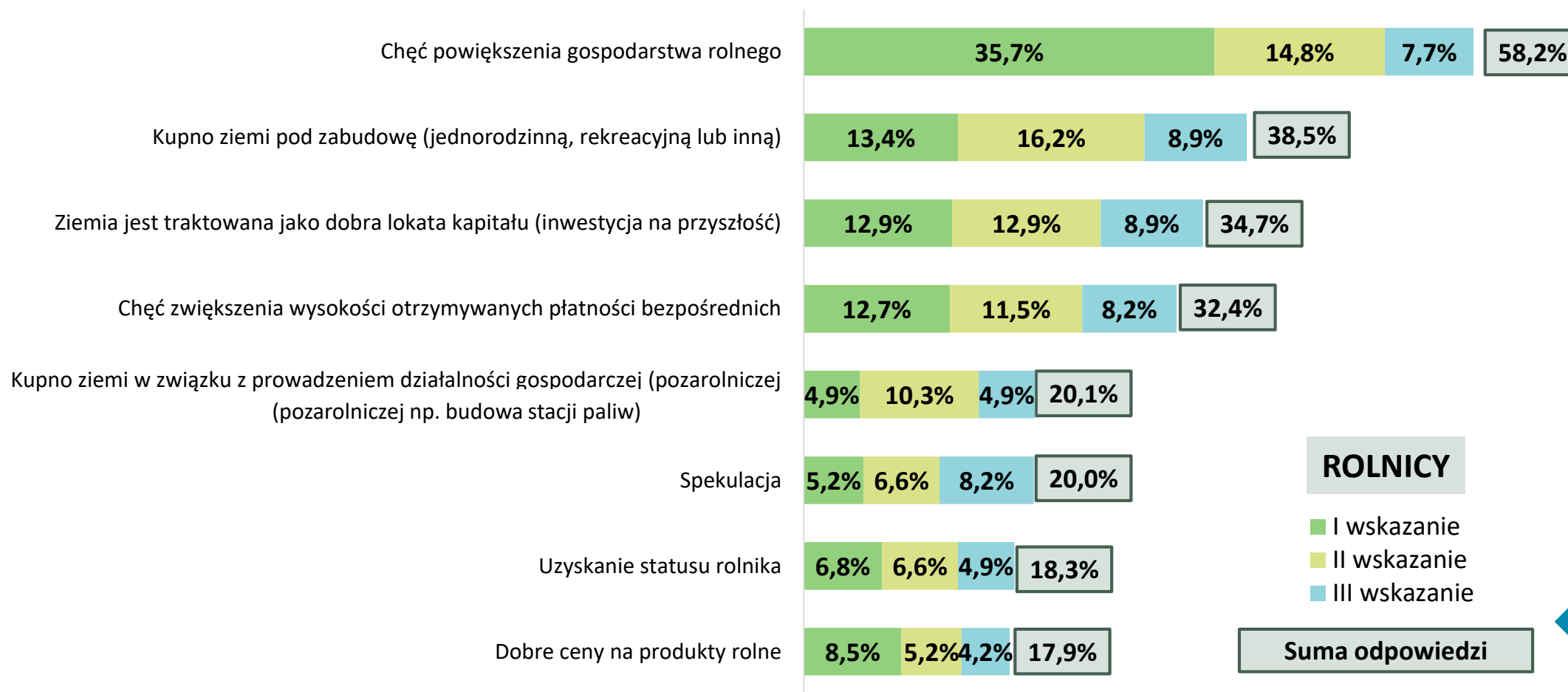

Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020).

Wielokrotny wybór zgodnie z hierarchią, gdzie „I wskazanie” to największa istotność.

Ogólne postrzeganie rolnictwa, rolników i obszarów wiejskich

W18. Jakie są Pana(i) zdaniem najczęstsze powody nabywania gruntów rolnych w Polsce?

Rolnicy (N=426).

Wielokrotny wybór zgodnie z hierarchią, gdzie „I wskazanie” to największa istotność.

95

Sytuacja materialna gospodarstwa domowego na obszarach wiejskich

Sytuacja materialna gospodarstwa domowego na obszarach wiejskich

Blisko połowa respondentów pozytywnie ocenia sytuację finansową swojego gospodarstwa domowego (49,0%; suma odpowiedzi „bardzo dobrze” i „raczej dobrze”). W 2022 roku ankietowani wskazywali pozytywne oceny sytuacji materialnej swoich gospodarstw domowych rzadziej niż w 2018 i 2021 roku.

Z deklaracji ponad połowy badanych wynika, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy sytuacja ich gospodarstwa domowego uległa **pogorszeniu** (55,3%; suma wskazań „znacząco się pogorszyła” i „trochę się pogorszyła”). Żadnych zmian nie dostrzega 27,4% respondentów, a poprawa sytuacji gospodarstwa domowego dotyczy 11,9% ankietowanych (suma wskazań „znacząco się poprawiła” i „trochę się poprawiła”).

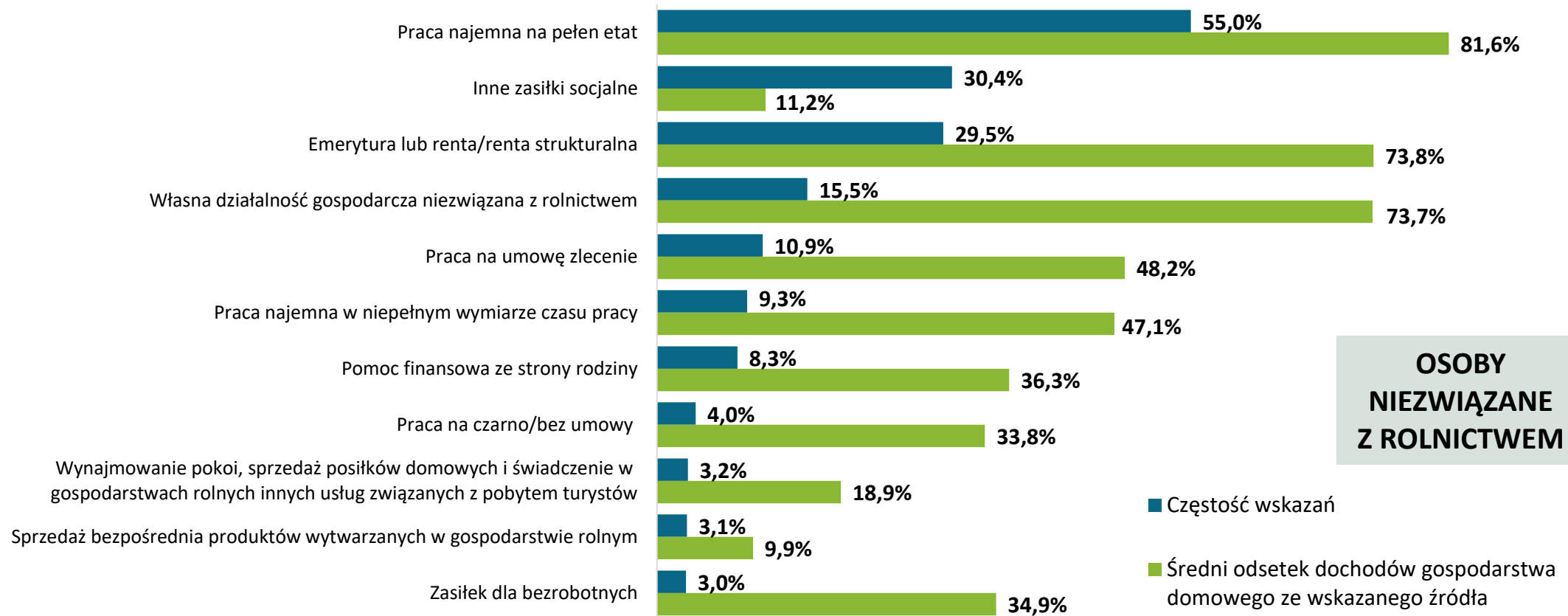
Ponad połowa osób niezwiązanych z rolnictwem przyznała, że sytuacja ich gospodarstwa domowego pogorszyła się (54,5%; suma wskazań „znacząco się pogorszyła” i „trochę się pogorszyła”) – **w grupie rolników odsetek wskazań świadczących o pogorszeniu sytuacji był jednakże nieco wyższy niż wśród osób niezwiązanych z rolnictwem i wynosił 57,3%**.

Mieszkańcy obszarów wiejskich wskazywali najczęściej, że **atak zbrojny Rosji na Ukrainę i trwająca wojna na terytorium Ukrainy wpłynęły na budżet domowy rodziny, powodując przede wszystkim podwyżki cen żywności (55,9%), a także wzrost cen paliw (49,6%) i rachunków za prąd (44,5%)**.

Respondenci niezwiązani z rolnictwem, deklarowali, że z tego powodu kupują żywność po wyższych cenach (35,8%) i więcej wydają na paliwo (28,8%) oraz płacą wyższe rachunki za prąd (26,9%). **Rolnicy natomiast najczęściej wskazywali, że z powodu wojny na Ukrainie mierzą się ze wzrostem cen paliw (53,5%) i drożej kupują nawozy (49,2%)**.

Sytuacja materialna gospodarstwa domowego na obszarach wiejskich

W19. Porozmawiajmy przez chwilę o Pana(i) sytuacji materialnej. Z jakich źródeł pochodziły dochody Pana(i) gospodarstwa domowego w ciągu ostatnich 12 miesięcy? Proszę wskazać wszystkie źródła skąd pochodził dochód gospodarstwa domowego w tym okresie.

**OSOBY
NIEZWIĄZANE
Z ROLNICTWEM**

■ Częstość wskazań

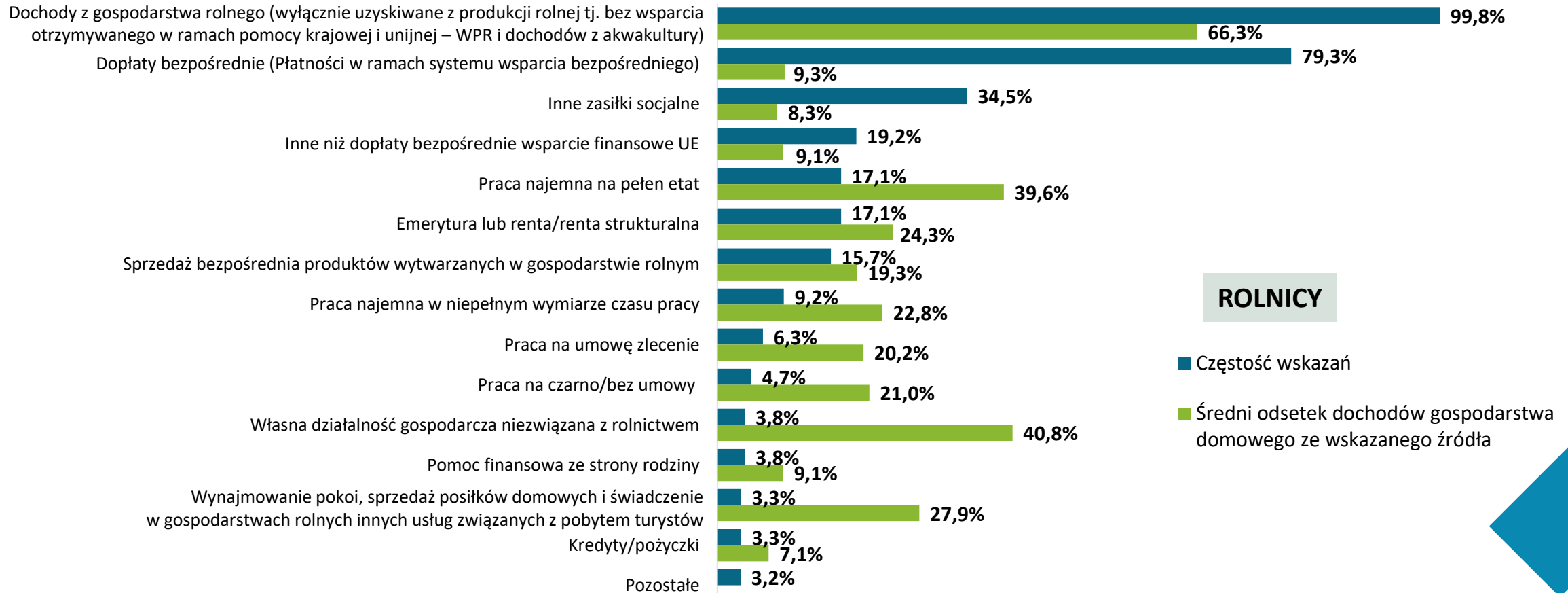
■ Średni odsetek dochodów gospodarstwa domowego ze wskazanego źródła

Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020).

Jedna odpowiedź dla każdej kategorii. Przedstawiono odpowiedzi, w przypadku których odsetek wskazań wyniósł co najmniej 3%; pozostałe zsumowano i dodano kategorię „pozostałe” (bez średnich).

Sytuacja materialna gospodarstwa domowego na obszarach wiejskich

W19. Porozmawiajmy przez chwilę o Pana(i) sytuacji materialnej. Z jakich źródeł pochodziły dochody Pana(i) gospodarstwa domowego w ciągu ostatnich 12 miesięcy? Proszę wskazać wszystkie źródła skąd pochodził dochód gospodarstwa domowego w tym okresie.

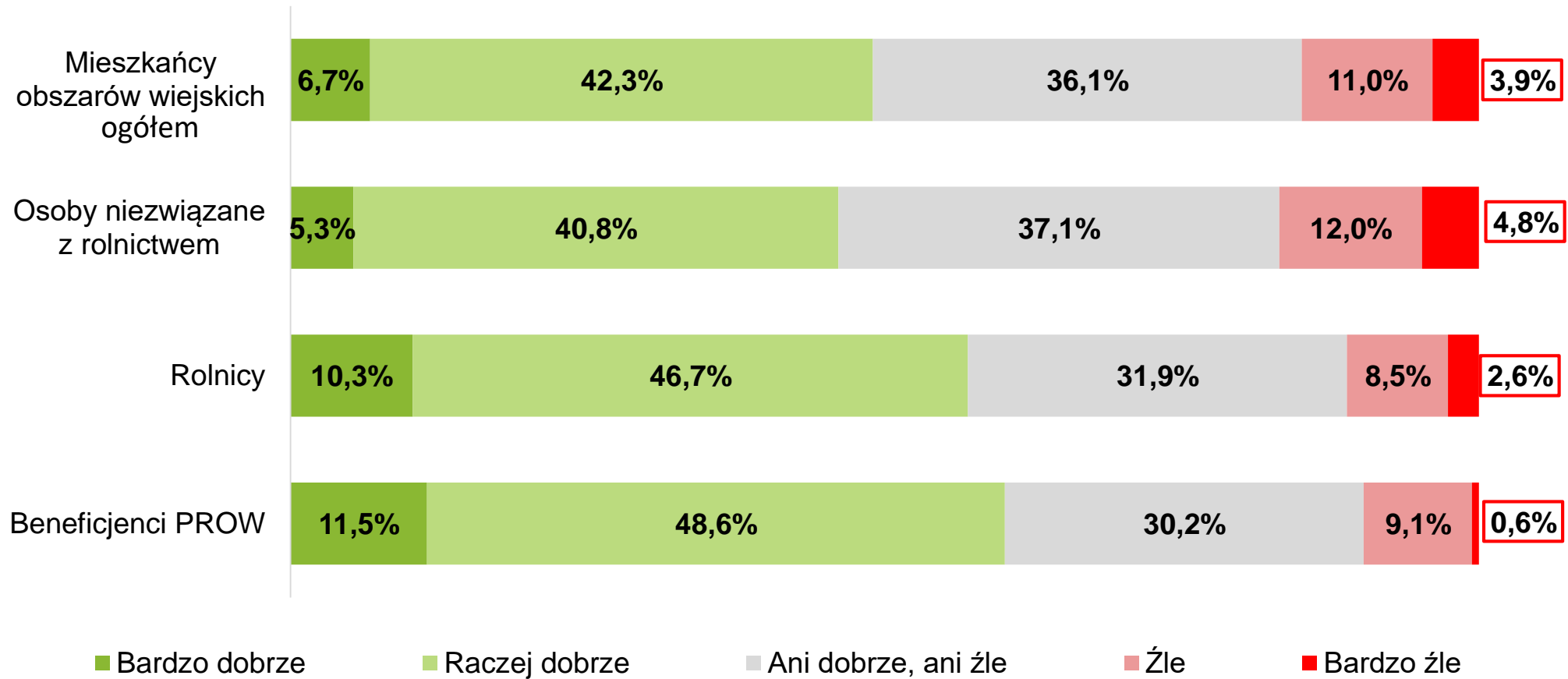

Rolnicy (N=426).

Jedna odpowiedź dla każdej kategorii. Przedstawiono odpowiedzi, w przypadku których odsetek wskazań wyniósł co najmniej 3%; pozostałe zsumowano i dodano kategorię „pozostałe” (bez średnich).

Sytuacja materialna gospodarstwa domowego na obszarach wiejskich

W20. Jak ocenia Pan(i) obecną sytuację finansową własnego gospodarstwa domowego?

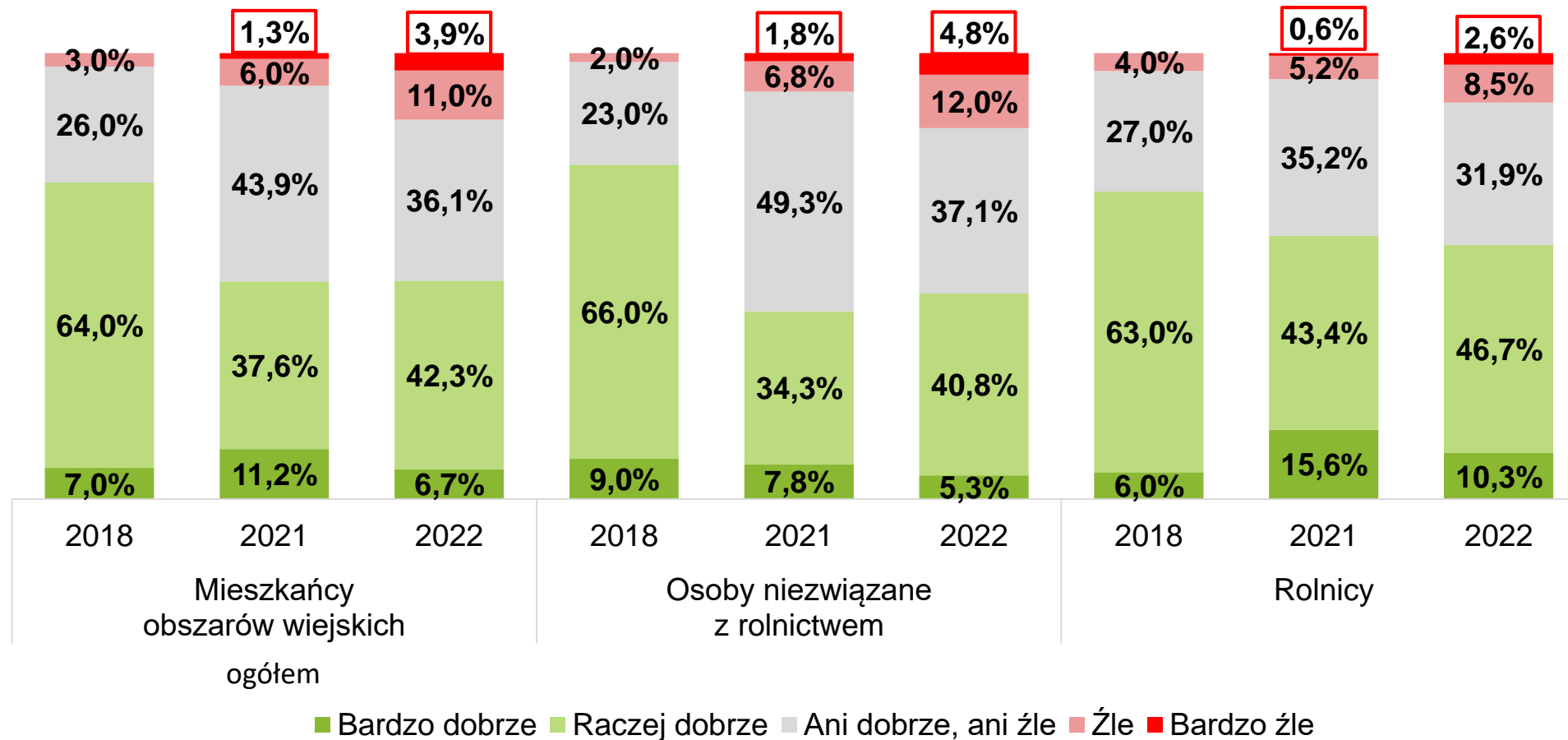

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020); Rolnicy (N=426); Beneficjenci PROW (N=331).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

100

Sytuacja materialna gospodarstwa domowego na obszarach wiejskich

W20. Jak ocenia Pan(i) obecną sytuację finansową własnego gospodarstwa domowego?

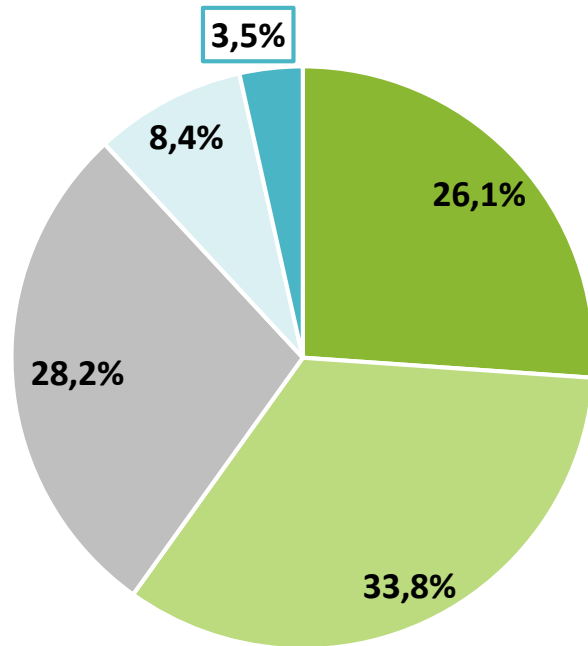
Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem: 2022 rok (N=1560), 2021 rok (N=1560), 2018 rok (N=1550); Osoby niezwiązane z rolnictwem: 2022 rok (N=1020), 2021 rok (N=734), 2018 rok (N=657); Rolnicy: 2022 rok (N=426), 2021 rok (N=617), 2018 rok (N=893).

Pytanie jednokrotnego wyboru.

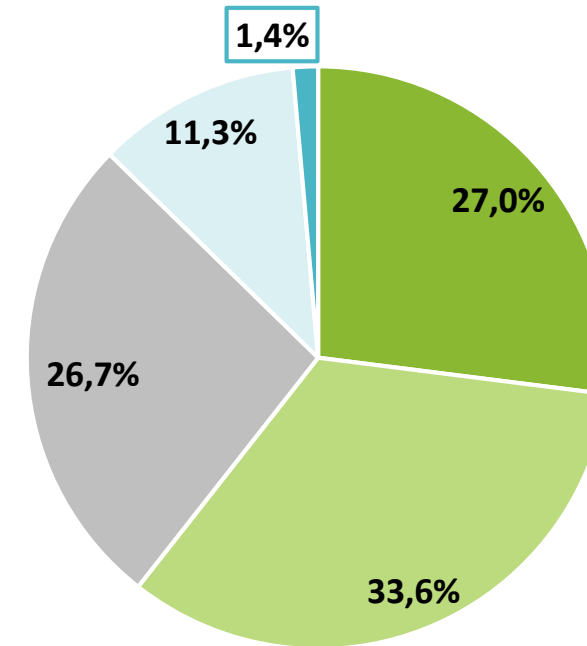
Sytuacja materialna gospodarstwa domowego na obszarach wiejskich

W21. Czy atak zbrojny Rosji na Ukrainę i trwająca wojna na terytorium Ukrainy wpłynęły na budżet domowy Pana(i) rodziny?

OSOBY NIEZWIĄZANE Z ROLNICTWEM

ROLNICY

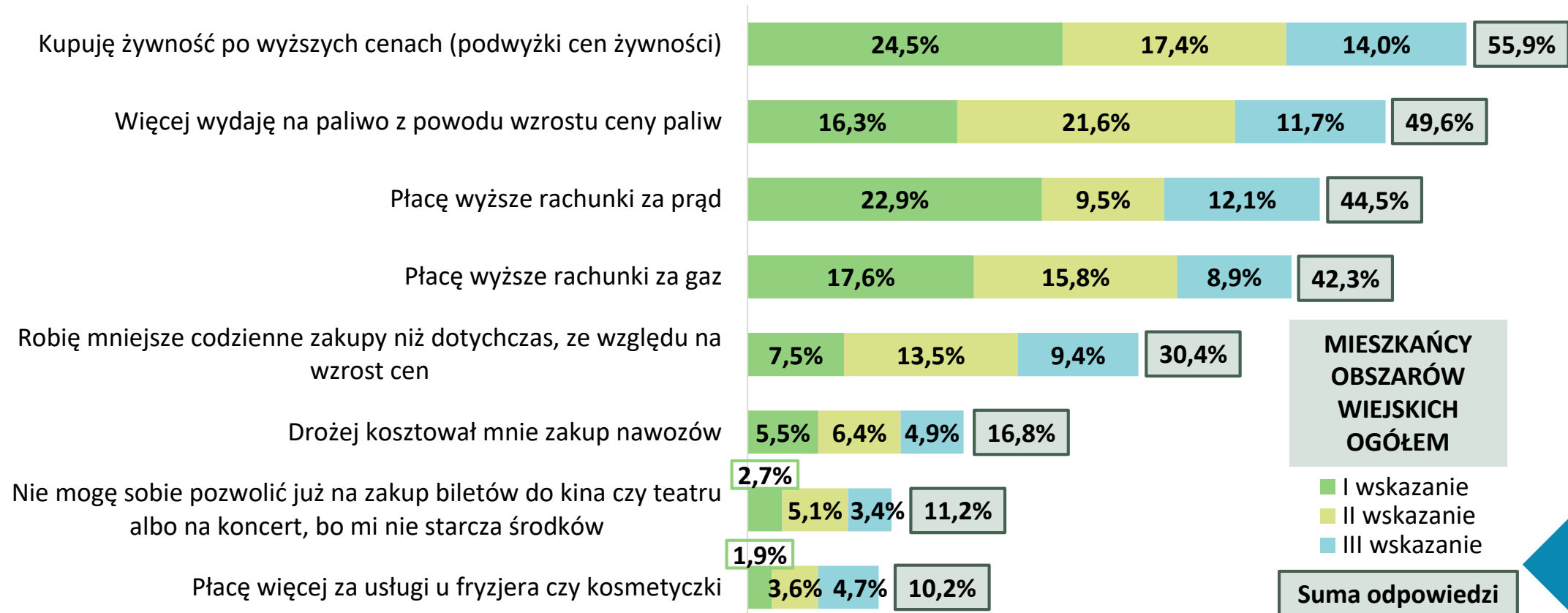
- Zdecydowanie tak
- Raczej tak
- Trudno powiedzieć
- Raczej nie
- Zdecydowanie nie

Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020); Rolnicy (N=426).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

102

Sytuacja materialna gospodarstwa domowego na obszarach wiejskich

W22. W jaki sposób atak zbrojny Rosji na Ukrainę i trwająca wojna na terytorium Ukrainy wpływają na budżet domowy Pana(i) rodziny?

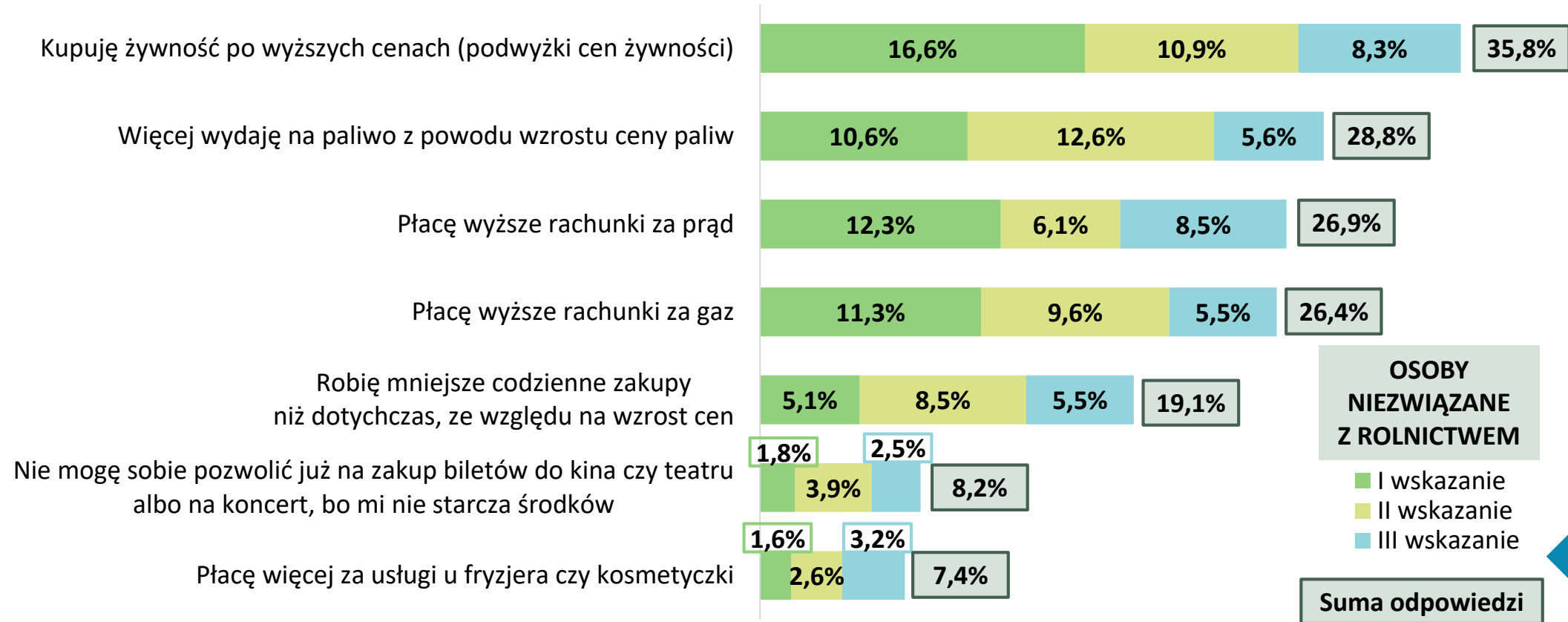

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560).

Wielokrotny wybór zgodnie z hierarchią, gdzie „I wskazanie” to największa istotność; przedstawiono odpowiedzi, w przypadku których suma 3 wskazań przekroczyła 5%.

Sytuacja materialna gospodarstwa domowego na obszarach wiejskich

W22. W jaki sposób atak zbrojny Rosji na Ukrainę i trwająca wojna na terytorium Ukrainy wpływają na budżet domowy Pana(i) rodziny?

Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020).

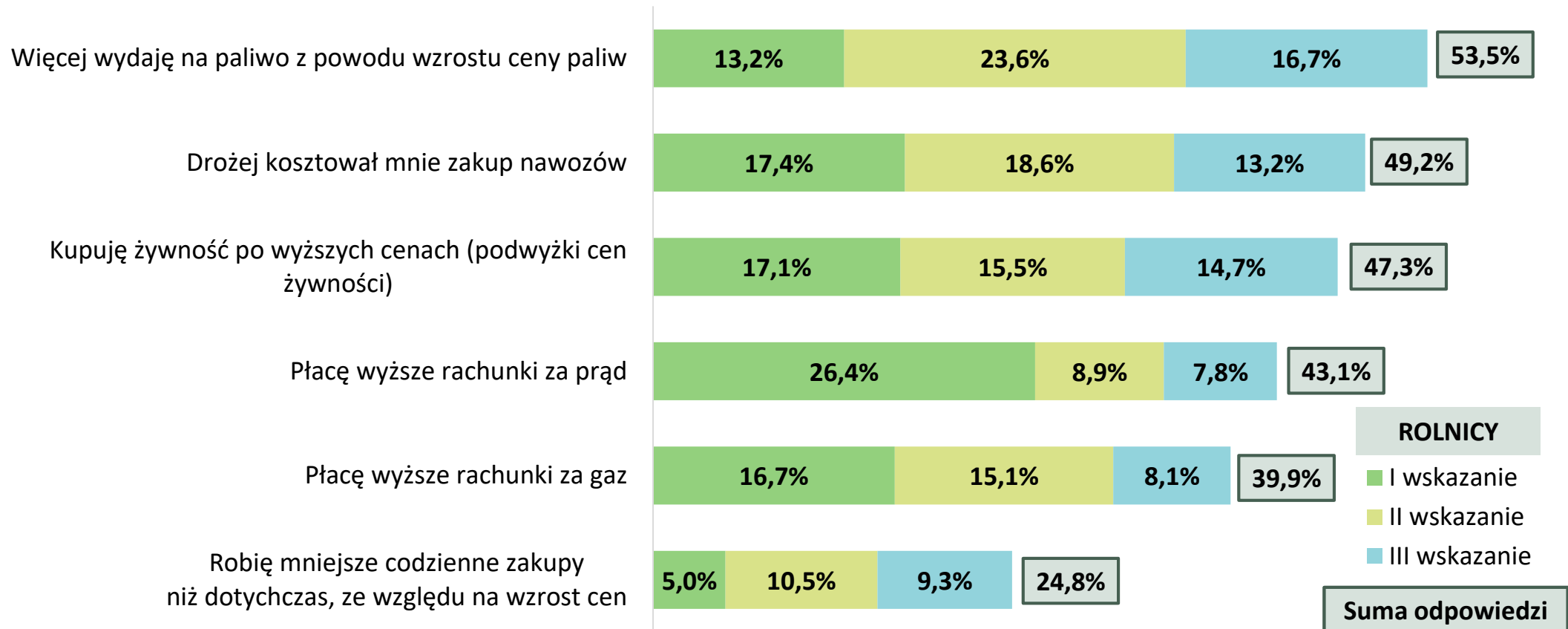
Wielokrotny wybór zgodnie z hierarchią, gdzie „I wskazanie” to największa istotność; przedstawiono odpowiedzi, w przypadku których suma 3 wskazań przekroczyła 5%.

104

Sytuacja materialna gospodarstwa domowego na obszarach wiejskich

W22. W jaki sposób atak zbrojny Rosji na Ukrainę i trwająca wojna na terytorium Ukrainy wpływają na budżet domowy Pana(i) rodziny?

Rolnicy (N=426).

Wielokrotny wybór zgodnie z hierarchią, gdzie „I wskazanie” to największa istotność; przedstawiono odpowiedzi, w przypadku których suma 3 wskazań przekroczyła 5%.

Ogólna ocena życia na wsi

Ogólna ocena życia na wsi

Z mieszkania na wsi zadowolonych jest **75,4% mieszkańców obszarów wiejskich** i **87,4% rolników** (suma odpowiedzi „bardzo zadowolony(a)” i „raczej zadowolony(a)”), przy czym w 2022 roku zadowolenie z życia na wsi wyrażano rzadziej niż w 2020 roku (wówczas analogiczny odsetek wynosił odpowiednio: 88,0% i 95,0%).

Gdyby zaistniała możliwość przeprowadzki do miasta, skorzystałby z niej **co czwarty mieszkaniec wsi (24,3%)**. **Odsetek osób skłonnych do przeprowadzki wzrósł w stosunku do 2021 roku** – w przypadku mieszkańców obszarów wiejskich ogółem odsetek ten wynosił wówczas 16,0%.

Ponad połowa mieszkańców wsi, mając na uwadze atak zbrojny Rosji na Ukrainę, uważa, że mieszkanie na wsi nie daje większego poczucia bezpieczeństwa aniżeli mieszkanie w mieście (55,7%; suma wskazań „zdecydowanie nie” i „raczej nie”). Częściej takiego zdania były osoby niezwiązane z rolnictwem (56,5%) aniżeli rolnicy (47,5%).

Oceniając jakość życia w swojej miejscowości, mieszkańcy obszarów wiejskich deklarowali, że są **najbardziej zadowoleni z następujących elementów: bezpieczeństwo w miejscowości (70,1%;** suma odpowiedzi „bardzo zadowolony(a)” i „raczej zadowolony(a)”), dostęp do sieci kanalizacyjnej (69,9%) oraz dostęp do sieci wodociągowej (68,0%).

Dwóch na pięciu mieszkańców wsi jest **natomiast niezadowolonych z możliwości studiowania (41,7%;** suma odpowiedzi „bardzo niezadowolony(a)” i „raczej niezadowolony(a)”), a **co trzeci – z możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych i poziomu wykształcenia osób dorosłych (31,6%)**.

Ogólna ocena życia na wsi

Zdaniem mieszkańców wsi na obszarach wiejskich w Polsce w pierwszej kolejności należy poprawić dostęp do opieki zdrowotnej (54,6%), dostęp do pozarolniczych miejsc pracy (41,2%) oraz możliwości dojazdu do innych miejscowości środkami komunikacji zbiorowej, np. dojazdu do pracy autobusem, dojazdu do szkoły itp. (38,3%). Co istotne, takie opinie podzielają również rolnicy. Te same powody były najczęściej wskazywane także bez względu na płeć respondentów.

Równocześnie, zdaniem respondentów, na zwiększenie zainteresowania kobiet zakładaniem własnej działalności gospodarczej istotnie mogłaby wpłynąć możliwość spotkania się z kobietą/kobietami, które podzieliłyby się doświadczeniami w zakresie zakładania i prowadzenia biznesu (43,7%). Duży wpływ na podjęcie takiej decyzji miałyby także możliwości pozostania w KRUS mimo prowadzenia działalności gospodarczej niezależnie od wysokości uzyskanych dochodów z tego tytułu (37,4%) oraz zakładanie inkubatorów przedsiębiorczości na wsi (32,5%).

W opinii co trzeciego mieszkańca wsi (31,0%) kobietom jest trudniej zostać sołtysem lub radnym w gminie niż mężczyznom. Takie opinie argumentowano przede wszystkim faktem, że mieszkańcy/głosujący obawiają się, że kobieta nie będzie potrafiła pogodzić funkcji sołtysa czy radnego z obowiązkami zawodowymi lub rodzinnymi (41,1%).

Niemniej jednak **kobiety częściej niż mężczyźni wskazywały także, że powodem, dla którego „kobietom jest trudniej zostać sołtysem lub radnym w gminie niż mężczyznom” jest fakt, że „kobiety znacznie rzadziej kandydują na takie stanowiska/funkcje” (odpowiednio 39,0% i 23,8%) oraz, że panuje przekonanie „że zajęcia tego rodzaju nie są dla kobiet” (odpowiednio 35,2% i 27,8%).**

Ogólna ocena życia na wsi

Z deklaracji respondentów wynika, że **największy wpływ na zatrzymanie lub ograniczenie odpływu osób młodych z obszarów wiejskich miałyby „wsparcie dla rodzin z dziećmi” (35,1%), „niższe koszty budowy lub zakupu domu/mieszkania na wsi” (28,5%) oraz „miejsca pracy na terenie gminy/powiatu” (26,2%).**

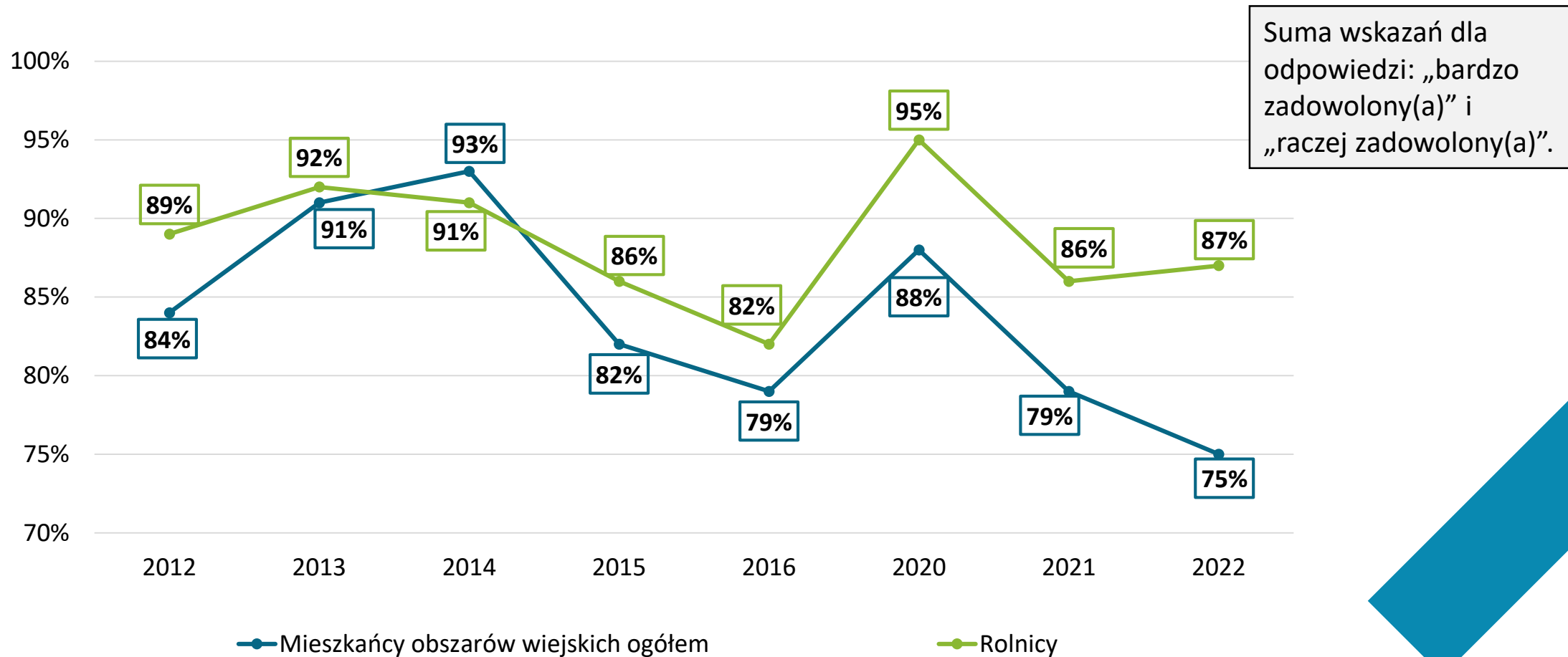
Zarówno w grupie rolników, jak i osób niezwiązanych z rolnictwem, **zdecydowana większość badanych (odpowiednio: 96,9% i 92,0%) twierdzi, że Ukrainki, które w związku z wojną trwającą na Ukrainie przybyły do Polski, mogłyby znaleźć zatrudnienie na polskiej wsi.**

Wśród osób niezwiązanych z rolnictwem najczęściej badanych widziałyby dla nich szansę zatrudnienia przy pracach domowych (np. sprzątanie - 23,4%) lub w charakterze opiekunki osób starszych (19,4%). Z kolei wśród rolników najczęściej osób jest przekonanych, że mogłyby one podjąć pracę w rolnictwie (28,4%).

Ponad połowa mieszkańców wsi (57,1%) deklaruje, że korzysta z badań i programów profilaktycznych dotyczących ochrony zdrowia. Główne powody, dla których mieszkańcy wsi nie korzystają z takich programów to „brak czasu” (54,1%), „przekonanie o dobrym stanie zdrowia” (52,6%) oraz „brak informacji o programach profilaktycznych” (39,5%).

Ogólna ocena życia na wsi

W22a. Czy jest Pan(i) zadowolony(a), czy też niezadowolony(a) z tego, iż mieszka na wsi, a nie w mieście?

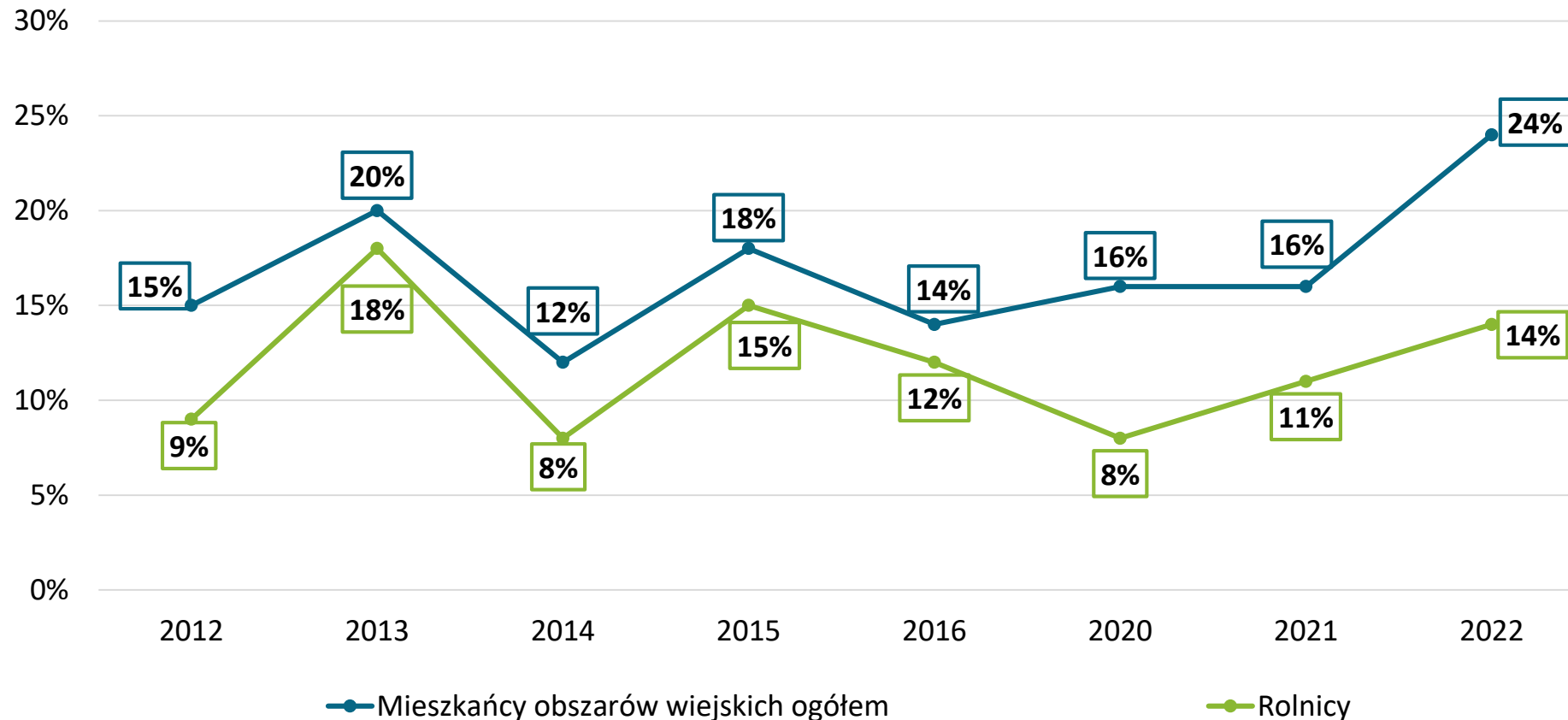

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem: 2022 rok (N=1560), 2021 rok (N=1560), 2020 rok (N=1560), 2016 rok (N=1563), 2015 rok (N=1500), 2014 rok (N=1500), 2013 rok (N=1500), 2012 rok (N=1500); Rolnicy 2022 rok (N=426), 2021 rok (N=617), 2020 rok (N=824), 2016 rok (N=902), 2015 rok (N=866), 2014 rok (N=866), 2013 rok (N=867), 2012 rok (N=867). Pytanie jednokrotnego wyboru.

110

Ogólna ocena życia na wsi

W23. Jeśli miałyby(aby) Pan(i) takie możliwości, to czy przeprowadziłby(aby) się Pan(i) do miasta?

Suma wskazań dla odpowiedzi: „zdecydowanie tak” i „raczej tak”.

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem: 2022 rok (N=1560), 2021 rok (N=1560), 2020 rok (N=1560), 2016 rok (N=1563), 2015 rok (N=1500), 2014 rok (N=1500), 2013 rok (N=1500), 2012 rok (N=1500);
Rolnicy 2022 rok (N=426), 2021 rok (N=617), 2020 rok (N=824), 2016 rok (N=902), 2015 rok (N=866), 2014 rok (N=866), 2013 rok (N=867), 2012 rok (N=867).

Pytanie jednokrotnego wyboru. Przedstawiono sumę wskazań dla „bardzo zadowolony(a)” i „raczej zadowolony(a)”.

111

Ogólna ocena życia na wsi

W23a. Czy mając na uwadze atak zbrojny Rosji na Ukrainę uważa Pan(i), że mieszkanie na wsi daje większe poczucie bezpieczeństwa aniżeli mieszkanie w mieście?

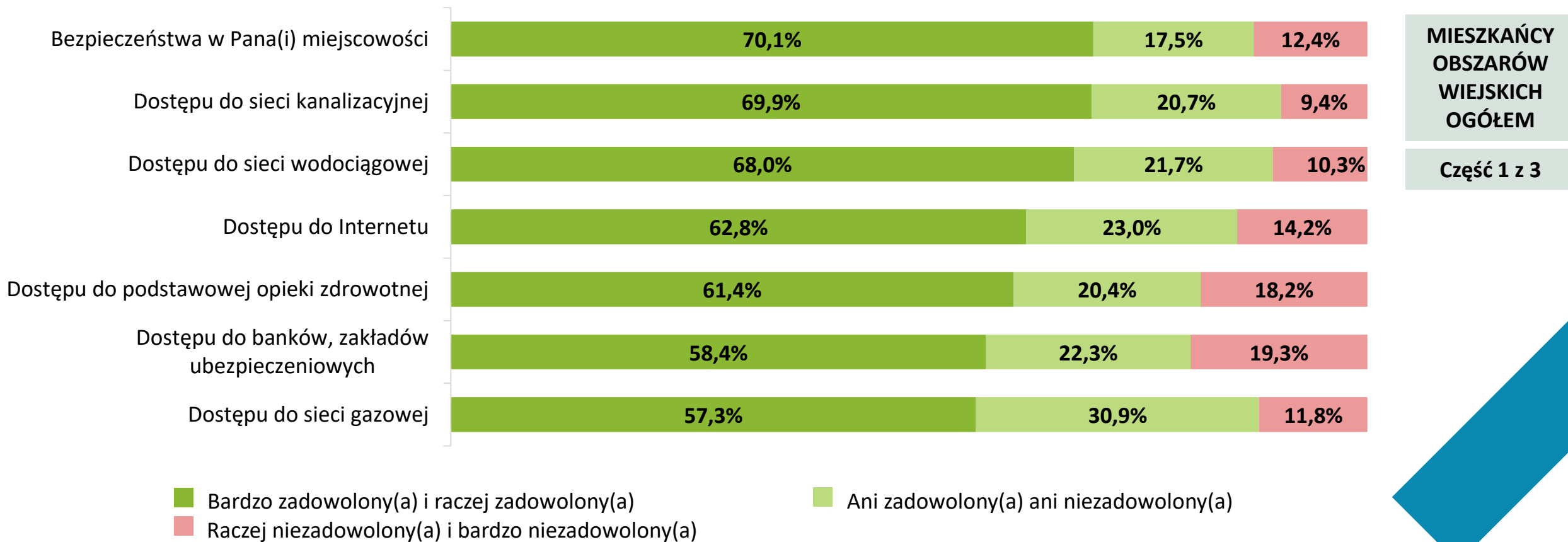

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020); Rolnicy (N=426); Beneficjenci PROW (N=331).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

Ogólna ocena życia na wsi

W24. Czy mógłby/mogłaby Pan(i) powiedzieć jak ocenia Pan(i) jakość życia w miejscowości, w której Pan(i) mieszka. W szczególności kierując się tą listą proszę ocenić, w jakim stopniu jest Pan(i) zadowolony(a) lub niezadowolony(a) z...?

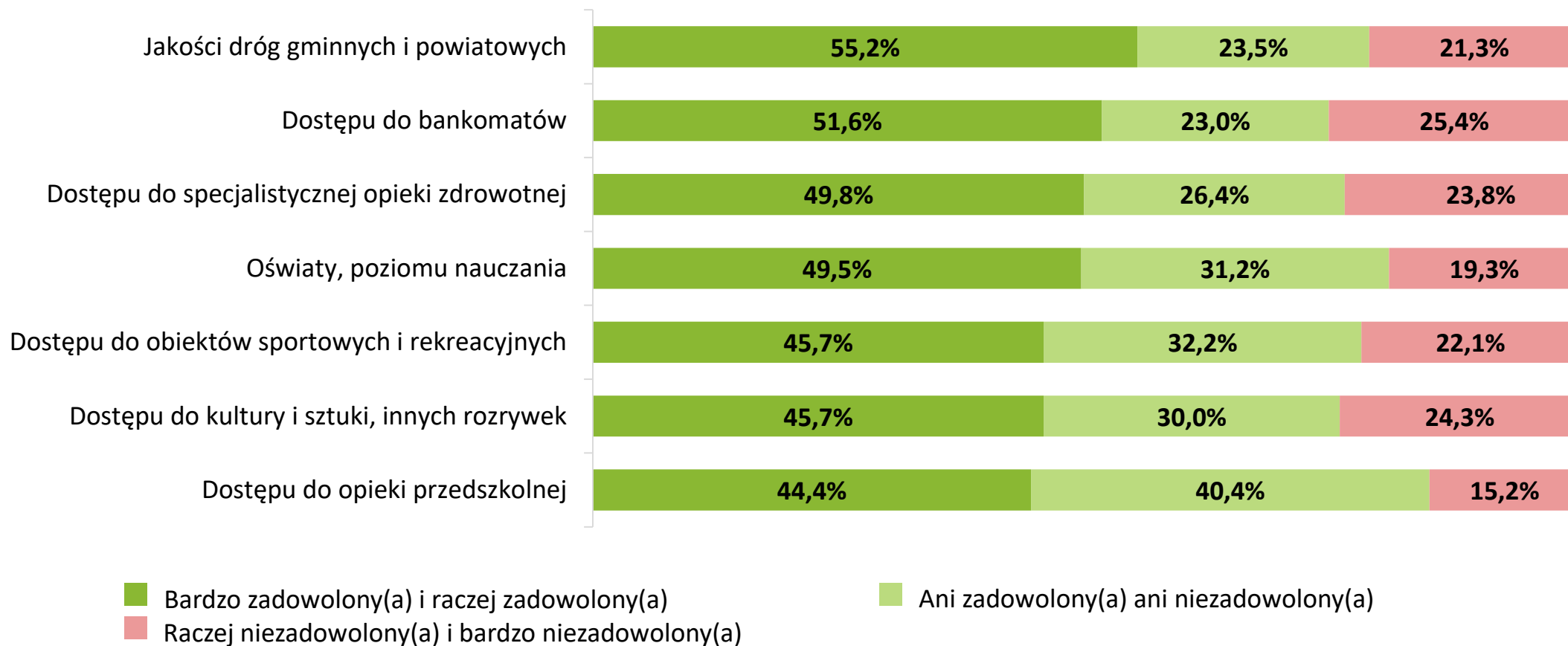

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560).
Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

113

Ogólna ocena życia na wsi

W24. Czy mógłby/mogłaby Pan(i) powiedzieć jak ocenia Pan(i) jakość życia w miejscowości, w której Pan(i) mieszka. W szczególności kierując się tą listą proszę ocenić, w jakim stopniu jest Pan(i) zadowolony(a) lub niezadowolony(a) z...?

MIESZKAŃCY
OBSZARÓW
WIEJSKICH
OGÓŁEM

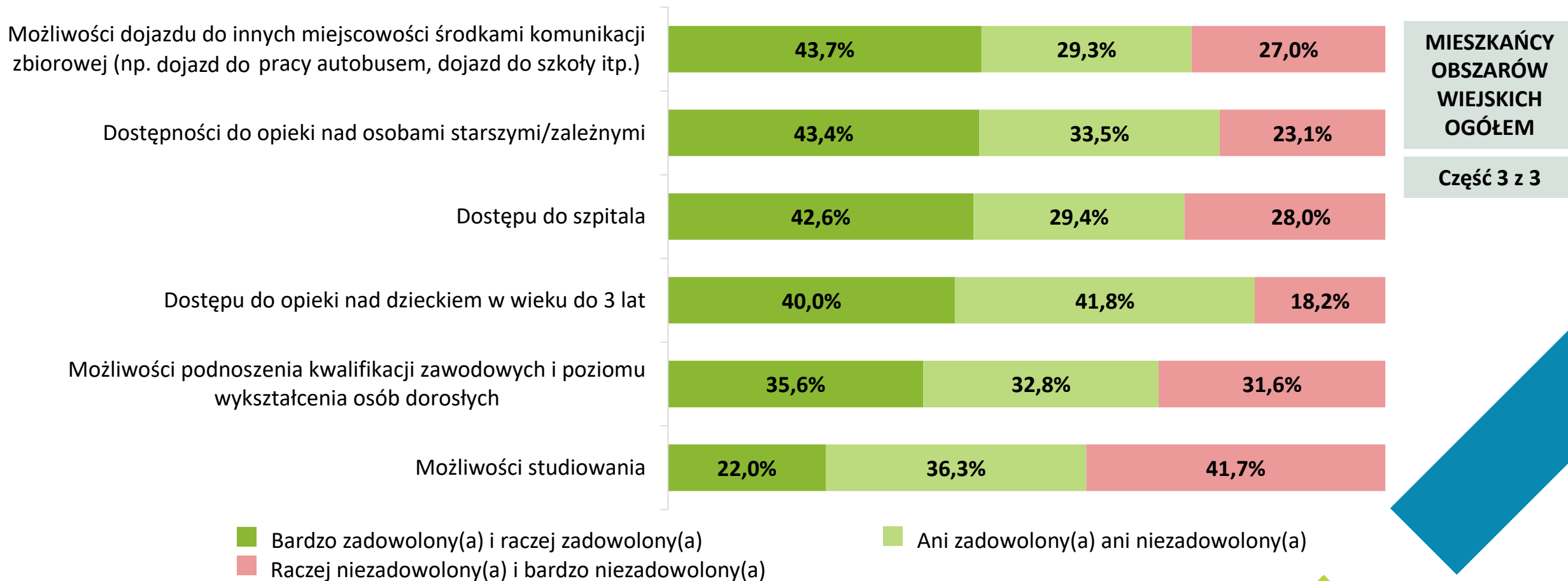
Część 2 z 3

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560).
Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

114

Ogólna ocena życia na wsi

W24. Czy mógłby/mogłaby Pan(i) powiedzieć jak ocenia Pan(i) jakość życia w miejscowości, w której Pan(i) mieszka. W szczególności kierując się tą listą proszę ocenić, w jakim stopniu jest Pan(i) zadowolony(a) lub niezadowolony(a) z...?

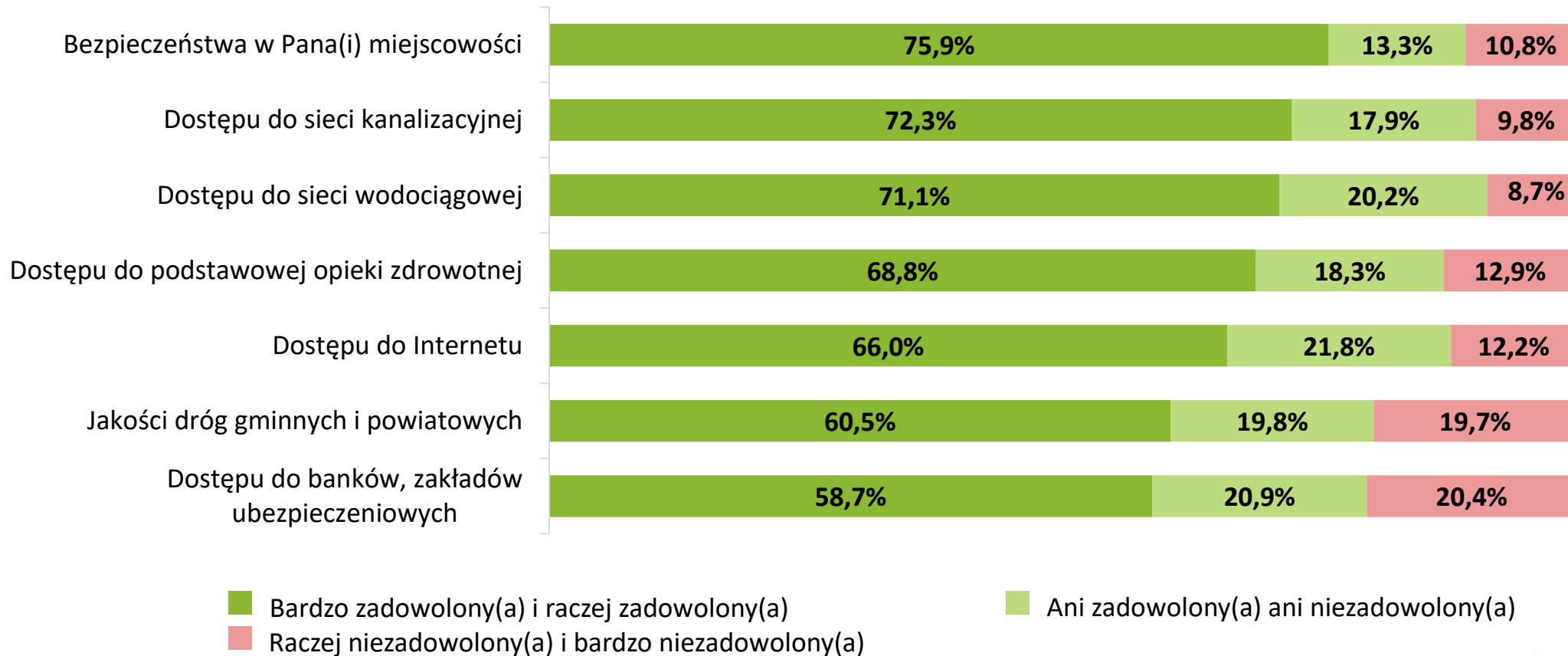

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560).
Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

115

Ogólna ocena życia na wsi

W24. Czy mógłby/mogłaby Pan(i) powiedzieć jak ocenia Pan(i) jakość życia w miejscowości, w której Pan(i) mieszka. W szczególności kierując się tą listą proszę ocenić, w jakim stopniu jest Pan(i) zadowolony(a) lub niezadowolony(a) z...?

ROLNICY

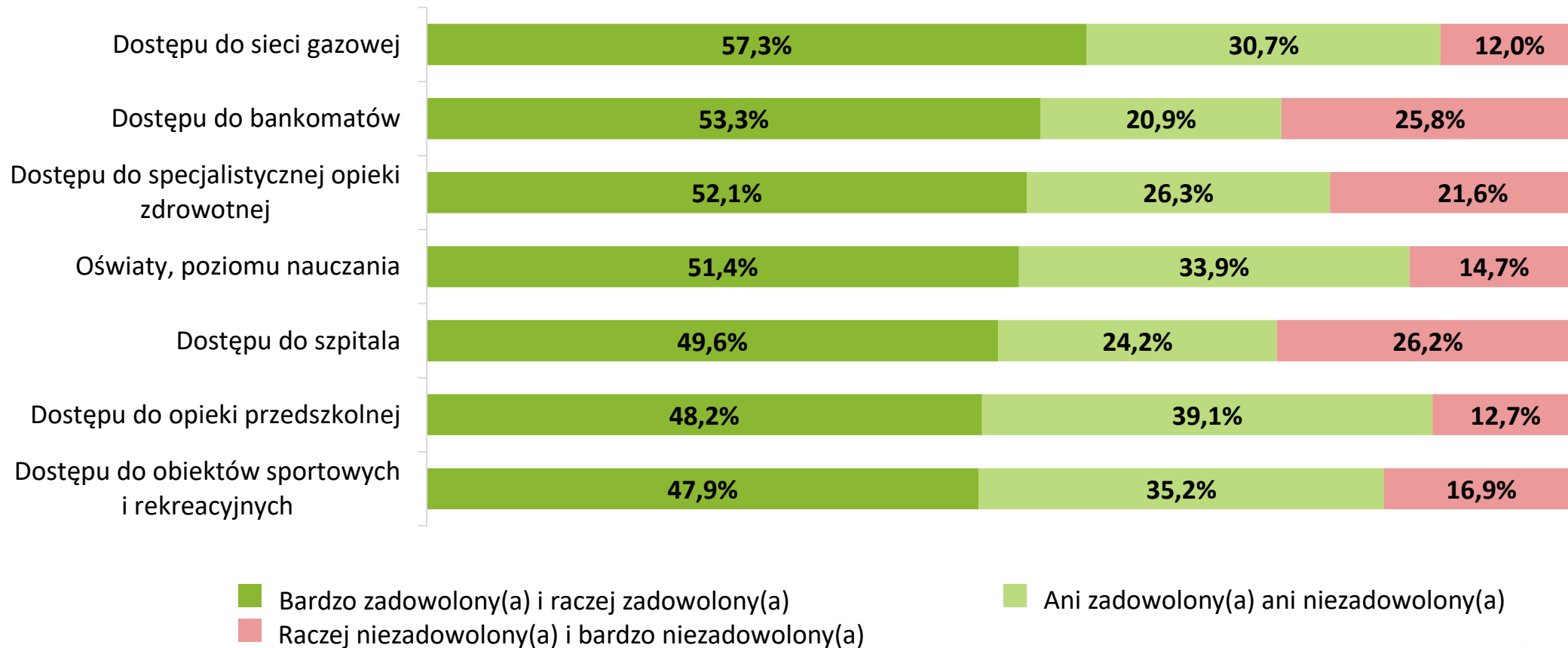
Część 1 z 3

Rolnicy (N=426).
Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

116

Ogólna ocena życia na wsi

W24. Czy mógłby/mogłaby Pan(i) powiedzieć jak ocenia Pan(i) jakość życia w miejscowości, w której Pan(i) mieszka. W szczególności kierując się tą listą proszę ocenić, w jakim stopniu jest Pan(i) zadowolony(a) lub niezadowolony(a) z...?

ROLNICY

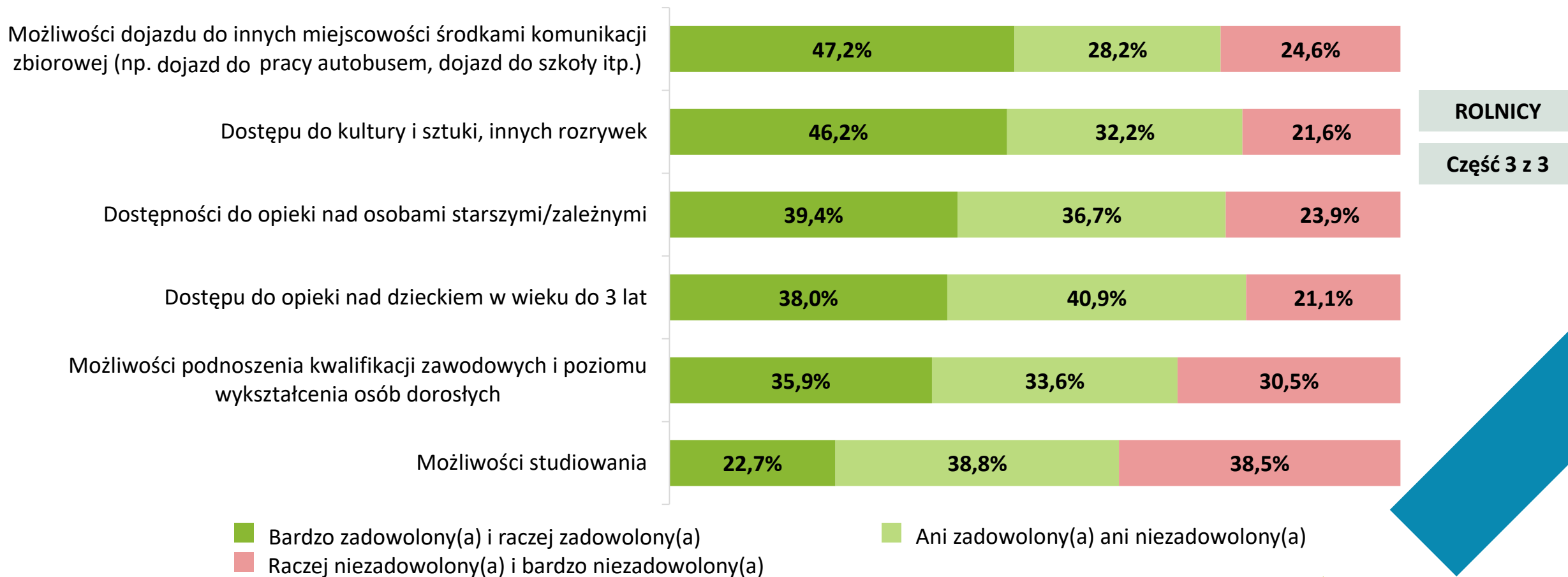
Część 2 z 3

Rolnicy (N=426).
Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

117

Ogólna ocena życia na wsi

W24. Czy mógłby/mogłaby Pan(i) powiedzieć jak ocenia Pan(i) jakość życia w miejscowości, w której Pan(i) mieszka. W szczególności kierując się tą listą proszę ocenić, w jakim stopniu jest Pan(i) zadowolony(a) lub niezadowolony(a) z...?

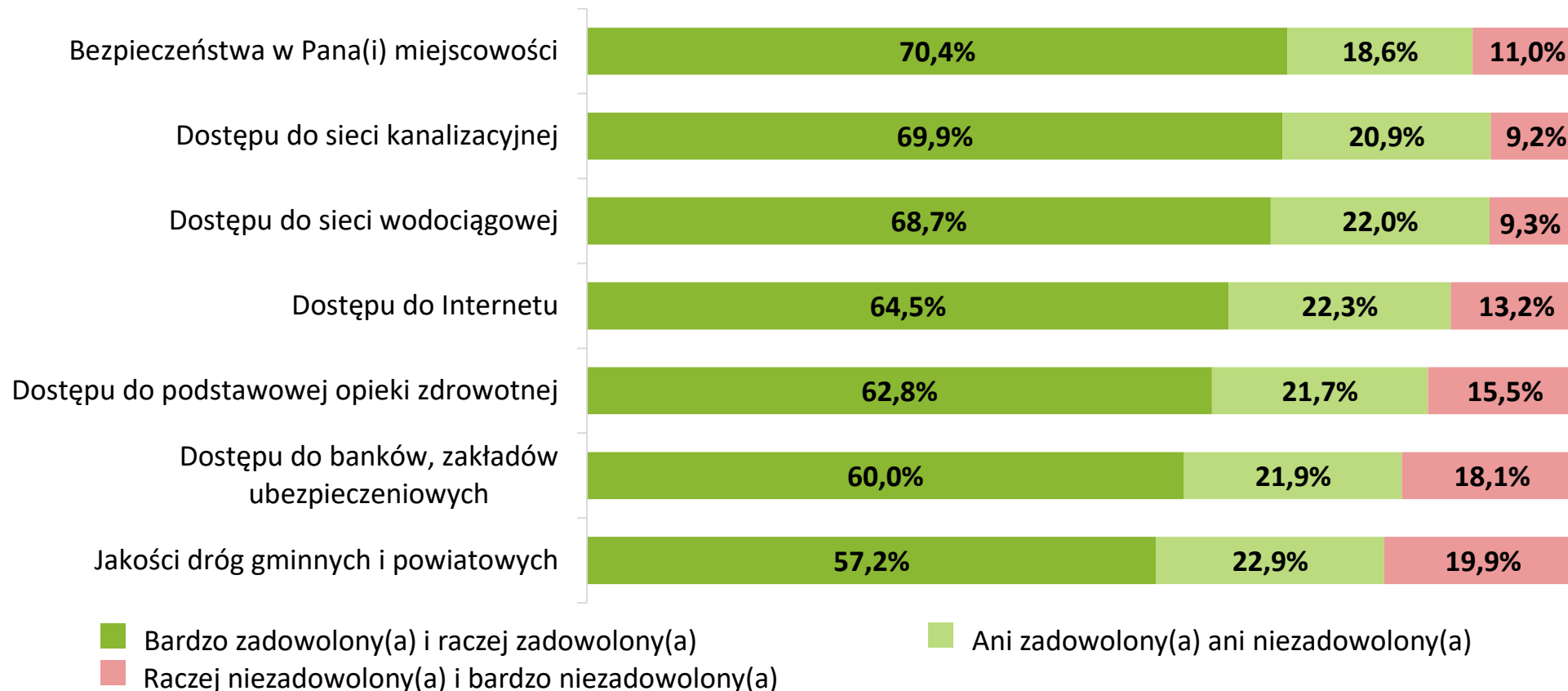

Rolnicy (N=426).
Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

118

Ogólna ocena życia na wsi

W24. Czy mógłby/mogłaby Pan(i) powiedzieć jak ocenia Pan(i) jakość życia w miejscowości, w której Pan(i) mieszka. W szczególności kierując się tą listą proszę ocenić, w jakim stopniu jest Pan(i) zadowolony(a) lub niezadowolony(a) z...?

MIESZKAŃCY
OBSZARÓW
WIEJSKICH -
MĘŻCZYŹNI

Część 1 z 3

Mieszkańcy obszarów wiejskich – mężczyźni (N=780).
Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

119

Ogólna ocena życia na wsi

W24. Czy mógłby/mogłaby Pan(i) powiedzieć jak ocenia Pan(i) jakość życia w miejscowości, w której Pan(i) mieszka. W szczególności kierując się tą listą proszę ocenić, w jakim stopniu jest Pan(i) zadowolony(a) lub niezadowolony(a) z...?

MIESZKAŃCY
OBSZARÓW
WIEJSKICH -
MĘŻCZYŹNI

Część 2 z 3

Mieszkańcy obszarów wiejskich – mężczyźni (N=780).
Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

120

Ogólna ocena życia na wsi

W24. Czy mógłby/mogłaby Pan(i) powiedzieć jak ocenia Pan(i) jakość życia w miejscowości, w której Pan(i) mieszka. W szczególności kierując się tą listą proszę ocenić, w jakim stopniu jest Pan(i) zadowolony(a) lub niezadowolony(a) z...?

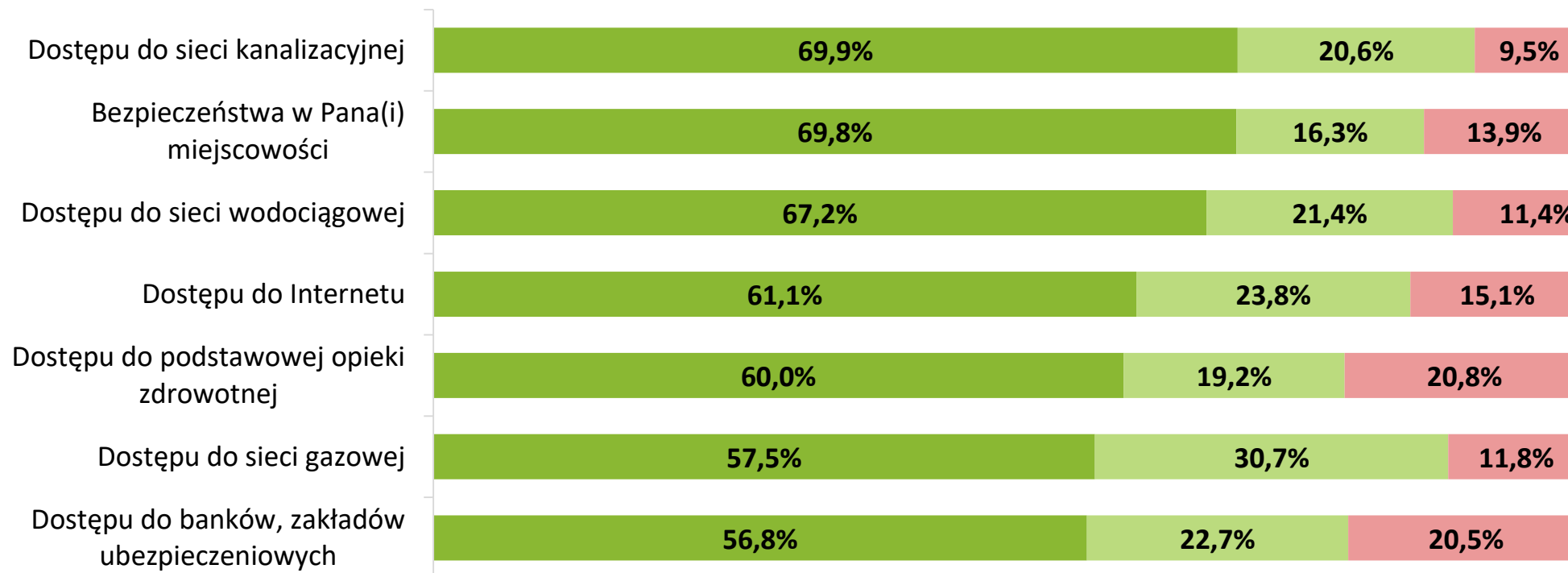

Mieszkańcy obszarów wiejskich – mężczyźni (N=780).
Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

121

Ogólna ocena życia na wsi

W24. Czy mógłby/mogłaby Pan(i) powiedzieć jak ocenia Pan(i) jakość życia w miejscowości, w której Pan(i) mieszka. W szczególności kierując się tą listą proszę ocenić, w jakim stopniu jest Pan(i) zadowolony(a) lub niezadowolony(a) z...?

■ Bardzo zadowolony(a) i raczej zadowolony(a)
■ Raczej niezadowolony(a) i bardzo niezadowolony(a)

■ Ani zadowolony(a) ani niezadowolony(a)

**MIESZKAŃCY
OBSZARÓW
WIEJSKICH -
KOBIECY**

Część 1 z 3

Mieszkańcy obszarów wiejskich – kobiety (N=780).
Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

122

Ogólna ocena życia na wsi

W24. Czy mógłby/mogłaby Pan(i) powiedzieć jak ocenia Pan(i) jakość życia w miejscowości, w której Pan(i) mieszka. W szczególności kierując się tą listą proszę ocenić, w jakim stopniu jest Pan(i) zadowolony(a) lub niezadowolony(a) z...?

MIESZKAŃCY
OBSZARÓW
WIEJSKICH -
KOBIECY

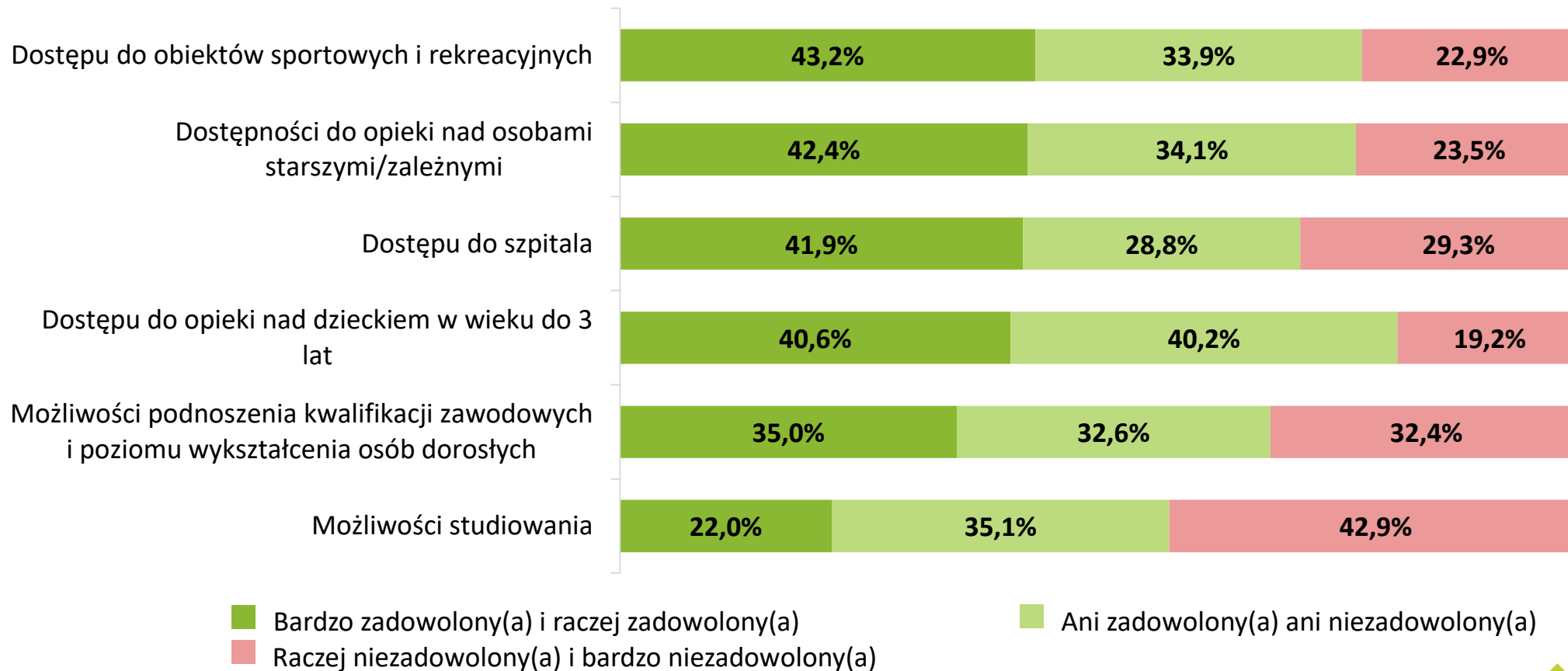
Część 2 z 3

Mieszkańcy obszarów wiejskich – kobiety (N=780).
Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

123

Ogólna ocena życia na wsi

W24. Czy mógłby/mogłaby Pan(i) powiedzieć jak ocenia Pan(i) jakość życia w miejscowości, w której Pan(i) mieszka. W szczególności kierując się tą listą proszę ocenić, w jakim stopniu jest Pan(i) zadowolony(a) lub niezadowolony(a) z...?

MIESZKAŃCY
OBSZARÓW
WIEJSKICH -
KOBIECY

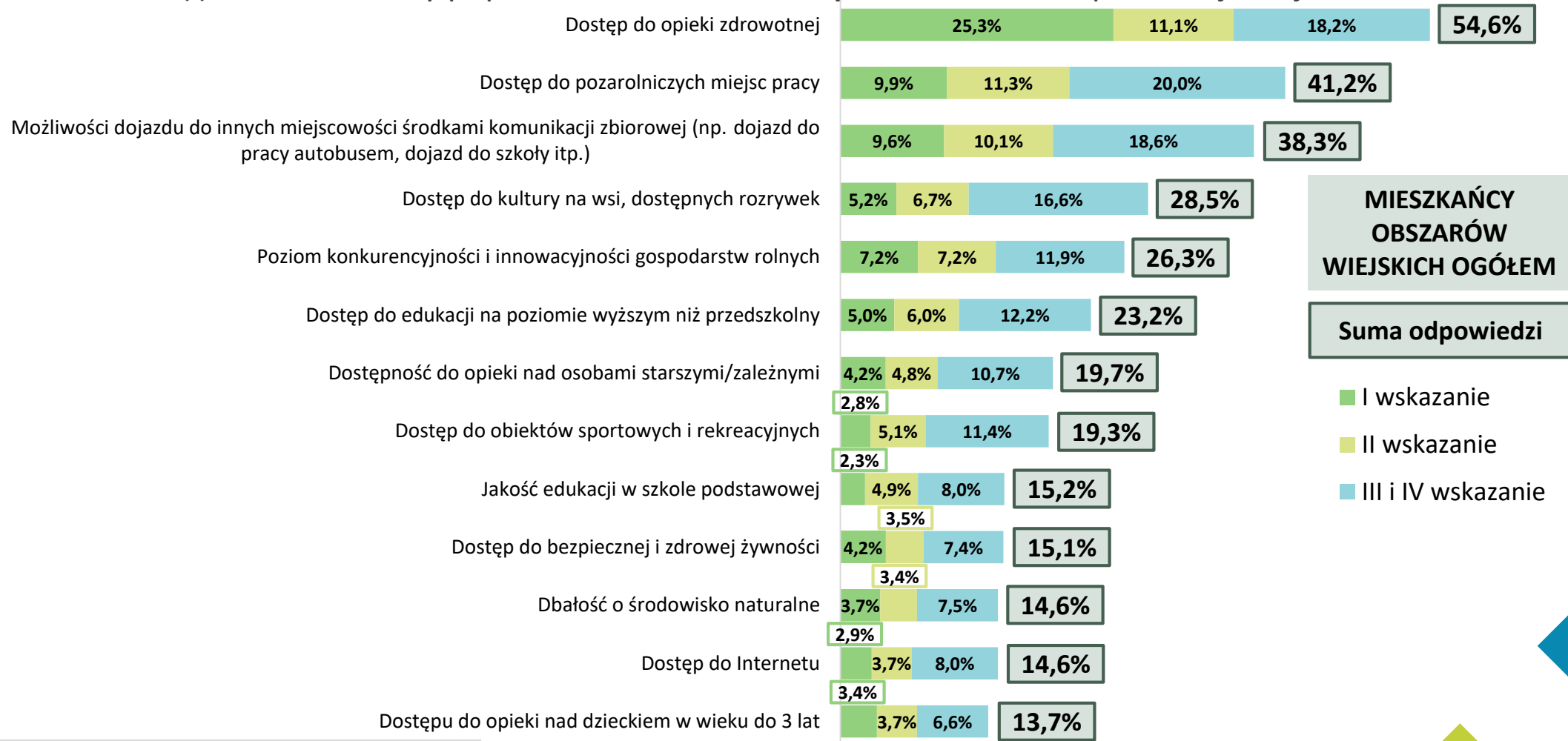
Część 3 z 3

Mieszkańcy obszarów wiejskich – kobiety (N=780).
Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

124

Ogólna ocena życia na wsi

W25. Co Pana(i) zdaniem należy poprawić na obszarach wiejskich w Polsce w pierwszej kolejności?

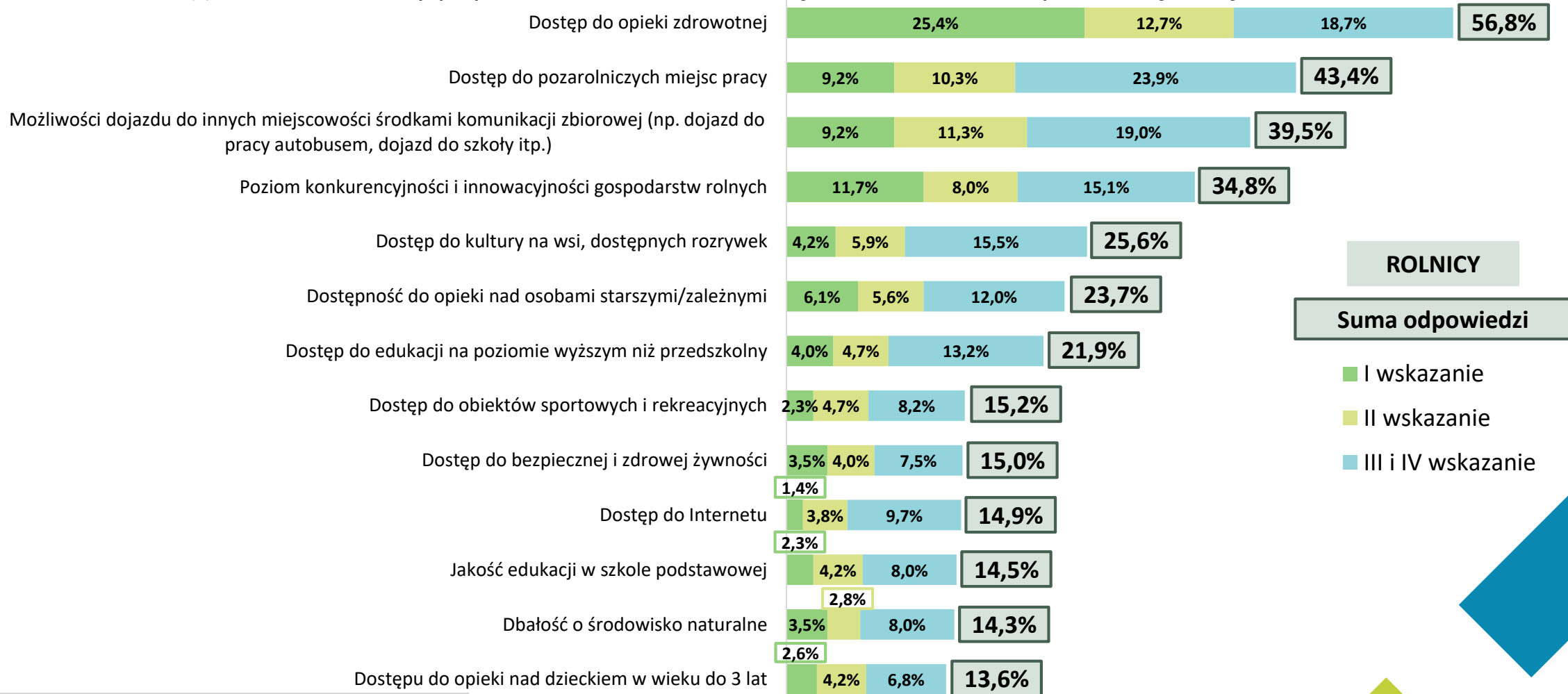

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560).

Wielokrotny wybór zgodnie z hierarchią, gdzie „I wskazanie” to największa istotność; przedstawiono odpowiedzi, w przypadku których suma 4 wskazań przekroczyła 13%; dla zapewnienia lepszej czytelności zsumowano III i IV wskazanie.

Ogólna ocena życia na wsi

W25. Co Pana(i) zdaniem należy poprawić na obszarach wiejskich w Polsce w pierwszej kolejności?

ROLNICY

Suma odpowiedzi

- I wskazanie
- II wskazanie
- III i IV wskazanie

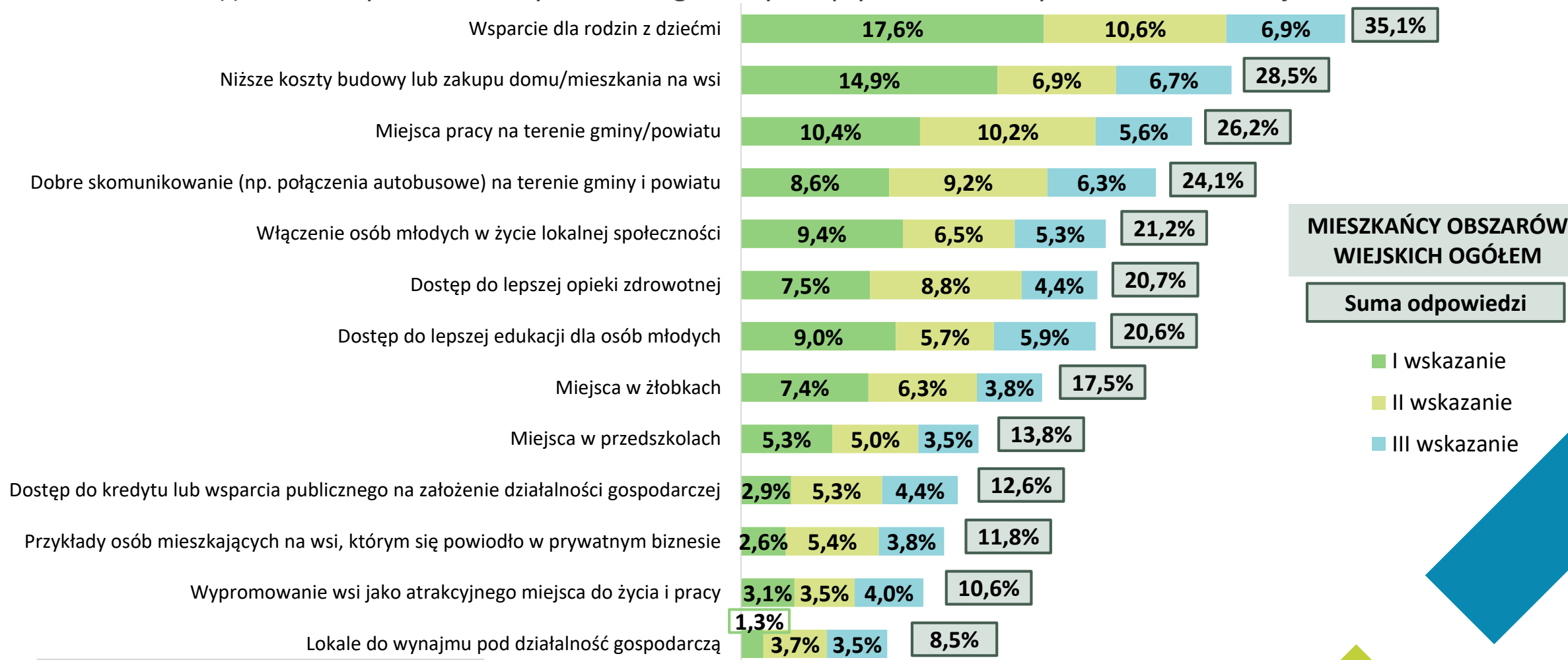
Rolnicy (N=426).

Wielokrotny wybór zgodnie z hierarchią, gdzie „I wskazanie” to największa istotność; przedstawiono odpowiedzi, w przypadku których suma 4 wskazań przekroczyła 13%; dla zapewnienia lepszej czytelności zsumowano III i IV wskazanie.

126

Ogólna ocena życia na wsi

W26. Co Pana(i) zdaniem pozwoli zatrzymać lub ograniczyć odływ osób młodych z obszarów wiejskich?

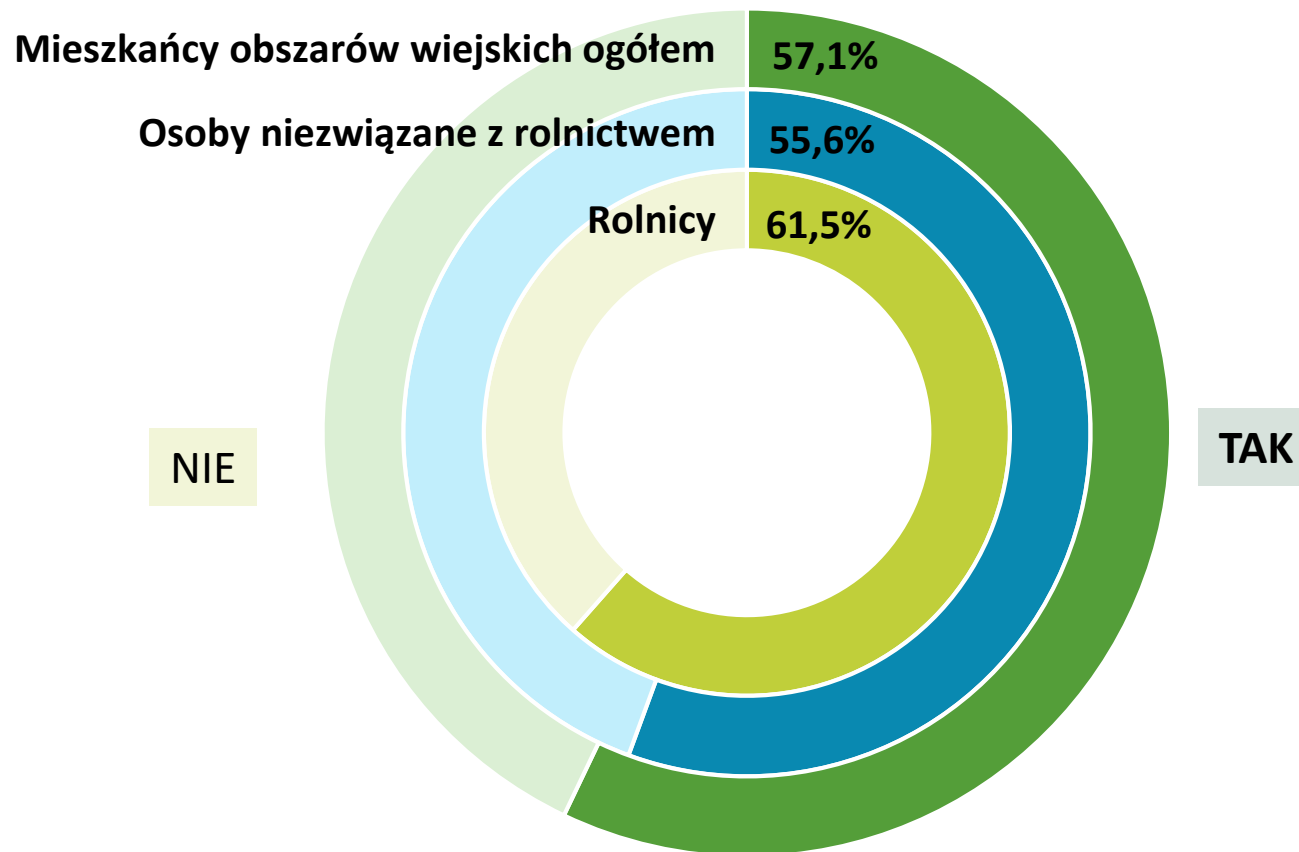

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560).

Wielokrotny wybór zgodnie z hierarchią, gdzie „I wskazanie” to największa istotność.

Ogólna ocena życia na wsi

W27. Czy korzysta Pan(i) z badań i programów profilaktycznych dot. ochrony zdrowia?

Ciemniejszy kolor na wykresie przedstawia odsetek odpowiedzi twierdzących.

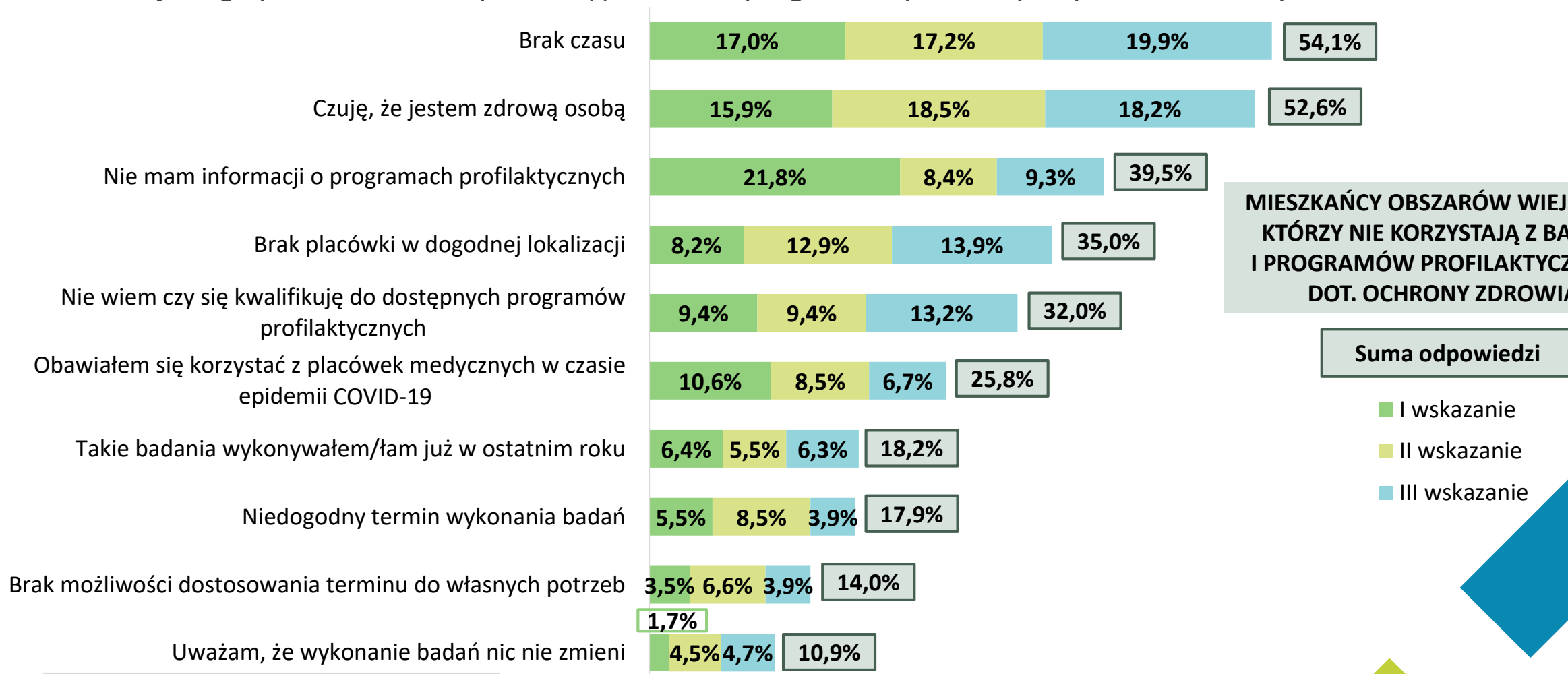
Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020); Rolnicy (N=426).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

128

Ogólna ocena życia na wsi

W27a. Z jakiego powodu nie korzysta Pan(i) z badań i programów profilaktycznych dot. ochrony zdrowia?

MIESZKAŃCY OBSZARÓW WIEJSKICH, KTÓRZY NIE KORZYSTAJĄ Z BADAŃ I PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH DOT. OCHRONY ZDROWIA

Suma odpowiedzi

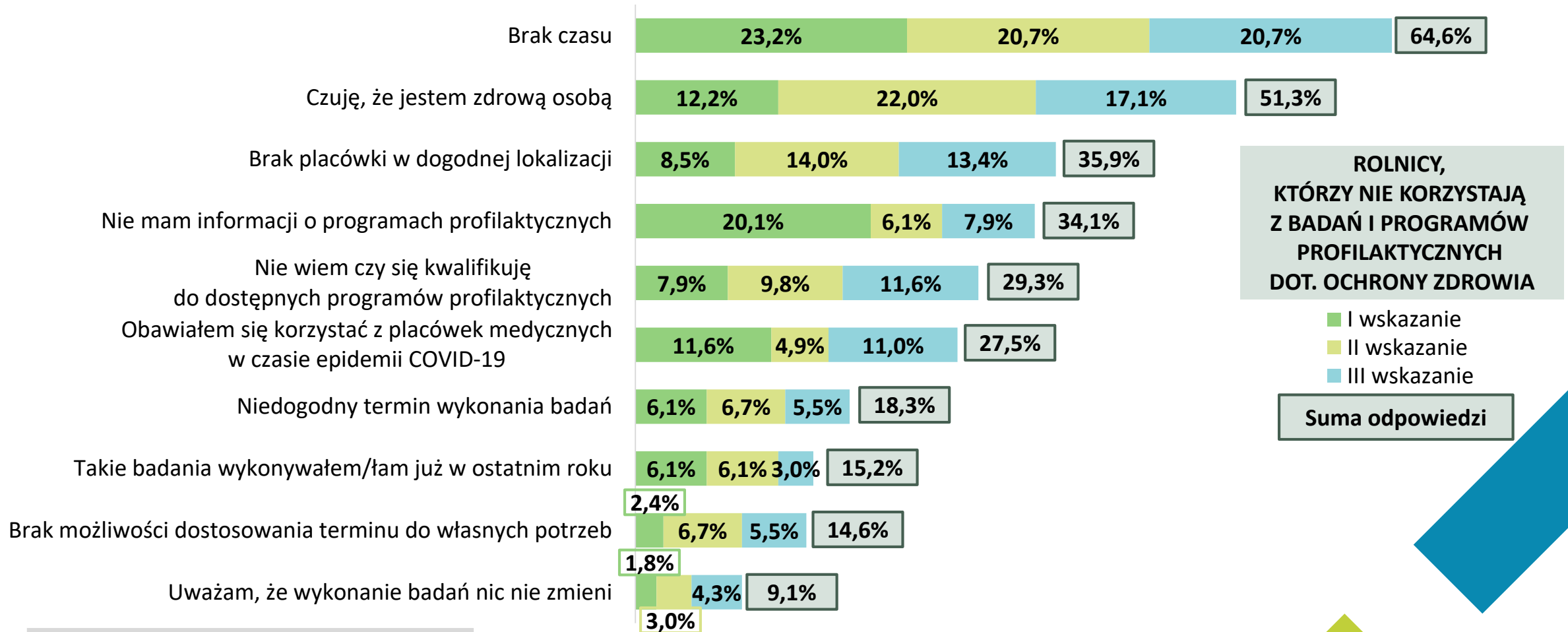
- I wskazanie
- II wskazanie
- III wskazanie

Mieszkańcy obszarów wiejskich, którzy nie korzystają z badań i programów profilaktycznych dot. ochrony zdrowia (N=669). Wielokrotny wybór zgodnie z hierarchią, gdzie „I wskazanie” to największa istotność.

129

Ogólna ocena życia na wsi

W27a. Z jakiego powodu nie korzysta Pan(i) z badań i programów profilaktycznych dot. ochrony zdrowia?

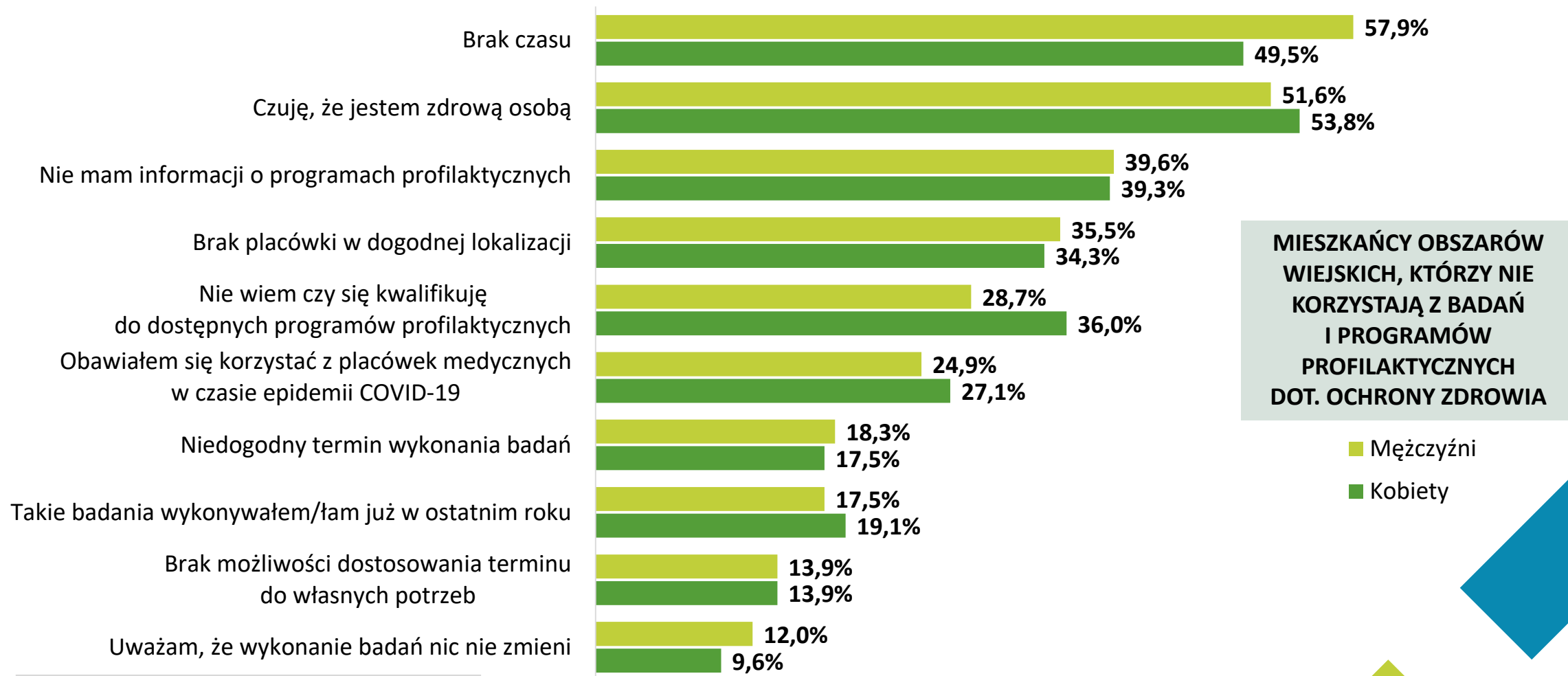

Rolnicy, którzy nie korzystają z badań i programów profilaktycznych dot. ochrony zdrowia (N=164). Wielokrotny wybór zgodnie z hierarchią, gdzie „I wskazanie” to największa istotność.

130

Ogólna ocena życia na wsi

W27a. Z jakiego powodu nie korzysta Pan(i) z badań i programów profilaktycznych dot. ochrony zdrowia?

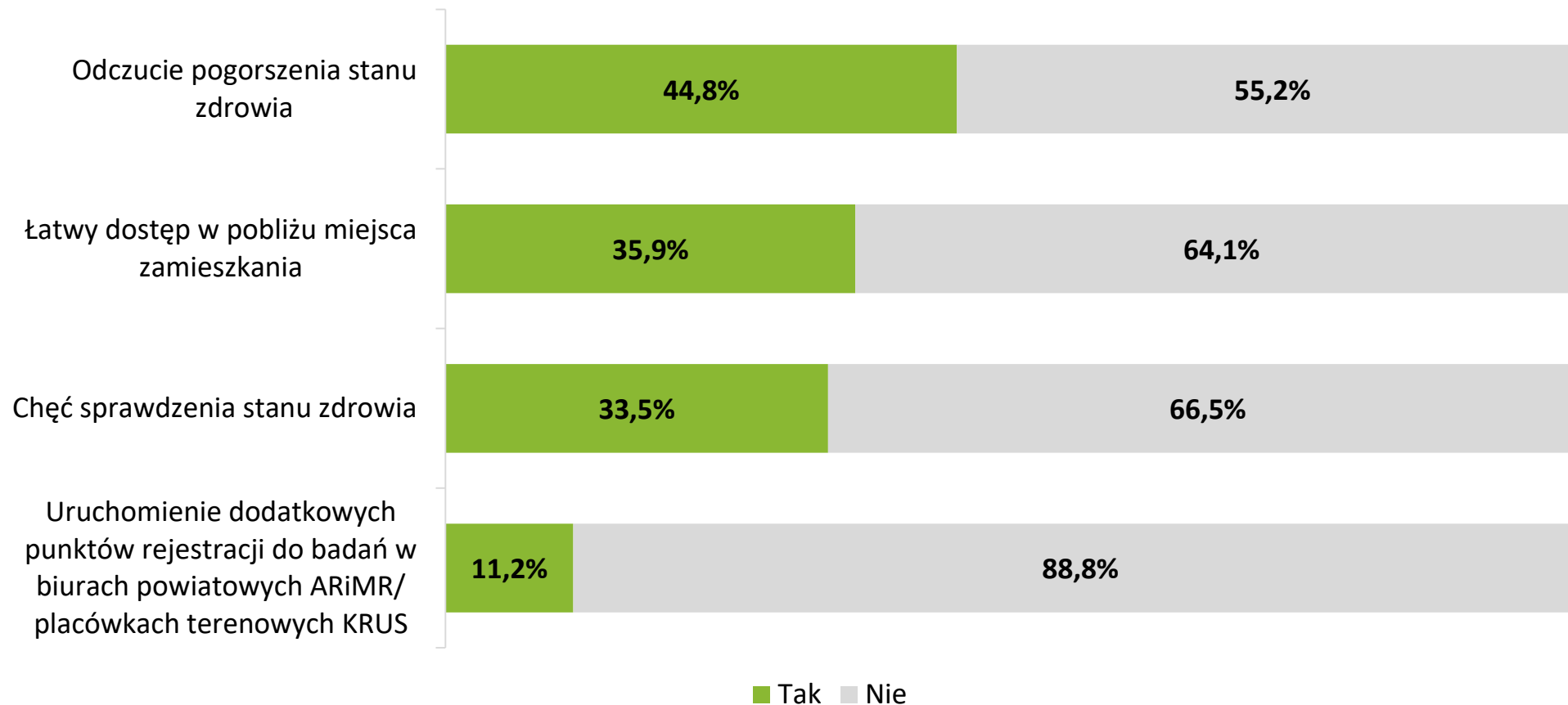
Mieszkańcy obszarów wiejskich, którzy nie korzystają z badań i programów profilaktycznych dot. ochrony zdrowia (N=669) wg płci: Mężczyźni (N=366); Kobiety (N=303).

Wielokrotny wybór zgodnie z hierarchią, gdzie „I wskazanie” to największa istotność.

131

Ogólna ocena życia na wsi

W27b. Co skłoniłoby Pana(ią) do udziału w badaniach i programach profilaktycznych?

**MIESZKAŃCY
OBSZARÓW
WIEJSKICH
OGÓŁEM**

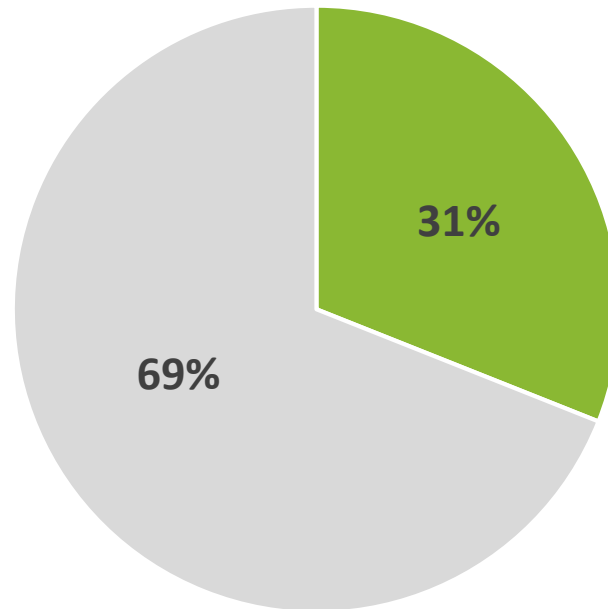
Mieszkańcy obszarów wiejskich, którzy nie korzystają z badań i programów profilaktycznych dot. ochrony zdrowia (N=669).
Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

132

Ogólna ocena życia na wsi

W28. Czy Pana(i) zdaniem, kobietom jest trudniej zostać sołtysem lub radnym w gminie niż mężczyznom?

MIESZKAŃCY OBSZARÓW WIEJSKICH OGÓŁEM

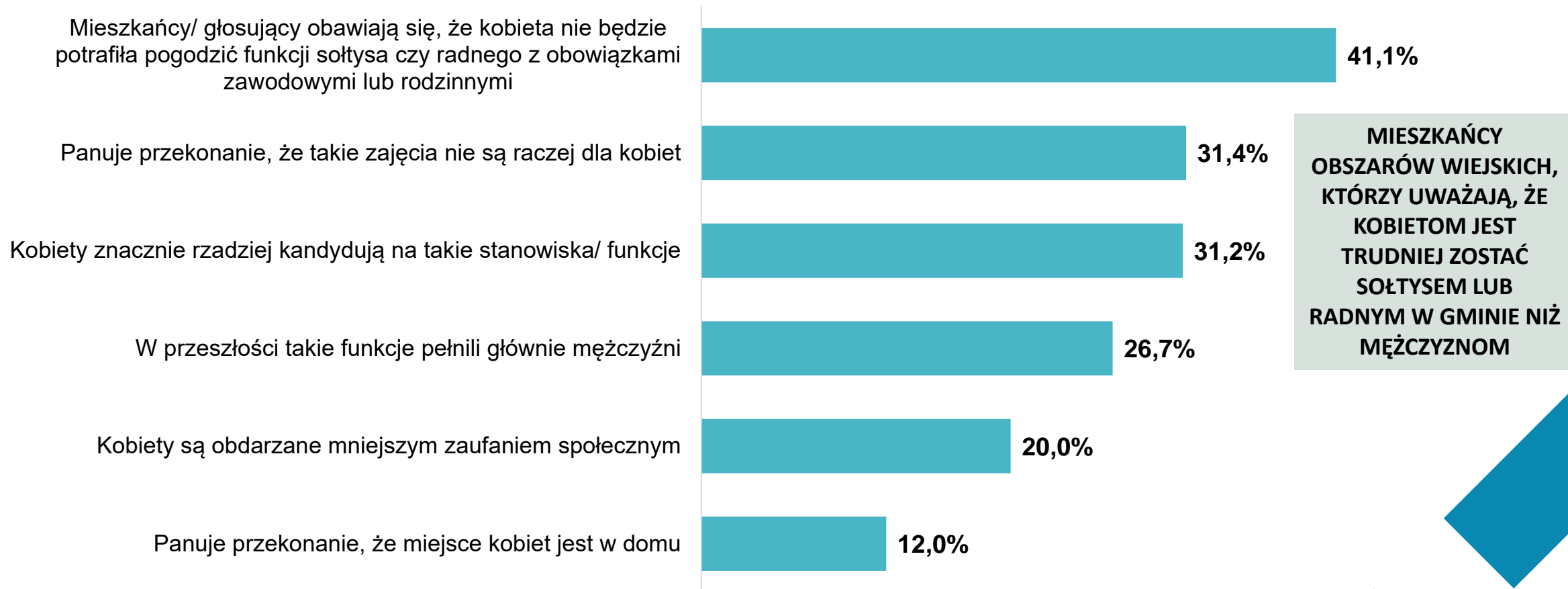
■ Tak ■ Nie

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

133

Ogólna ocena życia na wsi

W28a. Dlaczego Pana(i) zdaniem, kobietom jest trudniej zostać sołtysem lub radnym w gminie niż mężczyznom. Proszę podać dwa główne powody, kierując się następującą listą:

Mieszkańcy obszarów wiejskich, którzy uważają, że kobietom jest trudniej zostać sołtysem lub radnym w gminie niż mężczyznom (N=484).

Pytanie wielokrotnego wyboru (możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi – do dwóch wskazań).

134

Ogólna ocena życia na wsi

W28a. Dlaczego Pana(i) zdaniem, kobietom jest trudniej zostać sołtysem lub radnym w gminie niż mężczyznom. Proszę podać dwa główne powody, kierując się następującą listą:

Mieszkańcy/ głosujący obawiają się, że kobieta nie będzie potrafiła pogodzić funkcji sołtysa czy radnego z obowiązkami zawodowymi lub rodzinnymi

Kobiety znacznie rzadziej kandydują na takie stanowiska/ funkcje

Panuje przekonanie, że takie zajęcia nie są raczej dla kobiet

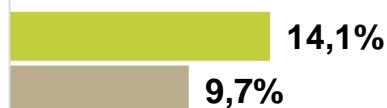
W przeszłości takie funkcje pełnili głównie mężczyźni

Kobiety są obdarzane mniejszym zaufaniem społecznym

Panuje przekonanie, że miejsce kobiet jest w domu

MIESZKAŃCY OBSZARÓW WIEJSKICH WG PŁCI, KTÓRZY UWAŻAJĄ, ŻE Kobietom jest trudniej ZOSTAĆ SOŁTYSEM LUB RADNYM W GMINIE NIŻ MĘŻCZYZNOM

■ Mężczyźni
■ Kobiety

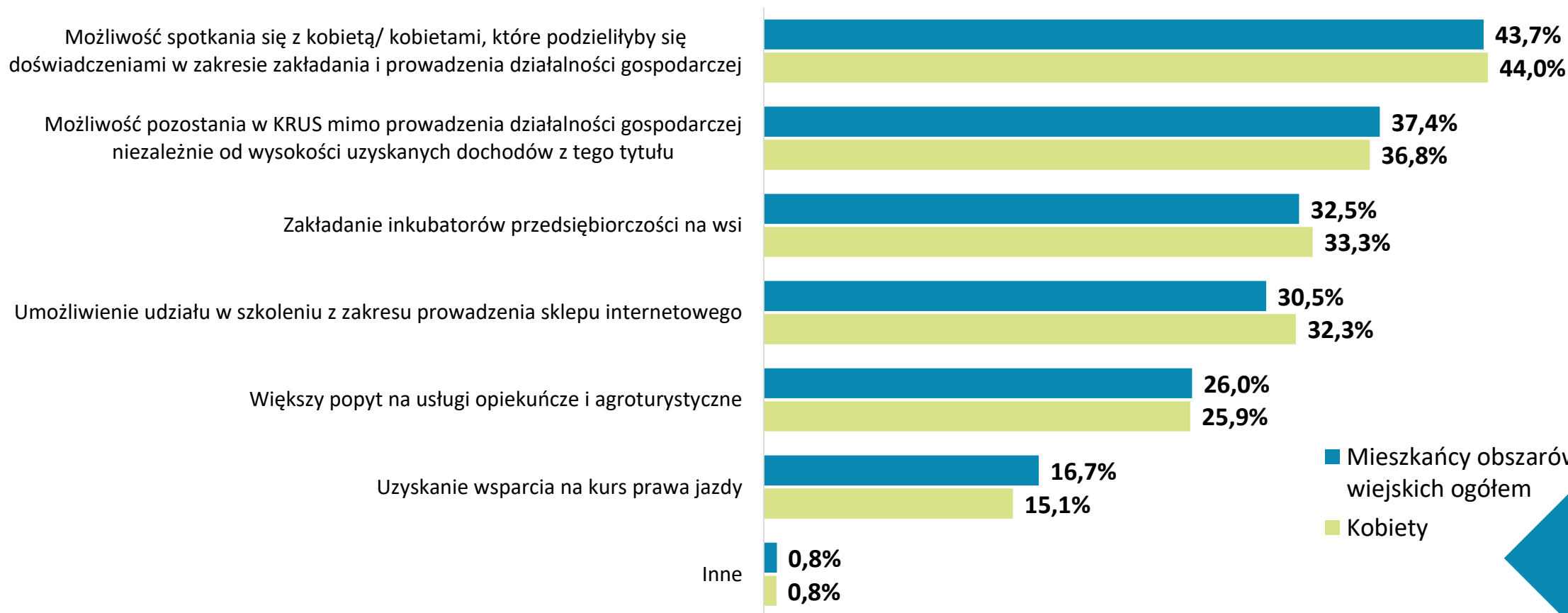
Mieszkańcy obszarów wiejskich, którzy uważają, że kobietom jest trudniej zostać sołtysem lub radnym w gminie niż mężczyznom (N=484) wg płci: Mężczyźni (N=248); Kobiety (N=236).

Pytanie wielokrotnego wyboru (możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi – do dwóch wskazań).

135

Ogólna ocena życia na wsi

W28b. Co Pana(i) zdaniem mogłoby spowodować, że na wsi kobiety chętniej zakładałyby własną działalność gospodarczą? Proszę o podanie trzech głównych czynników, kierując się następującą listą:

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560); Kobiety (N=780).

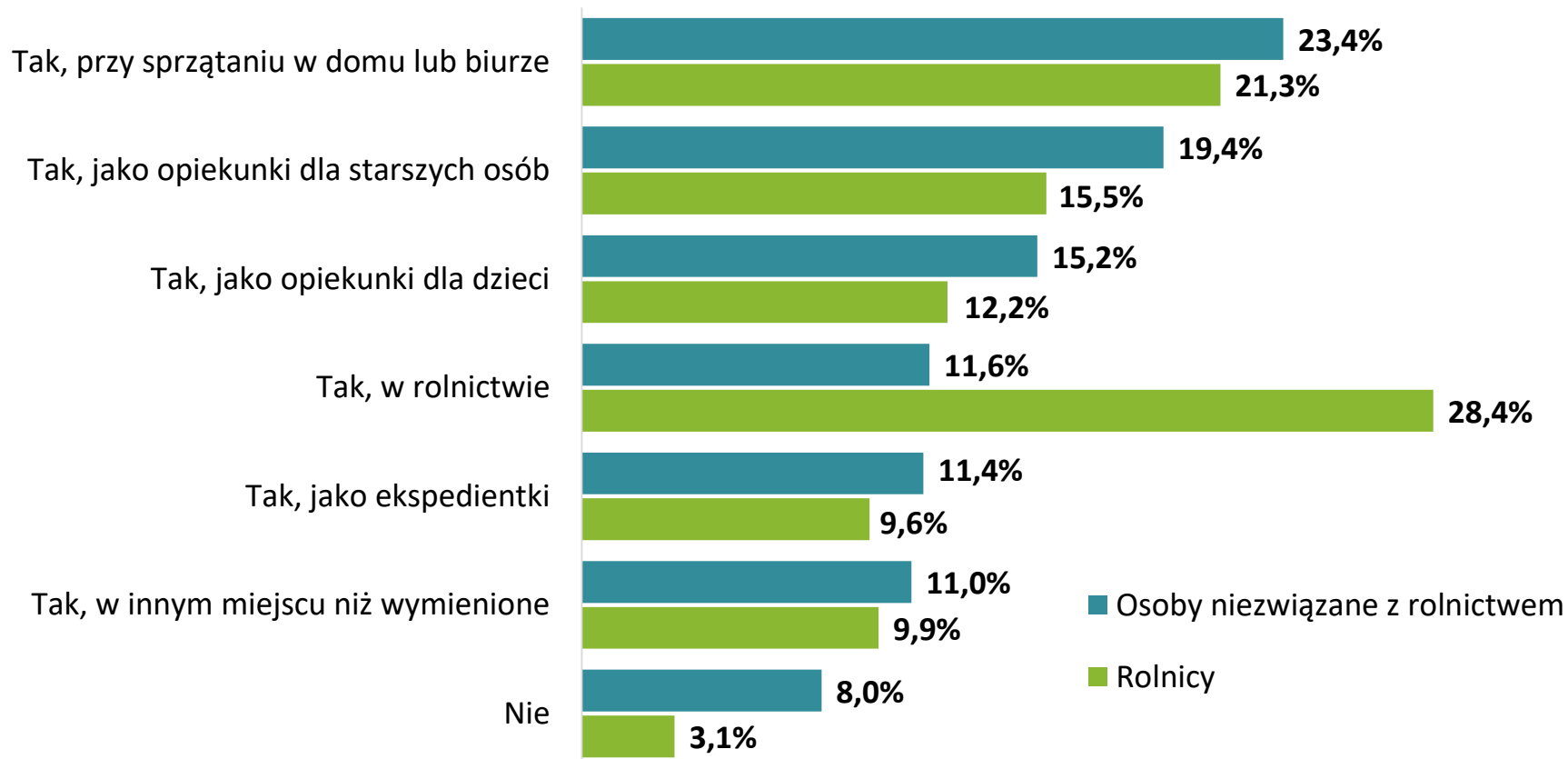
Pytanie wielokrotnego wyboru (możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi – do trzech wskazań).

136

Ogólna ocena życia na wsi

W28c. W związku z wojną trwającą w Ukrainie do Polski trafiło bardzo dużo uchodźców, w tym głównie kobiety. Czy Pana(i) zdaniem mogłyby one znaleźć zatrudnienie na polskiej wsi, a jeśli tak to gdzie/ w jakich zawodach?

Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020); Rolnicy (N=426).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

137

Patriotyzm konsumencki, marnotrawienie żywności oraz zmiana nawyków żywnościowych

Patriotyzm konsumencki, marnotrawienie żywności oraz zmiana nawyków żywnościowych

---

Najwięcej badanych podczas zakupów żywności spotyka się z oznaczeniem „PRODUKT POLSKI” (75,6%), drugim w kolejności najbardziej rozpoznawalnym oznaczeniem było „Bez GMO/Wyprodukowano bez stosowania GMO” (64,6%), a trzecim – „Poznaj Dobrą Żywność” (59,4%). W 2022 roku rozpoznawalność wszystkich oznaczeń była większa niż w 2021 roku.

Przy zakupie produktów spożywczych respondenci tylko w pewnym zakresie kierowali się tym czy produkt posiada wybrane oznakowanie świadczące o pochodzeniu lub systemie jakości. **Największy wpływ na wybory konsumentów produktów spożywczych miało oznakowanie „PRODUKT POLSKI” (48,1%), „Bez GMO/Wyprodukowano bez stosowania GMO” (29,0% ogółu ankietowanych) i oznaczenie „Poznaj Dobrą Żywność” (20,6%).** Co piąty mieszkaniec wsi (20,8%) uważa, że tego typu oznaczenia nie mają dla niego znaczenia przy wyborze produktów spożywczych.

Osoby, które oceniają sytuację materialną swojego gospodarstwa domowego jako „zła” albo „bardzo zła” częściej wskazywały, że oznaczenia tego typu nie mają znaczenia przy zakupie produktów spożywczych (odpowiednio 26,2% i 19,9%).

Mieszkańcy wsi korzystający z badań i programów profilaktycznych dotyczących ochrony zdrowia częściej biorą pod uwagę to czy produkt posiada ww. oznaczenia niż osoby, które z nich nie korzystają, (odpowiednio 83,7% i 73,2%).

Patriotyzm konsumencki, marnotrawienie żywności oraz zmiana nawyków żywnościowych

---

Dla trzech na pięciu respondentów ważne jest, by żywność, którą kupują, była wyprodukowana w Polsce, z krajowych surowców (60,9%; suma odpowiedzi „bardzo ważne” i „raczej ważne”), przy czym takie deklaracje rolnicy składali częściej aniżeli osoby niezwiązane z rolnictwem (odpowiednio 73,4% i 56,5%). W 2022 roku odsetek respondentów, dla których aspekt ten ma znaczenie był nieco niższy niż w 2021 roku (wówczas wynosił 61,4%).

Dla blisko 60% mieszkańców wsi ważne jest, by żywność, którą kupują, nie była pakowana w foliowe opakowania/plastikowe pojemniki (59,4%; suma odpowiedzi „bardzo ważne” i „raczej ważne”), przy czym takie deklaracje składali najczęściej respondenci w wieku od 35 do 54 lat (66,4%).

W opinii ponad połowy ankietowanych atak zbrojny Rosji w Ukrainie, który ogranicza eksport z Ukrainy, spowoduje ograniczenie marnotrawstwa żywności w Unii Europejskiej (51,7%; suma wskazań „zdecydowanie tak” i „raczej tak”). Takie zdanie wyraźnie częściej podzielali rolnicy aniżeli osoby niezwiązane z rolnictwem (odpowiednio 55,6% i 49,2%).

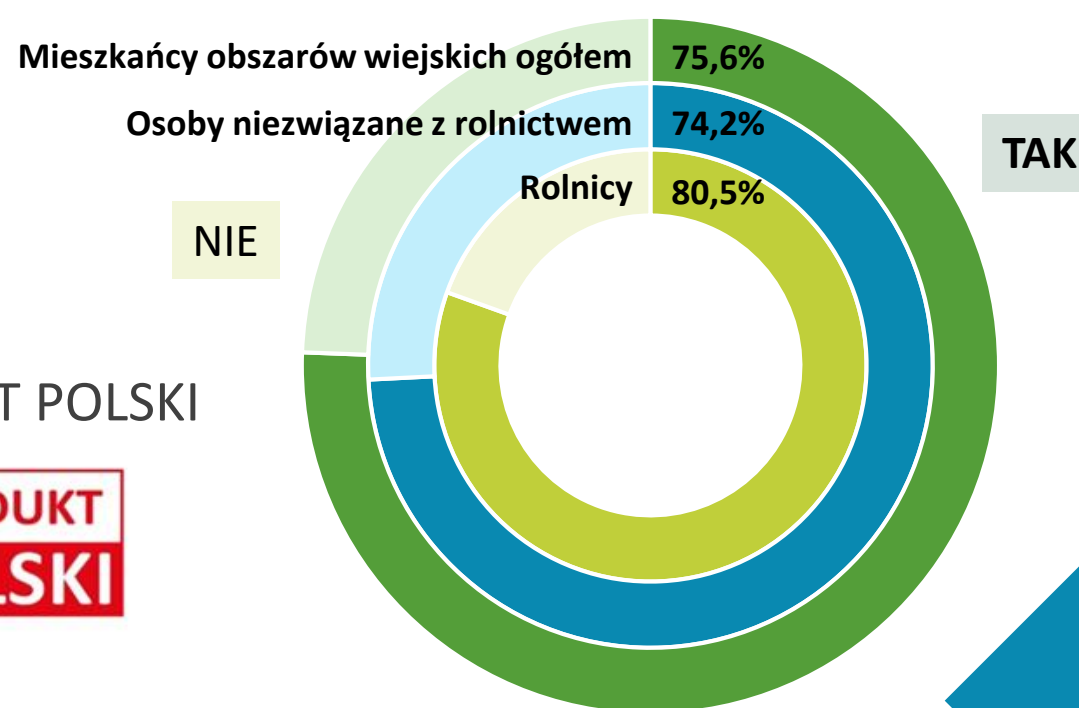
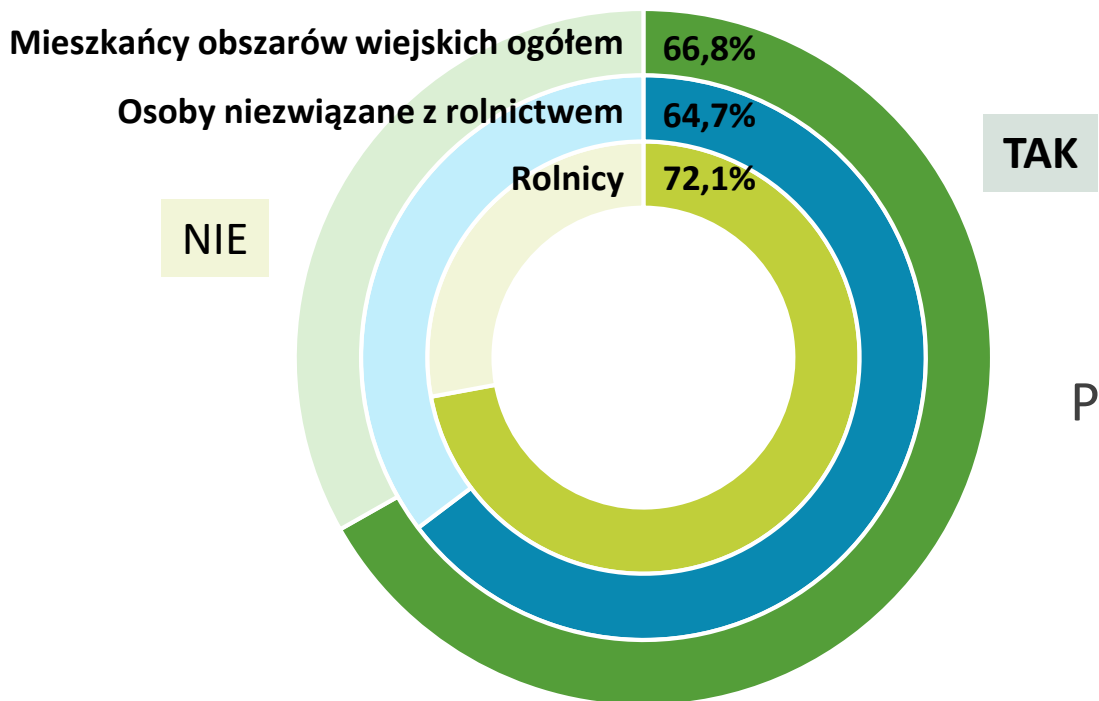
W ocenie dwóch na pięciu ankietowanych mieszkańców wsi (40,2%) sytuacja na Ukrainie wpłynie na bezpieczeństwo żywnościowe kraju, przy czym takie przekonanie rolnicy wyrażali częściej niż osoby niezwiązane z rolnictwem (odpowiednio 43,7 i 39,2%). Przeciwnego zdania było 37,9% respondentów. Jednoznacznej odpowiedzi nie potrafiło wskazać 21,9% ogółu badanych.

Patriotyzm konsumencki, marnotrawienie żywności oraz zmiana nawyków żywnościowych

W29. Czy podczas zakupów żywności spotyka się Pan(i) z pokazanymi tu oznaczeniami?

2021

2022

PRODUKT POLSKI

Ciemniejszy kolor na wykresie przedstawia odsetek odpowiedzi twierdzących.

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem – 2022 rok (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem – 2022 rok (N=1020); Rolnicy – 2022 rok (N=426); Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem – 2021 rok (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem – 2021 rok (N=734); Rolnicy – 2021 rok (N=617).

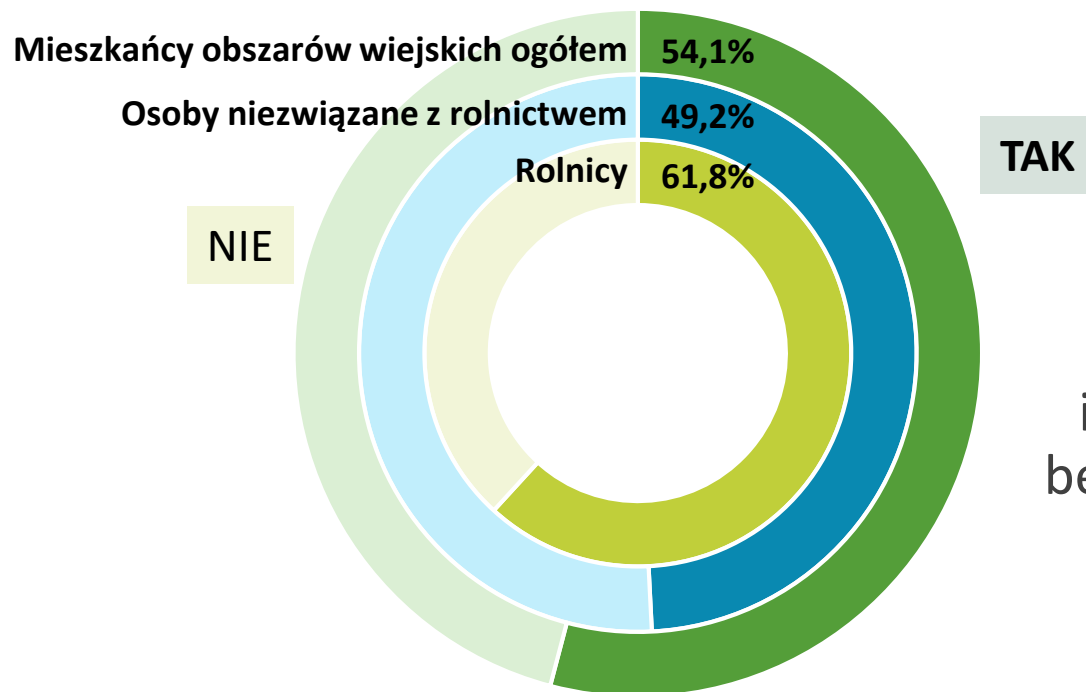
Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

141

Patriotyzm konsumencki, marnotrawienie żywności oraz zmiana nawyków żywnościowych

W29. Czy podczas zakupów żywności spotyka się Pan(i) z pokazanymi tu oznaczeniami?

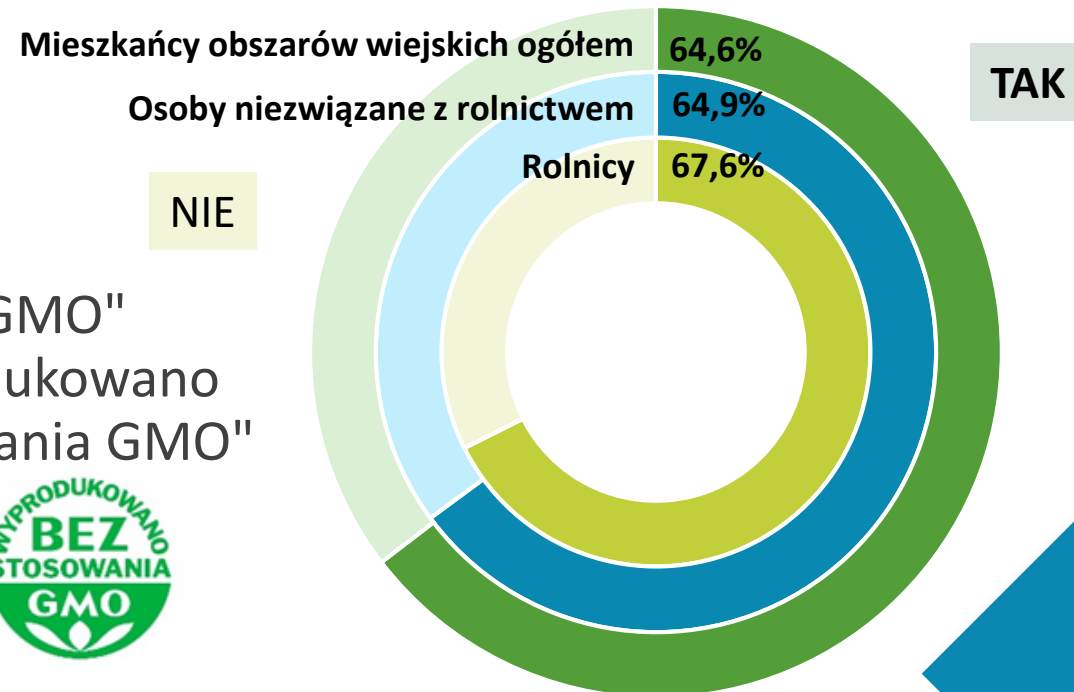
2021

TAK

NIE

2022

TAK

NIE

"Bez GMO"
i "Wyprodukowano
bez stosowania GMO"

Ciemniejszy kolor na wykresie przedstawia odsetek odpowiedzi twierdzących.

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem – 2022 rok (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem – 2022 rok (N=1020); Rolnicy – 2022 rok (N=426); Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem – 2021 rok (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem – 2021 rok (N=734); Rolnicy – 2021 rok (N=617).

Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

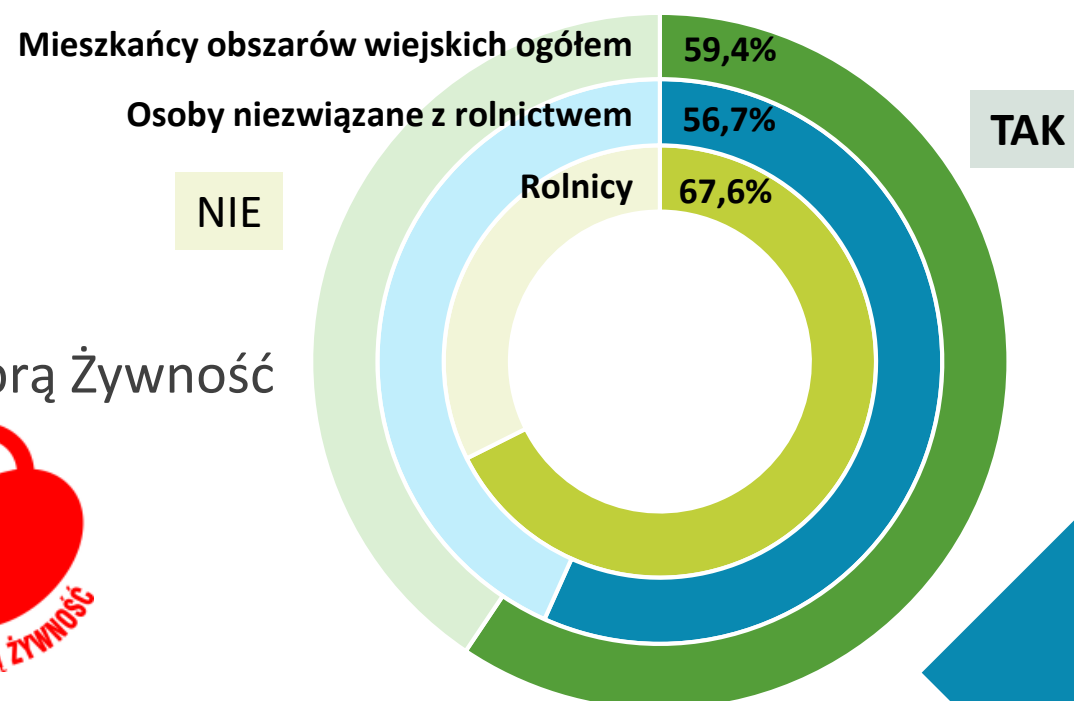
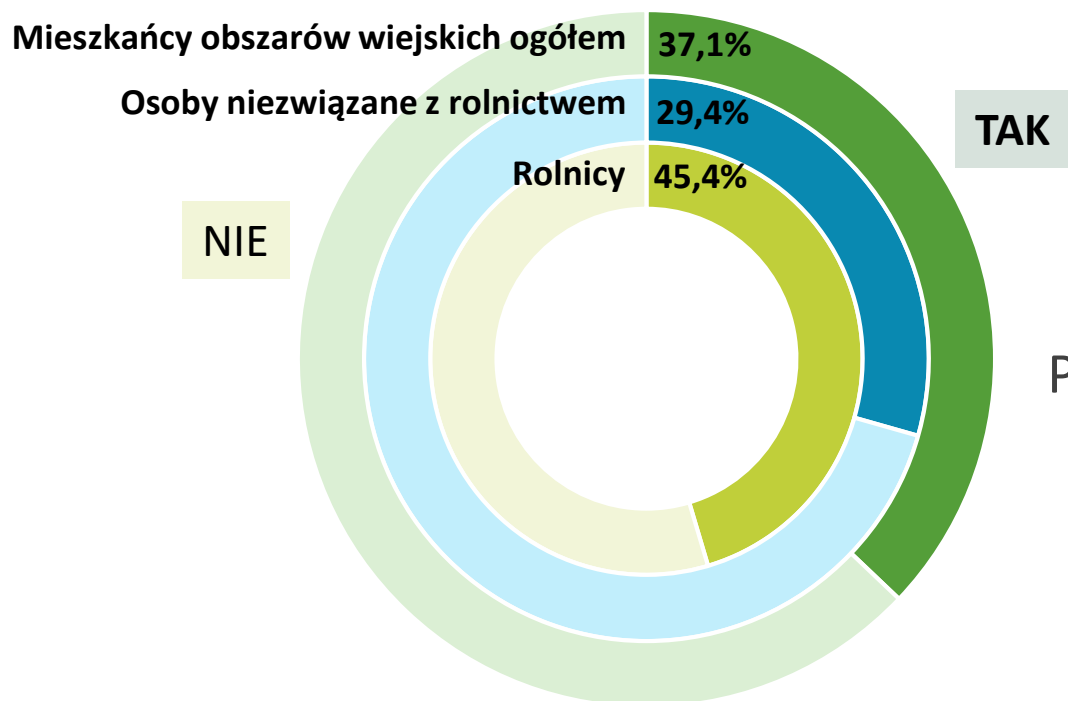
142

Patriotyzm konsumencki, marnotrawienie żywności oraz zmiana nawyków żywnościowych

W29. Czy podczas zakupów żywności spotyka się Pan(i) z pokazanymi tu oznaczeniami?

2021

2022

Poznaj Dobrą Żywność

Ciemniejszy kolor na wykresie przedstawia odsetek odpowiedzi twierdzących.

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem – 2022 rok (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem – 2022 rok (N=1020); Rolnicy – 2022 rok (N=426); Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem – 2021 rok (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem – 2021 rok (N=734); Rolnicy – 2021 rok (N=617).
Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

143

Patriotyzm konsumencki, marnotrawienie żywności oraz zmiana nawyków żywnościowych

W29. Czy podczas zakupów żywności spotyka się Pan(i) z pokazanymi tu oznaczeniami?

Ciemniejszy kolor na wykresie przedstawia odsetek odpowiedzi twierdzących.

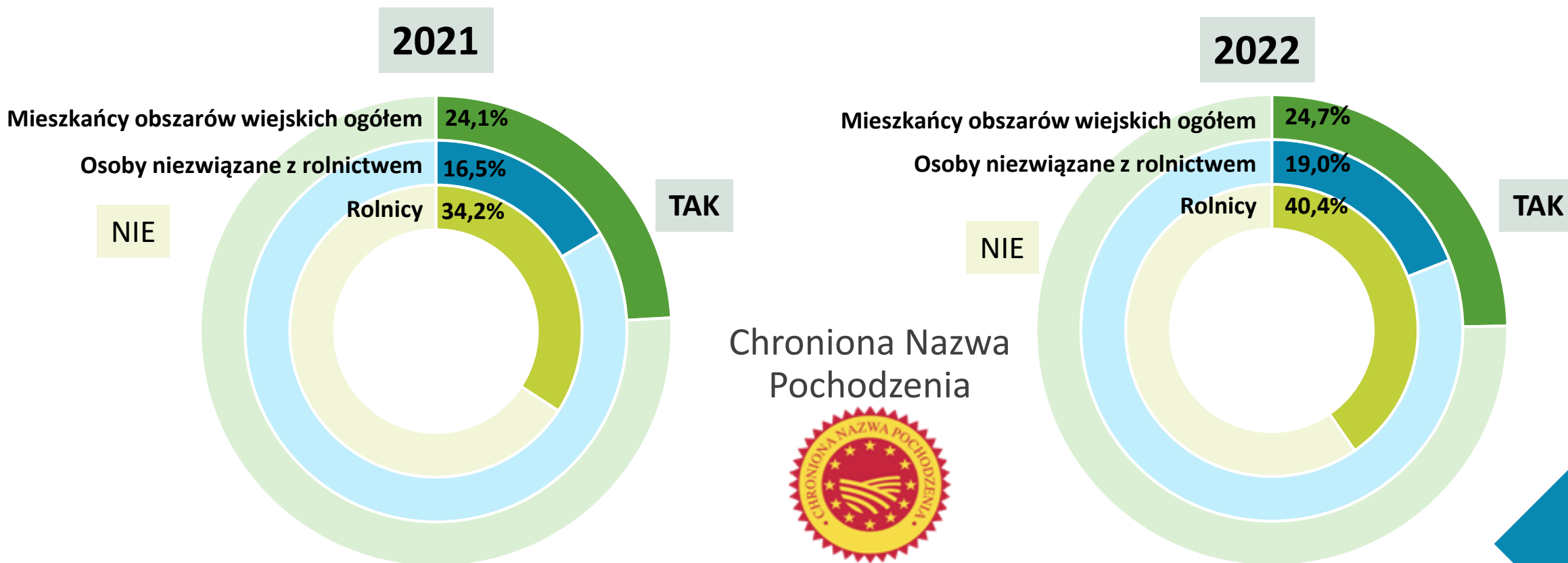
Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem – 2022 rok (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem – 2022 rok (N=1020); Rolnicy – 2022 rok (N=426); Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem – 2021 rok (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem – 2021 rok (N=734); Rolnicy – 2021 rok (N=617).
Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

144

Patriotyzm konsumencki, marnotrawienie żywności oraz zmiana nawyków żywnościowych

W29. Czy podczas zakupów żywności spotyka się Pan(i) z pokazanymi tu oznaczeniami?

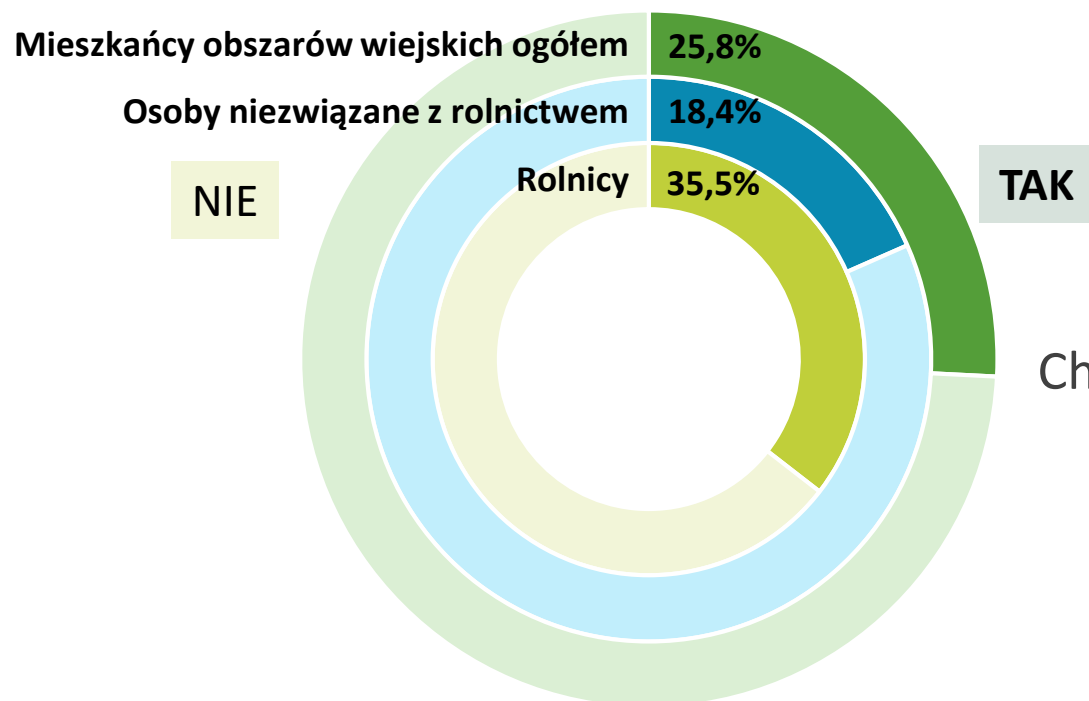
Ciemniejszy kolor na wykresie przedstawia odsetek odpowiedzi twierdzących.

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem – 2022 rok (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem – 2022 rok (N=1020); Rolnicy – 2022 rok (N=426); Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem – 2021 rok (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem – 2021 rok (N=734); Rolnicy – 2021 rok (N=617).
Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

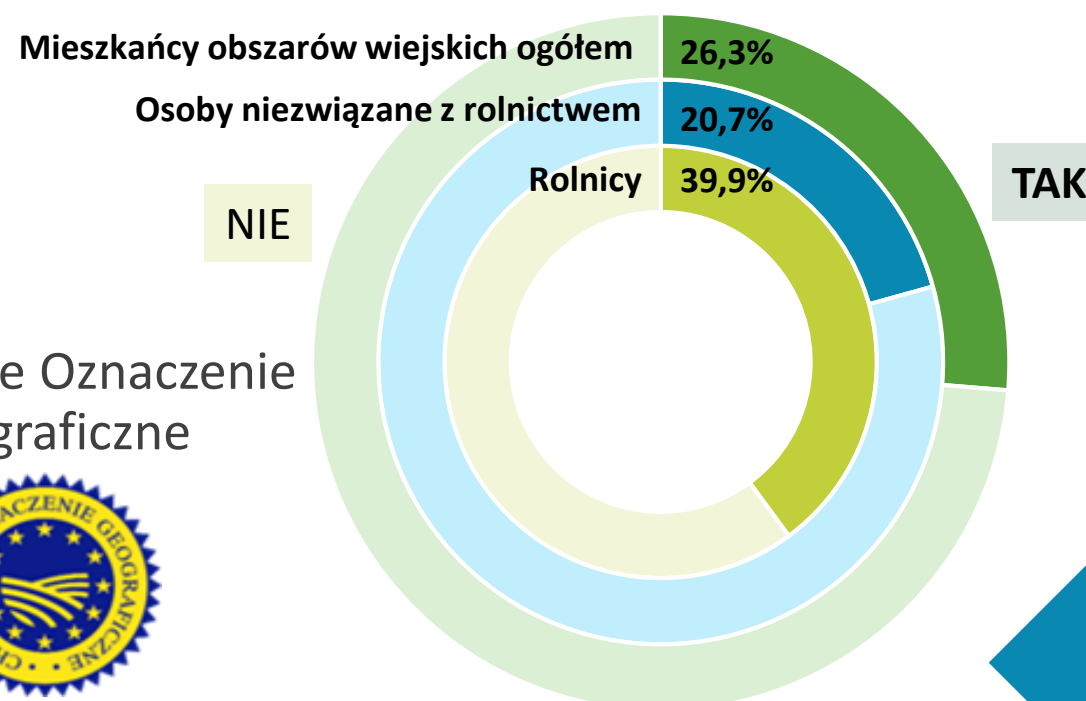
Patriotyzm konsumencki, marnotrawienie żywności oraz zmiana nawyków żywnościowych

W29. Czy podczas zakupów żywności spotyka się Pan(i) z pokazanymi tu oznaczeniami?

2021

2022

Chronione Oznaczenie Geograficzne

Ciemniejszy kolor na wykresie przedstawia odsetek odpowiedzi twierdzących.

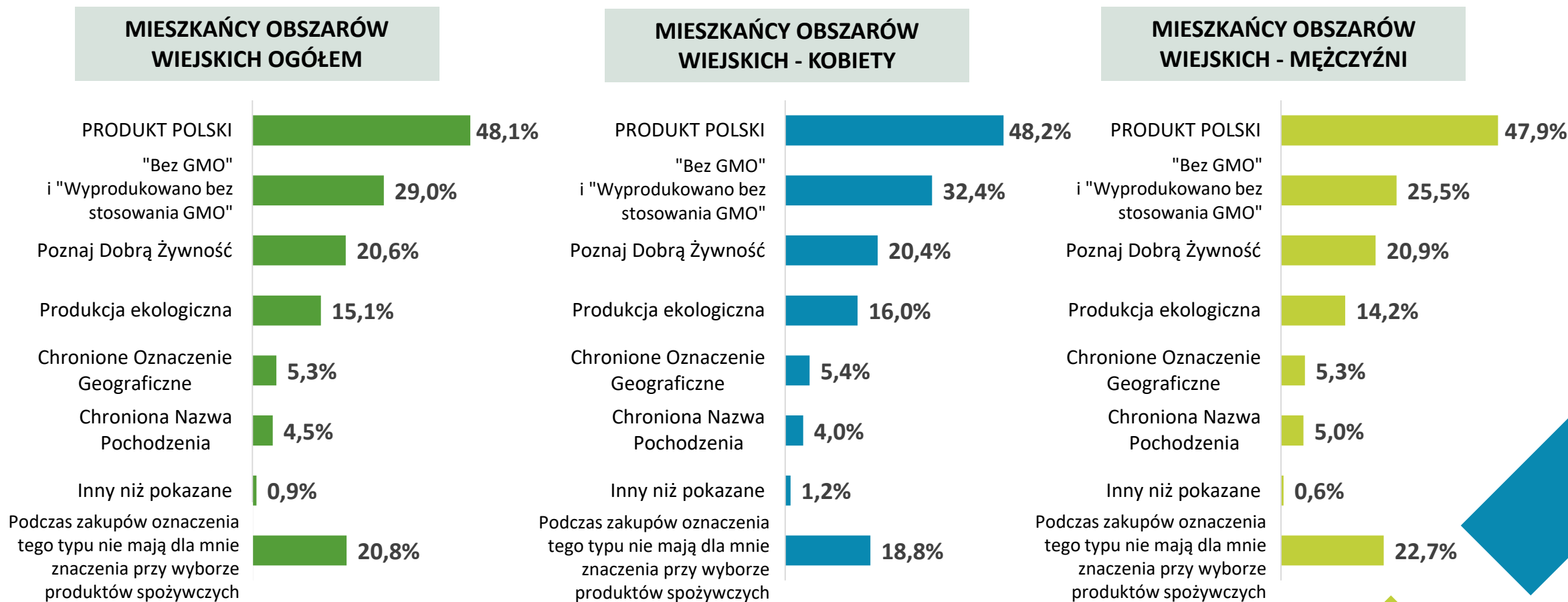
Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem – 2022 rok (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem – 2022 rok (N=1020); Rolnicy – 2022 rok (N=426); Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem – 2021 rok (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem – 2021 rok (N=734); Rolnicy – 2021 rok (N=617).

Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

146

Patriotyzm konsumencki, marnotrawienie żywności oraz zmiana nawyków żywnościowych

W29. Który ze znaków jest dla Pana(i) decydujący przy wyborze produktu? Z powodu, którego znaku (o ile w ogóle) decyduje się Pan(i) na zakup danego produktu?

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560); Mieszkańcy obszarów wiejskich ze względu na płeć: Kobiety (N=780); Mężczyźni (N=780).

Pytanie wielokrotnego wyboru (możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi – do trzech wskazań).

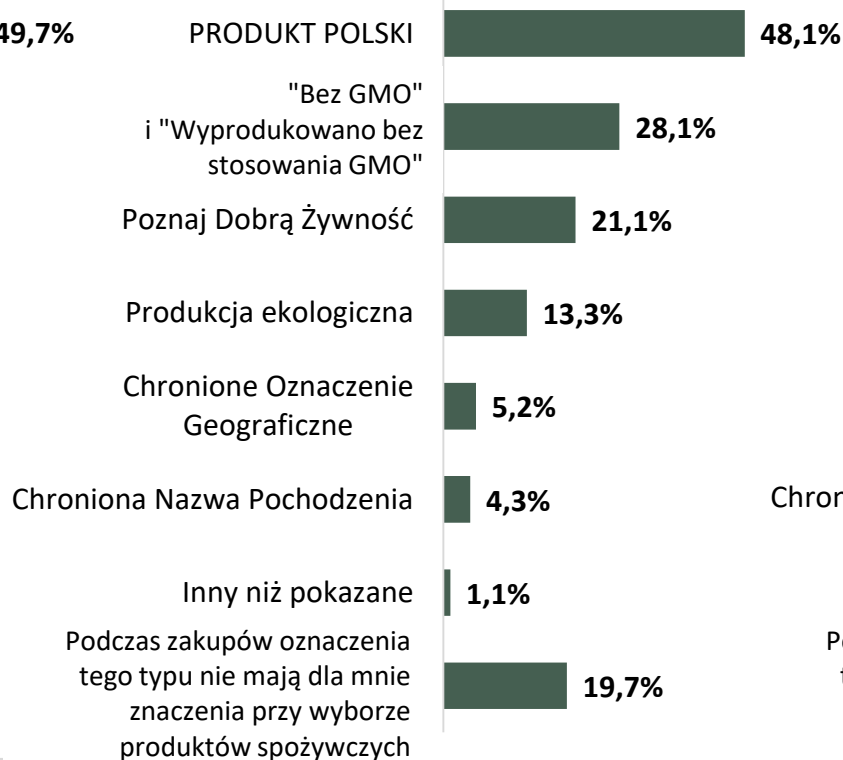
Patriotyzm konsumencki, marnotrawienie żywności oraz zmiana nawyków żywnościowych

W29. Który ze znaków jest dla Pana(i) decydujący przy wyborze produktu? Z powodu, którego znaku (o ile w ogóle) decyduje się Pan(i) na zakup danego produktu?

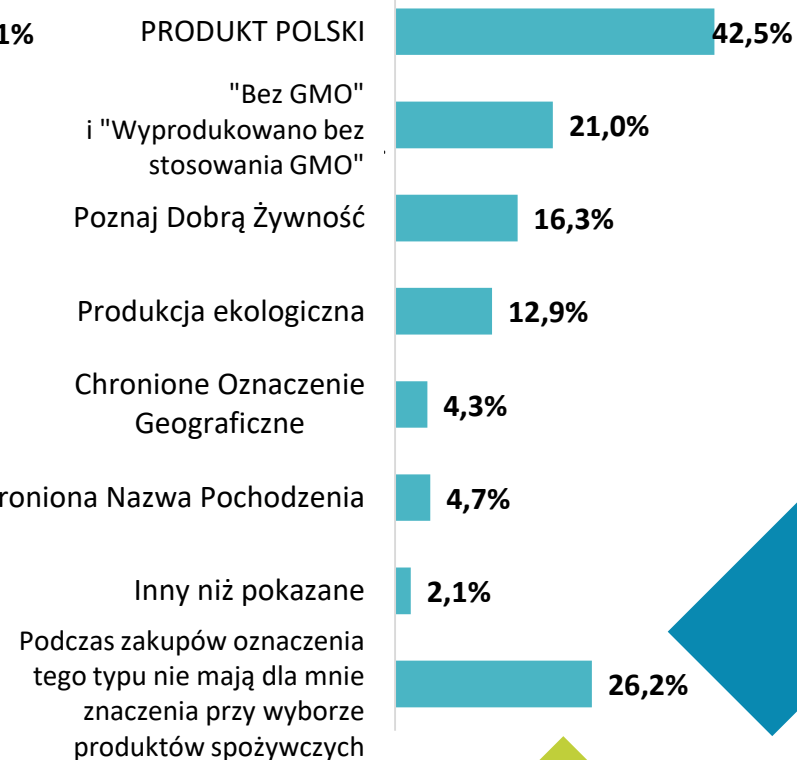
MIESZKAŃCY OBSZARÓW WIEJSKICH, KTÓRZY BARDZO DOBRZE LUB DOBRE OCENIAJĄ SYTUACJĘ FINANSOWĄ WŁASNEGO GOSPODARSTWA DOMOWEGO

MIESZKAŃCY OBSZARÓW WIEJSKICH, KTÓRZY ANI DOBRZE, ANI ŹLE OCENIAJĄ SYTUACJĘ FINANSOWĄ WŁASNEGO GOSPODARSTWA DOMOWEGO

MIESZKAŃCY OBSZARÓW WIEJSKICH, KTÓRZY ŹLE LUB BARDZO ŹLE OCENIAJĄ SYTUACJĘ FINANSOWĄ WŁASNEGO GOSPODARSTWA DOMOWEGO

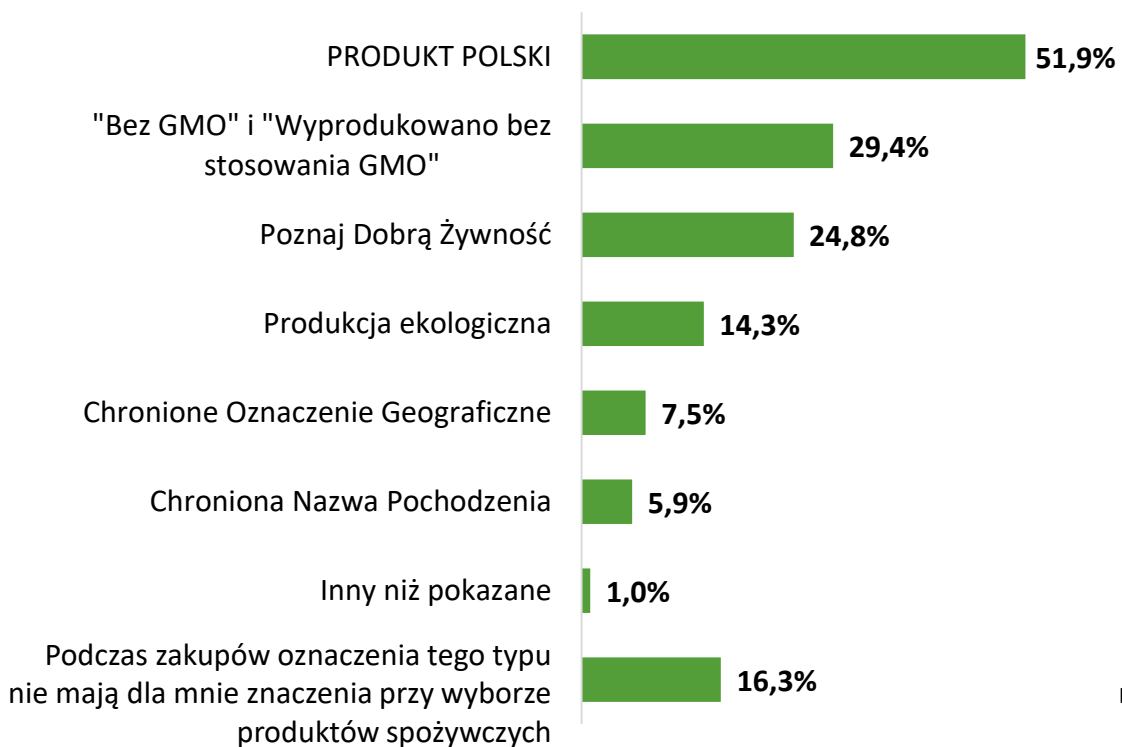

Mieszkańcy obszarów wiejskich wg oceny sytuacji finansowej własnego gospodarstwa domowego: Ocena bardzo dobrze i dobrze (N=764); Ocena ani dobrze ani źle (N=563); Ocena źle lub bardzo źle (N=233).
Pytanie wielokrotnego wyboru (możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi – do trzech wskazań).

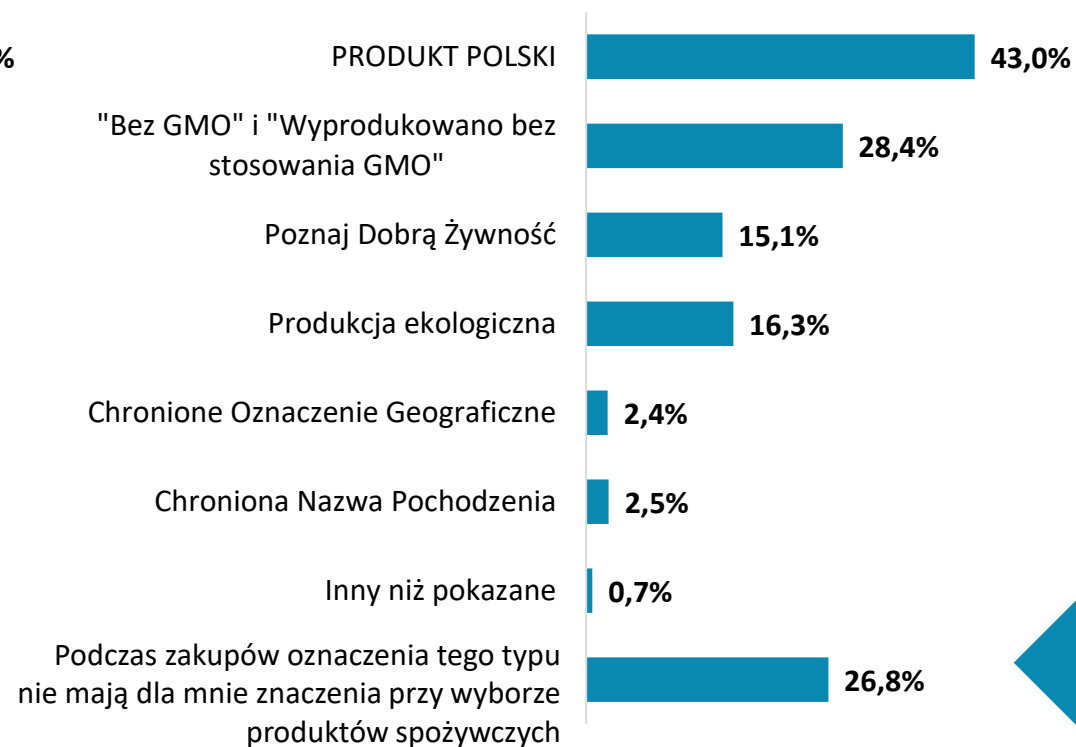
Patriotyzm konsumencki, marnotrawienie żywności oraz zmiana nawyków żywnościowych

W29. Który ze znaków jest dla Pana(i) decydujący przy wyborze produktu? Z powodu, którego znaku (o ile w ogóle) decyduje się Pan(i) na zakup danego produktu?

MIESZKAŃCY OBSZARÓW WIEJSKICH, KTÓRZY KORZYSTAJĄ Z BADAŃ I PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH DOT. OCHRONY ZDROWIA

MIESZKAŃCY OBSZARÓW WIEJSKICH, KTÓRZY NIE KORZYSTAJĄ Z BADAŃ I PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH DOT. OCHRONY ZDROWIA

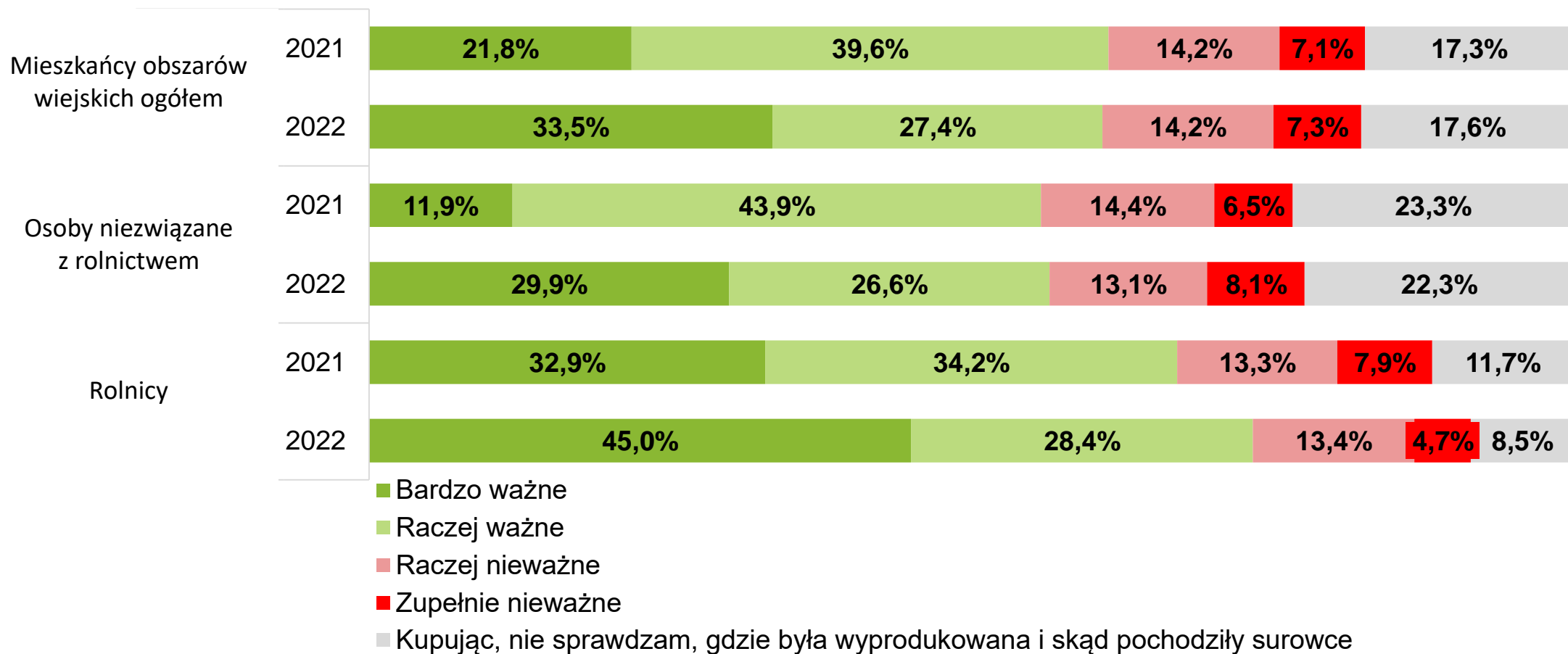

Mieszkańcy obszarów wiejskich, którzy korzystają z badań i programów profilaktycznych dot. ochrony zdrowia (N=891); Mieszkańcy obszarów wiejskich, którzy nie korzystają z badań i programów profilaktycznych dot. ochrony zdrowia (N=669).

Pytanie wielokrotnego wyboru (możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi – do trzech wskazań).

Patriotyzm konsumencki, marnotrawienie żywności oraz zmiana nawyków żywnościowych

W29a. Na ile ważne jest dla Pana(i), by żywność, którą Pan(i) kupuje, była wyprodukowana w Polsce, z krajowych surowców?

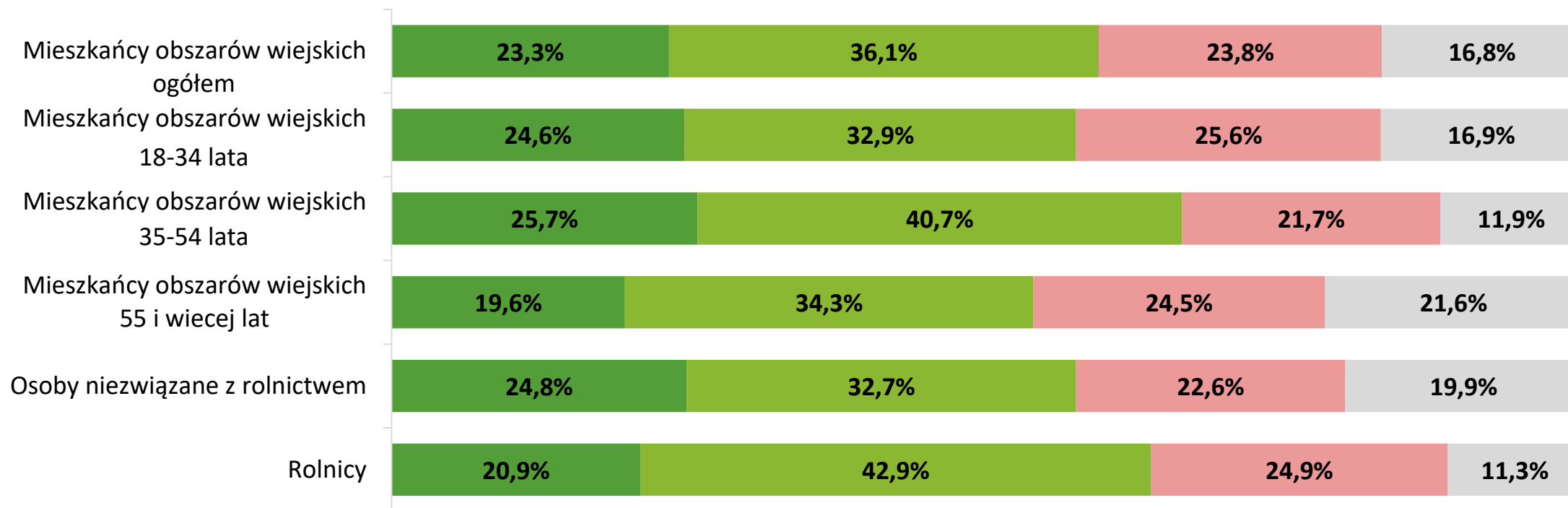

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem – 2022 rok (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem – 2022 rok (N=1020); Rolnicy – 2022 rok (N=426); Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem – 2021 rok (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem – 2021 rok (N=734); Rolnicy – 2021 rok (N=617).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

150

Patriotyzm konsumencki, marnotrawienie żywności oraz zmiana nawyków żywnościowych

W30. Na ile ważne jest dla Pana(i), by żywność, którą Pan(i) kupuje, nie była pakowana w foliowe opakowania/ plastikowe pojemniki?

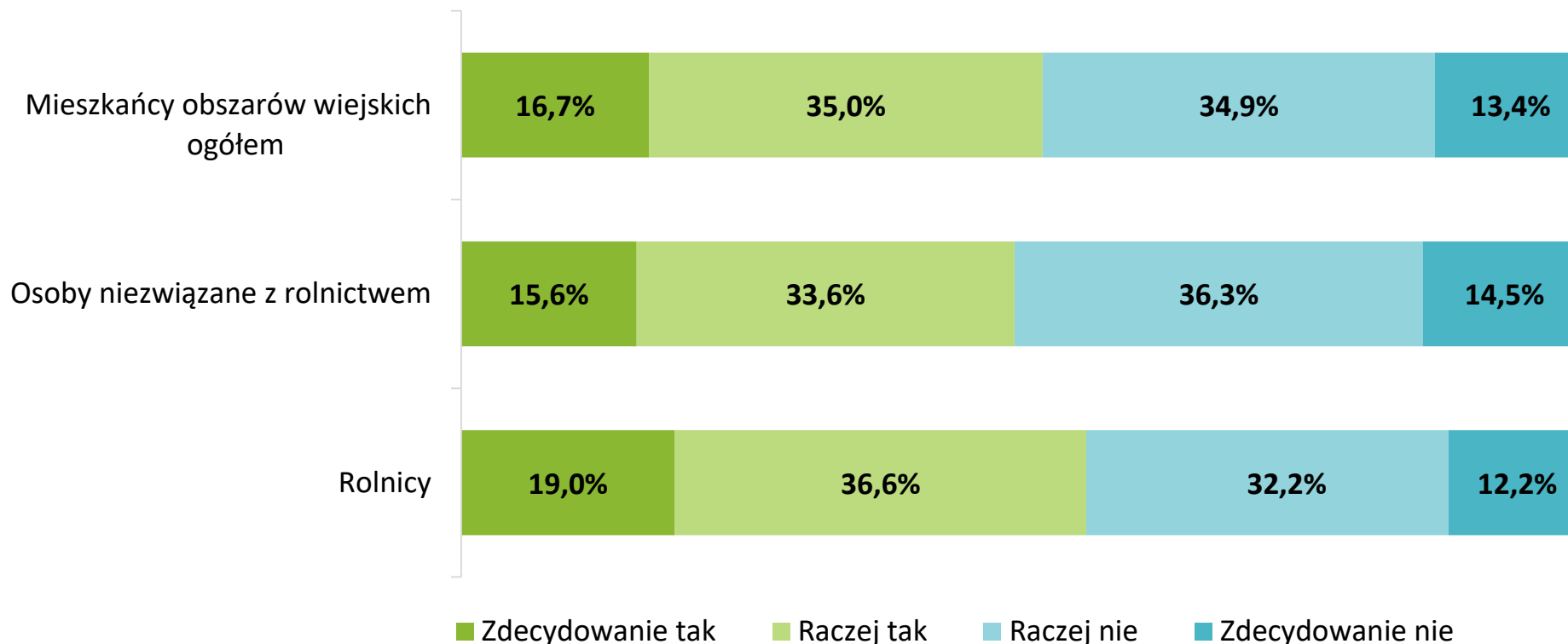

- Bardzo ważne, zawsze wybieram produkty sprzedawane w opakowaniach biodegradowalnych albo bez opakowań.
- Raczej ważne i jeśli będę miał(a) w sklepie wybór to zdecyduję się na produkt nieopakowany w folię lub taki, który nie będzie w plastikowym pojemniku, o ile nie będzie droższy.
- Raczej nieważne, chociaż jeśli produkty są w tej samej cenie albo zbliżonej to zdarza mi się wybrać ten, który jest bez plastiku czy foli, właśnie ze względu na rodzaj opakowania.
- Zupełnie nieważne. Kupując, nie ma dla mnie znaczenia czy produkt jest w opakowaniu foliowym/ pudełku plastikowym czy nie.

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560); Mieszkańcy obszarów wiejskich ze względu na wiek: 18-34 lata (N=484); 35-54 lata (N=545); 55 lat i więcej (N=531); Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020); Rolnicy (N=426).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

Patriotyzm konsumencki, marnotrawienie żywności oraz zmiana nawyków żywnościowych

W31. Czy Pana(i) zdaniem atak zbrojny Rosji na Ukrainę, który ogranicza eksport z Ukrainy spowoduje ograniczenie marnotrawstwa żywności w Unii Europejskiej?

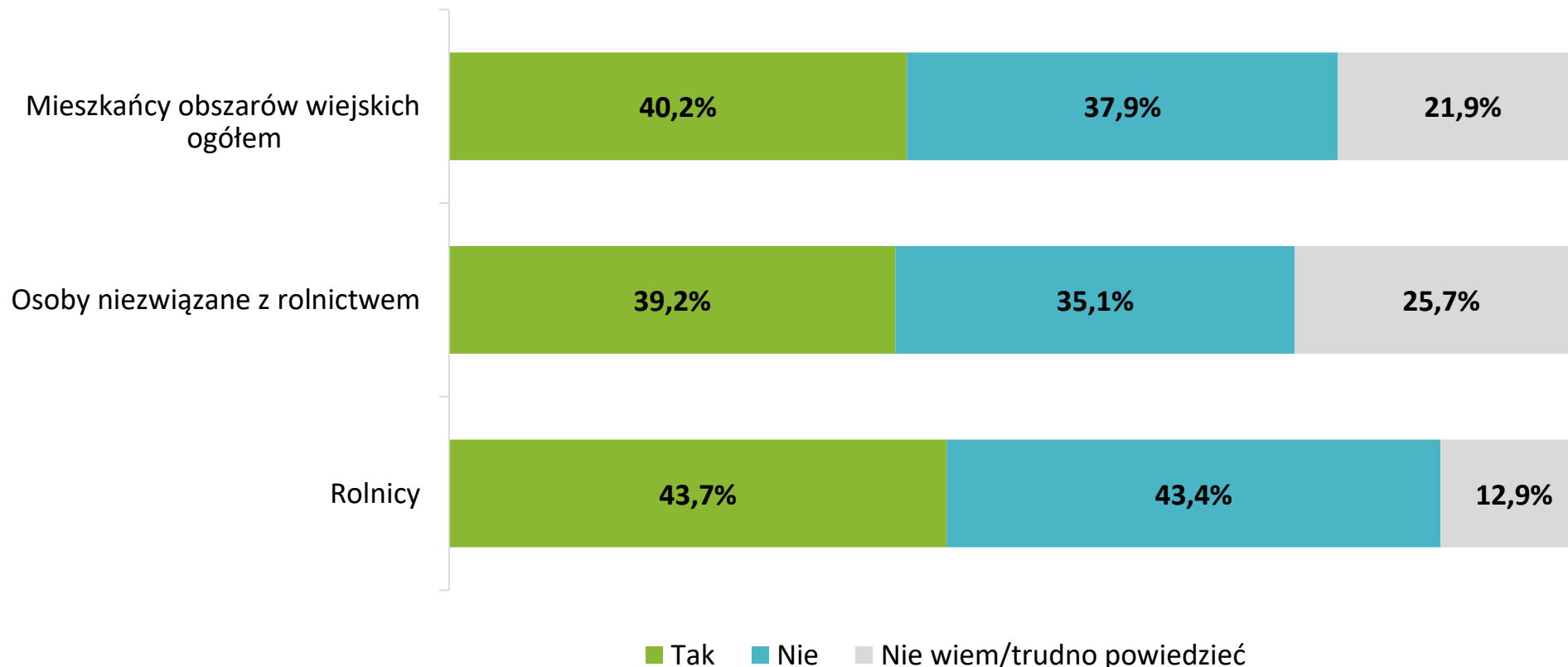
Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020); Rolnicy (N=426).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

152

Patriotyzm konsumencki, marnotrawienie żywności oraz zmiana nawyków żywieniowych

W31a. Czy w Pan(i) ocenie sytuacja wojenna w Ukrainie wpłynie na bezpieczeństwo żywnościowe kraju?

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020); Rolnicy (N=426).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

153

Ocena Unii Europejskiej i roli polityk i programów na rzecz rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich

Ocena Unii Europejskiej i roli polityk i programów na rzecz rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich

---

Gdyby referendum w sprawie przystąpienia Polski do UE miało się odbyć ponownie, to 56,3% mieszkańców wsi zagłosowałoby za przystąpieniem do Wspólnoty, co jest wynikiem zbliżonym w stosunku do 2021 roku (56,0%) i zdecydowanie niższym niż w 2020 roku (78,0%; spadek w ciągu dwóch lat o 21,7 p.p.). Przeciwno zagłosowałoby 17,2% badanych.

W opinii 65,7% ankietowanych Ukraina powinna mieć możliwość szybszego wejścia do Unii Europejskiej ze względu na atak zbrojny Rosji na Ukrainę (suma odpowiedzi „zdecydowanie tak” i „raczej tak”).

Co trzeci mieszkaniec wsi (33,7%) wskazał, że Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 jest programem (współ)finansowanym ze środków UE, który może przynieść najwięcej pozytywnych zmian w kontekście wyjścia ze spowolnienia gospodarczego wywołanego pandemią COVID-19. Zdaniem 29,7% ankietowanych największe efekty w tym zakresie mogą przynieść regionalne programy współfinansowane ze środków polityki spójności, a 27,5% wskazuje w tym zakresie na środki z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Rolnicy wysoko ocenili również dodatkowe świadczenia wypłacane przez KRUS w związku z epidemią COVID-19.

Ocena Unii Europejskiej i roli polityk i programów na rzecz rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich

---

Spośród rodzajów wsparcia rozwoju wsi i rolnictwa ze środków publicznych najczęściej ankietowanych postrzega jako „bardzo potrzebne” wsparcie finansowe na założenie działalności gospodarczej na wsi (40,1%), zapewnienie dostępu do szybkiego Internetu na wsi (39,6%) i premie dla młodych rolników na rozpoczęcie działalności rolniczej (39,4%).

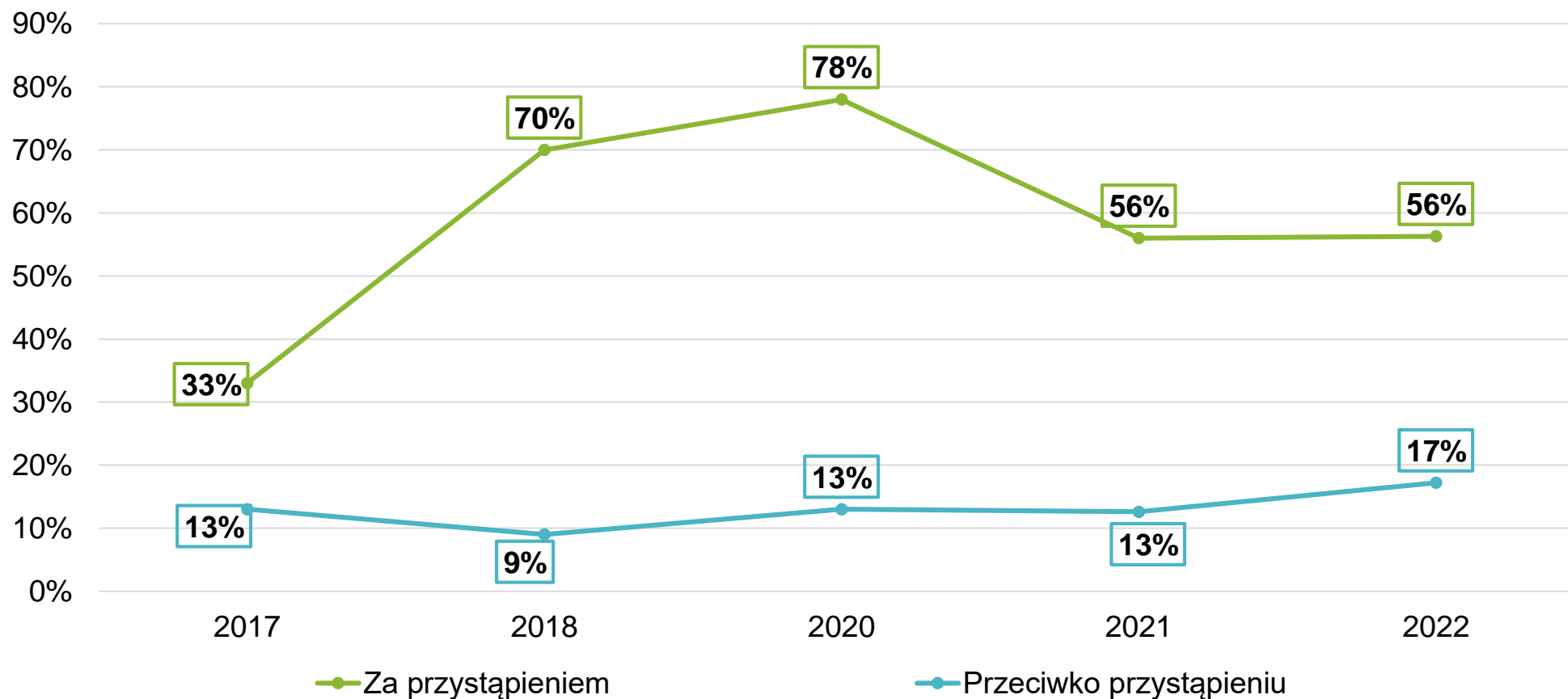
W opinii rolników najbardziej potrzebnym rodzajem wsparcia dla mieszkańców wsi w ramach środków publicznych jest obecnie:

- wsparcie finansowe na **założenie działalności gospodarczej na wsi (48,6%),**
- **dofinansowanie szkoleń prowadzonych przez doradztwo rolnicze (48,1%) i**
- **wsparcie dla rolników na założenie lub rozwój małego przetwórstwa spożywczego** na terenie swojego gospodarstwa domowego (46,5%).

Blisko 16,7% ogółu wszystkich respondentów i co piąty rolnik (21,1%) uznaje „dofinansowanie do zakupu samochodów elektrycznych lub z napędem hybrydowym” jako „niepotrzebne” i, że powinno być zastąpione innym – ważniejszym wsparciem.

Ocena Unii Europejskiej i roli polityk i programów na rzecz rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich

W32. Gdyby dziś miał(a) Pan(i) ponownie decydować w referendum o przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej, to jak by Pan(i) głosował(a)?

**MIESZKAŃCY
OBSZARÓW
WIEJSKICH
OGÓŁEM**

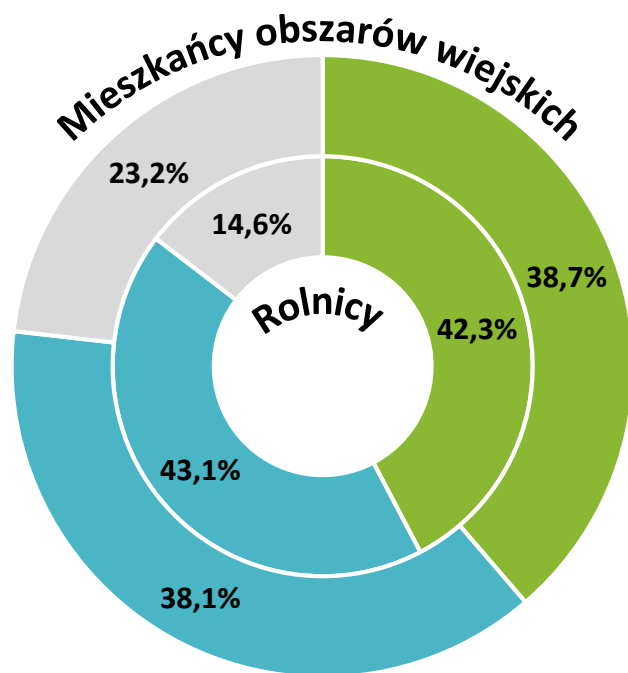
Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560).
Pytanie jednokrotnego wyboru. W badaniu z 2019 r. nie było takiego pytania.

157

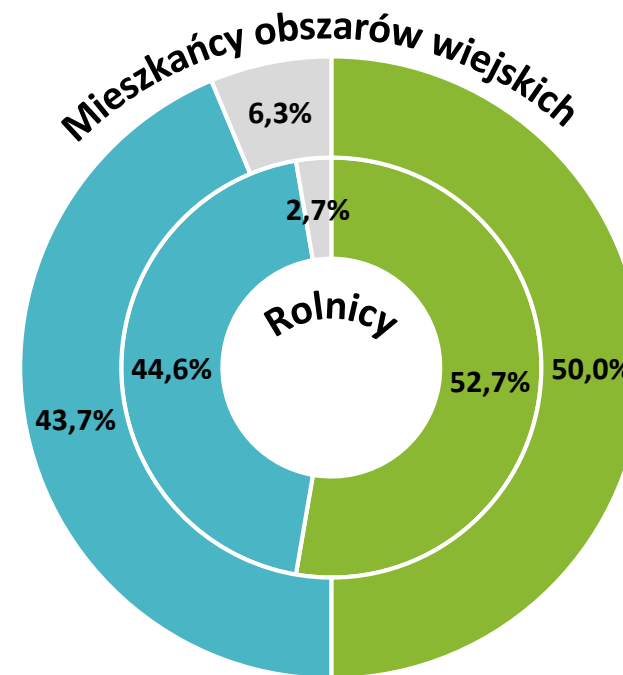
Ocena Unii Europejskiej i roli polityk i programów na rzecz rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich

W31a. Czy w Pan(i) ocenie sytuacja wojenna w Ukrainie wpłynie na bezpieczeństwo żywnościowe kraju?

GŁOSUJĄCY ZA PRZYSTĄPIENIEM POLSKI DO UNII EUROPEJSKIEJ

GŁOSUJĄCY PRZECIWKO PRZYSTĄPIENIU POLSKI DO UNII EUROPEJSKIEJ

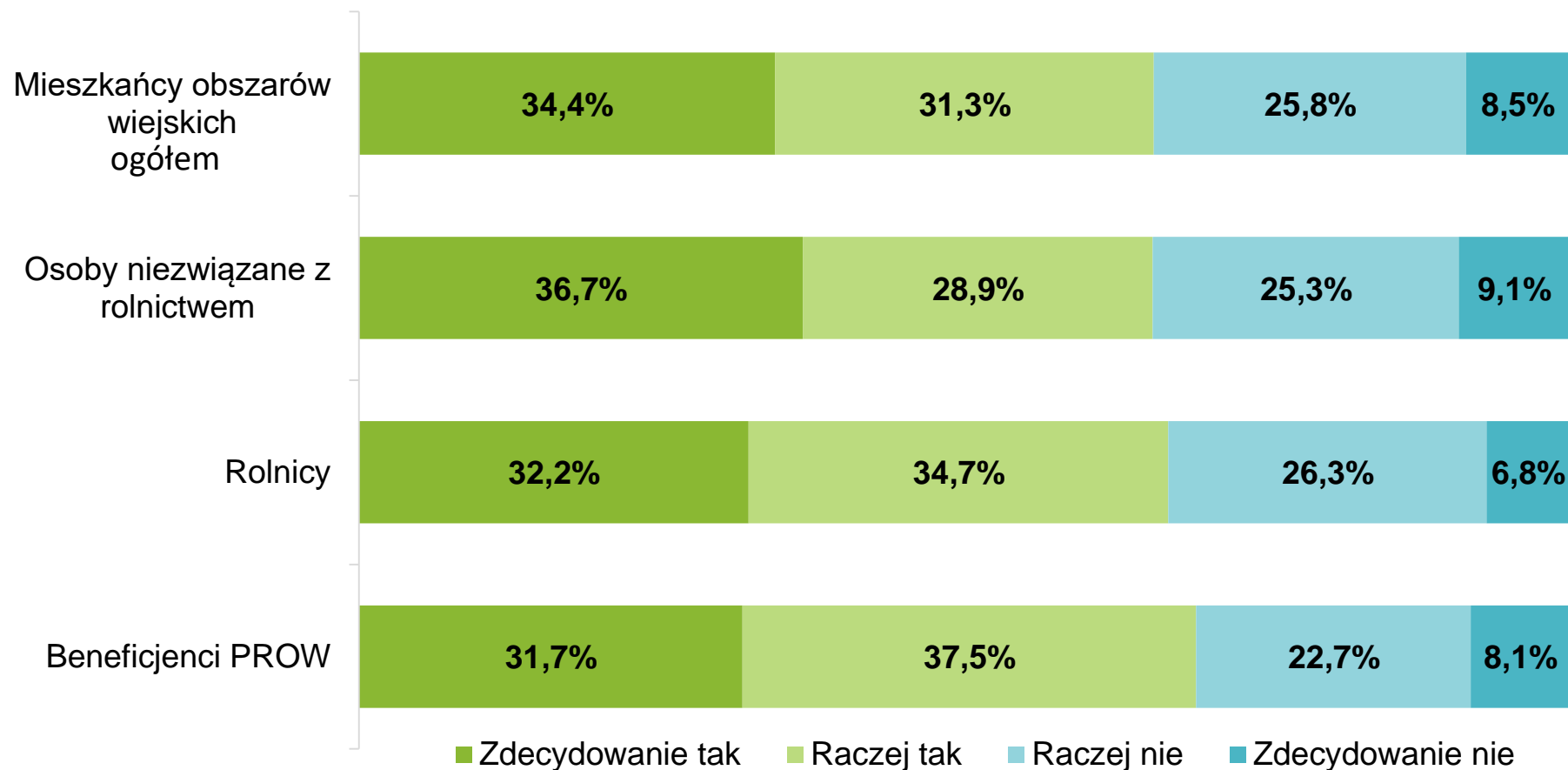
■ Tak
■ Nie
■ Nie wiem/trudno powiedzieć

Mieszkańcy obszarów wiejskich, którzy głosowaliby za przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej (N=879); Rolnicy, którzy głosowaliby za przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej (N=267); Mieszkańcy obszarów wiejskich, którzy głosowaliby przeciwko przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej (N=268); Rolnicy, którzy głosowaliby przeciwko przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej (N=74).

158

Ocena Unii Europejskiej i roli polityk i programów na rzecz rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich

W33. Czy Pan(i) zdaniem Ukraina powinna mieć możliwość szybszego wejścia do Unii Europejskiej ze względu na atak zbrojny Rosji na Ukrainę?

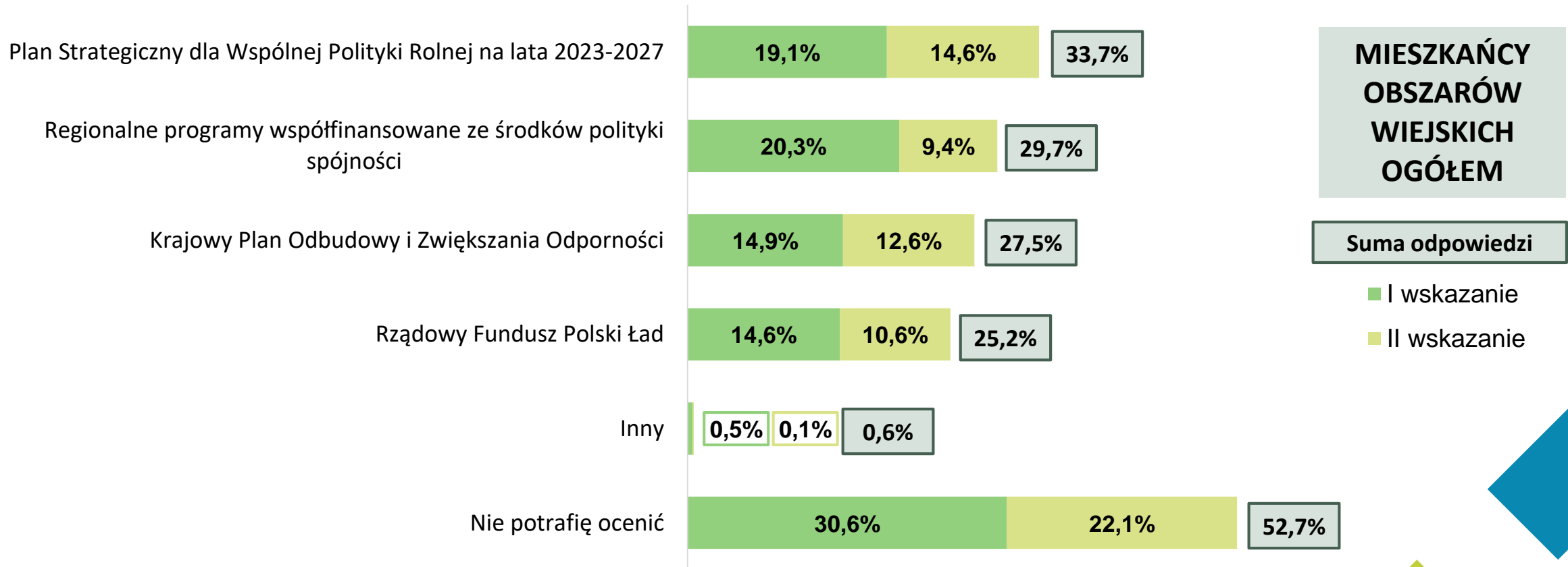

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560); Osoby niezwiązane z rolnictwem (N=1020); Rolnicy (N=426); Beneficjenci PROW (N=331).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

159

Ocena Unii Europejskiej i roli polityk i programów na rzecz rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich

W34. Polska podobnie jak inne kraje UE planuje wykorzystać środki publiczne, w tym z UE na wyjście ze spowolnienia gospodarczego wywołanego pandemią COVID-19. Który Pan(i) zdaniem program lub fundusz może przynieść w tym zakresie najwięcej pozytywnych zmian na polskiej wsi?

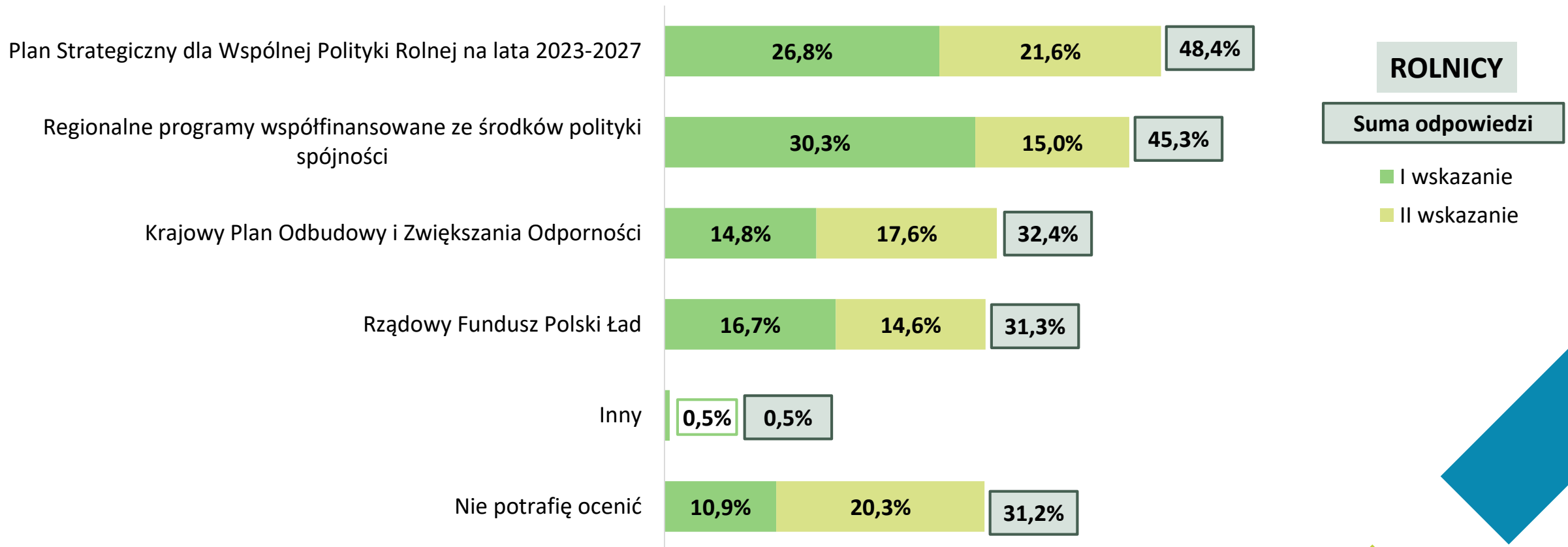
Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560).
Pytanie wielokrotnego wyboru z możliwością dwóch wskazań.

160

Ocena Unii Europejskiej i roli polityk i programów na rzecz rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich

W34. Polska podobnie jak inne kraje UE planuje wykorzystać środki publiczne, w tym z UE na wyjście ze spowolnienia gospodarczego wywołanego pandemią COVID-19. Który Pan(i) zdaniem program lub fundusz może przynieść w tym zakresie najwięcej pozytywnych zmian na polskiej wsi?

Rolnicy (N=426).

Pytanie wielokrotnego wyboru z możliwością dwóch wskazań.

Ocena Unii Europejskiej i roli polityk i programów na rzecz rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich

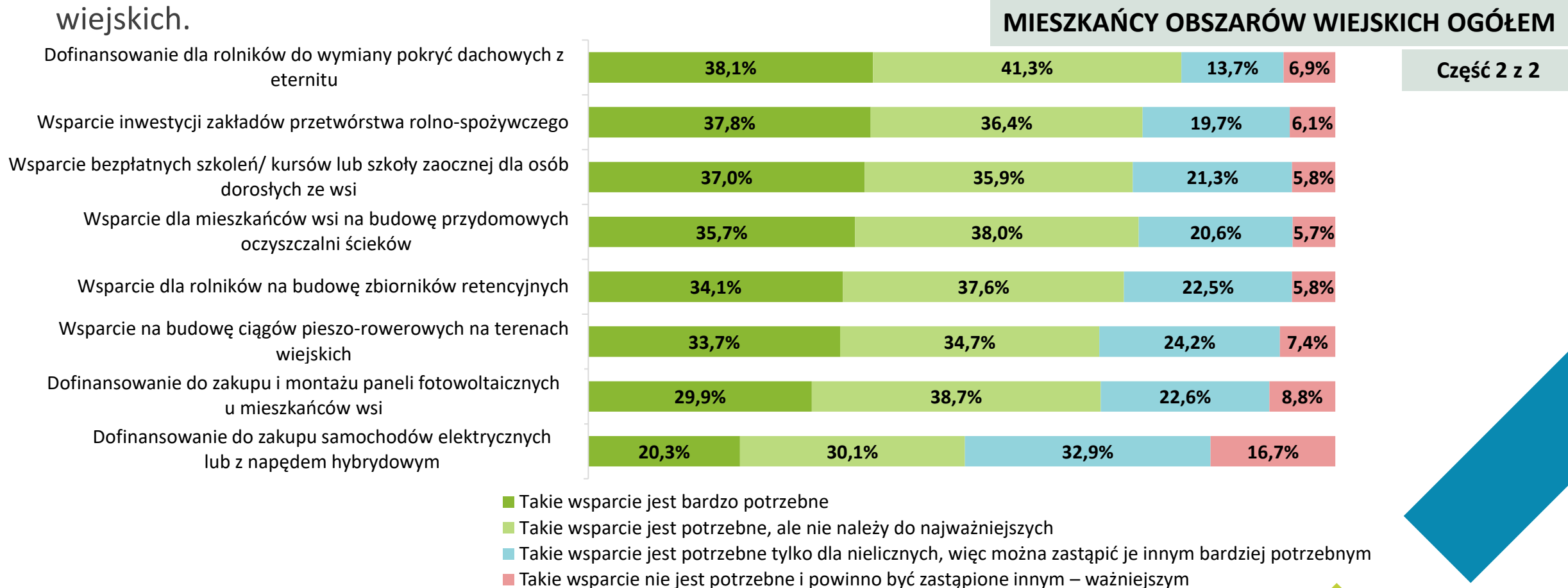
W34a. Przeczytam Panu(i) kilka propozycji wsparcia rozwoju wsi i rolnictwa ze środków publicznych. Bardzo proszę o ocenę każdego z nich, na ile takie wsparcie jest obecnie potrzebne dla mieszkańców obszarów wiejskich.

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

Ocena Unii Europejskiej i roli polityk i programów na rzecz rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich

W34a. Przeczytam Panu(i) kilka propozycji wsparcia rozwoju wsi i rolnictwa ze środków publicznych. Bardzo proszę o ocenę każdego z nich, na ile takie wsparcie jest obecnie potrzebne dla mieszkańców obszarów wiejskich.

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

Ocena Unii Europejskiej i roli polityk i programów na rzecz rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich

W34a. Przeczytam Panu(i) kilka propozycji wsparcia rozwoju wsi i rolnictwa ze środków publicznych. Bardzo proszę o ocenę każdego z nich, na ile takie wsparcie jest obecnie potrzebne dla mieszkańców obszarów wiejskich.

Rolnicy (N=426).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

164

Ocena Unii Europejskiej i roli polityk i programów na rzecz rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich

W34a. Przeczytam Panu(i) kilka propozycji wsparcia rozwoju wsi i rolnictwa ze środków publicznych. Bardzo proszę o ocenę każdego z nich, na ile takie wsparcie jest obecnie potrzebne dla mieszkańców obszarów wiejskich.

ROLNICY

Część 2 z 2

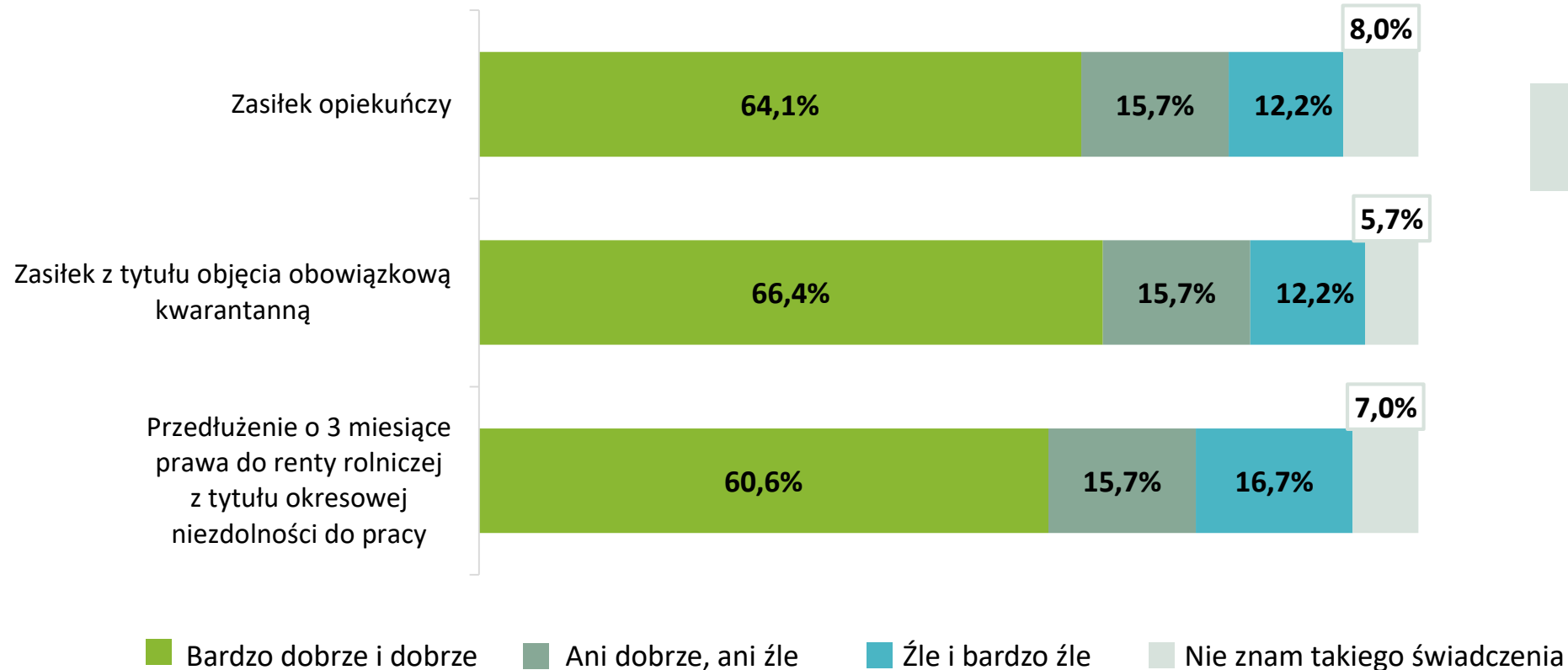
- Takie wsparcie jest bardzo potrzebne
- Takie wsparcie jest potrzebne, ale nie należy do najważniejszych
- Takie wsparcie jest potrzebne tylko dla nielicznych, więc można zastąpić je innym bardziej potrzebnym
- Takie wsparcie nie jest potrzebne i powinno być zastąpione innym – ważniejszym

Rolnicy (N=426).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

165

Ocena Unii Europejskiej i roli polityk i programów na rzecz rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich

W35. W związku z epidemią COVID-19 uruchomiono dodatkowe świadczenia wypłacane przez KRUS. Jak ocenia Pan(i) następujące rodzaje świadczeń:

Rolnicy (N=426).
Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

166

Ocena instytucji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich

Ocena instytucji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich

---

Źródła instytucjonalne (placówki ARiMR, KOWR, KRUS, urzędy) są dla rolników najbardziej wiarygodnymi źródłami informacji, gdyż to z nich badani najchętniej korzystaliby w poszukiwaniu informacji o wsparciu udzielanym rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich. Zdecydowana większość rolników (94,8%) przyznaje również, że poszukuje informacji o wsparciu kierowanym dla rolników lub na rozwój obszarów wiejskich i najchętniej korzysta/skorzystałaby z informacji tego typu w placówkach ARiMR, KOWR lub KRUS (47,1%), a 36,0% w urzędzie gminy.

Strona internetowa Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (41,6%) oraz telewizja (41,5%) są źródłami informacji, z których rolnicy chętnie korzystają w tym celu uzyskania informacji o działaniach Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Zdecydowana większość mieszkańców wsi (91,0%), jak i rolników (93,2%) ma zaufanie do środków masowego przekazu. Największym zaufaniem respondenci darzą telewizję (63,7% mieszkańców wsi i 69,0% rolników), serwisy internetowe (55,5% mieszkańców wsi i 59,9% rolników) oraz gazety (54,8% mieszkańców wsi i 57,6% rolników). **W porównaniu do 2021 roku, w największym stopniu wzrosło zaufanie respondentów względem telewizji (o 10,9 p.p.) oraz radia (o 7,6 p.p.)** jako źródeł informacji o tym, co dzieje się w rolnictwie. Wyraźnie natomiast spadł odsetek mieszkańców obszarów wiejskich, którzy nie mają zaufania do żadnego ze wskazanych źródeł informacji - o 27,3 p.p.

Dla 32% rolników biorących udział w badaniu, najlepszą formą informowania o wsparciu dla rolników lub na rozwój obszarów wiejskich są programy telewizyjne, a dla 31,5% rolników - strony internetowe instytucji państwowych.

Ocena instytucji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich

---

Dokonując oceny działań Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi podejmowanych w okresie ostatnich 12 miesięcy w skali 1–5, gdzie 1 oznacza ocenę najwyższą, a 5 najniższą, **rolnicy najwyższe oceny przyznawali** przede wszystkim następującym obszarom:

- **dbanie o interesy wsi i rolnictwa na forum unijnym i międzynarodowym** (w tym aktywność w zakresie tworzenia prawa wspólnotowego) (76,1%; suma wskazań ocen 1 i 2),
- **dbanie o interesy wsi i rolnictwa na forum krajowym**, w tym Rady Ministrów np. w kwestii budżetu (64,5%) oraz
- **rozwój innowacyjności rolnictwa** (60,3%).

Blisko połowa rolników biorących udział w badaniu wysoko oceniła również działania Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, podejmowane w okresie ostatnich 12 miesięcy od realizacji badania, z zakresu:

- **Reakcji na kryzysy w rolnictwie** (51,9 % ; suma wskazań ocen „1” i „2” w pięciostopniowej skali oceny, gdzie „1” oznacza ocenę najwyższą)
- **Nadzoru nad ARiMR, KOWR i KOWR** wdrażającymi unijne i krajowe instrumenty wsparcia dla wsi, rolnictwa i rybactwa (50,9%; suma wskazań ocen „1” i „2” w pięciostopniowej skali oceny, gdzie „1” oznacza ocenę najwyższą)
- **Nadzoru nad CDR i 16 ODR-ami** realizującymi publiczne usługi doradcze (53,1%; suma wskazań ocen „1” i „2” w pięciostopniowej skali oceny, gdzie „1” oznacza ocenę najwyższą)

Ocena instytucji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich

---

Mieszkańców obszarów wiejskich, w tym również rolnicy od kilku lat wysoko oceniają działalność prowadzoną na ich rzecz przez ARiMR, KOWR i KRUS:

- W 2022 r. działalność ARiMR została oceniona dobrze i bardzo dobrze przez 76,3% mieszkańców obszarów wiejskich korzystających z usług Agencji, co jest wynikiem wyższym w stosunku do 2021 roku (o 3,9 p.p.). Mieszkańcy obszarów wiejskich, którzy w okresie ostatnich 12 miesięcy załatwiali sprawy w jednostkach ARiMR, pozytywnie oceniali przede wszystkim kompetencje pracowników (77,5% – suma wskazań „bardzo dobrze” i „dobrze”), jakość obsługi (72,3%) i możliwość kontaktu telefonicznego (70,8%).
- Większość z mieszkańców wsi, którzy w okresie ostatnich 12 miesięcy załatwiali sprawy bezpośrednio w jednostkach terenowych Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa pozytywnie oceniło jakość obsługi w tych jednostkach. Odsetek odpowiedzi „bardzo dobrze” oraz „dobrze” wyniósł 74,8% i był zbliżony do 2021 roku.
- Spośród mieszkańców obszarów wiejskich, którzy w ciągu ostatniego roku załatwiali sprawy bezpośrednio w jednostkach KRUS (oddział regionalny, placówka terenowa) 81,3% respondentów pozytywnie oceniło jakość obsługi w tych jednostkach (suma odpowiedzi „bardzo dobrze” i „dobrze”).

170

Ocena instytucji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich

---

Potrzebę utworzenia jednego miejsca w sieci, gdzie rolnik miałby dostęp do wszystkich usług publicznych oferowanych drogą elektroniczną dostrzega 66,2% rolników, 69,7% beneficjentów płatności bezpośrednich i 73,1% beneficjentów PROW (suma wskazań „zdecydowanie tak” i „raczej tak”).

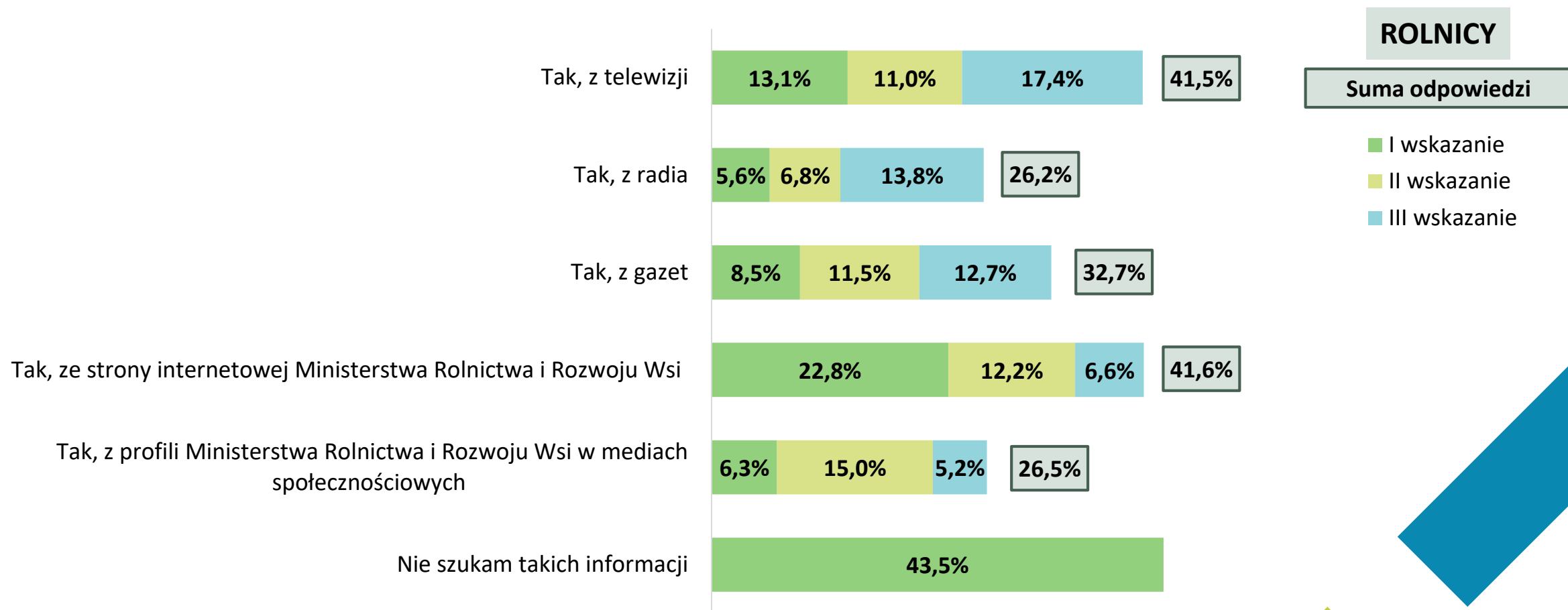
Respondenci dostrzegają również potrzebę zapewnienia możliwości składania drogą elektroniczną, poprzez dedykowany portal internetowy, wniosków o przyznanie wsparcia ze środków UE dla rolników (odpowiednio 69,9% i 70,9%), składania wniosków o przyznanie wsparcia ze środków krajowych dla rolników (np. zwrot akcyzy za paliwo rolnicze; odpowiednio 68,2% i 71,6%) oraz składania/wysyłania wniosków/pism do KRUS (62,7% i 64,9%).

Mieszkańcy wsi (ogółem) ocenili funkcjonalność rozwiązań cyfrowych w administracji rolnej. Spośród ankietowanych, którzy potrafili ocenić omawiane aspekty najwięcej osób zgodziło się ze stwierdzeniem, że **dobrze byłoby, gdyby elektroniczne wnioski o przyznanie pomocy suszowej lub wnioski o pomoc w ramach PROW 2014-2020 były automatycznie częściowo wypełnione jak w przypadku wniosków o płatności bezpośrednie jeśli osoba loguje się przez profil zaufany (64,2%)**.

Trzech na pięciu badanych (60,2%) jest zdania, że dobrym rozwiązaniem byłoby, gdyby formularze dotyczące identyfikacji i rejestracji zwierząt lub elektroniczny wniosek o przyznanie pomocy suszowej były dostępne również w bankowości elektronicznej (tzn. logując się na swoje konto w banku rolnik mógłby złożyć tam od razu uwierzytelniony wniosek).

Ocena instytucji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich

W35a. Czy szuka Pan(i) informacji o działaniach Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi? A jeżeli "tak" to z jakich źródeł najchętniej Pan(i) korzysta?

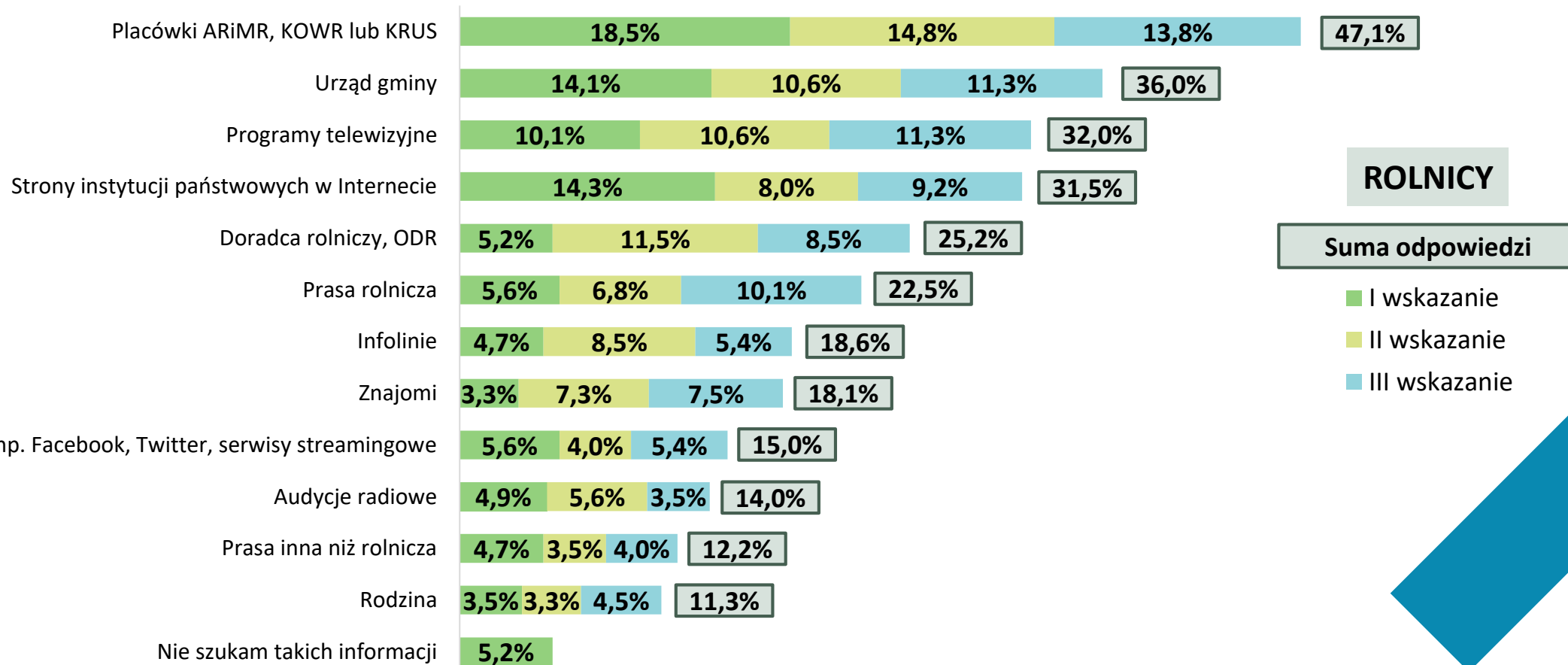
Rolnicy (N=426).

Wielokrotny wybór zgodnie z hierarchią, gdzie „I wskazanie” to największa istotność.

172

Ocena instytucji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich

W35a. Z jakiego źródła najchętniej Pan(i) korzysta lub skorzystałby(aby) szukając informacji dotyczących wsparcia dla rolników lub mieszkańców obszarów wiejskich jakiego udziela MRiRW, ARiMR, KOWR i KRUS?

ROLNICY

Suma odpowiedzi

- I wskazanie
- II wskazanie
- III wskazanie

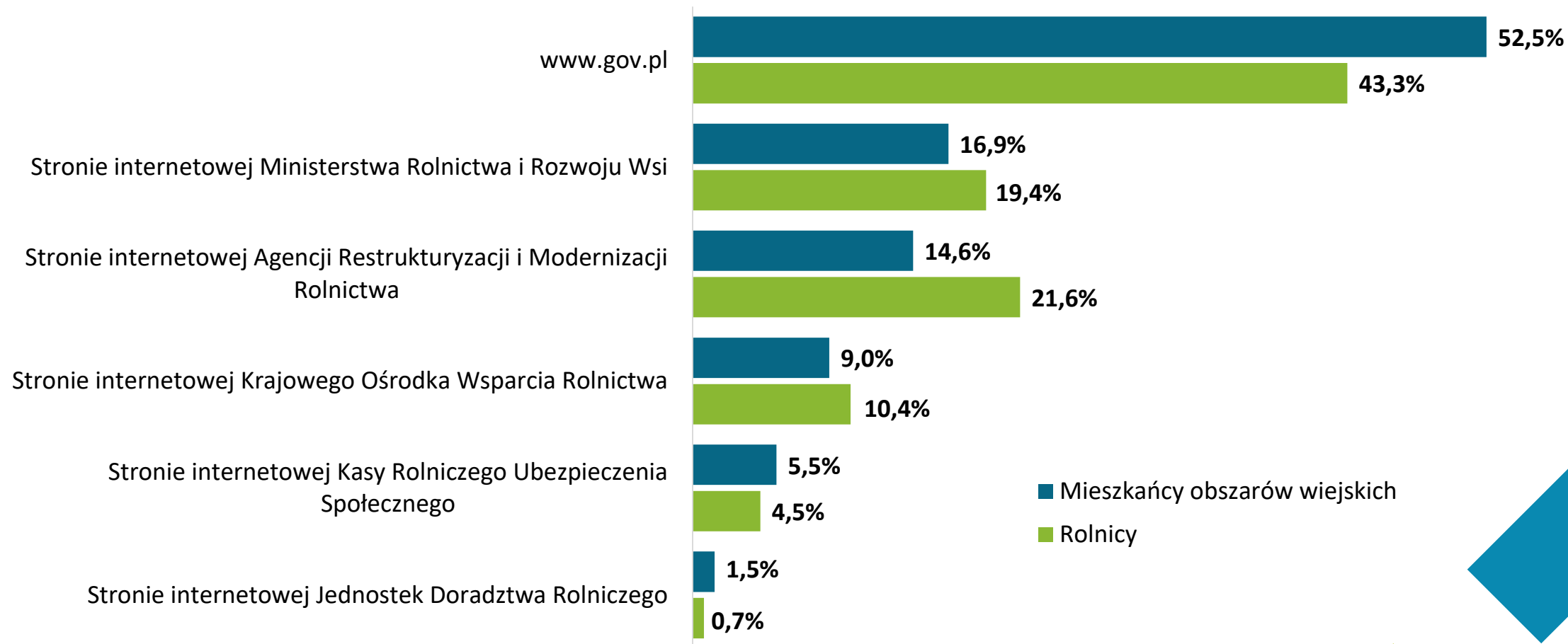
173

Rolnicy (N=426).

Wielokrotny wybór zgodnie z hierarchią, gdzie „I wskazanie” to największa istotność; przedstawiono odpowiedzi, w przypadku których suma 3 wskazań przekroczyła 10%.

Ocena instytucji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich

W36. Na których stronach internetowych szuka lub szukałby(aby) Pan(i) informacji dotyczących wsparcia dla rolników lub mieszkańców obszarów wiejskich jakiego udziela MRiRW, ARiMR, KOWR i KRUS?

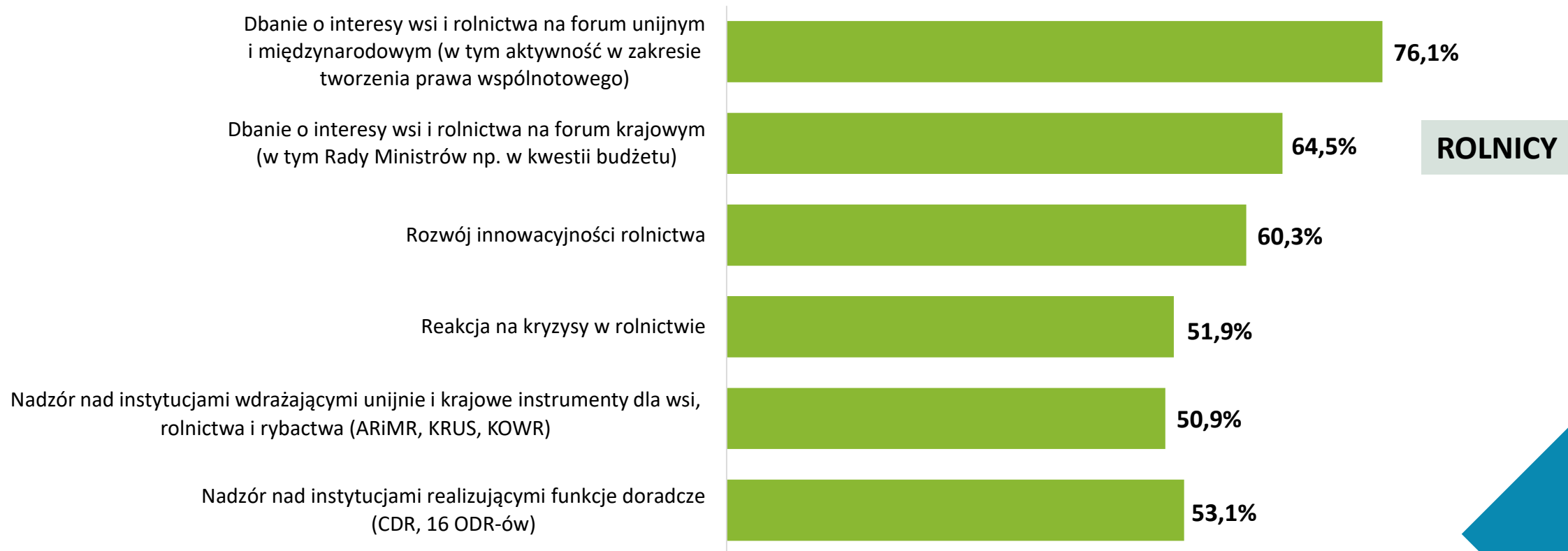
Mieszkańcy obszarów wiejskich, którzy w źródłach pozyskiwania informacji wskazali "strony instytucji państwowych w Internecie" (N=343); Rolnicy, którzy w źródłach pozyskiwania informacji wskazali "strony instytucji państwowych w Internecie" (N=134).

Pytanie jednokrotnego wyboru.

174

Ocena instytucji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich

W36a. Jak Pan(i) ocenia działania Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi podejmowane w okresie ostatnich 12 miesięcy w następujących obszarach?

Rolnicy (N=426).

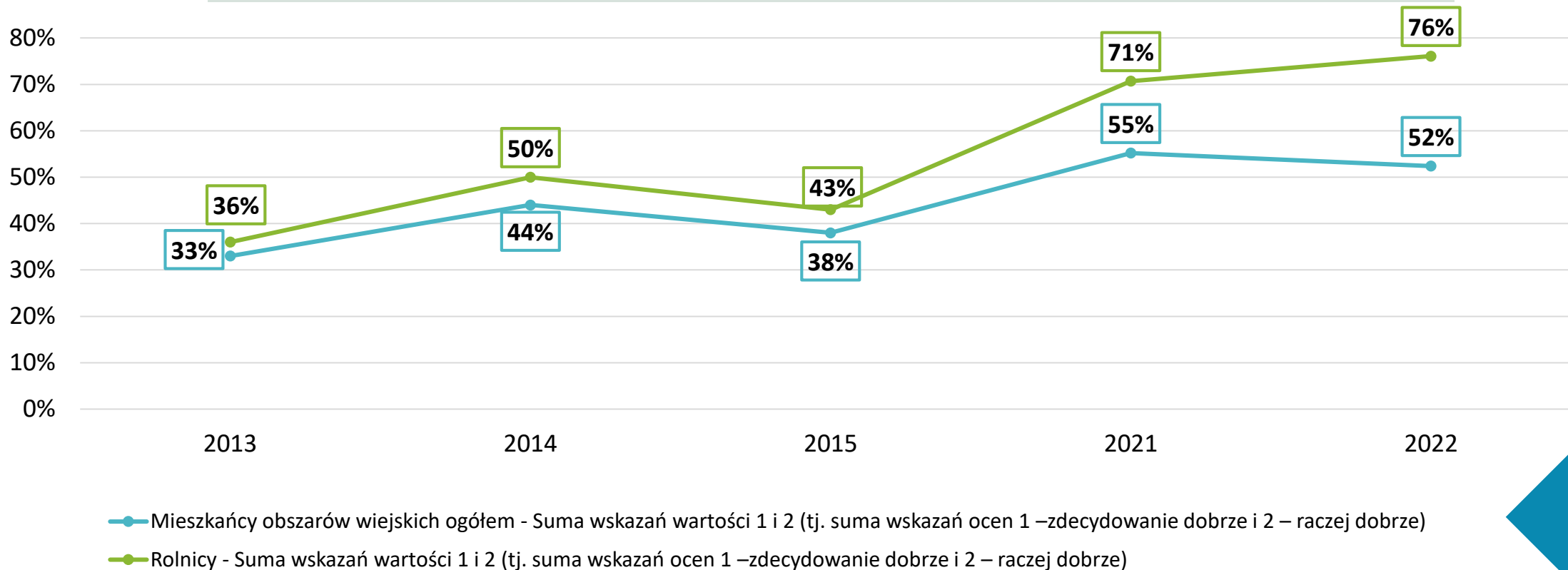
Jedna odpowiedź dla każdej kategorii. Suma wskazań ocen 1 – zdecydowanie dobrze i 2 – raczej dobrze (w skali od 1-5).

175

Ocena instytucji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich

W36a. Jak Pan(i) ocenia działania Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi podejmowane w okresie ostatnich 12 miesięcy w następujących obszarach?

DBANIE O INTERESY WSI I ROLNICTWA NA FORUM UNIJNYM I MIĘDZYNARODOWYM

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem: 2022 rok (N=1560), 2021 rok (N=1560), 2015 rok (N=1500), 2014 rok (N=1500), 2013 rok (N=1500); Rolnicy 2022 rok (N=426), 2021 rok (N=617), 2015 rok (N=866), 2014 rok (N=866), 2013 rok (N=867). Pytanie jednokrotnego wyboru w skali od 1-5.

*W latach 2013-2015 pytanie dotyczyło ostatnich 6 miesięcy.

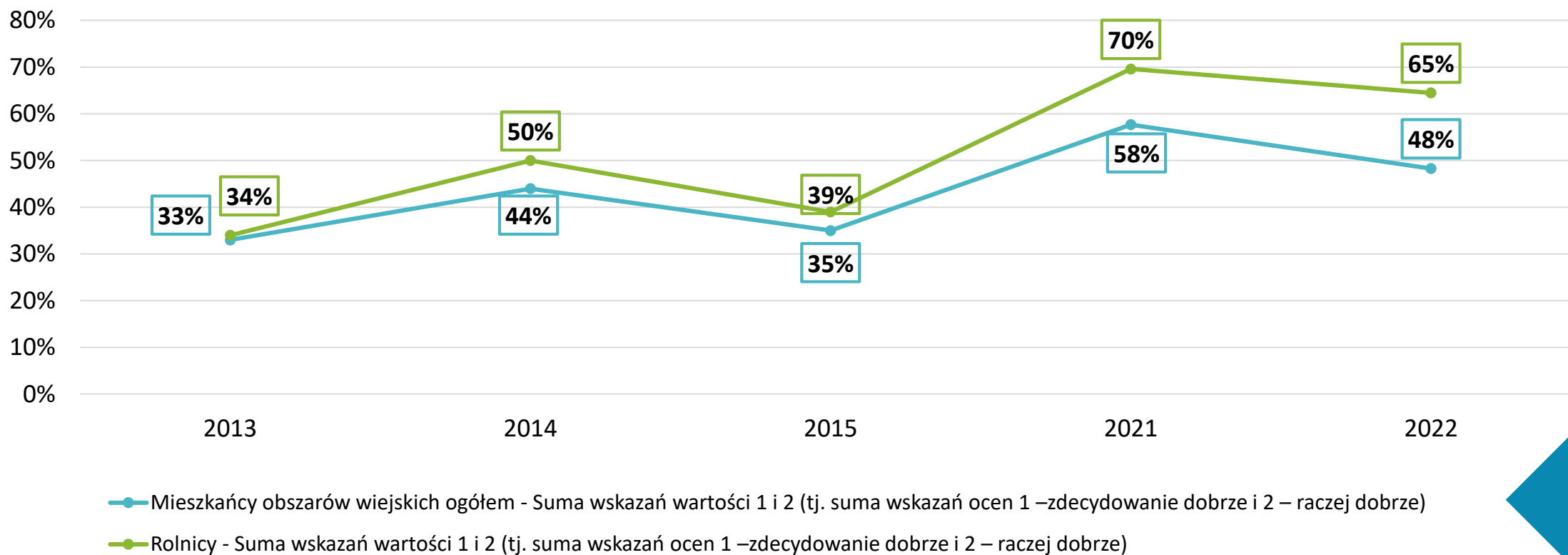
176

Ocena instytucji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich

W36a. Jak Pan(i) ocenia działania Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi podejmowane w okresie ostatnich 12 miesięcy w następujących obszarach?

DBANIE O INTERESY WSI I ROLNICTWA NA FORUM KRAJOWYM

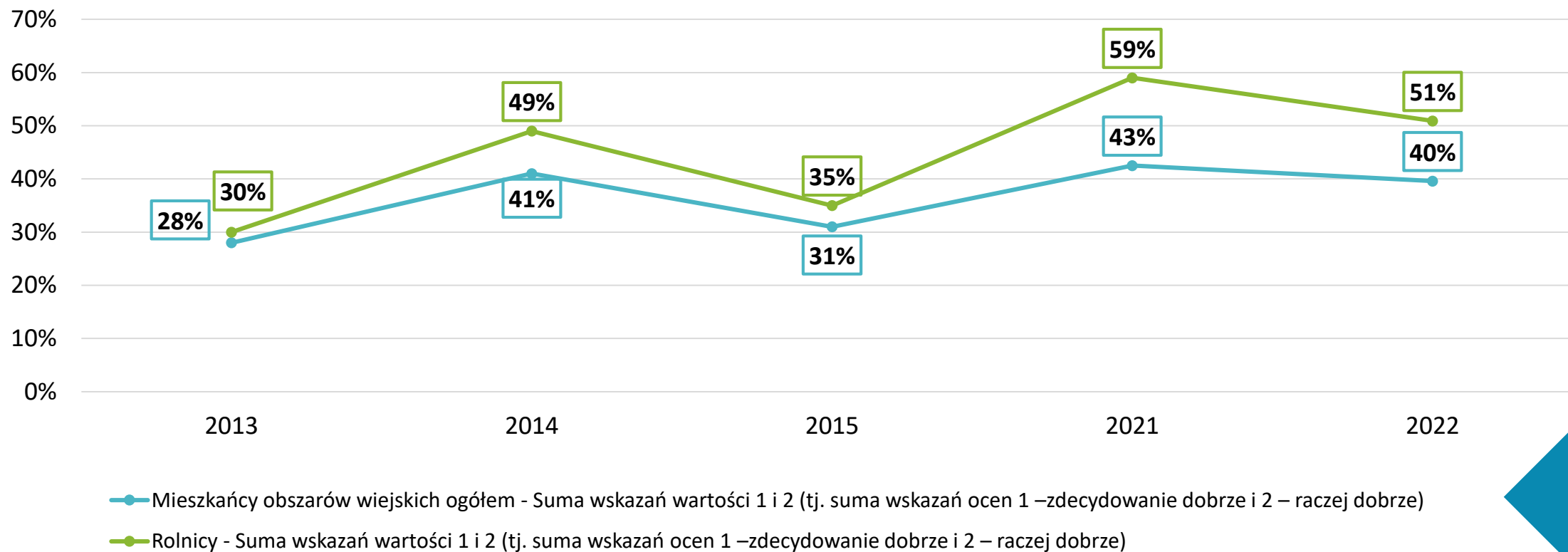
Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem: 2022 rok (N=1560), 2021 rok (N=1560), 2015 rok (N=1500), 2014 rok (N=1500), 2013 rok (N=1500); Rolnicy 2022 rok (N=426), 2021 rok (N=617), 2015 rok (N=866), 2014 rok (N=866), 2013 rok (N=867). Pytanie jednokrotnego wyboru w skali od 1-5.

*W latach 2013-2015 pytanie dotyczyło ostatnich 6 miesięcy.

Ocena instytucji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich

W36a. Jak Pan(i) ocenia działania Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi podejmowane w okresie ostatnich 12 miesięcy w następujących obszarach?

NADZÓR NAD INSTYTUCJAMI WDRAŻAJĄCYMI UNIJNE I KRAJOWE INSTRUMENTY DLA WSI, ROLNICTWA I RYBACTWA

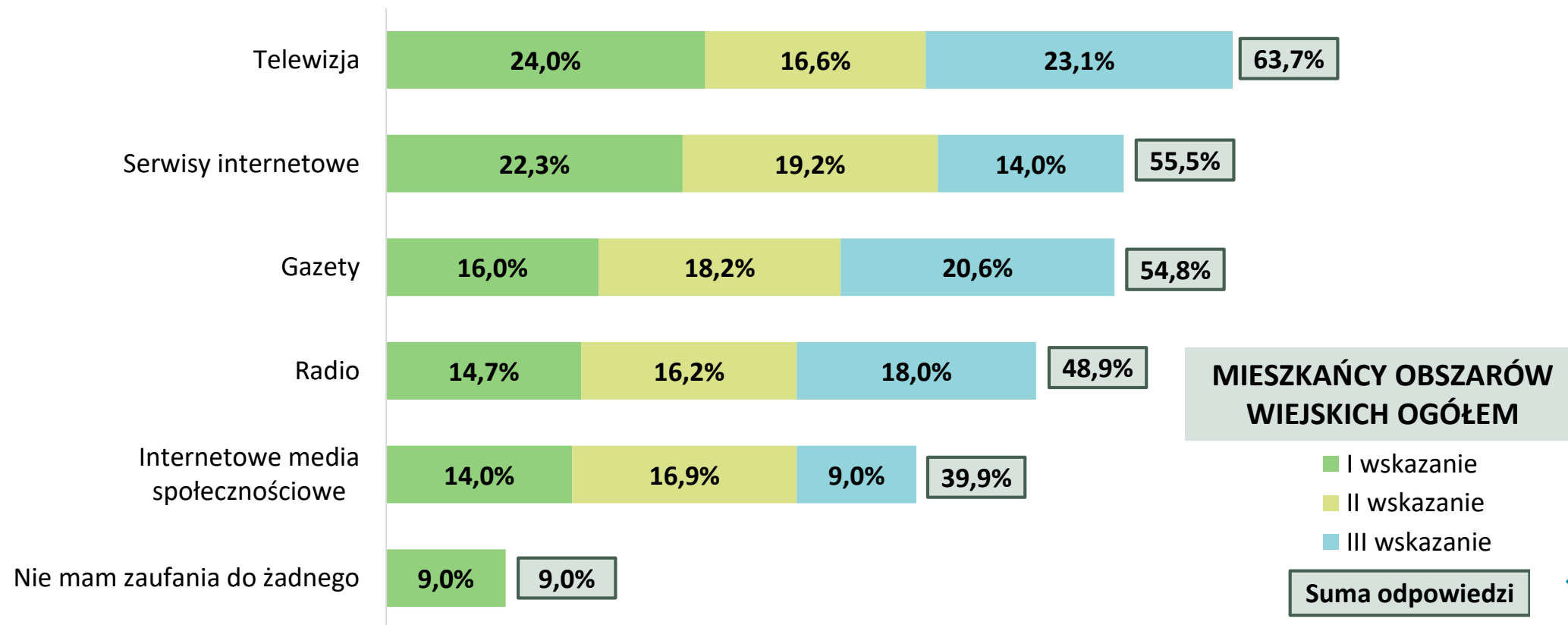

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem: 2022 rok (N=1560), 2021 rok (N=1560), 2015 rok (N=1500), 2014 rok (N=1500), 2013 rok (N=1500); Rolnicy 2022 rok (N=426), 2021 rok (N=617), 2015 rok (N=866), 2014 rok (N=866), 2013 rok (N=867). Pytanie jednokrotnego wyboru w skali od 1-5.

*W latach 2013-2015 pytanie dotyczyło ostatnich 6 miesięcy.

Ocena instytucji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich

W37. Do jakiego źródła informacji ma Pan(i) największe zaufanie jeśli chodzi o informacje na temat tego co się dzieje w rolnictwie?

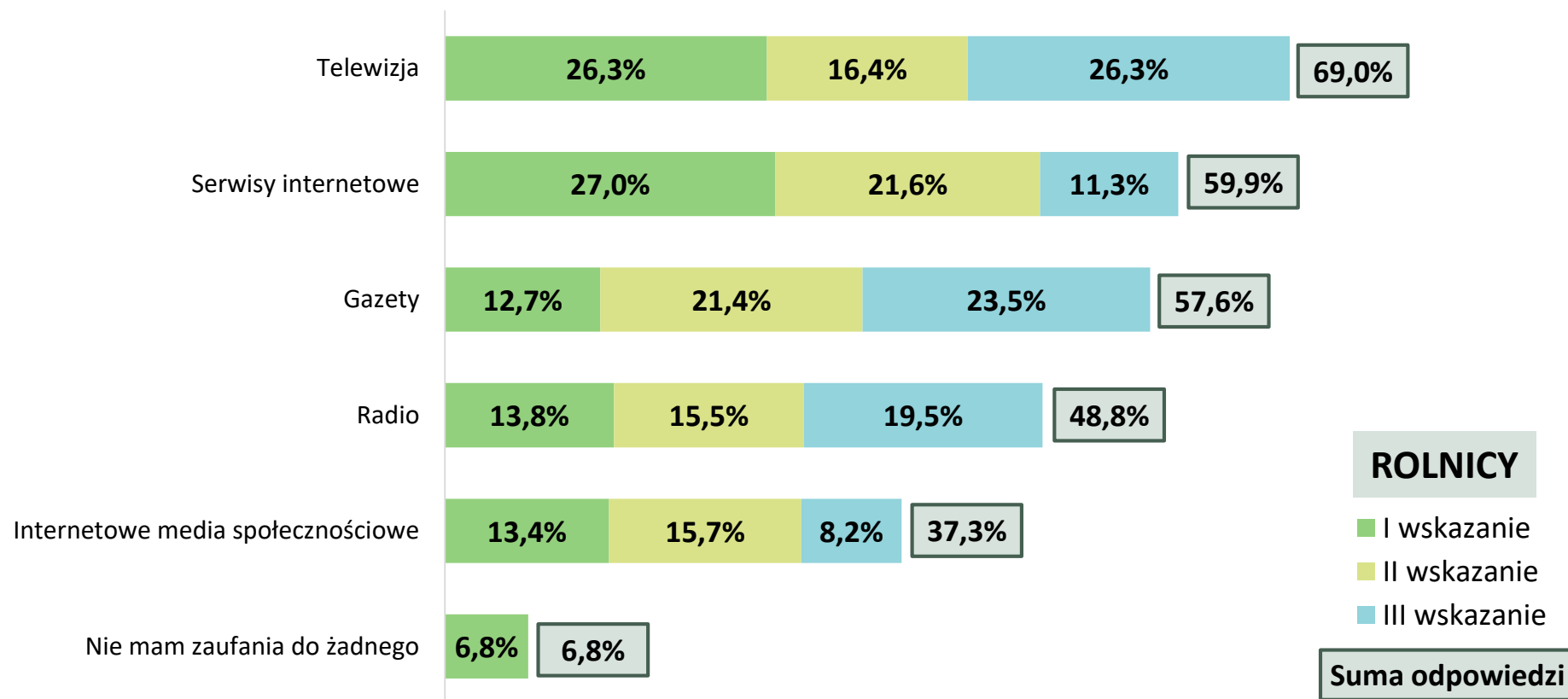

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem (N=1560).

Wielokrotny wybór zgodnie z hierarchią, gdzie „I wskazanie” to największa istotność.

Ocena instytucji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich

W37. Do jakiego źródła informacji ma Pan(i) największe zaufanie jeśli chodzi o informacje na temat tego co się dzieje w rolnictwie?

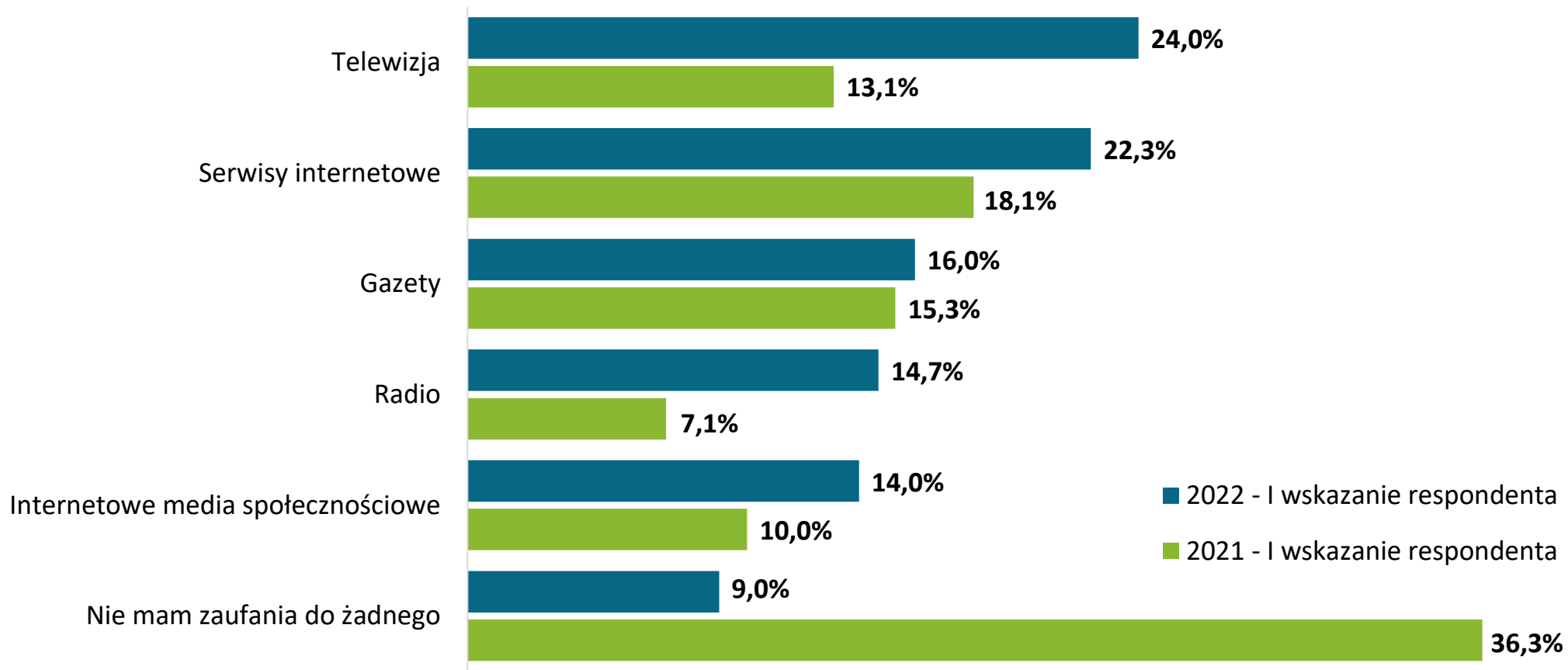
Rolnicy (N=426).

Wielokrotny wybór zgodnie z hierarchią, gdzie „I wskazanie” to największa istotność.

180

Ocena instytucji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich

W37. Do jakiego źródła informacji ma Pan(i) największe zaufanie jeśli chodzi o informacje na temat tego co się dzieje w rolnictwie?

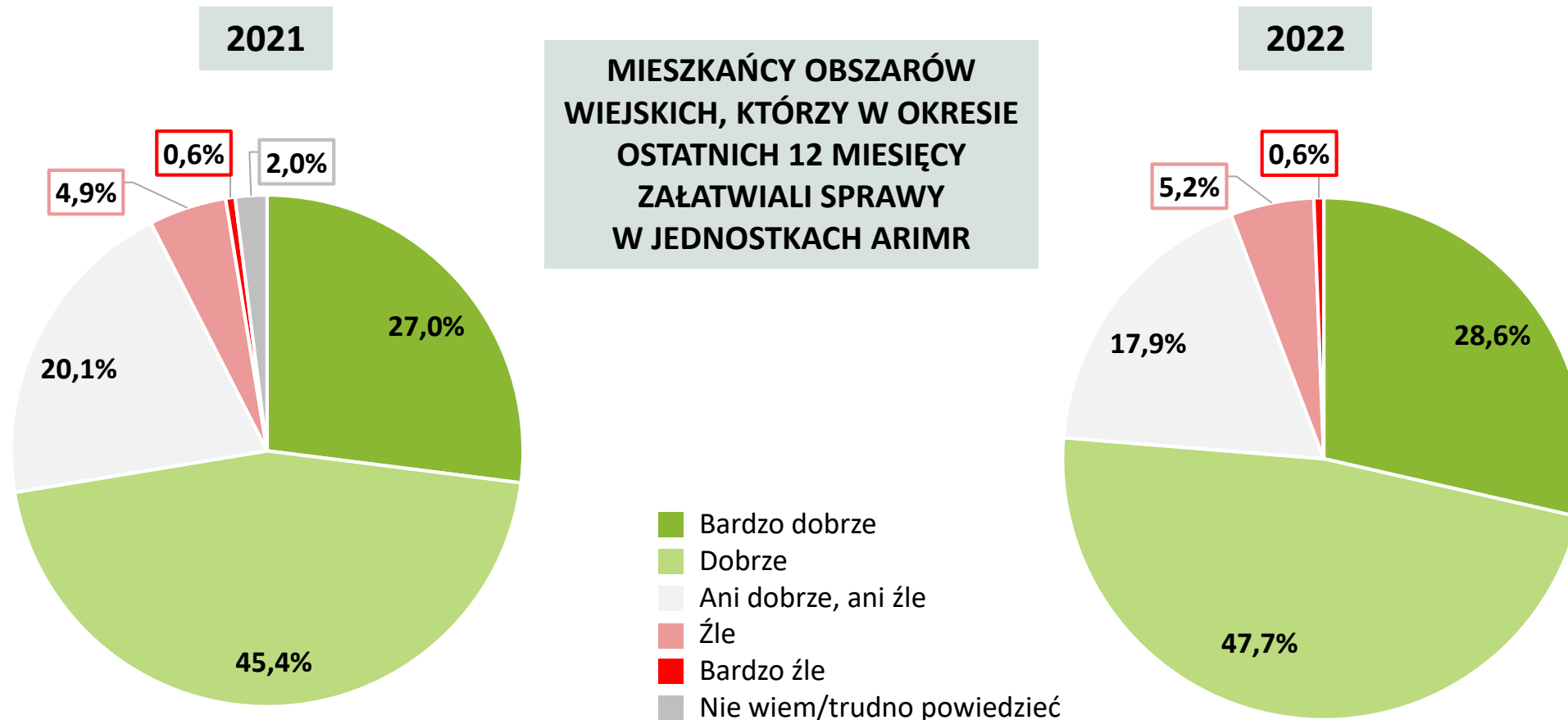

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem – 2022 rok (N=1560); Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem – 2021 rok (N=1560).
Wielokrotny wybór zgodnie z hierarchią, gdzie „I wskazanie” to największa istotność.

181

Ocena instytucji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich

W39. Jak ogólnie ocenia Pan(i) działalność Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa?

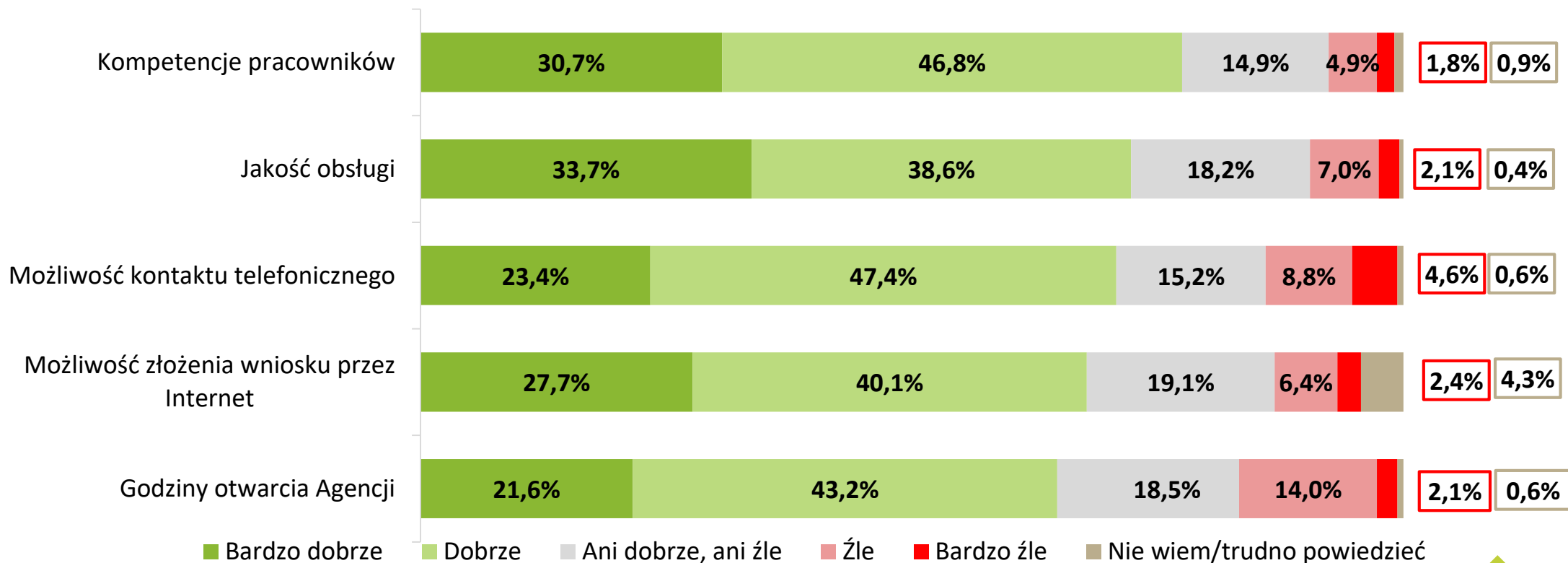
Mieszkańcy obszarów wiejskich, którzy w okresie ostatnich 12 miesięcy załatwiali sprawy w jednostkach ARiMR – 2022 rok (N=329); Mieszkańcy obszarów wiejskich, którzy w okresie ostatnich 12 miesięcy załatwiali sprawy w jednostkach ARiMR – 2021 rok (N=348).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

182

Ocena instytucji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich

W40. Przeczytam Panu(i) kilka zagadnień dotyczących funkcjonowania Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Jak ocenia Pan(i) następujące zagadnienia?

MIESZKAŃCY OBSZARÓW WIEJSKICH, KTÓRZY W OKRESIE OSTATNICH 12 MIESIĘCY ZAŁATWIALI SPRAWY W JEDNOSTKACH ARiMR

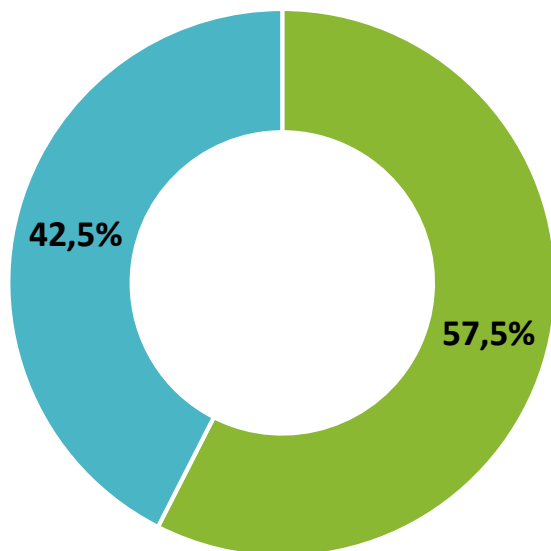

Mieszkańcy obszarów wiejskich, którzy w okresie ostatnich 12 miesięcy załatwiali sprawy w jednostkach ARiMR (N=329).
Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

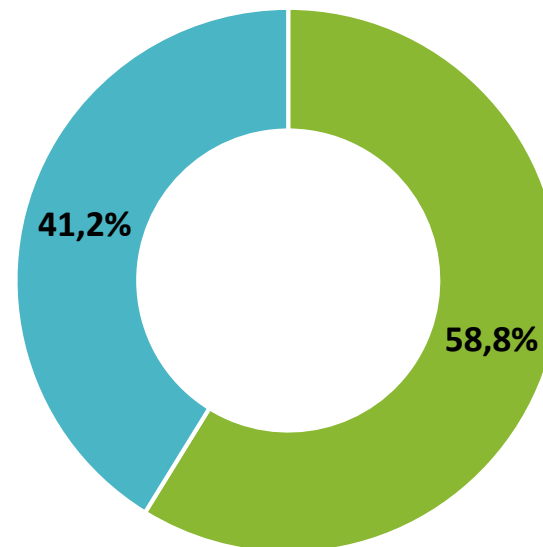
Ocena instytucji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich

W41. Czy w ostatnim roku korzystał(a) Pan(i) z aplikacji lub formularzy elektronicznych udostępnianych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa?

ROLNICY

BENEFICJENCI PROW

■ Tak ■ Nie

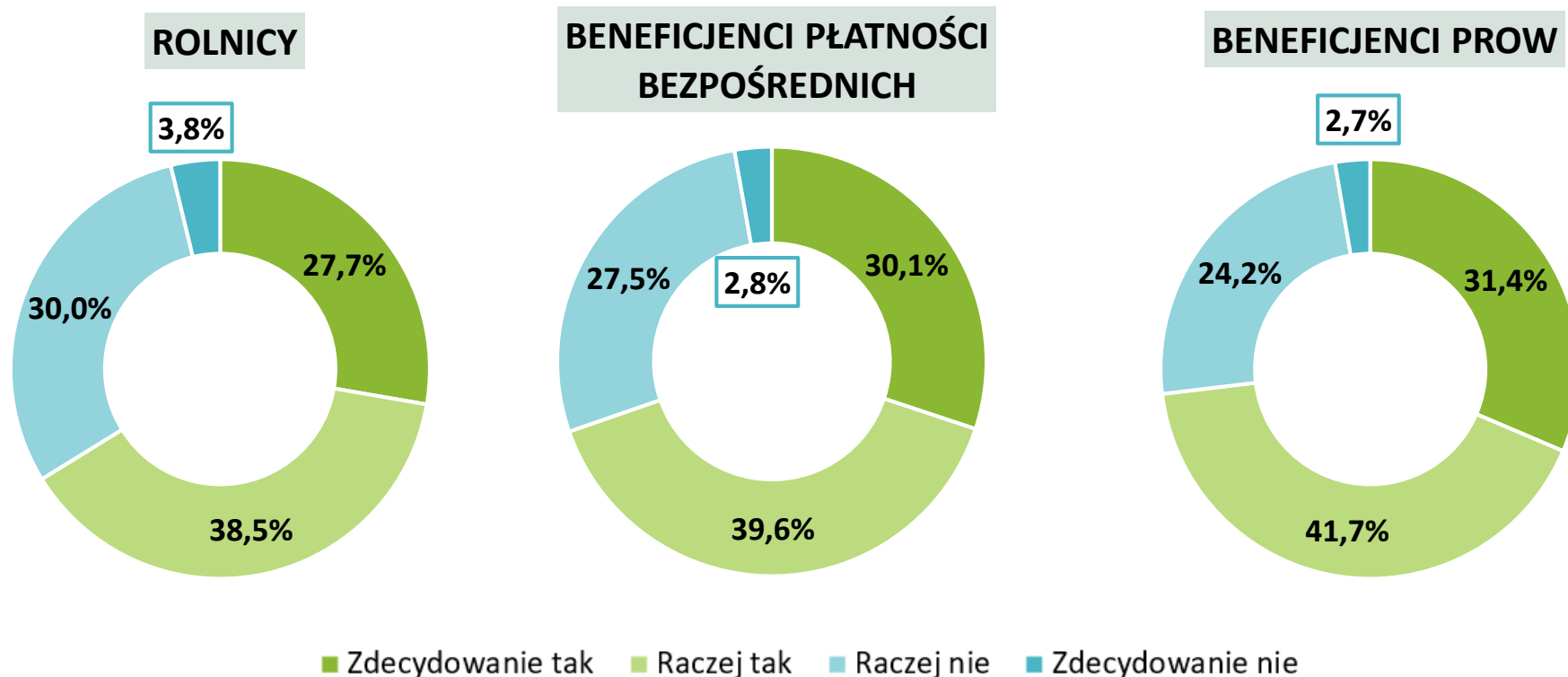
Rolnicy (N=426); Beneficjenci PROW (N=331).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

184

Ocena instytucji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich

W42. Czy uważa Pan(i), że potrzebne jest utworzenie jednego miejsca w sieci, gdzie rolnik miałby dostęp do wszystkich usług publicznych oferowanych drogą elektroniczną?

Rolnicy (N=426); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=429); Beneficjenci PROW (N=331).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

185

Ocena instytucji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich

W42a. Jakie usługi powinny Pana(i) zdaniem znaleźć się na takiej stronie internetowej?

MIESZKAŃCY OBSZARÓW WIEJSKICH, KTÓRZY DOSTRZEGAJĄ POTRZEBĘ UTWORZENIA JEDNEGO MIEJSCA W SIECI, GDZIE ROLNIK MIAŁBY DOSTĘP DO WSZYSTKICH USŁUG PUBLICZNYCH OFEROWANYCH DROGĄ ELEKTRONICZNĄ

Mieszkańcy obszarów wiejskich, którzy dostrzegają potrzebę utworzenia jednego miejsca w sieci, gdzie rolnik miałby dostęp do wszystkich usług publicznych oferowanych drogą elektroniczną (N=651).
Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

Ocena instytucji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich

W42a. Jakie usługi powinny Pana(i) zdaniem znaleźć się na takiej stronie internetowej?

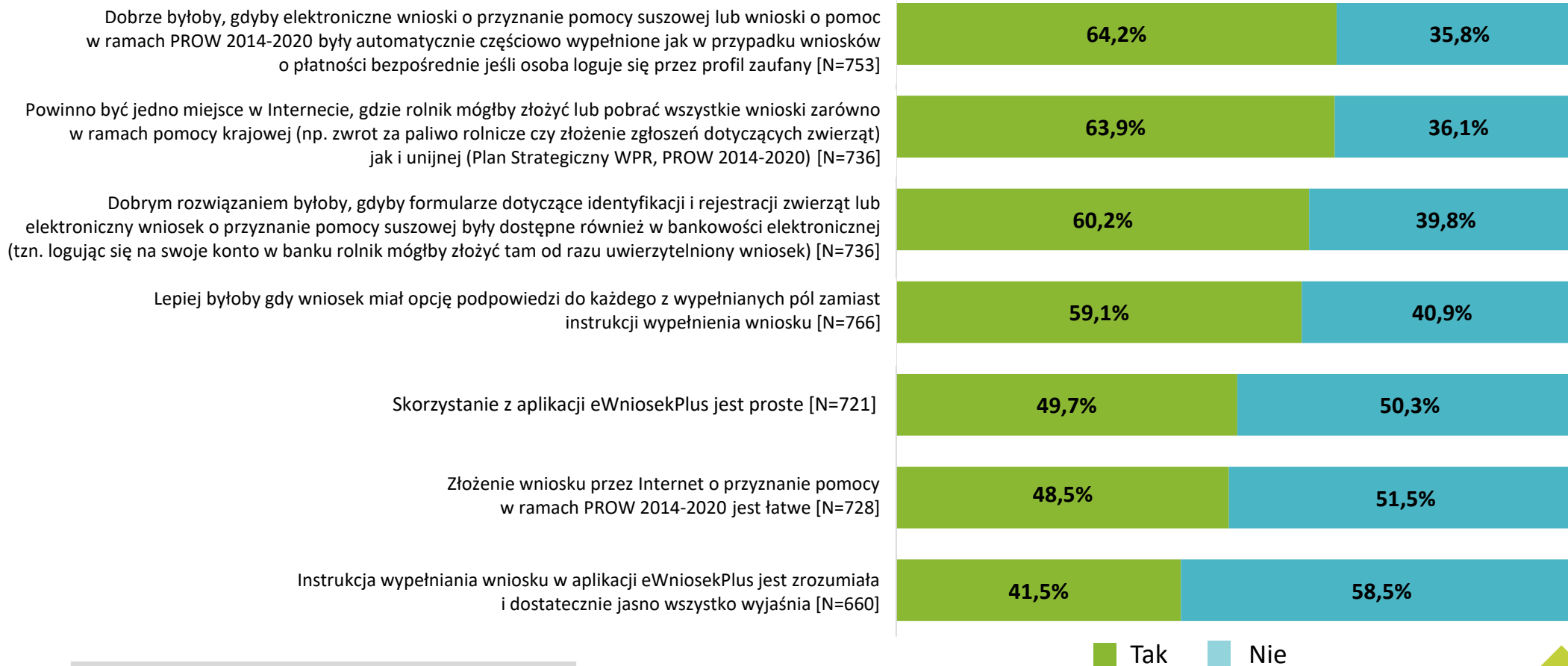
ROLNICY, KTÓRZY DOSTRZEGAJĄ POTRZEBĘ UTWORZENIA JEDNEGO MIEJSCA W SIECI, GDZIE ROLNIK MIAŁBY DOSTĘP DO WSZYSTKICH USŁUG PUBLICZNYCH OFEROWANYCH DROGĄ ELEKTRONICZNĄ

Rolnicy, którzy dostrzegają potrzebę utworzenia jednego miejsca w sieci, gdzie rolnik miałby dostęp do wszystkich usług publicznych oferowanych drogą elektroniczną (N=282).
Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

Ocena instytucji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich

W42b. Jak ocenia Pan(i) funkcjonalność rozwiązań cyfrowych w administracji rolnej? Bardzo proszę o ocenę każdego z wymienionych rozwiązań. Czy Pana(i) zdaniem...

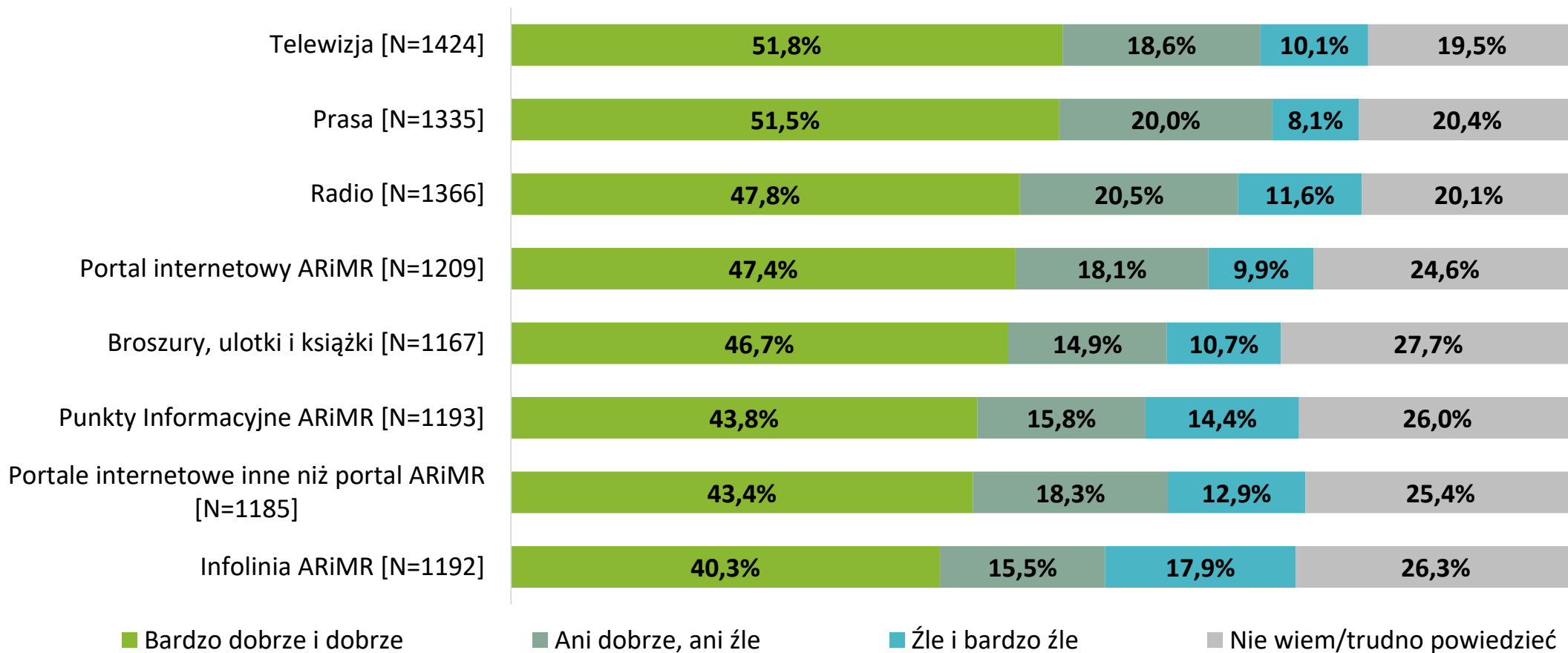
MIESZKAŃCY
OBSZARÓW
WIEJSKICH
OGÓŁEM

Mieszkańcy obszarów wiejskich ogółem; N różne dla każdej odpowiedzi w kafeterii; przedstawiono wyłącznie wskazania respondentów, którzy potrafili udzielić odpowiedzi na pytanie. Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

188

Ocena instytucji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich

W43. Przeczytam Panu(i) kilka zagadnień dotyczących działalności informacyjnej ARiMR. Jak ocenia Pan(i) sposób informowania o instrumentach wsparcia ARiMR w różnych formach przekazu?

MIESZKAŃCY
OBSZARÓW
WIEJSKICH, KTÓRZY
SPOTKALI SIĘ
Z INFORMACJĄ
O INSTRUMENTACH
WSPARCIA ARiMR

■ Bardzo dobrze i dobrze

■ Ani dobrze, ani źle

■ Źle i bardzo źle

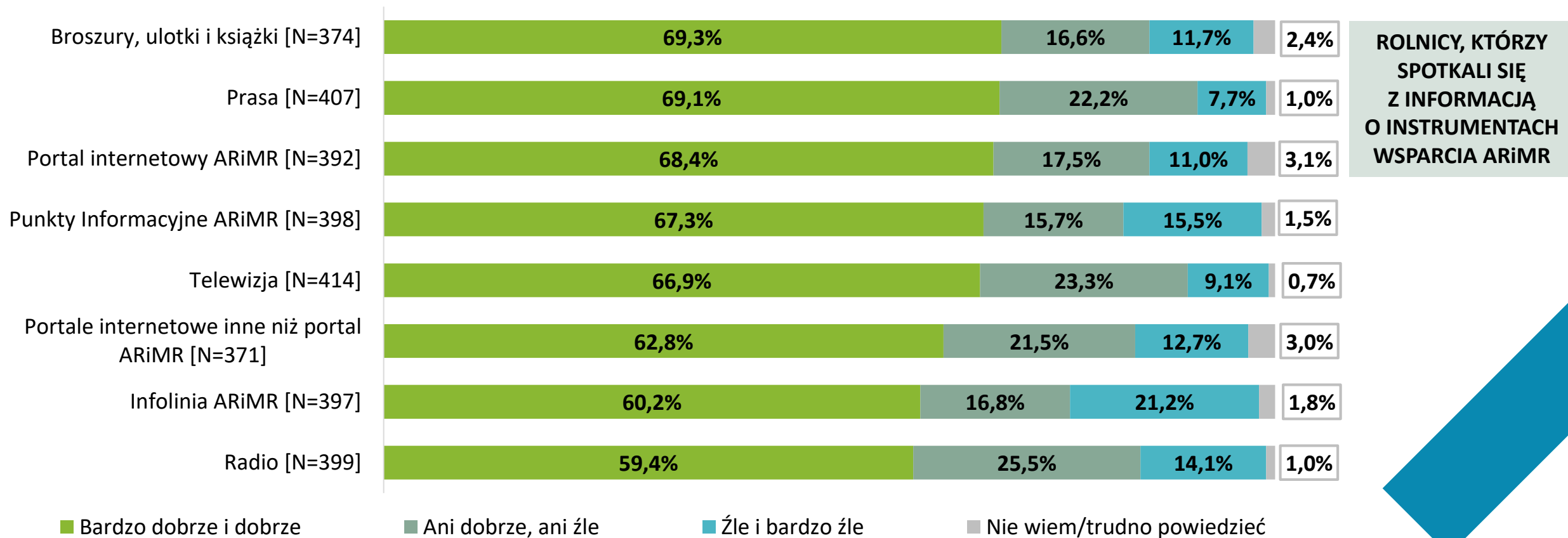
■ Nie wiem/trudno powiedzieć

Mieszkańcy obszarów wiejskich, którzy spotkali się z informacją o instrumentach wsparcia ARiMR; N różne dla każdej odpowiedzi w kafeterii.
Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

189

Ocena instytucji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich

W43. Przeczytam Panu(i) kilka zagadnień dotyczących działalności informacyjnej ARiMR. Jak ocenia Pan(i) sposób informowania o instrumentach wsparcia ARiMR w różnych formach przekazu?

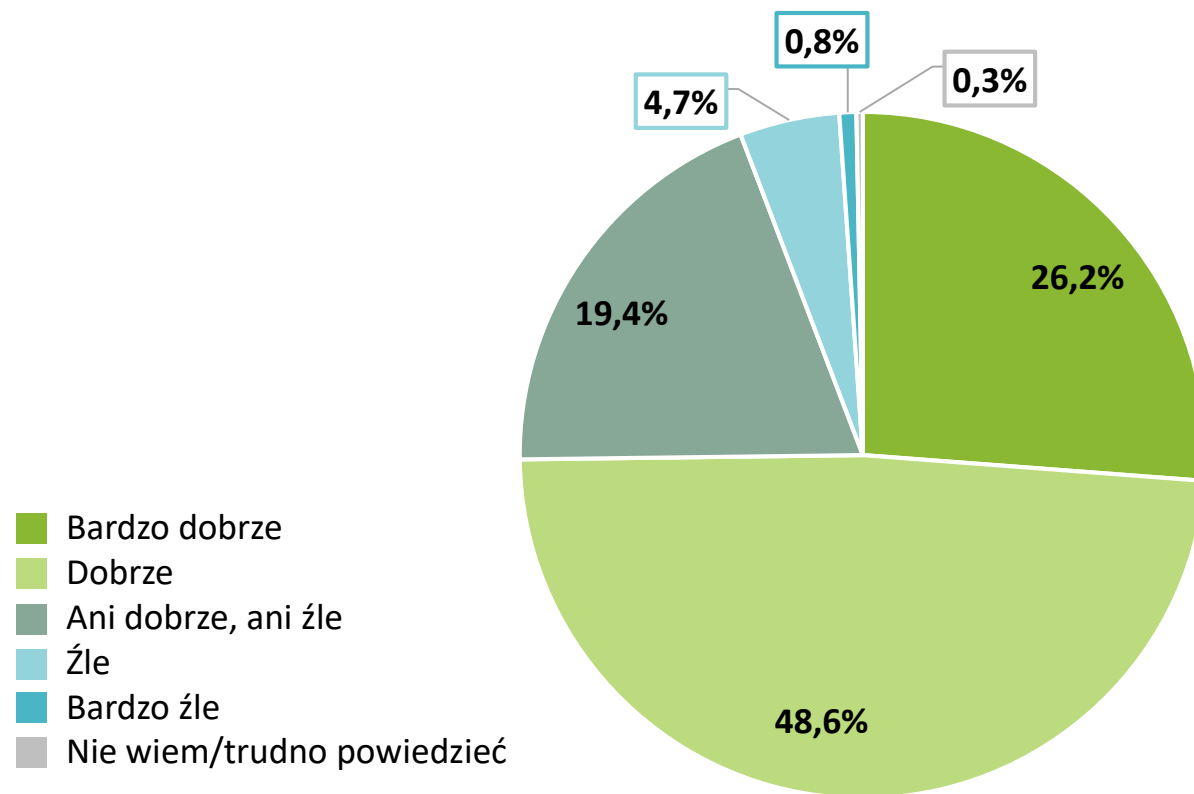

Rolnicy, którzy spotkali się z informacją o instrumentach wsparcia ARiMR; N różne dla każdej odpowiedzi w kafeterii.
Jedna odpowiedź dla każdej kategorii.

190

Ocena instytucji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich

W45. Jak ocenia Pan(i) jakość obsługi w jednostkach organizacyjnych Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa (KOWR)?

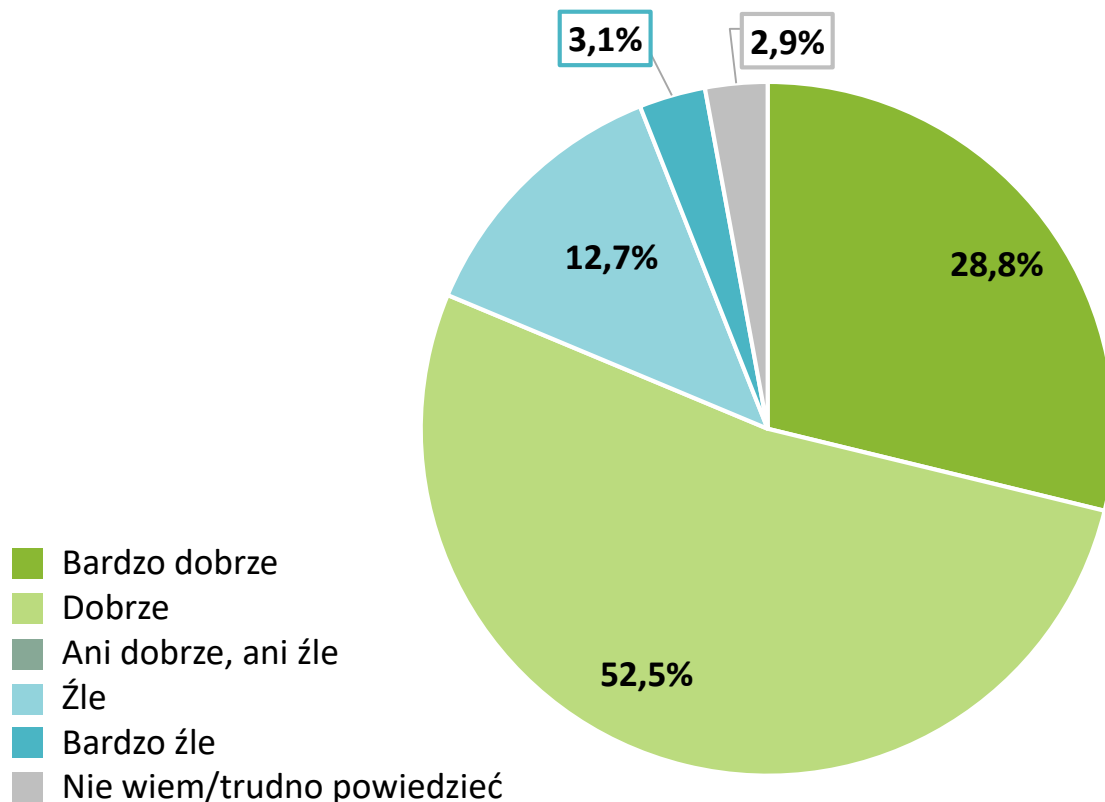
MIESZKAŃCY OBSZARÓW WIEJSKICH, KTÓRZY W OKRESIE OSTATNICH 12 MIESIĘCY ZAŁATWIALI SPRAWY W JEDNOSTKACH KOWR

Mieszkańcy obszarów wiejskich, którzy w okresie ostatnich 12 miesięcy załatwiali sprawy bezpośrednio w jednostkach KOWR – 2022 rok (N=362).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

191

Ocena instytucji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich

W47. Jak ocenia Pan(i) jakość obsługi w jednostkach organizacyjnych Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS)

**MIESZKAŃCY OBSZARÓW
WIEJSKICH, KTÓRZY W OKRESIE
OSTATNICH 12 MIESIĘCY
ZAŁATWIALI SPRAWY
W JEDNOSTKACH KRUS**

Mieszkańcy obszarów wiejskich, którzy w okresie ostatnich 12 miesięcy załatwiali sprawy bezpośrednio w jednostkach KRUS (oddziałach regionalnych, placówkach terenowych) – 2022 rok (N=480).
Pytanie jednokrotnego wyboru.

192